ಮದಿಪು

ಬೊಳ್ಳಿ ಬೊಳ್ಪು ಸಂಚಿ 2002

25

ಪಗ್ಗು - ಬೇಶ - ಕಾರ್ತೆಲ್

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಎಂ.ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ
ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು,
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ

ರಾಣಿ ಸತೀಶ್
ಸಚಿವೆಯವರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ

ಸಿ.ಸೋಮಶೇಖರ್
ನಿರ್ದೇಶಕರು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ
ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ

ಡಾ.ಬಿ. ಎ ವಿವೇಕ ರೈ
ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು,
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಅ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ
ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳುಸಾಹಿತ್ಯಅಕಾಡೆಮಿ

ಡಾ.ವಾಮನ ನಂದಾವರ
ಈಗಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು,
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳುಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಎಸ್.ಎಚ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್,ಕರ್ನಾಟಕ
ತುಳುಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ.

ಡಾ.ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ಸಂಪಾದಕರು,
ಮದಿಪು ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ

ಮದಿಪು

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ

ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ
ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ, ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್
ಮಂಗಳೂರು - 575 003.

ಮುಡಿ - 25
ಪಗ್ಗು-ಬೇಶ-ಕಾರ್ತೆಲ್

Madipu

A quarterly on Tulu Language, Literature and Culture :
Published by Karnataka Tulu Sahitya Academy,
Mangalore - 575 003. : 459389

Chief Editor	:	Dr. Vamana Nandavara
Editor	:	Dr. Palthadi Ramakrishna Achar
Managing Editor	:	S.H. Shivarudrappa
Cover Design	:	Gopadkar
Printed at	:	Manorama Offsets
Pages	:	89
Vol.	:	7 Issue 1
ಬಿಲೆ	:	15/-
ಆಜೀವ ಚಂದಾ	:	500/-

ಎದುರು ಪುಟ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ 2001ನೇ ಒರ್ಸೊದ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಸಮಾರಂಬೊಡು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನದ ಮದಿಪು ನುಡಿ ಕೊರೊಂದುಪ್ಪುನ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ, 2000-01ನೇ ಸಾಲ್‌ದ ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನ ಪಟ್ಟುನ ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆದ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಮಾನಥ ರೈಕುಲು, ಮಲ್ಲ ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯಿನ, ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆ ಡಾ. ತಾಳ್ತಜೆ ವಸಂತ ಕುಮಾರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ ಬೊಕ್ಕ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯಿನ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಸಾಹಿತಿಲು ವೇದಿಕೆಡುಲ್ಲೆರ್.

ಪಿರವು ಪುಟ ಮಿತ್ತವು

ಮುಂಬಯಿಡ್, ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಳಗ ಮುಂಬಯಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಕ್ಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆ ಸೇರಿಗೆಡ್ ನಡತಿನ 9ನೇ ತುಳು ಪರ್ಬದ ಗುರ್ಕಾರ್ ಬನ್ನಂಜೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ 24ನೇ ಮದಿಪು ಸಂಚಿನ್ ಬುಡುಗಡೆ ಮಂತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಪರ್ಬೊನು ಉದಿಪನ ಮಂತಿನ ಮೂಡಬಿದ್ರೆದ ಆಳ್ವಾಸ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಲೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಡಾ. ಮೋಹನ ಆಳ್ವೆರ್, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್‌ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಶ್ರೀ ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಪುನರೂರು, ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ, ಮುಂಬಯಿ ಬಂಟರವಾಣಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ, ಮುಂಬಯಿ ಬಂಟರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ವಿವೇಕ ಶೆಟ್ಟಿ ಒಟ್ಟುಡುಲ್ಲೆರ್.

ಪಿರವು ಪುಟ ನಡುತ್ತವು

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸೇರಿಗೆಡ್ ನಡಪಾಯಿ ಕವಿಕೂಟೊನು ಉದಿಪನ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತ ಮೊಕ್ತೇಸರೆ ಶ್ರೀ ರಮಾನಾಥ ಹೆಗ್ಡೆ, ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ, ಕವಿಕೂಟದ ಗುರ್ಕಾರ್ದಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ ಬೊಕ್ಕ ಕವಿ ಕೂಟೊಡು ಪಾಲ್ ಪಡೆಯಿನ ಕವಿಕುಲು ವೇದಿಕೆಡ್ ಉಳ್ಳೆರ್.

ಪಿರವು ಪುಟ ತಿರ್ತ್‌ವು

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಕ್ಕ ರಂಗ ಸುದರ್ಶನ ಸಸಿಹಿತ್ಲು ನಡಪಾಯಿನ ತುಳುದರ್ಶನದ ಉದಿಪನ ಕೂಟೊಡು ಶಾಸಕೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅಭಯಚಂದ್ರ ಜೈನ್, ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ, ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಶ್ರೀ ಪಿ.ಪಿ. ಹೆಗ್ಡೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯೆ ಶಾಲೆಟ್ ಪಿಂಟೊ, ಹಳೆಯಂಗಡಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಶಶಿಕಲಾ ಸಾಲ್ಯಾನ್, ಕನ್ನಡ ಜಾಗೃತಿ ಸಮಿತಿದ ಶ್ರೀ ಮಹಮ್ಮದ್ ಬಡ್ಡೂರು, ಶ್ರೀ ಸುಧಾಕರ ತುಂಬೆ, ಶ್ರೀ ಸಾಧು ಸನಿಲ್, ರಂಗ ಸುದರ್ಶನದ ಶ್ರೀ ಪರಮಾನಂದ ಸಾಲ್ಯಾನ್ ಕೂಟೊಡುಲ್ಲೆರ್.

ಬೊಳ್ಳಿ ಬೊಲ್ಪುದ ಮದಿಪು

ಇನಿದಾನಿಗ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ತುಳುವೆರೆ ಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಬುಲೆಚಿಲ್‌ಗಾದ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಒಂಜಿ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಕೊರುದು ಎಣ್ಮ ವರ್ಸೊ ದಿಂಜೊಂದುಂಡು. ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ್ ತುಳುಟು ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ, ಪ್ರಕಟಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಸರಣೆ ಅಂಚನೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಲೆಡ್ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪಾಡೊಂದು ನಡಪವೊಂದು ಬರೊಂದುಂಡು.

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಸಾಧನೆ ಪಂಡ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಳಡಿ ಪತ್ರಿಕೆನ್ ಬುಡಂದೆ ಈತ್ ವರ್ಷ ಪ್ರಕಟ ಮಂತ್‌ದ್ ಅಯಿನ್ ಪಟ್ಟ್ ಪಸೆರುನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತಿನವು. ಈತ್ ಪೊರ್ತುಡು ಅವು 24 ಸಂಚಿಲೆನ್ ತುಳುವೆರೆ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ಪಾಡ್ದ್‌ಂಡ್. ಇನಿಗ್ ಅವು 25ನೇ ಬೊಳ್ಳಿ ಬೊಲ್ಪುದ ಮದಿಪಾದ್ ಬರೊಂದುಂಡುಂದ್ ಪನಿಯೆರೆ ಮಸ್ತ್ ಸಂತೋಸು ಆವೊಂದುಂಡು.

ಈ ಸಂಚಿಡ್, ಈತ್ ಪೊರ್ತುಡು ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡಪಾಯಿ ಕಜ್ಜಲೆನ್ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದ್ ವಿವರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಯಾನ್ ಬಯಕೊಂದುಲ್ಲೆ. ಕರಿನ ಏಳೆಣ್ಮ ಒರ್ಸೊಲೆಡ್ ಕಾರ್ಯಕಜ್ಜೊಲು ನಡತ್ತಿನವು ಉಂಡು. ಅಯಿಟ್ ಪತ್ತ್ ಪದಿನೈನ್ ಕಮ್ಮಟೊಲು, ಅಂಚನೆ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣೊಲು, ಪರ್ಬ ಉಚ್ಚಯಲು, ಆಟಿ, ಕೆಡ್ಡಸ, ಬಿಸು ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕೂಟೊಲು, ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ಬರವು ಕಮ್ಮಟೊಲು, ಕೊರಗ ರಂಗ ಇಂಚಿತ್ತಿ ನಾಟಕ ತರಬೇತಿ ಕಮ್ಮಟೊಲು ಅಂಚನೆ ಕವಿಕೊಟೋಲು, ಹಿರಿಯ ನಾಟಕ ರಂಗ ಕಲಾವಿದರೆ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನೊಲು, ಯಕ್ಷಗಾನ ಆಟ-ಕೂಟ ಕಮ್ಮಟೊಲು, ಪಾನಾರ ನಲಿಕೆ, ದುಡಿಕುಣಿತ ಇಂಚಿತ್ತಿ ತುಳು ಜನಪದ ನಲಿಕೆ ಕಮ್ಮಟೊಲು, ಅಟಿಡೊಂಜಿ ದಿನ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪೊಂಜೊಲೆ ಕೂಟೊಲು ಅಂಚನೆ ಏಳ್ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಮಾರಂಭೊಲೆಡ್ 26 ಗಣ್ಯೆರೆಗ್ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಲು, 40ಲೇಖಕೆರೆಗ್ ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನೊಲು ಇಂಚಮಾತ ನಡತಿನ ಉಂಡು.

ಎಚ್ಚಿಕಮ್ಮಿ 75 ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆಲೆಡ್ 20 ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್, 19 ಮದಿಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್, 3 ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆದ, 11 ಇತರ ಬೊಕ್ಕ 25 ಮದಿಪು ಸಂಚಿಲು ಅಂಚನೆ ತುಳುದರ್ಶನ ಪತ್ರಿಕೆಲೆ ಸಂಚಿಲೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಂತಿನ ಉಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಗಡಿ ಗೆರೆ ಗುರ್ತಮನ್ಪೆರೆ ಮಸ್ತ್ ಬಂಜ. ಅವು ಗುಡ್ಡೆ, ಬೈಲ್, ಕಣಿ, ಸುದೆ, ಕಡಲ ಕಡಪ ರಾಜ್ಯೊಲೆಗ್ ಸೇರಿನವೇ. ಅಂಚ ಪರ ಊರುಲೆಡೆ ಉಪ್ಪುನ ತುಳುವೆರ್, ತನ್ಕುಲೆ ಬಾಸೆದ ಮಿತ್ತ್ ದೀವೊಂದಿನ ಅರ್ತಿ, ಪಿರ್ತಿ , ಭಕ್ತಿ, ಶಕ್ತಿ ಲಪ್ಪೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆವಂದಿನ. ಅವು ವಾ ಪುಂಡಿಗ್‌ಲ ತಿಕ್ಕಂದಿನವು. ಮುಂಬಯಿದಂಚಿತ್ತಿ ಊರುಡು ಪ್ರತಿವರ್ಷಲ ತಪ್ಪಂದೆ ತುಳುಪರ್ಬ ನಡತೊಂದುಂಡು. ಬರೋಡೊಡ್ ರಡ್ಡ್, ಮೀರಜ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ (ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ತುಳು ಭವನದಃ ಉದಿಪನ) ಚೆನ್ನೈಡ್ ತುಳುತ ಬೊಲ್ನೈ ಮಿನದನ, ತಿರುವನಂತಪುರದ ಅನಂತ ಶಯನೊಡ್ ತುಳುವೆರೆ ಆಶನೊಕೂಟೊ, ಮೈಸೂರು ಬೊಕ್ಕ ಬೆಂಗಳೂರುಡು ತುಳುಪರ್ಬೊಲು. ಮಡಿಕೇರಿಡ್ ತುಳು ರಾಗ-ರಂಗಿತ-ನಲಿಕೆ ಕಮ್ಮಟ, ಕಾಸರಗೋಡುಡು ಅಪಗಪಗ ಕಾರ್ಯಕೂಟೊಲು ನಡತ್ತಿನವು ಉಂಡು. ಈ ಸರ್ತಿದ ಮದಿಪುಡು ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪುಟ್ಟು ಬುಲೆಚಿಲ್‌ಗ್ ಕಾರಣವಾಯಿನ ಸಚಿವ ಗಣ್ಯರೆನ, ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆದ ನಿರ್ದೇಶಕೆರೆನ, ಈತ್‌ನೆಟ್ಟದ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆನ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಲೆನ, ಸದಸ್ಯರೆನ ಪುದರ್ ಪಟ್ಟಿ ಸದಸ್ಯರೆನ ವಿವರ ಬೊಕ್ಕ ಭಾವಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ಜೋಡಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಂತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

ಅಕಾಡೆಮಿ ಒಂಜಿ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರ ಆದ್ ಬುಲೆವೊಂದುಂಡು. ಇತ್ತೆನೇ ಸುಮಾರು 750 ಗ್ರಂಥೊಲೆನ ಸಂಗ್ರಹ ಮೂಲು ಉಂಡು. 200ಗ್ಯಾಲರಿ ಬೊಕ್ಕ 6,000ಬಾಕಿ ಭಾವಚಿತ್ರೊಲು, 85ಆಡಿಯೋ, 10 ವೀಡಿಯೋ ಸಂಗ್ರಹ ಉಂಡು.

ತುಳುವೆರೆ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ್‌ದ ಏರ್ ಎಂಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂಡಲಾ ಅಯಿನ್ ಒದಗಿಸದ್ ಕೊರುಪುನವು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಒಂಜಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆದ್ ಉಂಡು. ತುಳುಟು ಬರೆಪಿನಕುಲು ಮಸ್ತ್ ಜನ ಉಲ್ಲೆರ್. ಆಂಡ ಅಕುಲು ಬರೆಯಿನವು ಪ್ರಕಟ ಆದ್ ಬರ್ಪಿನವು ಮಸ್ತ್ ಕಮ್ಮಿ. ಮುಖ್ಯವಾದ್ ತುಳು ನಾಟಕೊಲು, ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊಲು ಉಂದೆನ್ ಗೊಬ್ಬೆರೆಗಾದ್ ಬರೆತಿನಕುಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ಆಂಡ ಅವು ಪ್ರಕಟ ಆವಂದೆ ಅಲ್ಪ ಅಲ್ಪ ಬಿರ್ಕ್‌ದ್ ಇಡೆಪುಡೆಟೆ ಉಂಡು. ಅವೆನ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ಪುನ ಬೇಲೆ ತುರ್ತುಡು ಅವೆರೆ ಉಂಡು. ಅಂಚಿತ್ತಿ ಗ್ರಂಥೊಲೆ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ನಡಪೊಡು. ಯಕ್ಷಗಾನ, ನಾಟಕ, ಸಾಹಿತಿ ಕಲಾವಿದರ್, ಬರಹಗಾರೆರ್ ತನ್ಕುಲೆ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಕುಲೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಕಡಪುಡ್ ಕೊರುದು ಈ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಯೋಜನೆಗ್ ಸಹಾಯ ಕೊರೊಡುಂದು ಕೇಂಡೊನುವೆ.

ಈ ಮದಿಪುನು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಮದಿಪುದ ಸಂಪಾದಕೆರ್ ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಸಂಪಲಿತ್ ಕೊರುತೆರ್, ಮನೋರಮ ಆಫ್‌ಸೆಟ್‌ದಕುಲು ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್‌ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಮೊಕುಲೆಗ್ ಮಾತ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದದ್ ಈ ಬೊಳ್ಳಿ ಬೊಲ್ಪುದ ಮದಿಪುನ್ ನಿಕ್‌ಲೆ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ಪಾಡೊಂದುಲ್ಲೆ.

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ.
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕೆ.

ಪತ್ತನಾಜೆದ ಪತ್ತ್ ಪನಿ

ಸಂಪಲ್ತಿನಾರೆ ಮದಿಪು

ಬೇಸ್ಯ ತಿಂಗೊಳ್ದ ಪತ್ತ್ ಪೋಪಿನಾನಿಯೇ (ಈ ಸರ್ತಿ ಮೇ25)ಪತ್ತನಾಜೆ. ಉಂದು ತುಳುವೆರೆನ ವರ್ಸಾಂತ್ಯೊದ ಒಂಜಿ ಗಡು. ಆನಿಗ್ ಅರೆಗಲ ಮುಗಿಂಡ್ ಮರೆಯಲೊ ಪತ್ತ್ಂಡ್ಂದ್ ಲೆಕ್ಕ. ಅಂಚಾದ್ ಪತ್ತನಾಜೆದಾನಿ ಪತ್ತ್‌ಪನಿ ಬರ್ಸಾಂಡಲಾ ಭೂಮಿಗ್ ಬೂರೊಡೆ. ಬೆನ್ನಿದಕುಲು ಈ ಪತ್ತ್ ಪನಿ ಬರ್ಸೊಗಾದ್ ಕಾತೊಂದುಪ್ಪುವೆರ್. ಕೃತಿಕೆದ ದೊಂಬುಗು ಭೂಮಿ ಕಾಯುಂಡು. ಕಾಯಿದ್ ಕಾಯಿದ್ ಪೊಡಿರಟ್ಟುನ ಕಂಡೊದ ಮಣ್ಣ್‌ಗ್ ಒರೋನೆ ಬರ್ಸ ಬೂರ್ಯರೆ ಬಲ್ಲಿ. ರೋಹಿಣಿದ ಪತ್ತ್ ಪನಿ ಬಿತ್ತಿಬಿದೆ ಮುಂಗೆ ಕೊಡಿಪುಗು ಒಗು ಆವೊಡು. ಅಂಚ ಪತ್ತನಾಜೆದ ಪತ್ತ್ ಪನಿ ಬೆನ್ನಿದಾಕುಲೆಗ್ ಅಮುರ್ತೊದ ಪನಿ. ಸ್ವಾತಿದ ಬರ್ಸೊದ ಪನಿ ತಿಪ್ಪಿದುಳಯಿ ಸೇರ್ದ್ ಮುತ್ತು ಉಂಡಾಪುಂಡೂಂದಾಂಡ ಪತ್ತನಾಜೆದ ಪನಿ ಬಿದೆಕ್ ಬೂರ್ದು ಪತ್ತ್‌ಸೇರ್ ಬಾರ್ ಎಚ್ಚ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಬೊಕ್ಕ ಬೋಡಂಡ ಮರೆಯಲೊದ ದಿರಿಕೂಟೊ ಬರ್ಸ ಬತ್ತ್ಂಡಲಾ ಕೆಯಿಕ್ ದಾಲ ಹಾನಿ ಆಪುಜಿ.

ಪತ್ತನಾಜೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಮರೆಯಲೊ. ತುಳುವೆರೆಗ್ ಮರೆಯಲೊ ಪಂಡ ಒಂತೆ ಬಂಜದ ಕಾಲೊ. ಅಂಚ ಮರಿಯಲೊ ಪತ್ತುನೆಗ್ ದುಂಬೇ ಅರಿ, ಕನಕ್, ದವಸ-ದಾನ್ಯೊ ಒಟ್ಟು ಸೇರವುನ ಅಟ್ಟಣೆ ಮಲ್ತೊನುವೆರ್. ನರಮಾನ್ಯಗ್ ಉನಸ್ ತಿನಸ್‌ಗ್ ತತ್ವಾರೊ ಆನಗ ಭೂತೊಲೆ ಕರಿಪುಗ್ಲಾ ಬಂಜ ಆಪುಂಡು. ಅಂಚ ಅವೆಕ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಕೊಲ, ತಂಬಿಲ, ಅಗೆಲ್‌ಮಾತ ಪತ್ತನಾಜೆದಾನಿಗೇ ಮುಕ್ತಾಯೊ. ಕುಟುಮೊದಕುಲು ಸೇರ್ದ್ ದೈವೊದೇವೆರೆಗ್ ಆವಾರೊ ಕೊರ್ದು ಕೈಮುಗಿದ್ ಅಗತೆರ್ಂದಾಂಡ ಕುಡ ಅಕುಲು ಸೇರ್ಯೆರೆಗ್ ಧರ್ಮತಿಂಗೊಳು ಸೋಣೊ ಬರೊಡು.

ತುಳುನಾಡ್ದ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ರಂಗ ಕಲೆ ಯಕ್ಷಗಾನೊ. ಮೇಳೊದಕುಲೆಗ್ ಮರಿಯಲೊಡು ಊರೂರು ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಆಟೊ ಗೊಬ್ಬರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚ ಅಕುಲು ಪರ್ಬೊದ ಪೊರ್ತುಗು ವಾ ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ಅಂಗಣೊಡು ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಆಟೊ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ದೆರೋ, ಪತ್ತನಾಜೆದಾನಿ

ಆಡೆಗೇ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಆ ವರ್ಸೊದ ಅಕೇರಿದ ಆಟೊ ಗೊಬ್ಬುದು ಗೆಜ್ಜೆ ಗಿಚ್ಚವೊಡು.

ಪತ್ತನಾಜೆದ ಪೊರ್ತುಗು ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಧಾರಾಳ ತಿನ್ಯರೆ ತಿಕ್ಕುನ ವಸ್ತ್‌ಂದ್ ಪಂಡ ಪಿಲಕಯಿ. ಗುಜ್ಜೆದ ಚಂಗುಲಿ ಪತ್ತನಾಜೆದಾನಿ ಬಂಜರೊ ತಿನೊಡು.

ದೇವೆರ್ ಆನಿ ಪ್ರತಿಯೊರ್ಯನ್ಲಾ ತೂಕುದು ತೂಪೆರ್ಗ್. ತೂಕುನಗ ದುನ್ನೊ ಕಮ್ಮಿ ಉಲ್ಲೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರೆಗ್ ಬೇಜಾರ್ ಆಯರೆ ಬಲ್ಲಿ. ತಿನ್ಯರೆಗೆಂದೇ ಪ್ರಕೃತಿಡ್ ಕೊರ್ತಿನ ವಸ್ತುಲೆನ್ ತಿಂದ್‌ದ್ ಬಂಜಿದಿಂಜಂಡ ದೇವೆರೆಗ್ ತೃಪ್ತಿ.

ಸುರುತ ಮದಿಪು ಸಂಚಿ 1996ನೇ ಕಾರ್ತಿಂಗೊಳ್ಳ್ದ್ ಬೊಳ್ಪುಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆ2002 ನೇ ಕಾರ್ತಿಂಗೊಳ್ಳ್ದ್ 25ನೇ ಸಂಚಿ ಬುಡುಗಡೆ ಆದ್ ನಿಕುಲೆ ಕೈಟುಂಡು. ನೆಕ್ 'ಬೊಳ್ಳಿ ಬೊಲ್ಪು' ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ದೀತೊ. ಈಡೆ ಮುಟ್ಟ ಬತ್ತಿ ಸಂಚಿಲೆನ್ ಕವಿ, ಸಾಹಿತಿ, ಬರವುದಕುಲು ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಗೆಡ್ ದಿಂಜದ್ ಮದಿಪು ಕೊರ್ತೆರ್. ದುಂಬುಗ್ಲಾ ಇಂಚನೆ ಮದಿಪು ಪೊರ್ಲುಡು ಅಯಿತಾದ್ ಬರೊಡು. ಬರೆವಣಿಗೆದಕುಲೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಓದುನ ತುಳು ಅಭಿಮಾನಿಲು ಮಾತ ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯೆರಾದ್ ಬೆರಿಸಾಯೊ ಕೊರೊಡುಂದು ಎಂಕ್ಲೆನ ಅರಿಕೆ.

ಕರಿನ ಸಂಚಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಎಂಕುಲು ಪ್ರತಿ ಸಂಚಿಡ್ಲಾ ಒರ್ಯೊರಿ ತುಳು ಕವಿ, ಸಾಹಿತಿಲೆನ ಪೊಲಬು ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ದೊ. ಈ ಸರ್ತಿ ತುಳುತ ಹಿರಿಯ ಕವಿ, ಮೃಗಯಾ ಸಾಹಿತಿಂದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆದ್ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಭಾಷಾ ಸಮ್ಮಾನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೆತೊನ್ನ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಲೆನ ಪೊಲಬು ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತೊ.

ಈ ವರ್ಸೊದ ಮೇ 9ನಾನಿ ಕುಡ್ಲ್‌ದ ಪುರಭವನೊಡು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಲೇಸ್ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಆ ಲೇಸ್‌ಡ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊ, ಸಂಶೋಧನೆ, ಯಕ್ಷಗಾನೊ, ನಾಟಕೊದ ಕಳಟ್ ಎಡ್ಡೆ ಬೇಲೆ ಬೆಂದಿನ ನಾಲ್ವೆರೆಗ್ ಬಿರ್ದ್ ಬಲ್ಮನೊಡು ಮಾನಾದಿಗೆ ಮಲ್ಪಾಯೊ. 2000-2001ನೇ ಸಾಲ್‌ಡ್ ತುಳುಟು, ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಕನ್ನಡೊ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಡ್ ಬೂಕು ಬರೆಯಿನಕುಲೆಗ್ ಇನಾಮು ಪಟ್ಸ್‌ನೆತ್ತ ವಿವರಣೆನ್ಲಾ ಈ ಸಂಚಿಡ್ ಬರೆತ್ತೊ.

ಪತ್ತನಾಜೆ ಕರಿದ್ ಮರಿಯಲೊ ಪತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮದಿಮೆ, ಲೇಸ್‌ಲೆಗೊಂತೆ ವಿರಾಮೊ. ಅಂಚಾದ್ ನಿಕುಲೆಗೊಂತೆ ಆರಾಮೊ. ಪಿರಿ ಪಿರಿ ಬರ್ಸೊ ಬರೆವಣಿಗೆಗೆಡ್ಡೆ. ಕುಲ್ಲುದು ಬರೆಲೆ. ದಯದೀದ್ ನಿಕುಲೆ ಮದಿಪುನೆಂಕ್ಲೆಗ್ ಕಡಪುಡ್ದ್ ಕೊರ್ಲೆ.

ಅರೆಗಲೊದ ಮಿನದನೊ, ಮರಿಯಲೊಡ್ಲಾ ನೆಂಪಾವೊಂದುಪ್ಪಡ್. ಬರ್ಸೊಬರಡ್ ಭೂಮಿ ತಂಪಾವಡ್, ಬುಳೆ ಬಂಗಾರಾವಡ್, ಪೊಲಿ ಎಚ್ಚಡ್, ಸುಕೊ ಶಾಂತಿ ತಿಕ್ಕಡ್.

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ

ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಣಿ ಸತೀಶ್
ಸಚಿವೆಯವರು

ಸಿ.ಎಸ್. ಕೇದಾರ್ ಐ.ಎ.ಎಸ್
ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಸಿ. ಸೋಮಶೇರ್
ನಿರ್ದೇಶಕರು

ವೆಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್
ಸಹನಿರ್ದೇಶಕರು(ಸಾಮಾನ್ಯ)

ಕಾ.ತ.ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ
ಸಹನಿರ್ದೇಶಕರು(ಆಡಳಿತ)

ಡಾ.ಸಿ.ರಾ.ಹೊನ್ನಲಿಂಗಯ್ಯ
ಸಹನಿರ್ದೇಶಕರು(ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ)

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಅಧೀನವಿರುವ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳು, ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ರಂಗಾಯಣ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಅಕಾಡೆಮಿ	ಕಛೇರಿ	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು	ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್/ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
೧	ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ	ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜೆ.ಸಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು	ಡಾ.ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾಪಸೆ	ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ
೨	ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ	ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜೆ.ಸಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು	ಆರ್. ನಾಗೇಶ್	ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿ
೩	ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ	ಕನ್ನಡ ಭವನ ಜೆ.ಸಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು	ಪೀಟರ್ ಲೂಯಸ್	ಬಿ.ಟಿ. ಮುನಿರಾಜಯ್ಯ
೪	ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ	ಕನ್ನಡ ಭವನ ಜೆ.ಸಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು	ಎಚ್.ಆರ್.ಲೀಲಾವತಿ	ಶಂಕರಪ್ಪ
೫	ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ	ಕನ್ನಡ ಭವನ ಜೆ.ಸಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು	ಡಾ.ಹಿ.ಶಿ.ರಾಮ ಚಂದ್ರೇಗೌಡ	ಎಂ.ಮುನಿರಾಜು
೬	ಉರ್ದು ಅಕಾಡೆಮಿ	ಕನ್ನಡ ಭವನ ಜೆ.ಸಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು	ಪ್ರೊ. ಅಬ್ದುಲ್ ವಹಾಬ್, ಅಂದಲೀಬ್	ಕಲೀಲ್ ಅಹ್ಮದ್
೭	ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ	ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	ಎಸ್.ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
೮	ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ	ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು	ಡಾ. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಎಫ್. ಡಿ'ಸೋಜ	ಎಸ್.ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
೯	ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ	ಮಡಿಕೇರಿ	ಬಾಚರಣಿಯಂಡ ಅಪ್ಪಣ್ಣ	ಕೆ.ಎಂ.ಗಣಪತಿ
೧೦	ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ	ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜೆ.ಸಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು	ಎನ್.ಜಿ. ನೀಲಕಂಠಾಚಾರ್	ಎನ್. ಮರಿಶಾಮಾಚಾರ್
೧೧	ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ	ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿರಸ್ತೆ, ಚಾಮ ರಾಜ ಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ೧೮	ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ	ಬಲವಂತ ರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್
೧೨	ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ	ವಿಧಾನಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು	ಪ್ರೊ.ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ	ಎ.ವಿ. ಪ್ರಸನ್ನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
೧೩	ರಂಗಾಯಣ	ಮೈಸೂರು ಹುಣ್ಸೂರು ರಸ್ತೆ	ಪ್ರಸನ್ನ	ದಾಸೇಗೌಡ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರುಗಳು

ಡಾ.ಕೆ.ದೇವರಾಜ್
ಬಿ.ಜಿ. ನಾಯ್ಕ
ಡಾ.ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ಎಂ.ಎಸ್. ಚಂದ್ರಪ್ಪ
ಎಸ್.ಎಚ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಡಾ.ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ (೧೯೯೪-೧೯೯೮)	ಅ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ (೧೯೯೮-೨೦೦೧)	ಡಾ.ವಾಮನ ನಂದಾವರ (೨೦೦೧-)
ಸದಸ್ಯರು	**ಸದಸ್ಯರು**	**ಸದಸ್ಯರು**
ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	ಡಾ.ವಾಮನ ನಂದವಾರ	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ಡಾ.ಯು.ಪಿ.ಉಪಾಧ್ಯಾಯ	ಎಂ.ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ	ಡಾ. ಗಾಯತ್ರಿ ನಾವಡ
ಎಸ್.ಕೆ. ಅಮೀನ್	ಡಿ.ಕೆ.ಚೌಟ	ಡಾ. ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ
ಕೆ.ಎನ್.ಟೈಲರ್	ಯಶವಂತ ಬೋಳೂರು	ಡಾ.ಬೆಳ್ಳಿಪ್ಪಾಡಿ ಸತೀಶ್ ರೈ
ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	ಡಾ.ಅಭಯಕುಮಾರ್	ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್
ಅನಂತ ರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ	ಎಂ.ಎಸ್.ಇಬ್ರಾಹಿಂ	ಮನೋಹರ ಪ್ರಸಾದ್
ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರೋಡ್ರಿಗಸ್	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳಿ
ಮಾಧವ ಕುಲಾಲ್	ಕೆ.ಪಿ.ಪುತ್ತೂರಾಯ	ಮಂ.ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ
ಯಶವಂತಿ ಸುವರ್ಣ	ಕೆ.ಟಿ.ಗಟ್ಟಿ	ಡಾ. ಸಶೀಲಾ ಪಿ.ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
ಎಸ್.ಆರ್. ಹೆಗ್ಡೆ	ದಾಮೋದರ ನಿಸರ್ಗ	ಸದಾನಂದ ಸುವರ್ಣ
ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಮಿಜಾರ್	ಡಾ.ಸುನೀತಾ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ	ವಿ.ಜಿ.ಪಾಲ್
ಪಿ.ಎಸ್. ರಾವ್	ಮುನಿರಾಜ ರೆಂಜಾಳ	ನಾ.ವುಜಿರೆ
ಸೀತಾರಾಮ ಕೆದಿಲಾಯ	ಅ.ವಿಠಲ ಕಬಕ	ಕೊಯಿರಾ ಎನ್. ಬಾಳೆಪುಣಿ
ಕೆ.ಲೀಲಾವತಿ		
ಡಾ.ವಾಮನ ನಂದಾವರ		
ಕೆ. ಗುಣಪಾಲ ಕಡಂಬ		
ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ		

ಮದಿಪುಡು

ಬೊಳ್ಳಿ ಬೊಲ್ಪುದ ಮದಿಪು		3
ಪತ್ತನಾಜೆತ ಪತ್ತ್ ಪನಿ		5
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ		7
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ – ವಿವಿಧ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳು		8
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ		9
2001ನೇ ಸಾಲ್‌ದ ಮಾನಾದಿಗೆ ಪಡೆಯಿನಕುಲು		11
2002–01ನೇ ಸಾಲ್‌ದ ಇನಾಮು ಪಡೆಯಿನ ಬೂಕುಲು		15
ತುಳುತ ಮಲ್ಲ ಸಾಹಿತಿ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ		18
ಮುಂಬಯಿಡ್ ತುಳು ಪರ್ಬ	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ	22
ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆ	ಪೂವಪ್ಪ ಕಾಣಿಯೂರು	26
ಪಿಲಿ ಪೆತ್ತ ನೀರ್ ಪರ್ಪಿನ ಕೆದು	ಕೆ. ಟಿ. ಗಟ್ಟಿ	31
ಸತ್ಯೊಗು ತಿಕ್ಕಿನ ನ್ಯಾಯ	ಕೆ. ಶಶಿಕಲಾ ಸಾಲ್ಯಾನ್	32
ಬುದ್ಧೆ ತೆಲಿತ್ತೆಡ	ಡಾ. ವಸಂತ ಕುಮಾರ್, ಪೆರ್ಲ	39
ತೀರ್ಮಾನೊ	ಶಶಿಕಲಾ ವರ್ಕಾಡಿ	40
ದರ್ಶನದ ಬಲಿ	ಶ್ರೀನಾಥ ಮಂಗಲ್ಪಾಡಿ	47
ಬೀದಿಗೊಂಜಿ ಪುದರ್	ಜಯಂತಿ ಸುವರ್ಣ	55
ಬೇಲೆ ತಿಕ್ಕುಜಿ, ಬುದ್ಧಿವಾದ	ವಿಜಯ ಕುಮಾರ್ ಭಂಡಾರಿ	56
ಉಲಯಿ ಕುಲ್ಲಾದಿ ಪೊಣ್ಣು	ಎಂ.ಆರ್. ಬಂಗೇರ, ಮಾರಿಪಲ್ಲ	57
ಅಕುಲು ಒನ್ಸಿ ಪೋಯೆರ್...	ಮಹಮ್ಮದ್ ಬಡ್ಡೂರು	58
ಏಪ ಉಂತು ಉರಿತಾಪ ?	ಮಂಜುನಾಥ ಕೆ.	59
ಬೋಡೊಂಜಿ ಕನ್ನಟಿ	ಬಿ. ಪುರಂದರ	60
ಎಂಚಿ ಸಂತೋಸ ಎನ್ನ ಮನಸ್‌ಗ್	ಎ.ಪಿ. ರೈ	61
ಚಂಚಲ ಪನ್ಪಿ ಕಂಚಲ	ಕುಡಲದ ಮಾಧವೆ	62
ದಿನ್ನಾಯೆರ್ ಪರಬೆರ್	ಬಿ. ಗೋಪಾಲ ಶೆಟ್ಟಿ	66
ಬೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯೆ	ರತ್ನ ಕುಮಾರ್ ಎಂ.	68
ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ಕರೆಂಚಂದಿಲೆಕ ಕಾಪುಗ	ಮಂ. ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ	69
ಬಂಗಾಡಿದ ಬಂಗರಸೆರ್	ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ	75
ಪುಣ್ಣಮೆದ ರಾತ್ರಿ	ಪಿ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ	86
ಸದ್ಧರ್ಮದ ಸತ್ಫಲ	ಡಾ. ಅಮೃತಾ ಮಲ್ಲ	86
ಮದಿಪುದ ಅಜೀವ ಚಂದಾದಾರೆರ್		87
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪ್ರಕಟಣೆಲು		88

2001ನೇ ಸಾಲ್‌ಡ್ ಬಿರ್ದ್‌ಬಲ್ಮನೊ ಮಾನಾದಿಗೆ ಪಡೆಯಿನಕುಲು

ಡಾ.ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ

ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದುಪ್ಪುನ ಪ್ರೊ.ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈಕುಲು ತುಳು, ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಲೆಡ್ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್, ಸಂಶೋಧಕೆ, ವಿಮರ್ಶಕೆ ಬೊಕ್ಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕೆರ್. ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಿತ್ತ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸುರುಟು ಡಾಕ್ಟ್ರೇಟ್ ಪಡೆಯಿನಾರ್. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್. ಅಧ್ಯಯನ ತಜ್ಞೆರಾದ್ ಏಳೆಣ್ಮ ಸರ್ತಿ ಫಿನ್‌ಲೇಂಡ್‌ಗ್, ಜರ್ಮನಿ ಇಂಚಿತ್ತಿ ದೇಶೊಲೆಗ್ ಪೋದು ಬತ್ತಿನಾರ್. ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪ್ರಸರಾಂಗ, ತುಳು ಪೀಠ, ಕಾರಂತ ಪೀಠ ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರ, ಜಾನಪದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಸಂಸ್ಥೆಲೆನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಾರ್. ಒಡಿಪುದ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಜಾನಪದ ರಂಗಕಲೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರೊಲೆನ ಮುಖ್ಯ ಸಲಹೆಗಾರೆರಾದ್, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಕಾಡೆಮಿದ ಸುರುತ (1994-1998) ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದ್, ಫಿನ್‌ಲೆಂಡ್‌ದ ತುರ್ಕು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯೊದ ಪ್ರೊ.ಲಾರಿ ಹಾಂಕೊ ಆರೆನ ಸಿರಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಯೋಜನೆಡ್ ಅಯಿತ ಸಂಪಾದನೆಡ್ ಒರಿಯಾದ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಲೆ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ಗಟ್ಟಿ ಪಂಚಾಂಗ ಪಾಡ್ದ್ ಕೊರಿನಾರ್. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಕರ್ನಾಟಕೊಡು ಒಂಜಿ ಮನ್ನಣೆ ತಿಕ್ಕುಲೆಕ ಮಲ್ತಿನಾರ್.

ತುಳು ಗಾದೆಗಳು (1971), ತುಳು ಒಗಟುಗಳು (1971), ತೌಳವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ (1977),ತುಳು ಅಧ್ಯಯನ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು (1980), ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ (1985) , ಆನ್ವಯಿಕ ಜಾನಪದ (1985),ಮಲೆ ಕುಡಿಯರು (1996),ತುಳು ಕಬಿತಗಳು(1996), Siri Epic as Sung by Gopala Naika (1998 ಸಂಪಾದನೆ ಇತರರೊಡನೆ),ಪರುವಾಯಿ ಸುಬ್ಬಯ ಶೆಟ್ಟಿಯವರ ತುಳುಗಾದೆಗಳು ಸಂಪಾದನೆ (1989), ಭೂತಾರಾಧನೆಯ ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆ(2001ಸಂಪಾದನೆ ಇತರರೊಡನೆ), ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಗಟು (1988 ಅನುವಾದ),ಗಿಳಿ ಸೂವೆ(1989) ಬೊಕ್ಕ ಪತ್ತ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಸಂಪಾದನೆದ ಗ್ರಂಥೊಲು ಪ್ರಕಟ ಆತ್‌ಂಡ್. ತುಳುಕು ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ್‌ದ್ ತುಳುಟು, ಕನ್ನಡೊಡು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಡ್ ಪ್ರಕಟವಾಯಿ ಲೇಖನೊಲು ಸುಮಾರ್ ನೂದು.

ಡಾ.ಕೆ.ವಿ. ರಮೇಶ್
ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ

ಭಾರತ ಸರಕಾರದ ಶಾಸನ ಸಂಶೋಧನೆ ಇಲಾಖೆಡ್ ಸಂಶೋಧಕೆ ಆದ್, ಮುಖ್ಯಸ್ಥೆ ಆದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತಿನ ಡಾ.ಕೆ.ವಿ. ರಮೇಶ್ ಇತ್ತೆ ಮೈಸೂರುದ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಇಲಾಖೆಡ್ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಾವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಆರೆನ History of South Kanara (1970) History of Chalukyas of Vathapi(1984), Inscriptions of Gangas of Talakadu (1984), Dictionary of Indian Place Names (1996)ಇಂಚಿತ್ತಿ 9ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗ್ರಂಥೊಲು , 'ತುಳುನಾಡಿನ ಇತಿಹಾಸ,' ತುಳುನಾಡಿನ ಶಾಸನಗಳು,' 'ತುಳುನಾಡಿನ ಅರಸು ಮನೆತನಗಳು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಸಮನ್ವಯ' ಈ ನಾಲ್ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥೊಲು, ಐನ್ ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿಕುಲು , 9 ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸೊಲು ಅಂಚೆನೆ ಐವ ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನೊಲು, ಪದಿನೇಳ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪತ್ರಿಕೆ, ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥೊಲೆಗಾದ್ ಬರೆಯಿ ಪ್ರಬಂಧಲು ಬೊಕ್ಕ ಐವ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣೊಲೆಡ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆದ್ ಮಂಡನೆ ಮಲ್ತಿನ ಪ್ರಬಂಧೊಲು, ಆತೇ ಅತ್ತಂದೆ ಏಷ್ಯಾ, ಉತ್ತರ ಅಮೇರಿಕಾ, ಫಿನ್ಲೇಂಡ್, ಕೆನಡಾ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಏಳ್ ದೇಶೊಲೆಡ್ ನಡತಿನ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣೊಲೆಡ್ ಮಂಡನೆ ಮಲ್ತಿ ಪ್ರಬಂಧೊಲು, ಪತ್ತ್ ಪದ್‌ರಾಡ್ ದೇಶೊಲೆಗ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿನಿಮಯ ಉದ್ದೇಶೊಲೆಗಾದ್ ಮಲ್ತಿನ ಸಂದರ್ಶನೊಲು ಉಂದು ಮಾತ ತುಳು ಭಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಮೆರೆನ ಮಾಮಲ್ಲ ಕೊರಿಗೆ ಆದುಂಡು.

ಡಾ. ಭಾಸ್ಕರಾನಂದ ಸಾಲೆತ್ತೂರು ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತ್ ಬರೆಯಿನ Ancient Karnataka History of Tuluva Culture (ತುಳುವೆರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಚರಿತ್ರೆ)ದ ಬರಿಪತ್ತೊಂದು ಎಡ್ಡೆನೆ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತ್ ತೋಜಿಪಾಯಿನಾರ್ ಡಾ.ಕೆ.ವಿ. ರಮೇಶ್ ಆರ್. ಭಾರತೀಯ ಇತಿಹಾಸ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ವಿಭಾಗೀಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದ್, ಎಫಿಗ್ರಾಫಿಕಲ್ ಸೊಸಾಯಿಟಿದ ಸ್ಥಾಪಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾದ್ ಸ್ಥಳನಾಮ ಸಂಸ್ಥೆದ ಸದಸ್ಯೆ ಆದ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪತ್ತಿರ್ವ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಮ್ಮಂದೊಡು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಾವೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಮಲ್ಪೆ ರಾಮದಾಸ ಸಾಮಗ

ಯಕ್ಷಗಾನ

ಮಲ್ಪೆ ಸಾಮುಗೆರ್ ಒಡಿಪುದ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲೆಡ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತಿನಾರ್. ಅಂಚೆನೇ ಮೂಡ್ಲುಕೋಡುಡು ಅರ್ಚಕ ವೃತ್ತಿದೊಟ್ಟುಡು ಕಾವ್ಯ, ನಾಟಕ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಲೆಡ್ ತಾನ್ ಬುಲೆದ್ ಬತ್ತಿನಾರ್. ತನ ಪಳಯೆ ಮಲ್ಪೆ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಸಾಮುಗೆರೆ ಪ್ರೇರಣೆಡ್ ಹರಿ ಕೀರ್ತನೆಡ್ ಆಸಕ್ತಿ ಪುಟ್ಟಾವೊಂದು ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಮೇರ್ ಅರೆನ ಗರೊಡಿಡ್ ಎಡ್ಡೆನಾ ಪಳಗ್‌ದ್ ರಂಗಸ್ಥಳೊಕು ಜತ್ತಿನಾರ್. ಅಂಚಾದೇ ಆಟೊಡು ಮಲ್ಲ ಸಾಮುಕೆರ್‌ಲೆಕೊ ಮೇರ್ ಎಲ್ಯ ಸಾಮುಕೆರ್‌ಂದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಯೆರ್. ಮುಪ್ಪತ್ತೈನ್ ವರ್ಷ ಕುಂಡಾವು ಮೇಳೊಡು ಅಂಚೆನೇ ಕೂಡ್ಲು, ಮುಲ್ಕಿ, ಸುರತ್ಕಲ್ ಮೇಳೊಲೆಡ್ ತಿರುಗಾಟ, ಮುಂಬೈ, ಮದ್ರಾಸ್, ಕುಡಲ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕುಂದಾಪುರೊಡು ನಲ್ಪತ್ತೆಣ್ಮ ದಿನತ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ,ಭಾಗವತ ಹರಿಕೀರ್ತನೆ ಮಲ್ತಿನ ಸಾಧನೆ ಆರೆನವು. ಇತ್ತೆಎಲ್ಪತ್ತೈನ್ ವರ್ಷದ ಸರಳ ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನದ ಸಾಮುಗೆರ್ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದೆರ್, ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್, ತಾಳಮದ್ದಲೆ ಕೂಟೊಲೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅರ್ಥಗಾರೆ, ಜನಪ್ರಿಯ ಹರಿದಾಸೆರ್. ತುಳು ಆಟೊಲೆಡ್ ತಾಳಮದ್ದಲೆ ಕೂಟೊಲೆಡ್ ಅರ್ಥಗಾರಿಕೆದ ಕುಸೆಲ್ ಕುಸಾಲ್‌ದ ಸರಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇರಿಗೆದ ಪಾತೆರಕತೆಕ್ಲೆಡ್ ತುಳು ಭಾಷೆಗ್ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ರಂಗ್‌ದ ಮರ್ಗಿಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಹಿರಿಮೆನ್ ಕೊಂಡು ಕೊರಿನಾರ್. ಮೇರ್ ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿ ಪನ್ಪಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊನು ಶೇಣಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ರೆನ ಜತೆಟ್ ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ನವಗ್ರಹ ಮಹಾತ್ಮೆ, ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಕತೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್ಲಾ ಬರೆತೆರ್. ಆಂಡ ಉಂದು ಓವುಲಾ ಪ್ರಕಟ ಆತ್ ಜಿ. ಆಂಡ ಬೋಡಿತ್ತಿನಾತ್ ಪ್ರದರ್ಶನೊಲೆನ್ ತೂತ.

ತುಳು ಆಟೊಲೆಡೇ ಎಚ್ಚಿಗೆ ಪಾಲ್ ಪಡೆವೊಂದಿತ್ತಿನ ಸಾಮುಗೆರ್ ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರದರ್ಶನೊಲೆ ಬಗೆಟ್ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರೀತಿ ಅಭಿಮಾನ ಬೊಕ್ಕ ಖಚಿತವಾಯಿನ ಎಡ್ಡೆ ಪಾತೆರೊಲೆನ್ ಪಣ್ಪೆರ್.

ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ
ನಾಟಕ ಬೊಕ್ಕ ಚಲನಚಿತ್ರ

ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಬೊಕ್ಕ ಹಿರಿಯೆರಾಯಿನ ನಟೆ, ನಾಟಕಕಾರೆ, ನಿರ್ದೇಶಕೆ, ಚಲನಚಿತ್ರ ನಟೆ ಬೊಕ್ಕ ಮಸ್ತ್ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆಡ್ ಸನ್ಮಾನ ಪಡೆಯಿನಾರ್. ಮಚ್ಚೇಂದ್ರ ನಾಥ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ 43 ವರ್ಷ ಪಾಂಡೇಶ್ವರದ ವಾಲ್ಕರ್ಟ್ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಕಾನ್ಸೊಲಿಡೇಟೆಡ್ ಕಾಫಿ ವರ್ಕ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ್ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಾಯಿನಾರ್. ಇತ್ತೆ ಚಾಮುಂಡಿ ಕ್ಯೂರಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಈ ಕಂಪೆನಿಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ್ ಉಲ್ಲೆರ್.

'ಮೋಕೆದ ಮಗಲೆಗ್ ಕುಸೆಲ್ದ ಕಂಡನಿ'ಪನ್ಪಿ ನಾಟಕೊಡು ಸುರುಮಲ್ತಿನ ಪಾಂಡೇಶ್ವರೆರ್ 'ಪೊರ್ತುಕಂತ್‌ಂಡ್',ಸೆರಂಗ್,'ಕಳುವೆರೆ ಗುರು','ಬಂಗಾರ್ದ ಬದ್ಕ್, ,'ಕನೊಟ್ಟು ಬತ್ತಿನಾರ್ ಕಂಡನಿ ,''ಪೊರ್ಲಪ್ಪ ಪೊರ್ಲು,' 'ಚಂಡಿ ಕೋರಿಲು', 'ಅಜ್ಜಿನ ಗೌಜಿ,' ' ತೆಲ್ಪೆರೆ ಕಲ್ಪಿ' ಇಂಚಿತ್ತಿ 163 ಮುಟ್ಟ ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಬರೆತೆರ್.5 ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಅಂಚನೆ ರೇಡಿಯೋ ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಬರೆತೆರ್.'ಸತ್ಯಸಯ್ಯಂದ್'ಪನ್ಪಿನವು ಆರೆನ ನೂದನೇ ನಾಟಕ. ಆರೆನ 'ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಕೊಗ್ಗಣ್ಣೆ' (1968) ನಾಟಕ ಪ್ರಕಟ ಆತ್‌ಂಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಅವು ಒಟ್ಟು 10,000 ಮುಟ್ಟ ಪ್ರದರ್ಶನ ತೂತುಂಡು.'ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್' ಪನ್ಪುನವು ಆರೆನ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ತುಳುನಾಟಕ. ಮೆರೆನ ಸುಮಾರ್ 15 ನಾಟಕೊಲು ಧ್ವನಿ ಸುರುಳಿ ಆತೊ.'ಪೊರ್ತುಕಂತ್‌ಂಡ್',' ದಾರೆದ ಸೀರೆ' ಈ ನಾಟಕೊಲು ಚಲನ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ಆತೊ. 'ದಾರೆದ ಸೀರೆ', 'ಪೆಟ್ಟಾಯಿ ಪಿಲಿ', 'ಬದ್ಕೆರೆ ಬುಡ್ಲೆ' ಈ ಸಿನೇಮೊಲೆಗ್ ಆರೇ ಚಿತ್ರಕತೆ, ಸಂಭಾಷಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಗೀತೆ ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಅಂಚನೆ 'ದಾರೆದ ಸೀರೆ','ಬದ್ಕೆರೆ ಬುಡ್ಲೆ', ಬೊಕ್ಕ 'ತುಡರ್' ಸಿನೇಮೊಲೆಡ್ ಆರ್ ಅಭಿನಯ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. 'ಭಾಗ್ಯವಂತೆದಿ' ಬೊಕ್ಕ 'ತುಡರ್' ಚಿತ್ರೊಲೆಗ್ ಮೇರ್ ಗೀತ ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. 'ಅಜ್ಜಿನ ಗೌಜಿ' ಕೊಂಕಣಿ ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಲೆಗ್ ತರ್ಜುಮೆ ಆತಿನವುಂಡು.

ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥೆರೆನ ಒಂಜಾತ್ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಒಂಜೀತಾಂಡಲಾ ಪ್ರಕಟ ಆವೊಡೇ ಆವೊಡು.

2000 - 2001ನೇ ಸಾಲ್‌ಡ್ ಇನಾಮು ಪಡೆತಿನ ಬೂಕುಲು

✍ ಗಗ್ಗರೊ (ತುಳು ಕಬಿತೆಲು) ಭಾಸ್ಕರ ಭಂಡಾರಿ ಮಜಿಬೈಲು,

ಜೆ. ನಿವಾಸ, ನಂ - 15, ಲೋವರ್ ಬೆಂದೂರ್, ಮಂಗಳೂರು - 575 002

ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯೊಲೆನ್‌ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತುನಂಚಿನ, ಸಮಾಜೊದ ಹಾಳ್‌ಗ್ ಕಾರಣೆ ರಾದಿತ್ತಿನಕ್ಲೆನ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಸಾತ್ವಿಕ ಆಕ್ರೋಶ, ಸಮಾಜೊಗು ಬೊಳ್ಪು ಕೊರ್ತಿ ನರ ಮಾನ್ಯೆರೆ ಮಿತ್ತಿತ್ತಿ ಪ್ರೀತಿ ನೆಟ್ಟ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು, ಪದಸಂಘಟನೆ, ಶೈಲಿ, ಓಘ, ಒಯಿಲ್, ವರ್ಣನೆದ ಮೂಲಕ ಕಬಿತೆ ಮುಡೆಪುನೆಟ್ ಕವಿ ಗೆಂದ್‌ದೆರ್. ಕಬಿತೆಲು ಗೇಯತೆದ ಸಾದಿ ಪತ್ತಿನೆಡ್ಡಾವರ ಕುಸಿ ಕೊರ್ಪುಂಡು.

✍ ತನಿಕೆ (ತುಳು ಕತೆಕುಲು) ಡಾ. ಶಂಕರ ಖಂಡೇರಿ,

ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ಮರಿಲ್, ದರ್ಬೆ ಪುತ್ತೂರು - 574 202

ಕಾಸರಗೋಡು ಕಡೆತ ತುಳು ಭಾಸೆ, ಕತೆಕಟ್ಟುನ ರೀತಿ ಶೈಲಿ, ಕಿನ್ಯ ವಸ್ತುಲೆಡ್ ಮಲ್ಲ ಅರ್ತೊರ್ದಿಂಜಿದಿ ಕತೆಕುಲೆಡ್ ಓದಾವೊಂದು ಪೋಪುನ ಗುಣ ಉಂಡು. ಬರೆತಿನಾರ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶೆರಾದ್ ಇತ್ತಿನೆಡ್ಡಾವರ ಕೋರ್ಟು, ಕಚೇರಿ, ಪೋಲೀಸೆರೆನ ವರ್ತನೆ ಇಂಚಿತ್ತಿನವು ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಟ್ಟುಲೆಕ ಉಪ್ಪುಕಾರ ಸೇರಾದ್ ಕುಸಿ ಆಪಿಲೆಕ ಕಟ್ಟ್‌ಕೊರ್ತೆರ್

✍ ಕಡಲ ಬರಿತ ಕಂಜರಣ್ಣೆ(ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ)

ಬಿ.ಪಿ. ಕೋಡಿ ಬೆಂಗ್ರೆ, ಸಹಾಯಕ ಶಾಖಾ ಪ್ರಬಂಧಕರು,

ಜೀವವಿಮೆ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ದಾಂಡೆಲಿ.

ಜನಕುಲೆ ನಡುತ ಸಮ್ಮಂದ, ಅಕ್ಲೆ ಕಾರಡಿತ ಮಣ್ಣ್, ಬದ್ಕ್‌ದ ಕ್ರಿಯೆ ಮಾತೆನ್ ಲಾ ಪೊರ್ಲುದ ಬಾಸೆಡ್ ಕಟ್‌ಕೊರ್ಪಿನ , ಇಡೀ ಈ ಬರವು ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ದೃಶ್ಯಾನುಭವವಾದ್ ಮನಸ್‌ಡ್ ಉಂತುಂಡು. ಕತೆನ್ ಅರೆಲಾವೊಂದು ಪೋಯೆರೆ'ಕೊಲಾಜ್' ನಮುನೆದ ಗೋಂದು ಗೊಬ್ಬುನು ಕಾದಂಬರಿ ಅರಾವೊಂದುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಬಾಸೆ-ತಂತ್ರ ಉಂದೆಟ್ ಕಾದಂಬರಿದ ರುಚಿಕಟ್ಟ್ ಪೊಸ ನಮೂನೆದವು. ಒಂತೆ ಕುಸಲ್ದ ರಂಗ್ ಕೊರ್ದು, ಅನುಭವೊಲೆನ್ ವಿವರೊ ವಿವರೊದಾದ್ ಕಟ್ಟುನ ಉಮೇದ್ ತ್ರಾಣೊ ಕಾದಂಬರಿಗುಂಡು. ಕತೆನ್ ಬುಳೆಪಾವುನ ಎರ್ತೆಡ್‌ದ್ ಲಾ ಒಂಜಿ ರೂಪುನು ಮೂಡಾವುನ ಮನಸ್‌ಡ್‌ದಾತ್ರ‌ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಪೊಸ ಕಮ್ಮೆನ ಆಕುಂಡು. ನಿರ್ವಹಣೆಡ್ ಪೊಸ ಮರ್ಜಿ, ಸೃಜನಾತ್ಮಕತೆ ದೆರ್ತ್ ತೋಜುಂಡು.

✍ ಬೀರೆ ದೇವು ಪೂಂಜೆ(ತುಳುನಾಟಕ) ಕದ್ರಿ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ,

ಕದ್ರಿ ಕಂಬಳ ಗುತ್ತು, ಮಂಗಳೂರು - 575 004

ಕತೆನ್ ಪಾತ್ರೊಲೆಗ್‌ತಕ್ಕವಾಯಿನ ಗತ್ತ್ ನಯ ನಾಜೂಕುದ ಶೈಲಿಡ್, ಕುತೂಹಲಕಾರಿ ದೃಶ್ಯರಚನೆಡ್ ಗೊಬ್ಬರೆ ಆಪಿನ ಎಡ್ಡೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ನಾಟಕ. ತುಳು ಭಾಷಾ ಪ್ರೌಢಿಮೆದ ಸಂಭಾಷಣೆದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಉಂದು ಪೊರ್ಲುದ ನಾಟಕ

✍ ಋಣ ಕಡ್ಪೆರಾವಾ? (ಕನ್ನಡೊಡ್ದು ತುಳುಕು ತರ್ಜುಮೆ. ಮೂಲ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಋಣ ಮುಕ್ತರಲ್ಲ ; ಇಂದಿರಾ ಹಾಲಂಬಿ) ಶಾರದಾ . ಆರ್.ರಾವ್, ಸತ್ಯನಿಲಯ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ - 574 216

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವಿಯಾಯಿನ ನರಮಾನ್ಯಗ್ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಬದ್ಧತೆಲು ಉಂಡೇ ಉಂಡು. ತನ ಸಂಸಾರೊಗು ಸಮಾಜೊಗು, ದೇಸೊಗು ಸಂದಾಯ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನ ಋಣೊಕ್ಲೆನ ನೆನವರಿಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗ್ ಏಪಲಾ ಬೋಡು. ಅವು ಇಜ್ಯಂದೆ ಪೋಂಡ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ನರಮಾನಿ ಆಪುಜಿ. ಬದ್ಕ್‌ದಸಾದಿಗ್ ಮುಳ್ಪು ತುಂಬುದು ಪಾಡುನ ವ್ಯಕ್ತಿಳೆ ನಡುಟು ಬೊಲ್ಪು ಕೊರ್ಪಿನ ವ್ರತದ ಕೆಲವು ಜನೊಕುಲುಲಾ ಉಳ್ಳೆರ್. ಈ ಆದರ್ಶೊದ ಒಟ್ಟುಡು ಬದ್ಕ್‌ದ ಪಾಕ ಮರ್ಗಿಲ್ದ ಚಿತ್ರಣೊನೂ ಈ ನಾಟಕೊಡು ತೂವೊಲಿ.

✍ ಪಳಂತುಳು ಕಾವ್ಯ(ತುಳು ಗದ್ಯ) ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರಧ್ವಾಜ, ಸತ್ಯಪ್ರಸಾದ, ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ, ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕು - 576 112

ಕಾವ್ಯೊಲೆ ಬಗೆಟ್ ಕೆಲವು ಪೊಸ ವಿಚಾರೊಲೆಗ್, ಉಳನೋಟಲೆನ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಪರ ಕಾವ್ಯೊಳೆನೊಟ್ಟುಡು ಅವ್ವೇ ಶೈಲಿಡ್ ರಚನೆ ಆಯಿನ 'ರಾಮಾಯಣೊ'ಪಂಚಪಟಿ ವಾಲಿಸುಗ್ರೀವೆರೆ ಕಾಳಗೊ, ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊ-ಈ ಮೂಜೆನ್‌ಲ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತ್‌ಕೊರ್‌ನೆಡ್ದಾವರೊ ತುಳು ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಸಮರ್ಥ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕ್ಕುಳಾದುಪ್ಪುನ ಮಾತ ಬಗೆತ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬಗ್ಗೆಲಾ ಈ ಕೃತಿಟ್ಟ್ ತೆರಿಯೊಣ್ಯರೆ ಆಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಈ ಬೂಕು ತುಳುತ್ತ ಬಗೆಟ್ಟ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಬತ್ತಿನ ಬೂಕುಳೆಡ್ ಒಂಜಿ ಮಹತ್ವವಾಯಿನ ಕೃತಿ ಆದುಂಡು.

✍ ಅನ್ವೇಷಣೆ (ಕನ್ನಡೊಡು ತುಳು ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥೊ) ಚಂದ್ರಶೇಖರ, ಮಂಡೆ ಕೋಲು, ಸುಳ್ಯ - 574 256

ಅನ್ವೇಷಣೆಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಆಯಿನ ಬರವಣಿಗೆದ ಕಸರತ್ತಾವಡ್ ಅತ್ತ್ಂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬರವಣಿಗೆದ ಅಪಕ್ವತೆದ ಲವಲೇಶಲಾ ತೋಜಿದ್ ಬರಂದೆ ಒಂಜಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿನ, ಖಚಿತವಾಯಿನ ಉಳ ದೃಷ್ಟಿಲೆ ಅಜನೆ ಉಂಡು. ಜನಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಮ್ಮಂದವಾದ್ ನಿರೂಪಿತವಾಯಿನ ವಿಚಾರೊಲೆಡ್ ಒರಿ ಸಂಶೋಧಕೆ ಅಡಿ ಮುದೆಲ್ ತೂದು ನಾಡುನವು ದೇಸೀ ಸೊಗಡ್‌ದ ಸೊರ್ಪೊಡು ಮುಲ್ಪ ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜಿದುಂಡು.

✍ ಒಲಸರಿ (ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗ್ರಂಥೊ) ಡಾ. ಅಶೋಕ ಆಳ್ವ (ಸಂಶೋಧಕೆರ್), ಅನು : ಡಾ. ಎನ್. ತಿರುಮಲೇಶ್ವರ ಭಟ್, (ನಿರ್ದೇಶಕೆರ್), ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಜಾನಪದ ರಂಗ ಕಲೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಎಂ.ಜೀ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜು, ಉಡುಪಿ - 576 102

ಅಧ್ಯಯನಪೂರ್ಣ 16 ಲೇಖನೊಲು ಈ ಗ್ರಂಥೊಡುಲ್ಲ. ಆರಾಧನೆ ಆಚರಣೆ,ನಲಿಕೆ, ಕ್ರೀಡೆ, ನಂಬೊಳಿಗೆ ಇಂಚ ವಿವಿಧ ವಿಷಯೊಳೆಗ್ ಸಂಬಂಧ ಪಡೆಯಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಆಧಾರೊಡು ಬರೆಯಿನ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಲೇಖನೊಲು ದುಂಬುದ ಅಧ್ಯಯನೊಗು ಬೋಡಾಯಿನ ಆಧಾರ ಸಾಮಾಗ್ರಿನ್ ಒದಗಿಸಾವ. ಇಂಚಿತ್ತಿ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಅಧ್ಯಯನ, ದಾಖಲಾತಿ ಇನಿತ ಅಗತ್ಯಲಾ

ಆದುಂಡು. ತುಳು ಬರಾಂದಿನಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ತೆರಿಪಿಲೆಕ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆನ್ ಪರ ಊರುದ ಪರಭಾಷೆದಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಮುಟ್ಟಾವುನವು ಅಗತ್ಯ ಆವೊಡಾಯಿನವು. ಅಂಚಿನ ಕೆಲಸೊ ಈ ಬೂಕುದ ಮೂಲಕ ನಡತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

✍ ಭೂತಾರಾಧನೆಯ ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆ (ಸಂಪಲ್ತಿ ಕೃತಿ) ಡಾ.ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ, ಯದುಪತಿಗೌಡ, ರಾಜಶ್ರೀ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಮಂಗಳೂರು ವಿ.ವಿ. ಮಂಗಳಗಂಗೋತ್ರಿ - 574 188

ತುಳು ಜನಪದ ಕಲೆ-ಕಾರ್ನಿಕೊನು ನೆನೆಪಾವುನ ಭೂತಾರಾಧನೆದ ಬಗೆಟ್ ಪಾಕ ಸಂಶೋಧನೆಲು, ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯೊಲು ನಡತ್‌ದ್ ಅವು ಗ್ರಂಥ ರೂಪೊಡು ಬೈದ. ಆಂಡ ಒಂಜಿ ಕಮ್ಮಟೊಡು ನಡತಿನ ಮಾತಲಾ ಇಡಿಯಾದ್ ದಾಕ್ಲೆ ಆಯಿನವು ಕಮ್ಮಿ. ಈ ನೆಲೆಟ್ 'ಭೂತಾರಾಧನೆಯ ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆ' ಎಡ್ಡೆ ಮಹತ್ವೊದ ಗ್ರಂಥ. ಒಂಜಿ ಸಮೃದ್ಧಿ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಅಧ್ಯಯನ. ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆನ ಪಾತೆರ, ಭೂತನರ್ತನ ಕಲಾವಿದೆರೆ ಅನುಭವದ ಪಾತೆರ ಕತೆಕುಲೆಗ್ ಒವ್ವೋ ತಾರ್ಕಣೆ ಕೊರಂದೆ ಅಂಚೆನೇ ಕಟ್‌ದ್ ಕೊರ್ನವು ನೆತ್ತ ವಿಶೇಷತೆ. ತುಳು ಪಾತೆರೊಲೆನ್ ಕನ್ನಡೊಗು ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ತ್‌ನೆಟ್ ಸಂಪಾದಕೆರೆನ ಬೆನ್ಕೆ ದನ್ಕೆ ತೋಜುಂಡು. ಭೂತಾರಾಧನೆನ್ ಡೆವಿಲ್ ವರ್ಷಿಪ್‌ಮಲ್ತಿನ ಪರಂಗಿದಕ್ಲೆನ್ ಉಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಇತ್ತಿನ ಶಕ್ತಿ ಆರಾಧನೆ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತೆರಿಪಾಯೆರೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಬೂಕುಲು ಬರೋಡು, ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯೊದ ಕಾಪುಡು ರೂಪೊಗು ಬತ್ತಿನ ಈ ಗ್ರಂಥೊಡು ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಆಯಿನ ವಿನ್ಯಾಸೊ ಮಾತಲಾ ಪೊರ್ಲಾತ್‌ಂಡ್. ಸಂಶೋಧಕೆರೆಗ್ ಉಂದೊಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಆಕರ ಗ್ರಂಥ.

✍ ಪುಟ್ಟು ದಿನ (ಜೊಕ್ಲೆ ಪದೊಕುಲು) ರಮೇಶ ಉಳಯ, ಸ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಪಂಜಿಕಲ್ಲು, ಅಡ್ಯನಡ್ಕ - 574 201

ಈ ಕೋಪೆಡ್ ಸುರಿನ ಒಂಜೊಂಜಿ ಪದೊಕುಲುಲಾ ಒಂಜೆಕ್ಕೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲು. ಇಲ್ಲ್‌ದ ಉಳಯಿ ಪಿದಯಿದ ಸೊತ್ತುಲೆಗ್, ವಿಷಯೊಲೆನ್ ದೀವೊಂದು ಅವೆನ್ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಟ್ಟುಲೆಕ ಉಡಲ್‌ಗ್ ತಟ್ಟುಲೆಕ ರಾಗ ಕೂಡ್ದು ಬರ್ಪಿ ದಾಟಿಡ್ ಬಿತ್ತರೊದ ಚಿತ್ತಾರೊಡು ಮುಡೆಯಿನ ಈ ಜೊಂಕುಲಿದ ಪದೊಕುಲೆನ್ ಪಂಡೊಂದು ಜೋಕುಲು ಊರೊರ್ಮೆ ತೆಲ್ತೊಂದು ನಲ್ತೊಂದು ಬಲಿಪುವೆರ್ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ಸಂಶಯೊ ಇಜ್ಜಿ.

ತುಳುತ ಮಲ್ಲ ಸಾಹಿತಿ

ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ

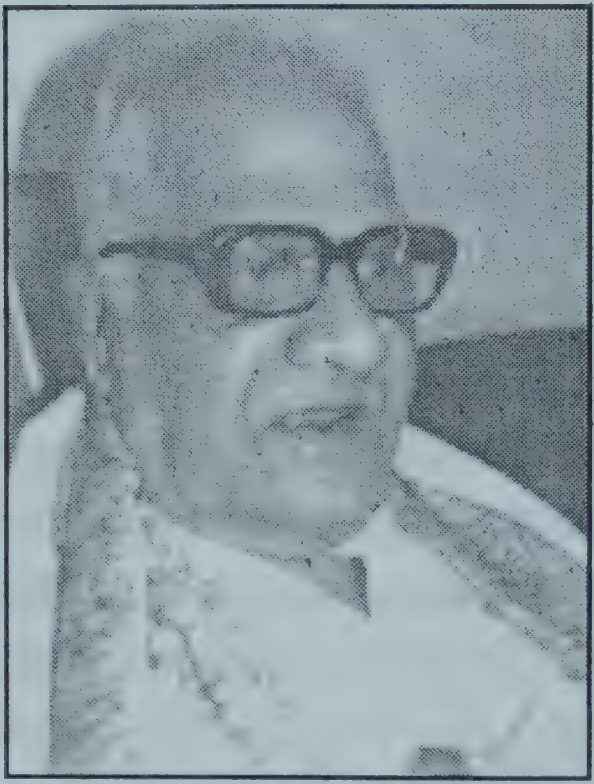

ತುಳು ಸಾಹಿತಿಲೆಡ್ ಮಲ್ಲ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನಾರ್ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ. ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಅನುಭವೊಗು ಆರೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಕದಿಕೆ, ಪಿಲಿಮಜಲ್ ದಾಸ ರೈ ಬೊಕ್ಕ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಸೀತಮ್ಮನ ಮಗೆ ಜತ್ತಪ್ಪರೈ 1916ಡ್ ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕುದ ಪಾಣಾಜೆ ಗ್ರಾಮೊದ ಕೆದಂಬಾಡಿಡ್ ಪುಟ್ಯೆರ್. ಸುರುಕು ಮರ್ದಾಳ ಬೊಕ್ಕ ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಸಾಲೆಡ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಪುತ್ತೂರುದ ಬೋರ್ಡು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗು ಸೇರ್ಯೆರ್. ಗಣಿತ ಪಾತೊಡು ಬಾರಿ ಪಿರ ಒರ್ಯೊಂದಿತ್ತಿನ ಅರೆಗ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಡು ಫೋರ್ತ್(IV) ಫಾರ್ಮು(9ನೇತರಗತಿ) ಕಡಪ್ಯರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಯಿಜಿ. ಅಪಗ ಹೈಸ್ಕೂಲುದ ಹೆಡ್ಮಾಸ್ಟ್ರದಿತ್ತಿನ ರಾಮನ್ ನಂಬಿಯಾರ್ ಆರೆನ್ ಪೆರಡಾಲದ ಮಹಾಜನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿಗ್ ಸೇರ್‍ಯರೆ ಸಾದಿತೋಜಯೆರ್. ಅಲ್ಪ ಸುರುತ ಎಂಟ್ರೆನ್ಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಡ್ ಆರ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥಾನೊಗೇ ಸುರುತ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದ್ ಪಾಸಾಯೆರ್. ರಡ್ಡನೇ ಪರೀಕ್ಷೆಡ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಮಾರ್ಕ್‌ದೆತ್ತೆರ್, ಅಕೇರಿದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾನಗ ಕಾಲೇಜ್ ಬುಡ್ದು ಊರುಗು ಸೇರ್ಯೆರ್.

ಹಳ್ಳಿಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮಗೆಯಾದ್ ಬೆನ್ನಿ ಬುಳೆಸಲೆ ಬೋಂಟೆ ಬವರೊಳೆಡ್ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕರಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಕಸ್ಮತ್ತಾದ್ ಆರ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಕಳಕ್ ಕಾರ್‌ದೀಯೆರ್. ಆರೆನ ಸುರುತ ಬೂಕು 'ಬೇಟೆಯ ನೆನಪುಗಳು' ಅಚ್ಚಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯಿನವೇ ಸಯಿ, ಆರ್ ಪಿರ ತಿರ್ಗ್‌ತೂಯಿಜೆರ್. ಅವ್ವೇ ಉಮೇದ್‌ಡ್ 'ಈಡೊಂದು ಹುಲಿಯೆರಡು', 'ಬೇಟೆಯ ಉರುಳು', 'ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲಿನಿಂದ ಕಡಲ ತಡಿಗೆ' ಇಂಚ ಮೂಜಿನಾಲ್ ಬೂಕುಲೆನ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಬರೆದ್ ಮಲ್ಲ ಮೃಗಯಾ ಸಾಹಿತಿ ಆಯೆರ್. ಆರ್ ಬರೆತಿನ ಬೇಟೆಯ ನೆನಪುಗಳು ಬೂಕುನು ಇತ್ತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬೊಕ್ಕ ಭಾರತೊದ 15 ಭಾಷೆಲೆಗ್ ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಕರೆಕ್ಕ್ ಜತ್ತೆರ್. ಅಲ್ಪ ಕಂಬುಳನೇ ಗಿಡತ್ತೆರ್ ತುಳುತ ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಗೆನ್ ತೂವೊಲಿ ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ಪುನೆಡ್ ಕೆದಂಬಾಡಿ

ದಾರ್ ಮಲ್ಲ ಬಿರ್ಸೆ. 'ಕುಜಿಲಿಪೂಜೆ' (ಉಮರ್ ಖಯ್ಯಾಮನ ರುಬಾಯತ್-ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.ನ ಅನುವಾದೊ), 'ಅಸೆನಿಯಾಗೊ ಕಾಂತಗೊಜೋಗಿ' (ಆಂಗ್ಲಕವಿ ಬ್ರೌನಿಂಗ್‌ನ ದಿ ಪೈಪರ್ ಬೊಕ್ಕ ಕುವೆಂಪುನ ಕಿಂದರಿ ಜೋಗಿ), 'ಪಡಿಲ್ ಪಂಪೆ' (ಎಂ. ಆರ್. ಶ್ರೀ, ಆರೆನ ನಾಗರೀಕ), 'ಯಮನ ಸೋಲು' (ಮೂಲ ಕುವೆಂಪುನ), 'ಕಾಬೂಲಿವಾಲಾ' (ಮೂಲ ಠಾಗೋರ್ ಕಿನ್ಯ ಕತೆ), 'ಸೂದ್ರೆ ಏಕಲವ್ಯೆ' (ಕುವೆಂಪುನ 'ಬೆರಳ್ಗೆ ಕೊರಳ್' ಬೊಕ್ಕ ಗೋವಿಂದ ಪೈಲೆನ 'ಹೆಬ್ಬೆರಳು'-ಆಧಾರಿತ), 'ಚೋಮನ ದುಡಿ' (ಡಾ.ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರೆನ ಮೂಲ ಕಾದಂಬರಿ), 'ಮದಪಂದಿ ನೆಂಪು' (ನಿರಂಜನೆರೆನ ಚಿರಸ್ಮರಣೆ), 'ಸಿರಿ ರಾಮಾಶ್ವಮೇದೋ' (ಮೂಲ ಮುದ್ದಣನ ಕಾವ್ಯೊ) ಇಂಚ ಕೆಲವು ಕಾವ್ಯೊ, ನಾಟಕ್ಕೊ, ಕಾದಂಬರಿಲೆನ್ ತುಳುಕು ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಆರ್ ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬರೆಯಿನ ಕೃತಿಕುಲು ಬಾಸೆ ಬೊಕ್ಕ ಶೈಲಿದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಮೂಲೊಕೃತಿಕುಲೆಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಪಾಲ್ ಮಿತ್ತೇ ಉಂತುವೊ.

ತುಳುತ ಸಾಚಾ ಸತ್ವೊದಿಂಜಿನ ಬಾಸೆದ, ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಪೊರ್ಲು, ತಿರ್ಲ್ ಸೇಬಿ ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜುನ ಕೃತಿಕುಲೇನ್ ಕೊರಿನ ಕೆದಂಬಾಡಿ ದಾರೆನ ಪಾತೆರ ಕತೆತ ಗತ್ತ್ ಗಮ್ಮತ್ ಕೇನೊಡಾಯಿನವು, 1996ಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸುರುತ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿನ ಕೀರ್ತಿ ಆರೆನವು, ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ 1974ಡ್ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಭಾಷಾಸಮ್ಮಾನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿನೆಟ್ಲಾ ಆರೇ ಸುರುತ ತುಳುಸಾಹಿತಿ, 1989ಡ್ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನೊಡು ಮಾನಾದಿಗೆ ಪಡೆಯಿನ ಆರ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತ್‌ದ ರಡ್ಡನೇ ಸಮ್ಮೇಳನೊಡು (1985) ತಾಮ್ರ ಪತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆತೆರ್, ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನೊಲೆಡ್, ಹೈದರಾಬಾದ್, ಕುಡಲ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಳಗಾಂ, ಪುತ್ತೂರು, ಕುಂದಾಪುರ ಇಂಚ ಕೆಲವು ಕೋಡಿದ ಬಂಟೆರೆ ಸಂಘೊದ ಸಮ್ಮನೊ ಪಡೆಯಿನ ಆರ್ 1994 ಡ್ ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನೊದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದ್ ನಡಪದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಈತ್ನೇಟ ಆರೆಗ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಇನಾಂ, ಮಾನಾದಿಗೆಲು ಸುಮಾರ್ 150ಡ್‌ಲಾ ಎಚ್ಚಂದೆ ಪನೊಲಿ,

ಬುಡೆದಿ ಶಾಂಭವಿ ತೀರ್‌ಪೊಯಿಬೊಕ್ಕ ರಡ್ಡನೆ ಬುಡೆದಿ ಯಾದ್ ಬತ್ತಿನ ಕಲ್ಯಾಣಿ, ಮುಕುಲೆಡ್ದ್ ಪತ್ತ್ ಜೊಕುಲುನ್ ಪಡೆಯಿನ ರೈಕುಲೆನ ದಿಂಜಿದ ಈ ಸಂಸಾರೊ, ಈರೆಗ್ ಏತ್ ಮದಿಮೆ ಆತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಆರೆಡ ಕೇಂಡ 'ನಾಲ್' ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಾರಿ ಅಭಿಮಾನೊಡು ಪನ್ಪೆರ್ ಸೋಜಿಗೊಡು ಆರೆ ಮೋನೆನೇ ತೂನಗ "ರಡ್ಡ್ ಪೊಣ್ಣುಲೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ, ಕುಡ ರಡ್ಡ್ ತೈತಿ ಪಿಲಿಕ್ಕುಲೆ ಒಟ್ಟೆಗೆಂದ್" ಮೆಲ್ಲಡ್ ಪನ್ಪೆರ್, ತುಳುತ ಪೆರ್ಮೆದ ಸಾಹಿತಿ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ ಕುಲೆಗ್ ದೇವೆರ್ ನನಲಾತ್ ಆಯುಷ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಕೊರಡ್‌ಂದ್ ನಮ್ಮ ಬಯಕೆ.

ಕಾಂತಪ್ಪ ಜೋಗಿ ತೂಯಿನ ತುಳುನಾಡ್

ಪಡ್ಡಾಯಿ ಗಟ್ಟ ಕುದುರೆ ಮುಕೊ
ತುಳುನಾಡ ಜದ್ರೊಗು ಬೂಮ್ಯಪ್ಪೆ ಪತ್ತಿನ ಅಡ್ಡೊ ಮುಗೊ
ದೇವೆರ್ ಕೊರಿ ವರೊ ಸಂಪೊತ್ತು, ನಂಕ್
ಸೃಷ್ಟಿಗ್ ಉಂದೊಂಜಿ ದೌಲೊತ್ತು
ಕೊಪ್ಪುನಿ ಆಯೆ ಕರ್ಬೊದ ಕಿಟ್ಟೊ
ಲೋಕೊದ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಬಂಗಾರ್ದ ಬೊಟ್ಟೊ
ಅರೆಬ್ಬಾಯಿ ಕಡಲ್‌ಗಡಿತತ್ತ್‌ದ್
ಏರೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡು ತುಡೆಸೊಂದು
ತರೆದೆರ್ತ್ ದುಂತಿನ ದೇಕಿನ್ ತೂಂಡ
ತುಳುನಾಡ್ ಕಾಡ್‌ಕಾಪ್ಯರೆ ಗಡಿಪತ್ತ್‌ದುಂತಿನ
ಕಾಪುದ ಕಾಪಡೆ ಯಿಂಬ್ಯೆಂದ್ ಪನ್ಪುನೆಗಡ್ಯುಂಡೆ?
ಕುದುರೆ ಮುಕೊತ್ತ ಬಲತ್ತ್‌ಗ್ ತೋಜುನ
ಕಡ್ತಿಗಲ್ಲಗಾಟಿದ ಅಡಿಪುಡೆಟ್ಟೆ ಬೂಮ್ಯಪ್ಪೆ
ನೈದ್ ಬುಡಿ ಜಿಡೆನಾಗೆ ಪರತೊಂದು ಬರ್ಪುನ್ನೊ?
ಪರಿತ್‌ದ್ ಬರ್ಪಲ್ ಸುದೆ ನೇತ್ರಾವತಿ-ಗಿಲಿಗಿಲಿ
ಗೆಜ್ಜೆದ ಸೊರೊಲಕ್ಕಾವೊಂದು - ಸೊರಿತೊಂದು
ಬುಳೆಸಲೆ ಸೌಭಾಗ್ಯೊ ಸಂಪೊತ್ತು
ದತ್ತ್‌ದ್ ತೋಜುವೊ ಕಳಮೆದ ಕಂಡೊಲು
ಕುರಾಲ್ ತುಂಬೊಂದು ತರೆತಗ್ಗಾದ್
ಬೆರಿ ಬಗ್ಗಾದ್ ಬೂಮ್ಯಪ್ಪೆ ಪಾದೊಗು
ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೊ ಸೋಲ್ಯಾತ್‌ದ್
ಉರೊ ಆಯಿ ಹಿರಿ ಮಾರ್‌ತಿಮಾರ್‌ಡ್ದ್
ಕೇನುಂಡು ಉರಾಲ್ ಓಬೆಲೆ ಸೋಬನೆ
ಸಂದಿ ಪಾರ್ದನೊ ಕಾಟಿಕರ್ಬಾಸ್‌ಲೆ
ದಪ್ಪುನ ನಡ್ಪುನ ಒಕ್ಕೆಲ್ಮ- ಜಕ್ಕಜವಂದಿ ಜವನ್ಯೆರೆನ
ಬಲೆ ಬಲೆ ಎದ್ಕೊನ್ನ -ಲೆಪ್ಪುನ ತೋಜುಂಡು
ಕೈನೀರ್ದ್ ತರೆತಗ್ಗ ದುಂತಿನ ತಾರೆಬಾರೆತಾರಿ
ಮರಕ್ಕುಲು ಪೂಪಲೊ ತುಂಬೊಂದು
ಕೊಲ್ಲಿದ ಆಲಡೆ ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಸ್ವಾಮಿನ

ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಡ್ ದೈವೊ ಗಣೊಕ್ಕುಲು
ಮಲ್ಲ ಆಯನೊ ಬಗ್ತೆರೆ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಕೈದೀಪೊ
ಹಳ್ಳಿದ ಜನೊಕ್ಕು ಕೊಲ್ಲಿದ ದೀಪೊ,
ಪಿರವುದು ತೋಜುಂಡು ಅಮೆದಿಕ್ಕೇಲ್
ಪಿಲಿ ಎರು ಪೊಂರ್ಬುನ ಸಿಲೆಕಲ್ಲರೂಪು
ಪನ್ಪುಂಡು ಪೆದ್ಮೆದಿ ದಿಕ್ಕಲೆ ಜನೊಪದೊ
ಪಾರ್ದನೊ ಎತೆತಕತೆ ಅತಿ ಪ್ರಾಕ್‌ದ
ಅವುಲೇ ಮುಟ್ಟಡ್ ಸಿರಕ್ಷೇತ್ರೊ ಕುಡುವೊ
ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಸ್ವಾಮಿನ ಕಣ್ಣಕಾಪುಡು ನಡಪಿ ದರ್ಮತಲೊ
ಬಂಗಾಡಿದರಸುಲೆ ಕಾರ್ಬಾರ್‌ದೂರುಂದು
ಬಂಗ ಬಲ್ಲಾಳೆರ್ ಸತ್ಯಾದಿಗೆರ್ ಪನ್ಪುಂಡು ಸಾಕ್ಷಿ
ನೀಂದುಂಡು ನೀರ್‌ಡ್ ಸಿಲೆಕಲ್ಲ್ ಮೂಲು
ಕುಡಾರಿ ರಾಮೆ ಸುಟಿತಿನಾಡ್
ಬೂಕಂಪೊ, ಬಿರುಮರೆ, ಬರೆಗಾಲೊ ಅಣೆವಂದಿ
ತುಳುನಾಡ ಕೋಡಿ ಸಂಪು ಸೊಂಪು ಸಂಪೊತ್ತುದ
ಸುಕೊ ಸಂಪೊತ್ತುದ ಈ ತುಳುನಾಡ್
ಸೊರ್ದಯೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಕಾಲಾದಿ ಕಾಲೊ

✍ **ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ**

ಬಾಲೆ ಬಾಸೆ

ಅವಾ, ಆ ಬಾಬೆ ತಕ್ಕನೊಡು ಚೊಚ್ಚೊಲ, ಚಿಚ್ಚಿಲ
ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್, ಅಯಿನ್ ಜಿಜ್ಜಿ ಮೀಪದ್ ಉಲಯಿ
ಕನತ್‌ದ್ ದಿಕ್ಕೆದವುಲು ದಿಟ್ಟೆದೆತ್ತ್‌ದ್, ನೆಟ್ಟೆದೆತ್ತ್‌ದ್
ಉಗ್ಗೊ ಉಂಪದ್, ಪೇಪಿ ಪರ್ಪದ್, ಜೋಜೊಡು
ಜೆಪ್ಪದ್ ಜೋಜೋಂದು ಪಂಡ್‌ದ್ ಜೋಯಿ ಮಲ್ಪು.

✍ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ ವಾರಾಹಿ ಫಾರ್ಮ್, ಪಾಣಾಜೆ - 574 249 ದ.ಕ.

ಮುಂಬಯಿಡ್ ತುಳು ಪರ್ಬ

ತುಳು ನಾಡ್‌ಡ್ದ್ ಬೊಂಬೈಗ್ ಪೋದು, ಉದ್ಯೊಗ,ವ್ಯವಹಾರ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ತುಳು ಮಣ್ಣಬಾಲೆಲು ಸಾವಿರಗಟ್ಲೆಡುಲ್ಲೆರ್.ಮೊಕ್ಲೆಡ್ ಕೆಲವು ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತೆರ್, ಇಂಚೊಗು ಕೆಲವು ವರ್ಸೊಗು ಪಿರವು ಒಟ್ಟಾದ್ 'ಸಾಹಿತ್ಯಬಳಗ 'ಕಟ್ಯೆರ್.ಶ್ರೀ ಎಚ್ . ಬಿ.ಎಲ್.ರಾವ್ ನೆತ್ತ ಸೂತ್ರಧಾರಿ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಳಗ, ಯತಾರ್ತೊಡು ಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮಿತ್ತ್‌ಮೋಕೆದೀದ್, ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್ ಮಲ್ತೊಂಬತ್ತ್ ತುಳು, ಕನ್ನಡ, ಕೊಂಕಣಿ-ಅತ್ತಂದೆ, ತುಳುನಾಡ್ದ-ಮೋಯ, ಸಾಲಿ, ಬ್ಯಾರಿ, ಮಲಯಾಳದಂಚಿತ್ತಿ ಬಾಸೆದ ಕಲೆನ್ಲಾ ಒಂಜಿ ಸೂತ್ರೊಡು ಕೂಡಾವೊಂದು, ಪರಸ್ಪರ ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ, ಗೋಷ್ಠಿಲು, ಪಾತೆರ ಕತೆ ಕಬಿಕೂಟ, ಕೃತಿ ಬುಡುಗಡೆ, ಜಾನಪದ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನದಂಚಿತ್ತಿದಿಂಜ ವಿಷಯೊಲ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು, ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಲ್ನ ಕೂಡಾಟೊಡು ಅಪಗ ನಡತೊಂದು ಬರೊಂದುಲ್ಲ. ಕರಿನ ಒಂರ್ಬವರ್ಸೊಡ್ದಿಂಚಿ ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ನಡಪಾವೊಂದು ಬತ್ತಿನ 'ತುಳುಪರ್ಬ' ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಮಿತ್ತ ಮುಟ್ಟುಡು ತೋಜಿಬರ್ಪಿನವು .

'ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಳಗ, ಮುಂಬೈ' ಮೊಕುಲು ಸಂಯೋಜನೆ ಮಲ್ತಿನ 'ಒಂರ್ಬನೇ ತುಳುಪರ್ಬ' ಈ ಸರ್ತಿ ಕರಿನ ಮಾರ್ಚ್ 30,31ನಾನಿ ಬೊಂಬೈದ ಕುರ್ಲಾ ಬಂಟರ ಭವನೊಡು 'ಅಯ್ಯಯ್ಯ ಎಂಚ ಪೊರ್ಲಾಂಡ್'ನ್ಪಿಲೆಕ ಪೊರ್ಲಾಂಡ್.

ಬಂಟರ ಸಂಘ ಮುಂಬಯಿದ ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವ, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬಿಲ್ಲವರ ಎಸೋಶಿಯೇಶನ್ ಮುಂಬೈ, ಮೊಗವೀರ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮಂಡಳಿ ಮುಂಬಯಿ-ಮೊಕುಲ್ನ ಸೇರಿಗೆಡ್ ಏರ್ಪಾಡಾದಿತ್ತಿನ ಪರ್ಬದ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ ವಿದ್ಯಾವಾಚಸ್ಪತಿ ಬನ್ನಂಜೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯೆರೆನ.

ಪರ್ಬ ಹೆಬ್ಬಾಕಿಲ್‌ದೊಂಪ, ಚಾವಡಿಗ್, ತುಳುನಾಡ್-ನುಡಿಕ್ಕ್ ಎಡೇನ ಬೆಂದ್ ಸೊ ೦ದಿನ – ಎ.ಆರ್.ಕುದ್ರೋಳಿ, ಕೆ.ಜೆ.ರಾವ್, ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿದಾರ್ನ ಪುದಾರ್ ತೊಜಿಪಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಸನಿಯಾರ, ಮಾರ್ಚ್ ಮುಪ್ಪೆನಾನಿ, ಬಯ್ಯ 4ಗಂಟೆಗ್ ತುಳುಪರ್ಬೊನು ಉದಿಪನ ಮಲ್ತ್ ಪಾತೆರ್ನ ಡಾ.ಮೋಹನ ಆಳ್ವೆರ್, 'ನಮ ತುಳುವೆರಾದ್ ಪುಟ್ಟಿನವು ಮಾಮಲ್ಲ ಭಾಗ್ಯ, ಪೊರ್ಲುಕಂಟ್‌ದ ಈ ಅಪ್ಪೆಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಬೇತೆಬೇತೆ ಬಾಸೆ–ಮತತ ಜನೊಕುಲು ಧರ್ಮಮಾರ್ಗೊಡು ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸೊಡು ಬದ್ಕೊಂದುಲ್ಲೆರ್.ಊರುಡು ಇನಿ ಕಂಡ ಪೋಂಡು , ತೋಟ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಆಂಡ, ಕಂಡಸಾಗೊಳಿದ ಬದ್ಕ್‌ಡಿತ್ತಿ ಸಂಧಿ ಪಾರ್ದನ, ಸೊತ್ತುಲು, ರಿವಾಜಿಲು ಮಾಜೊಂದುಲ್ಲ. ಅವೆನ್ ನಮ ಒರ್ತೊನೊಡು. ಪರವೂರುಗು ಬತ್ತಿನ ತುಳುವೆರ್ ನಮ್ಮ ಸೊಂತಿಕೆನ್ ಬುಡಂದೆ, ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ತುಳುಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪೊಲಬು ಪುಟ್ಟಾವೆರೆ ಪುಣೆಯೊಡು-ಇಂಚ ಉದಾರ್ಮೆಲೆಡ್ ತೆರ್ಪಾಯರ್.

ಪರ್ಬದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮಲ್ತಿನ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಳಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಎಚ್.ಬಿ.ಎಲ್. ರಾಯೆರ್, 'ಪರವೂರ್ದು ಪೊರ್ಲುಡೇ ನಡಪಾವೊಂದುಪ್ಪುನ ಈ ಪರ್ಬದ ಪಿರಾಪುಡು ಬಂಜ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ, ಸಾಹಿತ್ಯಬಳಗ ಐವ ಪಾಡ್ದನ ಧ್ವನಿಸುರುಳಿ ಪಿದಾಯಿ ಕೊಣಪಿನ ಉದ್ದೇಶ ದೀವೊಂದು, ಆ ಬೇಲೆಲಾ ನಡತೊಂದುಂಡೂಂದ್ ತೆರ್ಪಾಯೆರ್.

ಆಸ್ಪ್ರೋಮೋಹನ್ ದಂಪತಿಲು, ಅನುಪಾವಂಜೆ, ಪ್ರಶಾಂತ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ದೇವದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಮೊಕ್ಲೆನ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಬಂಟೆರೆ ಸಂಘದ ಮಹಿಳಾ ವಿಭಾಗ ಏರ್ಪಾಟ್ ಮಲ್ತಿಂಚಿ ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ , ಅಂಚೆನೆ, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರದರ್ಶನೊಲೆನ್ ಉದಿಪನ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯ್ನ ಶ್ರೀ ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಪುನರೂರು. ಆರ್ ತನ ಭಾಷಣೊಡು, 'ಸಭೆಟ್ ತಾಟಿಬೊಟ್ಟುನು ಮಾತ್ರತ್ತ್, ನಮ್ಮ ಜವಣ್ಯೆರ್, ಜೋಕ್ಲೆಡ ತುಳು ಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮೋಕೆ ಪುಟ್ಟಾವುನ ಗರ್ಜಿಉಂಡು' ಇಂದೆರ್.

'ಬಂಟರವಾಣಿ'ದ ಛೇರ್ ಮೆನ್ ಶ್ರೀ ಆನಂದ ಪಿ.ಶೆಟ್ರ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಂತೊಡು ಗೆಂದಿನಕ್ಲೆಗ್ ಇನಾಂ ಪಟ್ಯೆರ್; ಶ್ರೀ ಜೆ.ಬಿ. ಸಿಕ್ವೇರೆರ್ನ–ಮೂಜಿ ಲಿಪಿಟ್ ಬರೆಯಿಂಚಿ'ಮೊಖಾವರಾಂ ಮೊವ್ಹಾಂ'-ಪನ್ಪಿ ಕೊಂಕಣಿ ಕೃತಿನ್-ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತೆರ್.

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಡಾ. ವಾಮನನಂದಾವರದಾರ್, ಪೊಳಲಿ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ರೆನ ಭಾವಚಿತ್ರ ಅನಾವರಣ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಪೊಳಲಿ ದಾರ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೀತಿ, ಸಂಘಟನಾ ಸಾಮರ್ತಿಕೆದ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತೆರ್ಯೆರ್, ಆರ್ ಬದ್ಕ್‌ದ ಕಡೆ ಉಸುಲು ಮುಟ್ಟಲಾ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ ತೋಜಿಪಾಯಿನ ಉದಾರ್ಮೆಲೆನ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೆರ್.

ಅಕಾಡೆಮಿತ ಮುಂಬಯಿ ಸದಸ್ಯ-ಸಂಚಾಲಕೆ ಶ್ರೀ ಸದಾನಂದ ಸುವರ್ಣೆರ್ ಈ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಪಾತೆರ್ದ್, ಈ ಒರ್ಸ ನಡಪಾವೊಂದುಪ್ಪುನ ಕಾರಂತ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಬಗೆಟ್ಲಾ ಮಾಯ್ತಿ ಕೊರ್ಯೆರ್,

ಪರ್ಬದ ಗುರ್ಕಾರ್ರಾಯ್ನ ಶ್ರೀ ಬನ್ನಂಜೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯೆರ್ ತನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣೊಡು, "ತುಳು ಲಿಪಿಟ್ ಲಕ್ಷಗಟ್ಲೆ ಕೈಬರವುದ ಪ್ರಾಕ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯ ನನಲಾ ಉಂಡು. ಶ್ರೀ ಪುಣ್ಚಿತ್ತಾಯೆರ್ ಅಯ್ಟ್ ಕೆಲವೆನ್ ಮಾತ್ರ ಸೋಧನೆ ಮಲ್ತ್, ಅವು ಪ್ರಕಟಾವರೆ ಸಾಧ್ಯಾಂಡ್. ನನ ತುಳುಟು ಸಂಶೋಧನೆಗ್ ಪಿದಾಡ್ನಕುಲು ಸುರೂಟು ತುಳುಲಿಪಿನ್ ಕಲ್ಪಡ್" ಇಂದ್ ಸೂಚನೆ ಕೊರ್ಯೆರ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ 'ಮದಿಪು' -24ನೆ ಎಸಲ್‌ನ್ ಆರ್ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತೆರ್.

ಬಂಟರ ಸಂಘ ಪೊಂಜೆವೆ ವಿಭಾಗದ ಸದಸ್ಯೆರ್ ಮನರಂಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡಪಾದ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಸಬೆಸುದ್ಕಾರೆ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಶ್ರೀ ದಯಾಸಾಗರ ಚೌಟೆರ್.

ಪರ್ಬದ ರಡ್ನೇ ದಿನ ಮಾರ್ಚ್ 31- ಐತಾರ ಆಯಿನೆಟ್ ಸಬೆನಿಲ್ಕೆ ಜನ ಕೂಡ್ದಿತ್ತೆರ್. ಕಾಂಡೆ 'ತುಳು ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಗೋಷ್ಠಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಬಿಕೂಟ' 'ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯೆ, ಸಾಹಿತಿ ಶ್ರೀ ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆರೆನ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆಡ್ ನಡತ್ಂಡ್. 'ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳು ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆ

ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಶಿಮುಂಜೆ ಪರಾರಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮಲ್ತ್‌ಕೊರ್ಯೆರ್. ಶ್ರೀ ಜಯ ಕೆ.ಶೆಟ್ಟಿ ಅರುಣಾಬ್ಜ ಕವಿನ 'ಮಹಾಭಾರತೊ',ಜೇವಿ ಶೆಟ್ಟಿಗಾರ್ರ್ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ 'ಶ್ರೀ ಭಾಗವತೊ', ಇಂದ್ರಾಣಿ ರಾವ್ ಅಜ್ಞಾತಕಬಿನ 'ರಾಮಾಯಣೊ', ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣೆರ್'ಕಾವೇರಿ'-ಈ ಕಾವ್ಯೊಲೆಡ್ದ್ ಅಜತ್ತಿನ ಭಾಗೊಲೆನ್ ವಾಚನ ಮಲ್ತೆರ್.

'ಅರ್ವಾಚೀನ ತುಳು ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆ' ವಿಷಯೊಡು ಪ್ರೊ. ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟ್ರ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ದುಂಬುದೀಯೆರ್. ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಕುರ್ಕಾಲ್ರ್ ಕೆಲಿಂಜದಾರ್ನ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ, ಶ್ರಿ ಶಿಮುಂಜೆ ಪರಾರಿದಾರ್ ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ರೆನ 'ಬತ್ತೆ ಕೆತ್ತರೆ ಉತ್ತರೆ', ಪ್ರಣೀತಾ ಪಿ. ಹಂದೆ ಎ. ಆರ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲೆನ 'ತುಳು ಕನ್ಯೋಪದೇಸ, ಪಿ.ಎಸ್ ನಟರಾಜೆರ್ ಮಂದಾರಕೇಶವ ಭಟ್ರೆನ 'ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ'-ಕಾವ್ಯೊಲೆನ ವಾಚನ ನಡಪಾದ್ ಕೊರ್ಯೆರ್.

ಕಬಿಕೂಟೊಡು- ಶ್ರಿಮಹಮ್ಮದ್‌ಬಡ್ಡೂರು(ಬ್ಯಾರಿಕಬಿತೆ ತುಳುಕಬಿತೆ ಶ್ರಿ ದಯಾನಂದ ವಿ. ಉಚ್ಚಿಲ್(ಬೊವಿ ಮಲಯಾಳ), ಶ್ರೀ ಜೇವಿಶೆಟ್ಟಿಗಾರ್ (ಸಾಲಿ),ಪ್ರೊ|ಸುನೀತಾ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ (ಕನ್ನಡ), ಶ್ರೀ ರೋನ್ಸ್ ಬಂಟ್ವಾಳ್ (ಕೊಂಕಣಿ)ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಓದ್ಯೆರ್. ಡಾ|ವ್ಯಾಸರಾವ್ ನಿಂಜೂರ್, ಎನ್. ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ, ಎಂ.ಬಿ.ಕುಕ್ಯಾನ್, ಪ್ರೇಮ್ ನಾಥ್ ಮುಂಡ್ಕೂರು, ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ ಮೊಕುಲು ತುಳು ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಓದ್ಯೆರ್.

ಸುದಾರ್ಕೆದ ಪೊರ್ಲು ಶ್ರೀಪತಿ ಚಂಪಾ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀಮತಿ ಅರುಷಾ ಎನ್. ಶೆಟ್ಟಿ ಮೊಕ್ಲೆನ. ಮದ್ಯೆನ್ಪ ಒಣಸಾಕಿನಿ ಕುಲಾಲ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯ್ನ ಶ್ರೀ ಪಿ.ಕೆ.ಸಾಲ್ಯಾನ್ರೆ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯಕೂಟ. ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ.ಪಿ. ಕುಸುಮ ಮೇರ್ ಶಿಮುಂಜೆದಾರ್ನ 'ಯಾನ್ ಪಣ್ಪಿನಿ ಇಂಚ 'ಕೃತಿ ಶ್ರೇಣಿಲೆನ ಸಾರಸೊನು ತೆರಿಪಾಯೆರ್. 'ತುಳುವೆರ್ನ ಆಚಾರ ವಿಚಾರೊಲು ಇನ್ಪಿ ವಿಷಯೊಡು ಪ್ರೊ. ಕೆ.ಪಿ. ಪುತ್ತೂರಾಯೆರ್ನ ಪಾತೆರದ ರಂಗ್- ತುಳುನಾಡ ಪೆರ್ಮೆದ ಪುಗರ್ತೆಗ್ ಕೂಡ್ದಿ ಸಭೆ ಗಲಿಗೆಗೊರ ತಾಟಿ ಬೊಟುದು ಗಮ್ಮಾಲಾಂಡ್.

ಅವೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ 'ಬಂಜಿ ಬೊಕ ಉಡಲ್(ವೃತ್ತಿ-ಪ್ರವೃತ್ತಿ)ಸಂವಾದ ಕೂಟ. ನೆಟ್ಟ್, ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕಾಮತ್, ಶ್ರೀ ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಪುನರೂರು, ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸನ್ನ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮಿಲು, ಡಾ. ಎಂ. ಮೋಹನ ಆಳ್ವ, ಡಾ. ಸದಾನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕೆ.ಪಿ. ಪುತ್ತೂರಾಯೆರ್ ರಾಮಚಂದರ್ ಬೈಕಂಪಾಡಿ-ಮೊಕುಲು ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೆರ್. ಶ್ರೀ ಬನ್ನಂಜೆ ಗೋವಿಂದಾ ಚಾರ್ರ್, ಸಮನ್ವಯಕಾರನ ನಿಲೆಟ್ ಪಾತೆರ್ಯೆರ್. ನಡಪಾದ್ ಕೊರ್ನಾರ್ ಶ್ರಿ ಎಚ್.ಬಿ. ಎಲ್ .ರಾಯೆರ್.

ಬಯ್ಯಡ್ ಪರ್ಬಮುಗಿತಲ-ಸಮಾರೋಪ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಮಠತ್ತ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸನ್ನ ತೀರ್ಥಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಪುತ್ತಿಗೆ ಮಠತ್ತ ಶ್ರೀ ಸುಗುಣೇಂದ್ರತೀರ್ಥಸ್ವಾಮಿಲು ಆಶೀರ್ವಚನ ಕೊರ್ಯೆರ್. ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಶ್ರೀ ಪ್ರದೀಪ್ ಕುಮಾರ್ ಕಲ್ಕೂರೆರ್'ಪರ್ಬದ ತುದರ್ 'ಕೃತಿ, ಅಂಚೆನೇ ಪಾಡ್ದನ ಕೆಸೆಟ್ಟ್ ಬುಡುಗಡೆಮಲ್ತೆರ್. ಉಂದೇ ಸಂದರ್ಬೊಡು ಡಾ. ಶಿಮಂತೂರು ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ರೆನ ,'ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಛಂದಸ್ಸ್' ಕೃತಿಲಾ ಬುಡುಗಡೆ ಆಂಡ್.

ಪ್ರೊ. ತಾಳ್ತಜೆ ವಸಂತಕುಮಾರ್ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತೆರ್.

ಈತಾನಗ ಪ್ರಶಸ್ತಿವಿಜೇತೆರೆಗ್, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸೇವಾಸಂಸ್ತೆಲ್ನ ಗುರ್ಕಾರ್ರೆನಕ್ಲೆಗ್-ಸಮ್ಮಾನ ಆಂಡ್, ಬಿಲ್ಲವರ ಎಸೋಶಿಯೇಶನ್ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಶ್ರೀ ಜಯ ಸಿ. ಸುವರ್ಣೆರ್, ಬಂಟೆರೆ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಶ್ರೀ ವಿವೇಕ್ ಬಿ. ಶೆಟ್ರು ಬಿನ್ನೆರೆನ್ ಎದ್ಕೊಂಡೆರ್. ಶ್ರೀ ಎಂ.ಟಿ. ಕರ್ಕೇರೆರ್ ಅಭಿನಂದನಾ ಭಾಷಣ ಮಲ್ತೆರ್.

ಪರ್ಬದ ಗುರಿಕಾರ್ರಾಯ್ನ ಶ್ರೀ ಬನ್ನಂಜೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯೆರ್ ತನ ಸಮಾರೋಪ ಭಾಷಣೊಡು ಇಂಚ ಪಂಡೆರ್, " ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲ್ಪುನವು ತಪ್ಪತ್ತ್. ಆಂಡ ಐತ ಮಿತ್ತ್ ದಿಂಜ ಗಿರ ಬೊಡ್ಚಿ. ನಮ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ತುಳುತಂಚಿ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್ ಬಾಸೆ ಬೇತೆಯಿಜ್ಜಿ. ತುಳುವೆರ್ ಕಾಳರ್ಮೆಕುಡ್ತ್ ಲಕ್ಕೊಡು, ಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬುಲೆಚಿಲ್ದ ಬಗೆಟ್ ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ ಮಲ್ಪೊಡು. ಬೊಂಬೈದ ಈ ತುಳು ಪರ್ಬೊಡು , ಊರುಡ್ಲಾ ತೊಜಂದಿನಾತ್ ಆತ್ಮೀಯತೆ, ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆ ತೂದು ಉಡಲ್ ತಲ್ಮೆನ ಆಪುಂಡ್'ಂದೆರ್ 'ಪೊಸ ಪಾಡ್ದನ' ಪನ್ಪಿ ತನ ತುಳು ಕಬಿತೆ ಓದಿಯೆರ್.

ಬೊಂಬಾಯಿದ ಕಲಾಜಗತ್ತು (ರಿ), ಪಲ್ಲವಿ ಆರ್ಟ್ಸ್, ಜವಾಬು, ಬಿಲ್ಲವರ ಎಸೋಶಿಯೇಶನ್, ಆರ್ ಎಲ್ ಭಟ್ ಕೂಟ, ಬಿ.ಎಸ್. ಕೆ.ಬಿ. ಪೊಂಜೆವೆ ವಿಭಾಗ- ಮೆಕ್ಲೆನ ಸದಸ್ಯೆರ್ ತುಳುನಾಡ್ದ ಪರತಿರಿ, ಪೊರ್ಲುನು ನಲಿಕೆ, ಪದ, ಸಂಗೀತ, ಕೋಲ-ಇಂಚ ತರಾವರಿಡ್ ಗೊಬ್ಬುದು ತೋಜಾದ್ ಕೂಡ್ದಿ ಊರು-ಪರವೂರ್ದ ಸಬೆ ಸರ್ವೆರೆ ಉಡಲ್ಯೆಸಿರ ಮಲ್ತೆರ್.

ಇಂಚ, ದಿಂಜ ಸಬೆ ಸೇರ್ದಿತ್ತಿ ರಡ್ಡ್ ದಿನತ ಈ ತುಳು ಪರ್ಬ ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ತುಳು ಮೋಕೆ ಪುಟ್ಟಾವರೆ ಗೆಲ್ಕಾಯಿಯಾಂಡ್.

✍ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ, ಹಿರಿಯ ಉದ್ಘೋಷಕೆರ್, ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಮಂಗಳೂರು- 575 004

ಆಜೀವ ಚಂದಾದಾರರು

209 ಡಾ.ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ
ಪೀಸ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್,
ಪಿಂಟೋಸ್‌ಲೇನ್, ಮಂಗಳೂರು - 4

210 ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ರಾವ್,
ರಾಯನಿಲಯ, ಕುಳಾಯಿ,
ಹೊಸಬೆಟ್ಟು, ಸುರತ್ಕಲ್, – 574 176

211 ಆರ್.ಎಸ್.ದೇವಾಡಿಗ,
8/225, ಶಾಸ್ತ್ರಿನಗರ, ಗೋರೆಗಾಂ(ಪ)
ಮುಂಬೈ-400 104

212 ಬಿ.ಎಸ್. ಕುರ್ಕಾಲ್
4 ಶ್ರೀರಾಂ ನಿವಾಸ,
ಲಕ್ಷ್ಮೀಛಾಯಾ ವಿಹಾರ ವೇದಿಕೆ,
ಗೋವಾಂಡಿ, ಮುಂಬೈ-400088

213 ಎಸ್.ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ
ಜಲ್- ಕೀರ್ತಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್
ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಜಯ-ರಾಜ್ ನಗರ,
ಎಲ್.ಟಿ. ರೋಡ್, ಬೊರಿವಿಲಿ(ಪ)
ಮುಂಬೈ-400092

ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆ

ಬೆನ್ನಿ ಬೇಲೆದ ಜನಕುಲೆಗ್ ಪುರುಸೋತ್‌ದ ಪೊರ್ತು ಪಂಡ ಪ್ರತಿ ವರ್ಸೊದ ಸುಗ್ಗಿ ತಿಂಗೊಲು. ಸುಗ್ಗಿ ಬತ್ತ್‌ಂದಾಂಡ ಜಾತ್ರೆ, ನೇಮ, ಕೋಲೊ, ಕುಣಿತೊ-ನಲಿಕೆ ಪನ್ಪ್ ಸುರುವಾಪುಂಡು. ಈ ಬಗೆತ ಆಚರಣೆಲೆಡ್ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ನಲಿಕೆಲೆಡ್ ದೈವೊದ ನಂಬಿಕೆ ಅಂಚನೆ ಮನಸ್‌ಗ್ ಉಲ್ಲಾಸೊ ಕೊರ್ಪಿಣ ಮನೋರಂಜನೆದ ವಿಷಯೊಲು ಉಪ್ಪುವೊ ಆಂಡ ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಅವೆತ ಆಂತರ್ಯೊಡು ತನ್ಕ್ ಇತ್ಯಾವಂದಿ ಸಂಗತಿಗ್ ಪ್ರತಿರೋದೊಲ ಉಪ್ಪುಂಡು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡೊ ಜಿಲ್ಲೆದ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕುಡು ತುಳು ಪಾತೆರ್ನೊ ಜಾತಿದಕುಲು ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆ - ಪುರುಷೆರೆ ಕಟ್ಟುನೆ 'ಪನ್ಪ್ ನಲೆಕೆ ನಲಿಪುವೆರ್ ಉಂದು ಸುಗ್ಗಿದ ಪುಣ್ಣಮೆದ ಮೂಜಿ ದಿನೊಕ್ಕು ದುಂಬು ಸುರುವಾದ್ ಪುಣ್ಣಮೆದಾನಿಗ್ ಮುಗಿತಾಲ ಆಪುಂಡು. ಉಂದೇ ನಲೆಕೆನ್ ಗೌಡ ಕನ್ನಡ ಪಾತೆರ್ನ ಸುಳ್ಯ ಗೌಡ ಜಾತಿದ ಕುಲು ಸಿದ್ದ ವೇಸೊ ಪನ್ಪ್‌ಉಂದೇ ಸಂದರ್ಭೊಡು ನಲಿಪುವೆರ್ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಡ್ ಗೌಡ ಜಾತಿದ ಕುಲು ಮಾತ್ರತ್ತ್‌ಂದೆ ಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿದಕ್ಲೆನ್ ಬುಡ್ದು ಊರ್ದ ಮಾಂತ ಜಾತಿದಕುಲು ಈ ನಲಿಕೆಡ್ ಭಾಗವಹಿಸವೆರ್.

ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ತಯಾರಿ: ಪುರುಷೆರೆ ನಲೆಕೆನ್ ಪ್ರತಿ ವರ್ಸೊಲ ಮಲ್ಪೊಡುಂದೆ ದಾಲ ಇಜ್ಜಿ. ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಊರುಗೆಡ್ಡೆ ಪನ್ಪಿ ಭಾವನೆ. ನಲಿಕೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ಮನಸಾಂಡ ಊರ್ದಕುಲು ಒಂಜಿ ಕಡೆ ಸೇರ್ದ್‌ಪಾತೆರ್ದ್ ಯಜಮಾನೆಂದೊರ್ಯನ್ ದುಂಬುದೀವೊಂದು ನಿಗದಿ ಮಲ್ತಿ ದಿನೊ ಬಯ್ಯಗ್ ಒಂಜಿ ಪಲ್ಕೆ ಜಾಗೆಡ್ ಜನ ಸೇರ್ಪೆರ್. ನಲಿಕೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿ ಮಾಂತ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ತಯಾರಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಈ ನಲಿಕೆಡ್ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರೊಲು ಪಂಡ ಬ್ರಾಣನ, ದಾಸಯನ, ಕೊಡಮಂತಾಯ ದೈವೊದ ಪೂಜಾರಿ, ಬುಕ್ಕ ಸನ್ಯಾಸಿ ವೇಸೊಲು. ಅತ್ತ್‌ಂದೆ ಬ್ರಾಣೆ ತುಂಬೊನ್ನ ದೇವರೆ ಮೂರ್ತಿದ ರಚನೆ. ಸುರೂಟು ದೇವರೆ ಮೂರ್ತಿರಚನೆದ ಬೇಲೆ ಮುಗಿಪುವೆರ್. ಕಂಗ್‌ದ ಪಾಳೆ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಬೊಲ್ಪುಮರತ ತೆಲ್ಪುದ ಪಲಾಯಿನ್ ಅರ್ಧೊಗೋಲಾಕಾರೊಡು ಕತ್ತೆರ್ತ್‌ದ್ ಕಟ್ಟೆರೆ ಉರೂಂಟುದ ಪರಿಧಿ ಭಾಗೊನು ಕೆಂಪು ಕುಂಟುಡು ದಂಡೆ ದಂಚ ಸುತ್ತುದು ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಪಿಂಗಾರೊಡು ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಮಧ್ಯೊಡು ಕನ್ನಡಿ ದೀಡ್ದ್, ಆಯ್ನೆ ದೇವೆರೆ ಮೂರ್ತಿ ಪನ್ಪ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕರಿಸಬೆರ್. ಉಂದು ಮಾಂತ ರೀತಿಡ್ಲ ಜಾತ್ರೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಬೊಡು ದರ್ಶನ ಪಾತ್ರಿ ತುಂಬುನ ಬಲಿ ಮೂರ್ತಿ ದೊಟ್ಟುದ ಪ್ರಭಾವಳಿದಂಚ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಪುರೆಷೆರೆ ಜೋಕುಲೆ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಉಂದು ದೇವರೆ ಮೂರ್ತಿ.

ಬೊಲ್ದು ಪಂಚೆದ ಕಚ್ಚೆ ಪಾಡ್ದ್, ತರೆಕ್ ಜುಟ್ಟು, ಮೋನೆಗ್ ಗಡ್ಡೊ ಕಟ್ಟ್‌ದ್, ಮುಂಡೊಗು ಕುಂಕುಮ -ಗಂಧದೊದ ನಾಮೊ ಪಾಡ್ದ್, ಬಾರೆ ಬಲ್ಲ್‌ದ ಜನಿವಾರ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ದೇವರೆ ಪೂಜೆಗಾದ್, ಪ್ರಾಯೋದಾರೊರಿ ಬ್ರಾಣನ ವೇಷೊ ಪಾಡ್ಪೆರ್. ದೇವೆರೊಟ್ಟುಗ್ 'ರಕ್ಷಕ' ಬಂಟೆ ದೈವ ವೊಂಜೆ ಉಪ್ಪುನಂಚನೆ ಈ ನಲಿಕೆಡ್ಲ ಕೊಡಮಂತಾಯದೈವ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಇಂದೆತ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಯಾದ್ ಬೊಲ್ದು ಕುಂಟುಡು ಕಚ್ಚೆಪಾಡ್ದ್ ತರೆಕ್ ಮುಂಡಾಸ್ ಸುತ್ತುದು,ಕೈಯಿಟ್ ಕಡ್ತಲೆ ಚವಲ ಮಣಿ, ಪತ್ತೊಂದು ದೈವದ ಪೂಜಾರಿ ವೇಸೊ ಸಿದ್ಧಾಪುಂಡು. ಹರಿಸೇವೆ ಮಲ್ಪುನ ಉದ್ದೇಸೊದ ಪರಕೋಟು

ಪಾಡೊಂದು ಕಂಟೆಲ್ಡ್ ಉದ್ದೊದೊಂಜಿ ಕೆಂಪು ಶಾಲ್ ಜಪುಡಾದ್, ಕೈಟ್ ಶಂಖೊ, ಜಾಗಂಟೆ, ಪತ್ತೊಂದು ದಾಸಯನ ವೇಸೊಲ ಮಲ್ಪುಬೆರ್. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಪ್ರಧಾನೊ ಪಾತ್ರೊ ಪಂಡ ಸನ್ಯಾಸಿನವು.ಬಾರೆ ಚರ್ಬೆಂಲ್ ಮೈದಿಂಜ ಮುಚ್ಚಿಲೆಕೊ ಕಟ್ಟ್‌ದ್, ಕಂಗ್‌ದ ಪಾಲೆನ್ ಶಂಕುದಾಕಾರೊಡು ಜೊಡ್ತಿದ್ ತರೆಕ್ ಕಂಕಣೆ ಮುಚ್ಚಿಡ್ಡ್, ಪಜ್ಜಿಬಾರೆದಿರೆನ್ ಗರ್ಗಸ್‌ದಂಚ ಕತ್ತೆರ್ತ್‌ದ್ ಮೊನೆದಿಂಚ ಗಡ್ಡೊದಂಚ ಕಟ್ವೆರ್. ಉದ್ದೊದ ಒಂಜಿ ಕೋಲುನು ಸೊಂಟೊದ ಎದ್ರ್ ಭಾಗೊಡು ಡಿಗ್ರ್‌ದ್ವನ ಮರ್ಮ ಸ್ಥಾನೊನು ಹೋಲುನಂಚ ಕಟ್ವೆರ್. ತಿರ್ತಭಾಗೊನ್ ಪುಡತ್ತ್‌ದ್ ನೆಲಕ್ ಬೊಟ್ಟ್‌ಂಡ ಸಬ್ದೊ ಬರ್ಪಿನಂಚ ಒಂಜಿ ಬೆದ್ರ್‌ದ ದಂಟ್‌ನ್ ಕೈಟ್ ಪತ್ತೊಂದುಪ್ಪಿನ ಸನ್ಯಾಸಿ ವೇಸೊನು, ಉಮೇದ್ ಉಲ್ಲಾಸೊದ ಜವ್ವನೆ ಪಾಡ್ಪೆ. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ರಡ್ಡ್ ಸನ್ಯಾಸಿ ವೇಸೊಲು ಉಪುನಂದ್ಲ ಉಂಡು. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಗ್ ಪುರುಷೆರೆ ಜೋಕುಳು ತರೆಕ್ ಕೆಂಪು ಬೈರಾಸ್ ಸುತ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿತ ಒಂಜಿ ಕೋಂಟುನು ತಿರ್ತ್ ಜಪುಡ ಬುಡ್ಪು, ದೊಗಲೆ ಅಂಗಿ ಪಾಡೊಂದು, ಕೈಟ್ ತಾಳ ಪತೊಂದು ವೇಸೊ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಉಂದೀತ್ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರೊಲುಂದು ತೆರಿಯೊಳಿ. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ಈತೀತ್ ಜನೊ ಉಪ್ಪೊಡುಂದು ದಾಲ ನಿಯಮ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಜನ ಮಸ್ತ್ ಸಂಖ್ಯೆಡ್ ಸೇರ್ಪೆರ್. ಪುರುಷೆರೆ ಜೋಕುಳುಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದು ಗೊರಿತಾವರೆ ಗುಂಪು ಡುಪ್ಪಿನ ಇತರೆ ಜೋಕುಳು ಜವ್ವನೆರ್ ಕಂಗ್‌ದ ಪಾಲೆನ್ ಕತ್ತೆರ್ತ್‌ದ್ ಹೊಂದಿಸಾದ್‌ಭೂತ ಸಂಪಗೆದ ಪೂವುಟು ಅಲಂಕಾರಿಸಾದ್ ಕಿರೀಟದಂಚ ತರೆಕ್ ದೀವೊನ್ವೆರ್. ನಲಿಕೆದ ಸಮಯೊಡು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಆವೊಡುಂದು, ಈ ನಲಿಕೆದ ಪ್ರಧಾನೊ ಪಾತ್ರೊಲತ್ತಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆದ್ ಕೆಲ ಇತರೊ ಪಾತ್ರೊಲುಲ ತಯಾರ್ ಆಪೊ. ಮುಖ್ಯಾವಾದ್. ಮದಿಮಾಳ್ ಮದಿಮಾಯೆ, ಬಚ್ಚಿರೆ ಮಾರುನ ಪೊರ್ಬು. ಕುಕ್ಕುಮಾರುನ. ಕುಕ್ಕು ಸಾಹಿಬೆ, ಮೀನು ಮಾರುನ ಮರಕ್ಕಲೆ ಇಂಚ ಮಾಂತ ಜಾತಿ ಕಸುಬುದ ವೇಸೊಲೊಟ್ಟಿಗೆ ಕರಡಿ, ಮಂಗೆ, ಪಿಲಿ, ಬಸವೆ, ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಬಂಧಿ ವೇಸೊಲುಲ ಉಪ್ಪುವೊ ಉಂದು ಮಾಂತ ಮಸ್ಕಿರಿಗ್, ವಿಡಂಬನೆಗಾದೆ ಪನ್ಪಿನಂಚ ಉಪ್ಪುವೊ.

ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆ: ನಲಿಕೆಗಾದ್ ವೇಸೊ ಕಟ್ಟ್‌ದಾತ್, ಸೇರ್ದಿನ ಕಳಟ್‌ನಲಿಕೆದ ಸಮಯೊಡು ಎಂಕ್ಲು ಮಲ್ಪುನ ಮಸ್ಕಿರಿ ವಿಡಂಬನೆ, ಅಣಕೊಲೆನ್ ಮಾಪು ಮಲ್ತ್‌ದ್, ತಿರುಗಾಟೊಗು ದಾಲ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕೊ ಬರಂದ್ನಂಚ ಬೆರಿಸಾಯೊ ಕೊರೊಡುಂದು ದೇವೆರೆಡ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತೊನ್ವೆರ್. ಅದಂಚನೆ ದುಂಬುಗು'ಪುರುಷೆರೆ ಪೂಜೆ' ನಡಪಾದ್ ಕೊರ್ಪಂದ್ ಪರಕೆ ಪಂಡೊನ್ವೆರ್. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಮುಖ್ಯ ವೇಸೊ ಆಯಿನ ಸನ್ಯಾಸಿನ್ ನಡುಟು ದೀವೊಂದು ಊರ್ದ ಇಲ್ಲ್ ಇಲ್ಲಡೆ ರಾತ್ರಿ ತಿರುಗಾಟೊಗ್ ಪಿದಾಡ್ಪೆರ್. ಸಾದಿಡ್ ಪೊನಗ 'ಡಿಂಬಿಸಾಲೆ' ಪನ್ಪಿ ಸೊಲ್ಲುನು ಲೆತ್ತ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಇಲ್ಲ್ ಬತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ನಗ ಸನ್ಯಾಸಿ ಅಡೆಂಗ್‌ದ್ ಉಂತ್ವೆ. ಇಲ್ಲಜಾಲ್ದ ಮದ್ಯೊಡು ಹರಿವಾಣ ದೊಟ್ಟುಗು ದೀಪೋ ಪೊತ್ತಾದ್ ಐತ ಸುತ್ತ ಪುರುಷೆರೆ ಜೋಕುಳು ಉಂತುವೆರ್. ಗುಂಪುಡು ಬರಿ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಪದ್ಯೊನು ಪನ್ಪೆರ್. ಈ ಕಬಿತೆ ಕನ್ನಡೊ ಭಾಷೆಡ್ ಅತ್ತಂಡ ತುಳುಟ್ಲ ಪನ್ಪೆರ್.

ಸಿದ್ದುಲಿಂಗ ಮುದ್ದು ಲಿಂಗ।ಪುರುಷ ವೇಸೊ॥
ನಾವು ಯಾವೂರು ಯಾವ ತಾಳ। ಪುರುಷ ವೇಸೊ॥
ನಾವು ಕಾಶಿಯ ತಳದವ್ರು।ಪುರುಷ ವೇಸೊ॥

ಇಂಚ ಒರಿ ಕಬಿತೆ ಪನ್ನಗ ಗುಂಪುದಕ್ಲು ಪುರುಷ ವೇಸೊ ಪನ್ಪಿ ಪಲ್ಲವಿನ್ ಮಾತ್ರ ಪಂಡೊಂದು

ನಲಿಪುವೆರ್. ಈ ಕಬಿತೆಡ್ ಜೋಗಿಲೆ ಮಠಕುಲೆ ಪುದರ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕಬಿತೆ ಮುಗಿದಾನಗ ಸುತ್ತ ನಲಿಕೆ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪನ ಗುಂಪು ಬರಿಕ್ ತಲಿತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತುಂಡು. ಅಪಗ ದೇವರೆ ಮೂರ್ತಿ ತುಂಬೊಂದು, ಬ್ರಾಣ ವೇಸೊ ದರ್ಶನ ಪತೊಂದು ಜಾಲ್ದ ಸುತ್ತ ಮೂಜಿ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಐನ್‌ಸುತ್ತು ಬಲಿಬತ್ತ್‌ದ್ ದೀಪ ಹರಿವಾಣ ದೀಡಿ ಜಾಗೆಡ್ ಮೂರ್ತಿನ್ ಜಾದ್‌ದೀದ್ ಪೂಜೆಗ್ ಸುರು ಮಲ್ಪುಂಡು. ಬ್ರಾಣೆ ಉಚ್ಚಾರ ಮಲ್ಪಿ ಮಂತ್ರೊ ಅಶ್ಲೀಲೊ ಅಸಂಬದ್ಧೊ, ವಿಡಂಬನಾತ್ಮಕವಾದುಪ್ಪುಂಡು. ನನೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ದಾಸಯೆ ಶಂಖೊ ಉರ್ತಿದ್ ಜಾಗಂಟೆ ಬೊಟ್ಟ್‌ದ್ ಹರಿಸೇವೆಗ್ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆ. ಕೊಡಮಂತಾಯನ ಪೂಜಾರಿ ನುಡಿ ಕಟ್ಟ್ ಪಂಡೊಂದು ಆವೇಸೊಡು ಬರ್ಪೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಸೊಗಾದೆ ಕಾತೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕೊ ಸನ್ಯಾಸಿ ಒರೊಕ್ಕೆ ನಡುಕು ಲೈತ್‌ದ್ ಬರ್ಪೆ. ಪೂಜೆದ ಬ್ರಾಣನ್, ದಾಸಯನ್, ಪೂಜಾರಿನ್‌ಮಾಂತ ಸನ್ಯಾಸಿ ತನ್ನ ಮರ್ಮ ಸ್ಥಾನೊಗು ಮುಟ್ಟಾದ್ ಅಸುದ್ಧೊ ಮಲ್ಪುವೆ. ಬ್ರಾಣನ ಮಂತ್ರೊನು ಬುಕ್ಕ ದೈವೊದ ನುಡಿ ಕಟ್ಟ್‌ನ್ ತನ್ನ ಬಾಯಿ ಸಬ್ದೊಡು ಗೇಲಿ ಮಲ್ಪುವೆ. ಜಾಲ್ದ ಸುತ್ತ ಸಂಚಾರ ಮಲ್ಪುವೆ. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಅಸುದ್ಧೊ ಆಂಡ್ ಅಸುದ್ಧೊ ಆಂಡ್ ಪಂಡೊಂದು ಬ್ರಾಣೆ ದಾಸಯೆ ದೈವದ ಪೂಜಾರಿ ಮಾಂತ ಜಾಲ್ದ ಬರಿಕ್ ಪೋಪೆರ್. ಖಾಲಿಯಾಯಿನ ಜಾಲ್ದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗೊಡು ಸನ್ಯಾಸಿ ಕೂಕುಳು ಪಾಡೊಂದು ಭಿಕ್ಷೆ ನಟ್ಟುನ ರೀತಿಡ್ ಅಭಿನಯೊ ಮಲ್ಪುವೆ. ಅಕೇರಿಗ್ "ನೀರ್ದ ಬರಿಕ್ ಪೋವೊಡು, ಕನ್ನೆಪೂಜೆ ಮಲ್ಪೊಡು" ಪಂಡೊಂದು ಕನ್ನೆನ್ ಅಲ್ಲಾದ್ ತೋಜಾದ್ ಆಡೆಂಗುವೆ. ಪಿರ ಬ್ರಾಣೆ, ದಾಸಯೆ ಪೂಜಾರಿ ಜಾಲ್ದ ಮಧ್ಯೊಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅರ್ಧೊಡೊರಿದಿನ ಪೂಜೆದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಪುವೆರ್. ಉಂದು ಈತ್ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಪ್ರಧಾನೊ ಸಂಗತಿ.

ಮನಸ್‌ಗ್ ಉಲ್ಲಾಸೊ ಬುಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಧನ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ಪುನ ಉದ್ದೇಶೊದ ಒರಿನ ಪಾತ್ರೊಲು ಒಂಜೊಂಜೆ ರಂಗೊಗು ಬರ್ಪೊ. ಇಲ್ಲಲ್ದಕುಲು ಕೊರಿ ಪಣವೊ ತಾರಾಯೊ ಗೆತೊಂದು ರಂಗೊಡ್ದು ಮರೆ ಆಪೊ. ಪುರುಷೆರ್ ಜಾಲ್ಗ್ ಬತ್‌ಂಡ ಬಜಿ ಕೈಟ್ ಕಡಪುಡರ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರೊಲೆಕೊ ಪುರುಷೆರೆ ಜೋಕುಳೆ ಕೈದಿಂಜಾದ್ ಕಡಪುಡ್ಪೆರ್. ಇಂಚ ರಾತ್ರಿ ಪೂರ ನಲಿಕೆ ಪ್ರದರ್ಶನೊ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬೊಲ್ಪಾಪಿನ ದುಂಬು ಕಟ್ಟಿವೇಸೊ ಬಿರಿಯೊಡು ಪನ್ಪಿ ನಂಬಿಕೆದಂಚ, ಕಾಯರಮರದಡಿಟ್ ಕಟ್ಟಿವೇಸೊನು ಬಿಚ್ಚದೀದ್ ಅಕ್ಲೆಕ್ಲೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಪೆರ್. ಪಿರ ಬಯ್ಯಗ್ ನಿಗದಿ ಮಲ್ತಿ ಜಾಗೆಡ್ ಸೇರ್ದ್ ವೇಸೊ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ತಿರುಗಾಟ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಸುಗ್ಗಿ ಪುಣ್ಣಮೇದಾನಿಗ್ ನಲಿಕೆ ಮುಗಿತಾಲ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಪುರುಷೆರೆ ಪೂಜೆ : ದೇವೆರೇ ಪುದರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನಕುಲು ಎಂಕ್ಲು ಪನ್ಪಿ ಸೊಲ್ಲುದಂಚ ಬುಕ್ಕ ದೇವೆರೆಗ್ ಪಂಡಿ ಪರಕೆದಂಚ ಸುಗ್ಗಿ ಪುಣ್ಣಮೆಗ್ ನಲಿಕೆ ಮುಗಿತಾಲಾಯಿ ಬುಕ್ಕ ನಿಗದಿ ಮಲ್ತಿ ದಿನತಾನಿ ಈ ಪುರುಷೆರೆ ಪೂಜೆನ್ ನಡಾಪಾಬೆರ್.

ಪುರುಷೆರೆಗ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ನಲಿಕೆ ಮಲ್ಪುನವು ಸೂತಕ ಪನ್ದ್ ಜನೊ ಕಲ್ಪನೆ ದೀವೊಂದೆರ್. ವೇಸೊಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಬಿರಿದ್ ಮೀಯಾಂದೆ ಇಲ್ಲ್ ಪೊಗ್ಗರ ಬಲ್ಲಿ. ಅಂಚಾಂದ್ ಮೀದೇ ಇಲ್ಲ್‌ಗ್‌ಪೊಗ್ಗುವೆರ್. ಇಂಚ ಇತ್‌ಂಡಲಾ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಊರುಗು ಎಡ್ಡೆ, ಊರ್ದ ಮಾರಿ ನಿವಾರಣೆ ಆಪುಂಡುನ್ಪಿ ನಂಬಿಕೆಲ ಜನಕ್ಲೆಡ ಉಂಡು. ಪುರುಷೆರೆ ಪೂಜೆದ ದಿನೊ ಒರಿ ಮಂಗಳೂರ್ದ ಕದ್ರಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಪೋದು ಪರಕೆ ಪಾಡ್ದ್ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದ ಕೊನತ್ತ್‌ದ್ ಪಟ್‌ವೆರ್. ಸೂತಕ ಕಳೆದು ಸುದ್ಧೊ ಆಪೆರ್. ಉಂದು ನಲಿಕೆಡ್ ದೇವೆರೆನೆ ಮಸ್ಕಿ ಮಲ್ತಿ ತಪ್ಪುನು

ಒಪ್ಪಿತ ಮಲ್ತೊನುನ ರೀತಿ. ಅತ್ತಂದೆ ಕದ್ರಿಗ್‌ಲ ಪುರುಷೆರೆಗ್‌ಲ ಉಪ್ಪುನ ಸಂಬಂಧೊ ಸೂಕ್ಷ್ಮನ್‌ಲ ಮೂಲು ತೆರಿಯೊಲಿ.

ಪುರುಷೆರೆ ಪೂಜೆನ್ ಊರ್ದ ಮಲ್ಲ ಪಲ್ಕೆಡ್ ರಾತ್ರಿ ಪೊರ್ತುಡು ನಡಪುಡಾವೆರ್. ಮೂಜಿದಿನೊತ ನಲಿಕೆಡ್ ಭಾಗವಹಿಸಯಿನ ಪ್ರತಿಯೊರ್ಯಗ್ಲ ಕೂಲಿಲೆಕ್ಕೊಡು ದಿನವೊಂಜೆಗ್ ಒಂಜಿ ಸೇರ್ ಬಜಿಲ್ ಕೊರ್ಯೆರೆ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಬಜಿಲ್ ಖರೀದಿಸವೆರ್. ಮಾಂತ ಬಜಿಲ್‌ನ್ಲ ಬೆಲ್ಲ ತಾರಾಯಿದ ಪಾಕೊಡು ಮೊರೆತ್ತ್‌ದ್ ರಾಶಿ ಬಳಸುವೆರ್. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೋರಿಯೊ, ಪಂಜಿಯೊ ತರೆಕಡ್ತ್‌ದ್ ಮಾರಿಗ್ ರಾಶಿ ಬಳಸ್ವೆರ್. ನಲಿಕೆದ ಸಮಯೊಡು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಲ್ತಿ ಮಾಂತ ವೇಸೊಲುಲ ಈ ಪೂಜೆದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಈ ರಾಶಿ ಬಳಸಿನೆದುರು ಪ್ರದರ್ಶನ ಆವೊಡು. ಅಕೇರಿಗ್ ಸೇರಿ ಜನೊ ಮಾಂತ ದೇವೆರೆಡ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಊರುಗು ಬರ್ಪಿ ಮಾಂತ ಅನಿಷ್ಟೊಲೆನ್ ದೂರ ಆಪಿಲೆಕೊ ಕೇಂಡೊನ್ವೆರ್. ರಾಸಿ ಬಳಸಿ ತಿಂಡಿ ತಿನಸ್‌ಲೆನೆ ಪ್ರಸಾದೊ ಆದ್ ಪಟ್ಟ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಮಾಂತ ಕ್ರಮಾಕುಲು ಇಡೆ ಮುಗಿತಾಲ ಆಪುಂಡು.

ನಮೊ ಒವ್ವೆ ಜನಪದ ನಲಿಕೆಲೆನ್ ತೂಂಡಲಾ ಅವು ಜಾತಿ ಅತ್ತಂಡ ಮತ ಸಂಬಂಧಿಯಾದೆ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪೊ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಟ್ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಲ್ನ ಮೂಲೊಡು ಗೌಡ ಜಾತಿದಕುಲೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಉಂದೆಕ್ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆ ಅಧ್ಯಯನೊಡು ಸಾಕ್ಷಿ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಸುಳ್ಯಡ್ ಇನಿಲ ನಡಪುನ ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊಡು ಗೌಡ ಕನ್ನಡ ಪಾತೆರ್ನೊಗೌಡರ್ನಕುಲೆ ನಲಿಪುವೆರ್. ಈ ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊನು 'ಪುರುಷ ಮಕ್ಕಳ ಕುಣಿತಂದ್‌ಲ ಪನ್ಪೆರ್. ಈ ಪುರುಷರ ಕುಣಿತನೆ ಬದಲಾಯಿ ಕಾಲಗತಿಟ್ ಬುಕ್ಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸೊದ ನೆಲೆಟ್ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಡ್ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆ ಪನ್ಡ್ ಗೌಡರ್ನಕುಲು ಮಾತ್ರತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಜಾತಿದಕುಲುಲ ಸೇರ್ದ್ ನಡಪುಂಡು .

ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊಗುಲ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಗ್‌ಲ, ಅವೆತ ಪ್ರಧಾನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಸ್ವರೂಪಲೆಡ್ ದಾಲ ವ್ಯತ್ಯಾಸೊ ಇಜ್ಜಿ. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಅಂಕೊಲು ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾದೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ಆತೊ. ಅವೆನ್ ಇಂಚ ಪಟ್ಟಿಮಲ್ಪೊಲಿ

೧. ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊ ದ ನಲಿಕೆಗ್ "ಏಳ್‌ಜನ ಗೌಡ ಜವ್ವನೆರ್" ಮೊತ್ತೊ ಬೋಡಾಂಡ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಗ್ ಸಂಖ್ಯೆದ ಮಿತಿ ಇಜ್ಜಿ ಅತ್ತಂದೆ ಜಾತಿದ ಕಟ್ಟ್ ಪಾಡ್‌ಲ ಇಜ್ಜಿ.

೨. ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊ ಗೌಡ ಕುಟುಂಬೊದ ಒರಿ ಯಜಮಾನರೆ ಇಲ್ಲ ಜಾಲ್ಡ್ ಸುರುವಾದ್, ಆ ಜಾಲ್ಡೆ ಪುರುಷೆರೆ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮುಗಿತಾಲಾಂಡ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆ ಊರ್ದೊಂಜಿ ಪಲ್ಕೆಡ್ ಊರ್ದಕುಲೆ ಸೇರಿಗೆಡ್ ಸುರುವಾತು, ಅವುಲೆ ಪುರುಷೆರೆ ಪೂಜೆಲ ನಡತ್‌ದ್ ಮುಗಿತಾಲಪುಂಡು.

೩. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ಊರ್ದ ಮಾರಿ ಕಳಪುನ ನಂಬಿಕೆದಂಶ ಗೋಚರಾಪುಂಡು ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊಡು ಈ ಅಂಶೊ ಊರ್ದನೆಲೆಟ್ ಇಜ್ಜಿ.

೪. ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊಡ್ ಇಜ್ಜಂದಿನ ದೇವರೆನ ದರ್ಶನ ಮೂರ್ತಿ, ಕೊಡಮಂತಾಯ ದೈವದ ಕಲ್ಪನೆಲು ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ಉಂಡು ಜಾತಿ-ಕಸುಬು ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಬಂಧಿ ವೇಸೊಲು. ಈ ನಲಿಕೆಡ್ ಸೇರ್ಪಡೆ ಆತೊ.

ವಾಡಿಕೆಡ್ ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರೊ ಉಂಡು. ಈ ಜೋಗಿಲೇ ಪುರುಷೆರ್ ಪುರುಷೆರೆಗ್ ಈವೇಸೊ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ನಲಿಪುನೆನೆ ಅನ್ವರ್ಥವಾದ್ 'ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆ ' ಅತ್ತಂಡ 'ಪುರುಷೆರೆಗ್ ಕಟ್ಟುನೆ' ಪನ್ಡ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊ ಬೊಕ್ಕ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ಪ್ರಧಾನ

ಅಂಶೊಲೆಡ್ ಸಮಾನತೆ ಇತ್ತ್‌ನೆಡ್ಡಾವರೆ, ಅವೆತ ಧ್ವನಿ- ಅರ್ಥೊಲೆಡ್ ದಾಲ ವ್ಯತ್ಯಾಸೊ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಪನೊಲಿ . ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊ ದ ಬಗೆತ ತನ್ನ ಅಧ್ಯಾಯನೊಡು ಡಾ। ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ ಇಂಚ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಲ್ತುದೆರ್." ಸಿದ್ದವೇಶದಲ್ಲಿ ದಾಸಯ್ಯ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯದ ನಿರಾಕರಣೆಯಿದೆ. ಇದು ವೈಷ್ಣವ ಮತ್ತು ಪುರೋಹಿತ,ಶಾಹಿ ಪರಂಪರೆಯ ನಿರಾಕರಣೆಯು ಹೌದು ಉಚ್ಚವರ್ಗದ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರಪರಂಪರೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವಿಜೃಂಭಿಸಿದ ವೈದಿಕಕೇತರ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯಾಗಿ ಇಂದು ಸಿದ್ಧವೇಶ ಉಳಿದಿದೆ "ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಯಿನ ಮಾಂತ ಮಾಹಿತಿಲೆನ ಆಧಾರೊಡು ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಗೌಡ ಜನಾಂಗೊಗು ಶೈವಮೂಲ ನಾಥಪಂಥೋದೊಟ್ಟಿಗೆ ಇತ್ತಿನ ಸಂಬಂಧೊನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆರ್ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊರ್ತೆರ್ ಆರೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಗ್‌ಲ ಅನ್ವಯ ಆಪುಂಡು. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಸನ್ಯಾಸಿ ವೇಸೊದ ಮಾಂತ ಕ್ರಿಯೆ- ಅಭಿನಯೊ ನಿರಾಕರಣೆದ ಅಂಶೊನೆ ಪನ್ಪುಂಡು . ಅತ್ತಂದೆ ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊಡು ಇಜ್ಜಿಂದಿನ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿ, ಕೊಡಮಂತಾಯ, ದೈವದ ಕಲ್ಪನೆ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ಸೇರ್ಪಡೆ ಆತ್‌ಂಡ. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ಮಾಂತ ಜಾತಿದಕುಲು ಸೇರ್ಬೆರಾಂಡಲಾ ಬ್ರಾಣೆರ್, ಜೈನೆರ್ ಸೇರ್ಜೆರ್. ಈ ಮಾಂತ ಅಂಶೊಲೆನ್ ಗಮನಿಸಾಂಡ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ಪುರೋಹಿತ ಶಾಹಿ ಪರಂಪರೆದ ನಿರಾಕರಣೆದಂಶೊಲಾ ಗಟ್ಟಿಯಾದ್ ತೋಜುಂಡು. ಇತಿಹಾಸೊದ ಒಂಜಿ ಸಂದರ್ಭೊಡು ನಡತ್ತಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘರ್ಷದ ಸಾಕ್ಷಿದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಆಪುಂಡು.

ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಟ್ ತೂಂಡಲಾ ಸಿದ್ಧವೇಸೊದ ಆಶಯೊ ಬದ್ಧತೆ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ನನಲಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪ್ತಿನ್ ಪಡೆಯಿನ ಸಂಗತಿ ತೋಜುಂಡು. ಪುರುಷೆರೆ ಜೋಕುಳೆ ನಲಿಕೆ ಮೂಲೊಡು ಗೌಡ ಜಾತಿದಕ್ಲೆನವಾಂಡಲಾ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಪ್ರದೇಶೊದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗ್ ಬನ್ನಗ ಅವೆಟ್ ಮಾಂತ ಜಾತಿದಕುಲುಲ ಸೇರೊನ್ನಂಚ ಆಪುಂಡು.ಅಂಚನೆ ಈ ನಲಿಕೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬ್ರಾಣ, ದಾಸಯ, ಪಾತ್ರೊಲೊಟ್ಟಿಗ್, ಮಾಂತ ಮತ-ಜಾತಿ ಕಸುಬುದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಾತ್ರೊಲು ಅವಕಾಸೊ ಪಡೆವೆನ್ಬೊ. ಈ ಮಾಂತ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪಾತ್ರೊಲು ಮನೋರಂಜನೆಗ್ ಸೀಮಿತವಾಪೊ ನಿಜೊ. ಆಂಡ ಇಡೀ ನಲಿಕೆದ ಕಲಾತ್ಮಕತೆದ ದೃಷ್ಟಿಡ್‌ಲ ಆತೇ ಮುಖ್ಯವಾಪೊ. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಈ ರೀತಿದ ಮುಕ್ತತೆಡ್ಡಾವರ ಮೂಲು ಇಡೀ ಸಮುದಾಯೊನೆ ತನ್ನೊಟ್ಟುಗು ಅಂತರ್ಗತಾವರೆ ಸಾಧ್ಯಾತ್‌ಂಡ್.

ವಾ ಕಲೆನೆ ಆವಡ್, ಅವು ಮತಜಾತಿ ಕಟ್ಟ್‌ನ್ ಮೀರ್ದ್ ಸಮುದಾಯೊದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಂಡ ಅವೆತ ಮೌಲ್ಯ ಸತ್ವಯುತ. ಆದುಪ್ಪುಂಡು. ಅವೆಟ್ಪತ್ತಿ ಸಂಘರ್ಷೊದ ನೆಲೆಕ್ಕುಲು ನನಲಾ ಗಟ್ಟಿಯಾಪೊ. ಈ ಅರ್ಥೊಡು ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊ, ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಮುಖಾಂತರೊ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗಟ್ಟಿತನೊನು ಪಡೆವೊಂದುಂಡು. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಸಂದರ್ಬೊಡಾಂಡಲಾ ಇಲ್ಲ ಜಾಲ್ ಒಂಜಿ ಮುಕ್ತ ಜನಪದೊ ರಂಗಭೂಮಿಯಾದ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಪುಂಡು. 'ಪುರುಷೆರೆ ಪೂಜೆ'ಡ್ ರಾಸಿ ಬಳಸ್‌ದ್'ಊರುಗು ಬರ್ಪಿ ಮಾರಿನ್ ದೂರ ಮಲ್ಪೊಡಿನ್ಪಿ ಉದ್ದೇಶೊ, ನಲಿಕೆದ ವ್ಯಾಪ್ತಿನ್ ನನಲಾ ವಿಸ್ತಾರ ಮಲ್ಪುಂಡು 'ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆ'ದ ಸಾಹಿಬ, ಪೊರ್ಬು, ಮರಕ್ಕಲ, ಮದಿಮಾಳ್ ವೇಸೊಲೆಗ್ ವರ್ತಮಾನೊದೊಟ್ಟಿಗೆ ಉಪ್ಪುನ ಅನ್ವಯಿಕ ಅನುಸಂಧಾನೊ ಬಾರಿ ಮುಖ್ಯಾವಾದ್ ತೋಜುಂಡು. ಈ ಕಾರಣೊಲೆಗಾದ್ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆ ವರ್ತಮಾನೊಡು ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆರೆಗ್ ಆಕರ್ಷಕವಾದುಂಡು.

ಗ್ರಂಥಯಣ: ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಳಿಮಲೆ
1990,ಕರಾವಳಿ ಜಾನಪದ,
ಸಿದ್ಧವೇಶ: ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮತ್ತು ನಿರಸನ ಪುಟ 19-30

ಟಿಪ್ಪಣಿ:

ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಮಾಹಿತಿನ್ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕುದ ಕಾಣೆಯೂರು ಗ್ರಾಮೊದ ಅಲೆಕ್ಕಿ ಪನ್ಪಿ ಸ್ಥಳೊಟು ಇಪುನ ಗೌಡ ಜನಾಂಗದ ಗಂಗಯ್ಯಗೌಡ ಉಂಬೆರೆಡ್ದ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಈ ಅಧ್ಯಯನೊಡು ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತ್‌ದೆ:ಅತ್ತಂದೆ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊಡು ಯಾನ್‌ಸ್ವತಃ ಈ ನಲಿಕೆಡ್ ಭಾಗವಹಿಸಯಿ ಅನುಭವಲ ಈ ಲೇಖನೊಗು ಬೆರಿಸಾಯೊ ಕೊರ್ತುಂಡ್.

✍ ಪೂವಪ್ಪ ಕಾಣೆಯೂರು, ಉಪನ್ಯಾಸಕೆರ್, ನೆಹರು ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜ್,
ಸುಳ್ಯ. ದ.ಕ. 574 239

ಪಿಲಿ ಪೆತ್ತ ನೀರ್ ಪರ್ಪಿನ ಕೆದು

ಉಂದು ಪಿಲಿಲ ಪೆತ್ತಲ ಒಟ್ಟುಗು ನೀರ್ ಪರ್ಪಿನ ಕೆದು;
ಪಿಲಿ ಸಾರ ಒರ್ಸೊಗು ದುಂಬು, ಪೆತ್ತ ಕೋಡೆ ಮುರಾನಿ
ಇನಿ ಬಾಕಿ ಐತ ಮೂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಕಂಜಿಲು ಮಾತ್ರ;
ಇತ್ತೆ ಉಂದು ಕಂರ್ಬುದ ಬಿತ್ತಿಲ್‌ಡ್‌ದ್ ಬತ್ತಿ ಕುದ್ಕೆರ್
ಬಿತ್ತಿಲ್‌ಡೇ ಇಡೀ ರಾತ್ರೆ ಜೆತ್ತ್‌ದ್, ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆ ಲಕ್ಕ್‌ದ್
ಗುಡ್ಡೆಗ್ ಮಿತೆರುನ ಕಡಪು;
ಅಂಚಿಗುಂಡು ತೂಲೆ, ಅವು ನಾಗ ಬನ:
ಇತ್ತೆ ಉಪ್ಪಿನಿ ನಾಗೆರ್ ಮಾತ್ರ, ಬನ ಓಟುಡು ಗೆಂದಿನಾರೆ ಅಟ್ಟೊಡು,
ಬನೊತ ಪೊರ್ಲುದ ಬೂತ ಆರೆನ ಚಾವಡಿಡ್;
ಉಂದು ನಾಗೆರೆಗ್ ಪೇರ್ ಮೈಪುನ ಜಾಗ;
ಇತ್ತೆ ಚಂಜಾಯಿ ಪೆತ್ತದ ಮಾಸ ತಿನ್ಪಿ ಪಿಲಿಕುಲೆಗ್‌ಲಾ
ಪೆತ್ತದ ಪೇರ್ ಪರ್ಪಿ ನಾಗೆರೆಗ್‌ಲಾ.

✍ ಕೆ.ಟಿ. ಗಟ್ಟಿ 'ವನಶ್ರೀ',ಉಜಿರೆ – 574 240

ಸತ್ಯೊಗು ತಿಕ್ಕಿನ ನ್ಯಾಯೊ

ಬಡವೆ, ಶ್ರೀಮಂತೆ ಪನ್ಪಿನವು ಒಂಜಿ ಪಾವೊಲಿದ ರಡ್ಡ್ ಮೋನೆಲು ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ. ಒರ ಶ್ರೀಮಂತೆಯಾದ್ ಮೆರೆಪೆ, ಆಂಡ ಕುಡೊರ ಆಯೆನೇ ದಾಯೆಗ್ ಬಡವೆಯಾಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ? ಬಡತನೊಡು ಬಂಜಿಗ್ ತಿನ್ಯೆರೆ ಗತಿ ಇಜ್ಜಂದಿನ ಬಡವೆ ದಾಯೆಗ್ ಮಲ್ಲಾವೆರೆ ಬಲ್ಲಿ? ನಮನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಮಾತ್ರ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಸವಾಲ್ ಜವಾಬುಲು. ಲೋಕೊಡಿತ್ತಿನ ನಿಯಮೊಗು ತಕ್ಕ ನಮ ನಡಪ್ಪೊಡು . ಬ್ರಹ್ಮೆ ನಮನ ತರೆಟ್ಟ್ ಪುಟ್ಟು ನಗನೇ ಒಂಜೊಂಜಿ ರೀತಿದ ಬರವುನು ಬರೆದಿಪ್ಪುವೆ. ಅವೆನ್ ಮಾಜವೆರೆ ಏರೆರ್ದ್‌ಲಾ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ.

ಸತ್ಯ ಧರ್ಮೊಡು ನಡಪಿನ ನರಮಾನಿಗ್ ಏಪಗ್‌ಲಾ ಸೋಲಿಜ್ಜಿ. ಆಯೆ ವಾ ಒಂಜಿ ಸಾದಿ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಂಡಲಾ ಆಯಗ್ ದೇವೆರೆನ ದಯೆ ಉಂಡು. ಅನ್ಯಾಯದ ಸಾದಿಡೆ ಪೋಪಿನ ನರಮಾನಿಗ್ ಏಪಗ್‌ಲಾ ದೇವೆರೆನ ದಯೆ ಇಜ್ಜಿ. ಈ ಪಾತೆರೊದ ಅರ್ಥ ನಂಕ್ ಕಡೇಕ್ ಗೊತ್ತು ಆಪಿನಿ. ನೆಕ್ಕ್ ಶಮಾ ಪನ್ಪಿನ ಪೊಣ್ಣನ ಜೀವನೊಡು ನಡತ್ತಿನ ಕತೆನೇ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಮದ್ಮೆಯಾವಂದನೇ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆನ್ ದತ್ತುಗು ದೆತೊಂದು ತಾಂಕೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಶೇಖರಣ್ಣೆ. ಆ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆದ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಬೇನೆ ಆಪಿನ ಪಾತೆರೊನು ಇತ್‌ನೇಟ ಆರ್ ಪಂಡಿನಾರತ್ತ್. ಆಲೆನ ಆಸೆದಂಚನೆ ದಿಂಜ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಎಲ್. ಎಲ್. ಬಿಲಾ ಪಾಸಾಯಲ್. ಕೋರ್ಟುಡು ವಕೀಲೆರಾದ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಬೇಲೆಲಾ ತಿಕ್ಕ್ಂಡಾಲೆಗ್. ಆ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಳ್ ಬೇತೆ ಏರ್‌ಲಾ ಅತ್ತ್, ಶೇಖರಣ್ಣನ ಮಗಳ್ ಶಮಾ. ಎನ್ನ ಮಗಳ್ ದತ್ತುಗು ದೆತೊನ್ನಾಲ್ ಪನ್ಪಿನ ಭಾವನೆ ಆರ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಏಪಲಾ ಬೈಜಿ. ಆಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರಲಾ ಆರೆಗಿಜ್ಜಾಂಡ್. ಊರ್ದಕ್‌ಲ್ ಪೂರ ಮಗಳ್‌ಶಮಾನ ಬಗ್ಗೆ ಪನೊಂದಿತ್ತಿನ ಪುಗಾರ್ತೆದ ಪಾತೆರೊಲು ಶೇಖರಣ್ಣನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್‌ಮಸ್ತ್ ಖುಷಿ ಕೊರೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ . ಸತ್ಯ ಧರ್ಮೊಡು ನಡಪಿನಕ್ಲೆಗ್ ನ್ಯಾಯೊನು ಗೆಲ್ಪಾದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ನ್ಯಾಯದೇವಿ, ನಿನ್ನಂಚಿನ ಮಗಳೆನ್ ಪಡೆವುನ ಭಾಗ್ಯ ಎಂಕ್ ತಿಕ್ಕ್ಂಡತ್ತಾ, ಯಾನ್ ಅದೃಷ್ಟವಂತೆ, ಪಂದ್ ಮಗಳ್ ಶಮಾಡ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಲೆಗ್‌ಲಾ ಅಂಚನೆ ಪೆದಿನ ಅಮ್ಮ ಏರ್‌ಂದ್ ಗೊತ್ತಿಪ್ಪಂದ್ ಪಂಡ, ಶೇಖರಣ್ಣೆ ಆ ವಿಷಯೊದ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೆಡ ಈತ್ ನೇಟ ಪಾತೆರ್ದ್ ಇಪ್ಪಂದ್. ಶಮಾ ಪಂಡ ಊರ್ದಕ್‌ಲೆಗ್ ಪೂರ ನ್ಯಾಯದೇವತೆನೇ ಆದಿತ್ತಲ್. ವಾ ಒಂಜಿ ನರಮಾನಿಗ್ ಅನ್ಯಾಯ ಆಂಡಲಾ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ನ್ಯಾಯೊದ ತೀರ್ಪುನು ಕೊರ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತಲ್. ಏರೆನಲಾ ಮೋಕೆದ ಬಲೆಕ್ಕ್ ಬೂರುನ ಪೊಣ್ಣು ಆಲತ್ತ್. ಏತೋ ಜನ ಆಲೆನ ಮೋಕೆದ ಪಾತೆರೊಗು ಮರ್ಲಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಆಲೆಡಿತ್ತಿನ ಮೋಕೆ ಸತ್ಯ ಧರ್ಮೊ, ನ್ಯಾಯೊಗಾದ್ ಮಾತ್ರ. ಶಮಾನ್ ತೂವೆರೆ ಅವ್ವೇತೋ ಎಡ್ಡೆ ಪಾರ್ಟಿದ ಪೊದು ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಶೇಖರಣ್ಣೆ ಮಗಳೆಗ್ ಇಷ್ಟ ಇಜ್ಜಂದೆ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ತಯಾರಿಜ್ಜಾಂಡ್. ಮಗಳೆಗ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಈತ್ ಚೂರು ಬೇಜಾರಾಂಡಲ ಆರ್ ಸಹಿಸಾವುನಾರತ್ತ್. ಶಮಾನ ಅಂಚನೆ ಪಪ್ಪುನ ವಿಷಯೊಡು ಭಾರಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಲ್. ಆರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ವಾ ಒಂಜಿ ಬೇನೆ ಬೇಜಾರಾವೆರೆಲಾ ಆಲ್ ಬೂಡೊಂದಿದ್ಯಾಂಡ್. ಮೊಕ್ಲೆನ ರಡ್ಡ್ ಜನೊತ ಸಂಸಾರೊ ಪಂಡೆ ಒಂಜೇ

ಗೂಡು ದುಲಯಿ ಇತ್ತಿನ ರಡ್ಡ್ ಪಕ್ಕಿದಲೆಕ್ಕ.

ದಿನ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕನೇ ಶಮಾಗ್ ಪಪ್ಪನ ಮೋಕೆದ ಪಾತೆರೊದ ಇಡೆಟ್ಟ್ ಅಮ್ಮನಲಾ ನೆನೆಪಾಯೆರೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಶೇಖರಣ್ಣೆಲಾ ಅಂಚನೇ ಈ ದತ್ತುಗು ದೆತೊನ್ನ ಮಗಳ್ ಪಂದ್ ಈತ್‌ನೇಟ ಆಲೆಡ ಪಂತ್‌ಜೆರ್. ಆಂಡ ಸತ್ಯ ವಿಷಯೊ ಏಪಾಂಡಲ ಒಂಜಿ ದಿನೊ ಪಿದಯಿ ಬೂರುಂಡು. ಅವೆನ್ ದೆಂಗಾವೆರೆ ಏರೆರ್ದ್‌ಲಾ ಆಪುಜಿ. ಅಂಚನೇ ಶಮಾನ ಜೀವನೊಡು ಇಡೆಮುಟ್ಟ ನಡತಿನಂಚಿನ ವಿಚಾರೊಲು ಪೂರ ಆಲೆಗ್ ತೆರಿಂಡ್. ಸಂಸಾರೊದ ವಾ ಒಂಜಿ ಸುಖ ಸಂತೋಷೊನುಲಾ ಅನುಭವಿಸಾವಂದೆ ಎನ್ನಂಚಿನ ನತದೃಷ್ಟೆ ಪೊಣ್ಣನ್ ದತ್ತುಗು ದೆತೊಂದು ತಾಂಕ್ವೆರತ್ತಾ. ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ಮಗಳ್‌ಂದ ಎನನ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ಬೇಲೆ ತಿಕುನಾಡೆ ಮುಟ್ಟ ಕಲ್ಪಾಯೆರ್.

ಎನ್ನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಪಪ್ಪನ ಸ್ಥಾನೊನು ಕೊರಿನ ಆ ದೇವೆರೆನ್ ಯಾನೆಂಚ ಮದಪ್ಪಡ್ ಪಂದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಉಲಯಿಡೇ ಕೊರಗೊಂದಿತ್ತಲ್ ಶಮಾ.

ಪಪ್ಪಾ, ಯಾನೊಂಜಿ ಕೇಸ್‌ಗ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿನ ವಿಷಯೊನು ಈರೆಡ ಕೇನುವೆ. ಅಯಿಕ್ಕ್ ಈರ್ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಪರ್ ಪನ್ಪಿನ ಭರವಸೆ ಎಂಕುಂಡು. ದಾದ ವಿಷಯೊನಾಂಡಲ ಎನಡ ಕೇನ್ ಅಯಿಕ್ಕ್ ಯಾನ್ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಪೆ, ಪಂದ್ ಮಗಲ್ ಶಮಾಡ್ ಪಂಡೆರ್ ಶೇಖರಣ್ಣೆ. ಪಪ್ಪಾ, ಕೆಲವು ಜನ ಆನುಲು ಪ್ರೀತಿದ ನಾಟಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಪೊಣ್ಣುಲೆನ್ ಮದ್ಮೆಯಾಪೆ ಪಂದ್ ನಡುನೀರ್‌ಡ್ ಕೈ ಬುಡ್ಪುನಕ್‌ಲೆನ್ ಏತೋ ನಮು ಕೇಂದ. ಆಂಡ ಮದ್ಮೆಯಾವಂದೆನೇ ದತ್ತುಗು ಜೋಕ್ಲೆನ್ ದೆತೊಂದು ತಾಂಕುನ ನರಮಾನಿಯನ್ ಈರ್ ತೂತರ ಪಂದ್ ಕೇನ್ವಲ್ ಶಮಾ. ಎಂಚಿನ ವಿಚಿತ್ರ ವಿಷಯೊನು ಎನಡ ಕೇಂಡ ಮಗಾ, ಯಾನ್ ಈತ್ ನೇಟ ಅಂಚಿನ ನರಮಾನಿಯನ್‌ತೂತುಜಿ. ಪಪ್ಪಾ ಯಾನ್ ಅಂಚಿನ ಬಂಗಾರ್ ನರಮಾನಿಯನ್ ಎನ್ನ ಕಣ್ಣ್‌ದುಂಬುಡೆ ದಿನೊಲ ತೂವೊಂದುಲ್ಲೆ. ಏರ್ ಮಗಾ ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಬಂಗಾರ್ ನರಮಾನಿ?ಪಂದ್ ಮಗಳ್ ಶಮಾಡ ಕೇನ್ವೆರ್ ಶೇಖರಣ್ಣೆ. ಎಂಕ್ ಪಪ್ಪನ ಸ್ಥಾನೊನು ಕೊರ್ದು, ಎನನ್ ಮಗಳಾದ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ತಿನ ಈರೇ ಪಪ್ಪಾ ಆ ಬಂಗಾರ್ ನರಮಾನಿ, ಪಂದ್ ಮಗಳ್ ಪನ್ನಗ ಶೇಖರಣ್ಣನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಮಸ್ತ್ ಬೇಜಾರಾಪುಂಡು. ಇಡೆಮುಟ್ಟ ಎನ್ನ ಮಗಳ್‌ಂದ್ ಪ್ರೀತಿ ಕೊರ್ದು, ತಾಂಕ್ಯೆ. ಆಂಡ ಇನಿಕಾನಗ ಯಾನ್ ಆಲೆನ ಪಪ್ಪ ಅತ್ತ್‌ಪನ್ಪಿನ ಭಾವನೆ ಆಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ದುಲಯಿ ಮೂಡೊಂದುಂಡು. ದೇವೆರೇ ಯಾನ್ ನನ ದಾದ ಮಲ್ಪೋಡು? ಎಂಕ್ ನನ ಏರೆನ ಪ್ರೀತಿ ಉಂಡು? ಈರೇ ಸಾದಿ ತೋಜಾಲೆ ಪಂದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಎನ್ನೊಂಡೆರ್. ಪಪ್ಪಾ ಯಾನ್‌ಪಂಡಿನ ವಿಷಯೊಡು, ಈರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಬೇಜಾರಾದಿಪ್ಪೊಡತ್ತೇ? ಖಂಡಿತಾ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ಪಡೆ. ಎನ್ನ ಜೀವನ ಪನ್ಪಿನ ಸಾದಿನ್ ಸತ್ಯ ಧರ್ಮೊ, ನ್ಯಾಯ ನೀತಿಡ್ ನಡಪಾಯಿನಾರ್ ಈರತ್ತೆ ಪಪ್ಪಾ? ನಮ್ಮ ರಡ್ಡ್ ಜನತ ಸಂಬಂಧ ಏಪಗ್‌ಲಾ ಕಡ್ಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಮಗಳ್ ಪಂಡಿನ ಪಾತೆರೊಲೆನ್ ಕೇಂದ್ ಶೇಖರಣ್ಣನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಮಸ್ತ್ ಖುಷಿ ಆಪುಂಡು. ಮಗಳೇ ಯಾನ್ ನಿನಡ ಪನಂದಿನ ಒಂಜಿ ವಿಷಯೊ ಉಂಡು. ಅವೆನ್ ಯಾನ್ ಇತ್ತೆ ಪನ್ಪುಜಿ, ಸಂದರ್ಭ ಬನ್ನಗ ಪನ್ಪೆ ಪನ್ನಗ, ಶಮಾ ಪನ್ಪಲ್, ಪಪ್ಪಾ ಈರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಯಾನ್ ಇನಿಮುಟ್ಟ ಮಲ್ತಿನ ಬೇನೆನ್ ಎನ್ನಿನಗ

ಎನ್ನ ಉಡಲೇ ಕರವುಂಡು. ನನ ಯಾನ್ ವಾ, ವಿಷಯೊನುಲಾ ಈರೆಡ ಕೇನಯೆ. ಈರ್ ಪಪಗ್‌ಲಾ ಸಂತೋಷಡಿಪ್ಪೊಡು ಪಂಡಲ್.

ಶಮಾ ಆನಿ ದೋಸ್ತಿನ ಮದ್ಮೆಗ್ ಪೊರ್ಲುಡೆ ಐತ್ತ ಸಿಂಗಾರ ಆದ್, ಪೊಸತಾದ್ ದೆತ್ತಿನ ಮಾರುತಿ ಕಾರ್‌ಡೇ ಕುಲೊಂದು ಪೋಯಲ್. ಮನಸ್ಸ್ ಏತ್ ಖುಷಿಟ್ಟ್ ನಲಿತೊಂದಿತ್ತ್ಂಡಾ ಅಂಚನೇ ಆಲ್ ಪೋಪಿನ ಮಾರುತಿ ಕಾರ್‌ದ ರಭಸೊಲಾ ಜೋರಾದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಡ ವಿಧಿತ ಕತೆ ಬೇತೆನೇ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಶಮಾನ ಜೀವನೊಡು ಇಡೆಮುಟ್ಟ ನಡಪಾಂದಿ ದುರಂತವೊಂಜಿ ನಡತ್ತ್‌ಪೋಂಡು. ಆಲ್ ಸ್ಪೀಡಾದ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತಿನ ಮಾರುತಿ ಕಾರ್‌ದಡಿಕ್ಕ್ ಒಂಜಿ ಪೊಂಜೆವು ಬೂರ್ಬು, ಆರೆನ ಸ್ಥಿತಿ ತೂನಗ ಇತ್ತೇನಾ ಬೊಕ್ಕನಾ ಪಂಡ್‌ದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ಪೊಂಜೆನ್ ಕಾರ್‌ಡೇ ಕೊನೊದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಸೇರ್ಸಾಯಲ್. ಡಾಕ್ಟ್ರ್ ಶಮಾನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್, ತೂಲೆಮ್ಮ ಈ ಪೊಂಜೆಗ್ ತರೆಕ್ಕ್ ಪೆಟ್ಟಾದ್ ಮಸ್ತ್ ನೆತ್ತೆರ್ ಪೋತುಂಡು. ಅರ್ಜೆಂಟಾದ್ 'O' ನೆಗೆಟಿವ್ ಗುಂಪುದ ನೆತ್ತೆರ್ ಬೋಡು ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಶಮಾ ವಾ, ನೆತ್ತೆರ್‌ದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗ್ ಪೋಂಡಲಾ ಆಲೆಗ್ ಅರ್ಜೆಂಟಾದ್ 'O' ನೆಗೆಟಿವ್ ಗುಂಪುದ ನೆತ್ತೆರ್ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ಕಡೇಕ್ ಆಲೇ ಡಾಕ್ಟ್ರೆಡ ಪನ್ಪಲ್, ಎನ್ನ ನೆತ್ತೆರ್‌ನೇ ಯಾನ್ ದಾನ ಕೊರ್ಪೆ, ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತೂಲೆ ಡಾಕ್ಟ್ರೆಪಂದ್. ಡಾಕ್ಟ್ರ್ ಶಮಾನ ನೆತ್ತೆರ್‌ನ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಆವು 'O' ನೆಗೆಟಿವ್ ಗುಂಪುದ ನೆತ್ತೆರೇ ಆದಿಪುಂಡು. ಆ ಪೊಂಜೆಗ್ ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ನೆತ್ತೆರ್‌ನ್ ದಾನ ಕೊರ್ದು ಜೀವ ಒರಿಪಾಯಲ್ ಶಮಾ. ಒಂತೆ ಪೊರ್ತುಕರಿದಾನಗ ಆ ಪೊಂಜೆಗ್ ಮತಿ ಬೈದ್ಂಡ್ ಮಗಳೇ ಈ ಏರಮ್ಮ? ಪಂದ್ ಶಮಾಡ ಕೇನ್ನಗ, ಅಮ್ಮಾ ಈರೆನಡ ಪಾತೆರೊಂದುಲ್ಲರಾ? ಪಂದ್ ಆರೆನ ಕೈತಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅಮ್ಮಾ ಯಾನಿರೆನ ಮಗಳ್ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ. ಎನ್ನ ಮಾರುತಿ ಕಾರ್‌ದಡಿಕ್ಕ್ ಬೂರ್ದಿನ ಈರೆನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಸೇರ್ಸಾಯಿನಾಲ್ ಯಾನೇ ಪಂದ್ ಪನ್ಪಲ್. ಎನನ್ ದಾದೆಗ್ ಮಗಾ ಒರಿಪಾಯಿನಿ? ಯಾನ್ ಸೈಯೊಡುಂದೇ ನಿನ್ನ ಮಾರುತಿ ಕಾರ್‌ದಡಿಕ್ಕ್ ಬೂರ್ಪಿನಿ ಪಂದ್ ಪೊಂಜೆವು ಪನ್ನಗ, ಶಮಾಗ್ ಒರೋನೆ ತರೆಕ್ಕ್ ತೆಡಿಲ್ ಹಾಕಿ ಲೆಕ್ಕಾಂಡ್ . ಅಮ್ಮಾ ಈರೆನ ಇಲ್ಲ್ ಓಲು? ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜೆರ ಈರೆಗ್? ಪನ್ಪಿನ ನಮುನೆ ನಮುನೆ ಪ್ರಶ್ನೆಲೆನ್ ಕೇನ್ಪಲ್. ಅವ್ವೊಂಜಿ ಮಲ್ಲಕತೆ ಮಗಾ! ಯಾನ್ ನಿನ್ನಂಚನೇ ಜವ್ವಂತಿಯಾದಿಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಡು ಶೇಖರ್ ಪನ್ಪಿನ ಆನನ ಪ್ರೀತಿದ ಬಲೆಕ್ಕ್ ಬೂರ್ಯೆ. ಮದ್ಮೆಯಾಪೆ ಪಂದ್ ಭಾಷೆಲಾ ಎಂಕ್ ಕೊರಿತ್ತೆರಾರ್. ಆಂಡ ಒಂಜಿ ವಿಷಗಳಿಗೆಡ್ ಎಂಕ್‌ಲೆರ್ದಾದೇ ಒಂಜಿ ತಪ್ಪು ಕೆಲಸ ನಡತ್ತ್ ಪೋಂಡು . ಯಾನ್ ಬಂಜಿನಾಲಯೆ, ಆರ್ ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ನಿನನ್ ಮದ್ಮೆಯಾಪೆ ಪಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಅವ್ವೇ ಪೊರ್ತುಡು ಎಂಕ್ಲೆನ ಇಲ್ಲಡ್ ಎನ್ನ ಮದ್ಮೆದ ವಿಷಯೊ ಪಾತೆರ್ಯೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಯಾನ್ ಶೇಖರನ್ ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ತೊಂದಿಪ್ಪಿನ ವಿಷಯೊನು ಪಪ್ಪ, ಅಮ್ಮಡ ಪಾತೆರ್ಯೆರೆ ಎಂಕ್‌ಲಾ ನಾಲಯಿ ಬೈಜಿ. ಸುಮಾರ್ ಕಡೆತ್ತ ಆನುಲು ಎನನ್ ತೂವೆರೆ ಬೈದೆರ್. ಒಯಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಯಾನ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರ್ಜಿ. ಕಡೇಕ್ ಎನ್ನ ಪಪ್ಪನೇ ಎನಡ ಕೇಂಡೆರ್. ದಾದೆಗ್ ಮಗಳೇ. ಮದ್ಮೆಯಾಪುಜ? ಏರೆನಾಂಡಲ ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲನಾ ಪಂದ್. ಎಂಚಾಂಡಲಾ ಧೈರ್ಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಪ್ಪಡ ಎನ್ನ ಪ್ರೀತಿದ ವಿಷಯೊನು ಪಂಡೆ. ಅಯಿಕ್ಕ್ ಆರ್ ಎನಡ, ಶಾಂತಿ ಈ ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ತೊಂದಿಪ್ಪಿನ ಆನನ್ ಮದ್ಮೆದ ವಿಷಯೊ

ಪಾತೆರ್ಯೆರೆ ಎಲ್ಲೆನೇ ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲಗ್ ಬರ್ಯೆರೆ ಪನ್ ಪಂದ್ ಪಂಡೆರ್.

ಮನದಾನಿ ಕಾಂಡೆ ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ಯಾನ್ ಶೇಖರ್‌ನಕ್‌ಲೆನ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋಯ್ಯ್, ಎನನ್ ತೂಯಿನ ಕೂಡ್ಲೆ ಆರ್, ಶಾಂತಿ.....ಒಂಜೇ ಉಸುಲುಗು ಕಾಂಡೆನೇ ಪಾರ್ ಬರೊಂದುಲ್ಲನಾ?ದಾದ ವಿಷಯೊ ಪಂದ್ ದಿಗಿಲಾದ್ ಕೇಂಡೆರ್. ಪಪ್ಪ ಪಂಡಿಲೆಕನೇ ಮದ್ಮದ ವಿಷಯೊ ಪಾತೆರ್ಯೆರೆ ಆರೆನ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಇಲ್ಲಗ್ ಬರ್ಯೆರೆ ಪಂಡೆ; ಶಾಂತಿ ಯಾನಿತ್ತೆ ನಿಕ್ಲೆನ ಇಲ್ಲಗ್ ಬರ್ಪಿನ ಸ್ಥಿತಿಟ್ ಇಜ್ಜಿ. ಎನ್ನ ಅಮ್ಮಗ್ ಸೌಖ್ಯ ಇಜ್ಜಿ ಪಂದ್ ಊರುರ್ದು ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬೈದ್‌ಂಡ್ , ಒಂತೆ ದಿನೊ ಕಾಪುಲ ಪಂದ್ ಆರೆನಡ ಪಂಡೆರ್.ಶೇಖರ್‌ಗಾದ್ ಕಾತ್ ಕಾತ್‌ದ್ ದಿನ ಸುಮಾರ್ ಕರಿಂಡ್. ಇಲ್ಲಡ್ ಪಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ ಎನನ್ ಜೋರು ಮಲ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಈ ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ತುನಾಯೆ ಏರೆನೊಟ್ಟುಗು ಮದ್ಮೆಯಾತೆನೋ ದಾನ್ನ? ನನ ಆಯನ್ ಮದತ್ತ್ ಬುಡು ಎಂಕುಲು ಪಂಡಿನ ಆನನೊಟ್ಟುಗು ಮದ್ಮೆಯಾವೊಡು ಪಂದ್. ಆಂಡ ಎನ್ನ ಶೇಖರ್‌ನ್ ಬುಡ್ದ್ ಬೇತೆ ಏರೆನೊಟ್ಟುಗುಲಾ ಮದ್ಮೆಯಾವೆರೆ ಯಾನ್ ತಯಾರಿಜ್ಜಾಂಡ್. ಅವೆನೆಡೆಟ್ಟ್ ಬಂಜಿನಾಲ್ ಬೇತೆ. ನನ ಎನ್ನ ಗುಟ್ಟು ಪಿದಯಿ ಬೂರ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂದ್ ಸೀದ ಇಲ್ಲ್ ಬುಡ್ದ್ ಬೈದೆ. ಮಲ್ಲಾಕ್ಲೆನ ಇಲ್ಲಲ್‌ಒಂಜಿ ದಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ಬೆಲೆಗ್ ಸೇರ್ದ್ ಆಶ್ರಯೊ ಪಡೆಯೆ. ದಿನ ಪೋಯಿ ಲೆಕ್ಕೊನೇ ಎನ್ನ ಬಂಜಿಗ್ ತಿಂಗೊಲಾವೊಂದು ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಒಂಜಿ ಶುಭದಿನೊಟ್ಟು ಪೊಣ್ಣುಬಾಲೆಗ್ ಜನ್ಮೊಕೊರಿಯೆ. ಯಾನ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದಿಪ್ಪಿನ ಇಲ್ಲದ ಪೊಂಜೆವು ಭಾರಿ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್ ಎನ್ನಲಾ, ಬಾಲೆದಲಾ ಆರೈಕೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಅವೆನೊಟ್ಟುಗು ಎನಡೊಂಜಿ ವಿಷಯೊನುಲಾ ಪಂಡೆರ್. ನೆಕ್ಕ್ ದುಂಬು ಈ ಎಂಚ ಮೂಲು ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತನಾ ಅಂಚನೆ ನಿನ್ನ ಮಗಳ್ ಮಲ್ಲಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಮೂಲು ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂದ್. ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್ ಅಯಿಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪುಜಿ. ಎಂಚಾಂಡಲ ಆವು ಎನ್ನ ಮಗಳ್ ಈ ನರಕೊಡು ಇಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿಪಂದ್, ಒಂಜಿ ದಿನ ಮಗಳೆನ್ ಲೆತೊಂದು ಸೀದ ಆಶ್ರಮೊಗು ಪೋಯೆ. ಎನ್ನ ಜೀವನೊಡು ನಡತಿನ ವಿಷಯೊನು ಪೂರ ಅಕ್ಲೆಡ ಪಂಡೆ. ಮಗಳೆಗ್ ಆಶ್ರಯ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್. ಎನ್ನ ಜೀವನ ಪನ್ಪಿನ ದೀಪೊನು ಎಂಚಾಂಡಲ ಪೊತ್ತಾವೊನುವೆ ಪಂದ್ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತೊಂದು ಅಲ್ತ್‌ಲಾ ಸೀದ ಪಿದಡ್‌ದ್ ಬೈದೆ. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಇರ್ವ ವರ್ಷ ಆಂಡ್. ಎನ್ನ ಮಗಳ್ ಎಂಚ ಉಲ್ಲಲ್ ಪಂದ್ ಆಶ್ರಮೊಗು ಈತ್ ನೇಟ ತೂವೆರೆ ಪೋತುಜಿ. ವಾ ಅವಸ್ಥೆಡ್ ಉಲ್ಲಲಾ ದೇವೆರೆಗೇ ಗೊತ್ತು. ಅಮ್ಮಾ, ಈರ್ ಪಂಡಿನ ಕತೆನ್ ಪೂರ ಕೇನ್ನಗ ದಾದ ಪನೊಡುಂದೇ ಎಂಕ್ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ. ಪಾತೆರ್ ಪಾತೆರ್‌ದ್ ಸುಮಾರ್ ಪೊರ್ತಾಂಡ್. ಇಲ್ಲಡ್ ಪಪ್ಪಲಾ ಎನನ್ ಕಾತೊಂದಿಪ್ಪೆರ್. ಯಾನ್ ನನ ಎಲ್ಲೆ ಕಾಂಡೆ ಬರ್ಪೆ ಪಂದ್ ಇಲ್ಲಗ್ ಬೈದಲ್ ಶಮಾ.

ಮಗಳ್ ದಾನೆ ಬೈಜಲ್ ಪಂದ್ ಸಾದಿಗೇ ಕಣ್ಣ್ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಶೇಖರಣ್ಣೆ. ಮಗಳೆನ ಕಾರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಜಾಲ್‌ಡ್ ಉಂತುದಾನಗನೇ ಆರ್ ಈ ಲೋಕೊಗು ಬೈದಿನಿ. ಮಗಳ್ ಪಪ್ಪಾ ಪಂದ್ ಲೆಪ್ಪುನಗನೇ ಆರೆಗ್ ಪೋಯಿ ಜೀವೊ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಈ ಬನ್ನಗ ಈತ್ ಪೊರ್ತುದಾನೆ? ಪಂದ್ ಮಗಳ್ ಶಮಾಡ ಕೇನ್ನಗ, ಆಲ್ ಆನಿ ನಡತಿನ ಕತೆನ್ ಪೂರ ಪನ್ಪಲ್. ಆರೆಗ್‌ಲಾ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಮಸ್ತ್ ಬೇಜಾರಾಪುಂಡು.

ಮನದಾನಿ ಕಾಂಡೆ ಮಗಳ್ ಶಮಾನೊಟ್ಟುಗು ಶೇಖರನ್ನೆಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಪೋಯೆರ್. ಪೋದು ತೂಪಿನಿ ದಾದೆನ್? ಆರೆನ ಕಣ್ಣ್‌ನೇ ಆರೆಗ್ ನಂಬೈರಾಯಿಜಿ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ಸೇರ್ದಿತ್ತಿನ ಪೊಂಜೆವು ಬೇತೆ ಏರ್‌ಲಾ ಆದಿದ್ಯಾಂಡ್. ಡಡ್ಡ್ ಜೀವೊಲಾಂಡಲ ಒಂಜೇ ಉಸುಲು ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ, ಒವ್ವಾ ಒಂಜಿ ವಿಷಗಳಿಗೆಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಶೇಖರಣ್ಣನ ಮೋಕೆದುಡಲ್‌ಡ್ ನೆಲೆಯಾದಿತ್ತಿನ ಶಾಂತಿ ಪನ್ಪಿನಾರೇ ಆರ್. ಓ ದೇವೆರೇ ಎಂಚಿನ ಅದೃಷ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಎನ್ನ ಜೀವನೊಡು ನಡತೊಂದುಂಡು ಪಂದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಎನ್ನೊನ್ವೆರ್ ಶೇಖರಣ್ಣೆ. ಅಮ್ಮಾ ಯಾನ್ ಶಮಾ ಬೈದೆ ಎನ್ನೊಟ್ಟುಗಿನಿ ಪಪ್ಪಲ ಬೈದೆರ್ ತೂಲೆಮ್ಮ ಕಣ್ಣ್ ಬುಲದ್ ಪನ್ನಗ, ಶಾಂತಿ ಮೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣ್ ಬುಲದ್ ತೂಪಲ್. ಶೇಖರ್ ಈರ್....... ಎನ್ನ ಮೋಕೆದುಡಲ್‌ಡ್ ನೆಲೆಯಾದಿತಿನ ದೇವೆರ್. ಎನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರುಡೇ ದರ್ಸನ ಕೊರ್ಯೆರ್, ಇಡೆ ಮುಟ್ಟ ಎನನ್ ಬುಡ್ದು ಈರ್ ದೂರ ಪೋದಿತ್ತರ್ ಪಂದ್ ಶಾಂತಿ ಕೇನ್ನಗ ಶೇಖರ್ ಕೈತಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಶಾಂತಿ ನಿನ್ನ ಜೀವನೊಡು ಕುಸಾಲ್ ಗೊಬ್ದುದು ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆನ್ ದೀನ್ನ ಮೋಸಗಾರೆ ಯಾನದುಲ್ಲೆ. ಬಂಜಿನಾಲ್ ಆದಿತ್ತಿನ ನಿನನ್ ನಡುನೀರ್‌ಡ್ ಕೈ ಬುಡಿಯೆ. ದೂರ ಪೋಯೆ ಪಂದ್ ಬೇಜಾರೊಡು ಪನ್ನಗ, ಈರ್ ಖಂಡಿತ ಮೋಸಗಾರೆ ಅತ್ತ್ ಪಂದ್ ಶಾಂತಿ ಪನ್ಪಲ್.

ಪಪ್ಪಾ, ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ಪೊಡ್ಚಿ, ಜೀವನ ಪನ್ಪಿನವು ದೇವೆರೆನ ಕೈಟ್ ಬರೆಯಿನ ಬರವು. ಇಂದೆನ್ ಬದಲ್ಪೆರೆ ಏರೆರ್ದ್‌ಲಾ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ; ಪಂಡಲ್ ಶಮಾ. ಮಗಳೆನ ಪಾತೆರೊನು ಕೇಂಡಿನ ಶೇಖರಣ್ಣೆ, ಜೀವನ ಪನ್ಪಿನ ಮೂಜಕ್ಷರೊದ ಪದೊಟ್ಟು ಏತೊಂಜಿ ಅರ್ಥೊಲು ಪಂದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಎನ್ನೊನ್ವೆರ್. ಮಗಳೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಪನ್ವೆರ್ ನಿನಡೊಂಜಿ ವಿಷಯೊನು ಸಂದರ್ಭ ಬನ್ನಗ ಪನ್ಪೆ ಪಂದ್. ಯಾನ್ ಪಂಡ್‌ದಿತ್ತೆತ್ತಾ ಅವೆನ್ ಪನ್ಪಿನ ಸಂದರ್ಭ ಇತ್ತೆ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಯಾನ್ ಶಾಂತಿನ್ ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ತೊಂದಿಪ್ಪಿನ ಜವ್ವನಾಟಿಕೆದ ಪೊರ್ತುಡು ಎಂಕ್ಲೆನ ರಡ್ಡ್ ಜನೊತ ಉಡಲ್‌ಡ್‌ಲಾ ಶಾಶ್ವತವಾದಿತ್ತ್‌ನಿ ಪವಿತ್ರವಾಯಿನ ಪ್ರೀತಿ. ಆಂಡ ಪ್ರೀತಿ ಪನ್ಪಿನ ಅಮಲ್‌ಡ್ ತಪ್ಪು ಸಾದಿಡೆ ಕಾರ್‌ದೀಯ. ಅವೆನ ಪರಿಣಾಮ ಶಾಂತಿನ ಬದ್‌ಕ್‌ಗಾಂಡ್, ಆಲ್ ಬಂಜಿನಾಲ್ ಆಯಲ್, ಇಂಚಾಂಡ್ ಪಂದ್ ಆಲೆಗ್ ಮೋಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಾರ್‌ಪೋಪಿನಾಯೆ ಯಾನತ್ತ್. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಅಂಚ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಎನ್ನ ಅಮ್ಮಗ್ ಸೌಖ್ಯ ಇಜ್ಜಿ ಪಂದ್ ಊರುರ್ದು ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಯಾನ್ ಶಾಂತಿಗ್ ಧೈರ್ಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸೀದ ಊರುಗು ಪೋಯೆ. ಎಂಕಾದ್ ಕಾತೊಂದಿಪ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಜೀವೊಗೋಸ್ಕರ ಒಂತೆ ಸಮಯ ಕರಿದ್ ಯಾನಿತ್ತಿನ ಊರುಗು ಬೈದೆ.ಮೂಲು ಬತ್ತ್‌ದಾನಗ ಕತೆನೇ ಬೇತೆ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಯಾನ್ ನನ ಬರಯೆ ಪಂದ್ ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲ್‌ಬುಡ್ದು ದೂರ ಪೋದಿತ್ತಲ್. ಓಲು ನಾಡ್‌ಂಡಲ ಆಲೆನ ಪತ್ತೆನೇ ಆಯಿಜಿ, ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಉಡಲ್‌ಡ್ ನೆಲೆಯಾದಿತ್ತಿನ ಶಾಂತಿಗತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಏರೆಗ್‌ಲಾ ಎನ್ನೊಡಲ್‌ದ ಬಾಕ್‌ಲ್ ದೆತ್ತ್‌ದಿದ್ಯಾಂಡ್. ಆಂಡ ಆಲ್ ಜನ್ಮ ಕೊರಿನ ಪೊಣ್ಣುಬಾಲೆನ್ ಆಶ್ರಮೊಗು ಕೊರ್ತಲ್ ಪನ್ಪಿನ ವಿಷಯ ಎನ್ನ ದೋಸ್ತಿರ್ದ್‌ದ್ ಎಂಕ್ ತೆರಿಂಡ್. ಕೂಡ್ಲೆಯಾನ್ ಆಶ್ರಮೊಗುಪೋದು ಆ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆನ್ ದತ್ತುಗು ದೆತೊಂಡೆ. ಶಮಾ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಲಾ ದೀಯೆ. ಇತ್ತೆ ಆಲ್ ಎನ್ನ ಕಣ್ಣದುಂಬುಡೇ ಕೋರ್ಟುಡು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಆದುಲ್ಲಲ್..... ಪಂದ್ ಶೇಖರಣ್ಣೆ ಶಮಾಡನೇ ಪನ್ನಗ ಆಲೆನ

ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಶಾಕ್ ಕೊರಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಪಪ್ಪಾ ಈರ್ ಈತ್ ದಿನ ಎನಡ ಮುಚ್ಚಿದ್ ದೀನ ವಿಷಯೊ ಇಂದ್ವೆನಾ. ಎನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಇಂಚಿನ ಪೂರ ದುರಂತೊಲು ನಡತ್‌ಪೋಂಡಲ ವಾ, ಒಂಜಿ ಕಷ್ಟ ಬರಂದಿಲೆಕ್ಕ ಈರೆನನ್ ತಾಂಕ್ಯರ್ ಪಂಡ್‌ದಾವೊಡಾಂಡ ಆಲೆನ ರಡ್ಡ್ ಕಣ್ಣ್‌ದ್‌ರ್ಲಾ ಕಣನೀರ್ ಜತ್ತ್‌ಂಡ್. ಏಯ್ ಶಮಾ, ಮಾತೆರೆನಲ ಕಣನೀರ್ ಒರೆಸುನ ಈಯೆ ಇನಿ ಬುಲಿತೊಂದುಲ್ಲನಾ? ಪಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ರಡ್ಡ್ ಜನೊಲ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರುಡೇ ಉಪ್ಪುನಗ ದಾದೆಗ್ ನನ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ಪುವ ಪಂದ್ ಶೇಖರಣ್ಣೆ ಪನ್ನಗ , ಪಪ್ಪಾ ಉಂದು ಬೇಜಾರ್‌ದ ಕಣನೀರ್ ಅತ್ತ್ ಸಂತೋಷದ ಪನ್ನೀರ್. ಪಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಪಂಡ ಎನ್ನ ರಡ್ಡ್ ಕಣ್ಣ್‌ಲು ಇತಿಲೆಕ್ಕ. ಅಯಿಟ್ಟ್ ಒಂಜಿ ಕಣ್ಣ್‌ಪೋಂಡ ಕುಡೊಂಜಿ ಕಣ್ಣ್ ಸರಿಯಾದ ತೋಜ್ಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯವುಂಡೇ? ಅಂಚನೇ ಎನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ಲಾ. ಶಮಾ, ದೇವೆರ್ ಮಲ್ಲಾರ್, ಆರೆನ ದಯೆಟ್ಟ್ ನಮ ಮೂಜಿ ಜನೊಲ ಒಂಜೇ ಗೂಡುಗು ಸೇರ್‍ಯ ಪಂದ್ ಶೇಖರಣ್ಣೆ ಪಂಡೆರ್. ಓಲೋಲು ಇತ್ತಿನ ಮೂಜಿ ಜೀವೊಲು ಒಂಜೇ ಶರ್‍ರೊಗು ಸೇರಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಶೇಖರಣ್ಣೆ ಶಾಂತಿನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆರ್ದ್ ಲೆತೊಂದು ಮಗಳೆನೊಟ್ಟುಗು ಕಾರ್‌ಡೇ ಕುಲೊಂದು ಸೀದ ಇಲ್ಲಡೆಗ್ ಬೈದೆರ್. ಶೇಖರಣ್ಣ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಆಸೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಯಾನ್ ಸೈಪುನೆಕ್ ದುಂಬೇ ಎನ್ನ ಮಗಳೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಪಾರ್ಟಿ ತೂದು ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ಆ ಪೊರ್ಲುನು ಯಾನ್ ಕಣನಿಲಿಕೆ ತೂವೊಡು ಪಂದ್. ಅವು ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ಕೂಡ್ದು ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಶಮಾನ್ ತೂವೆರೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಪಾರ್ಟಿದ ಇಂಜೀನಿಯರ್ ಬೇಲೆಡಿತ್ತಿನ ಆನ್ ಬೈದೆ. ಆಲೆಗ್‌ಲಾ ಆನ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆಂಡ್. ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆಮೂರ್ತೊಡು ನಾಗೇಶ್‌ಗ್‌ಲಾ, ಶಮಾಗ್‌ಲ ಮದ್ಮೆ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಮದ್ಮೆಯಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಶಮಾ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿನ ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮೊ, ನ್ಯಾಯೊದ ಸಾದಿಡೆ ಕಲ್ಲ್‌ಮುಳ್ಳು ಕಂತ್ಯೆರೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಆಲೆನ್ ಮದ್ಮೆಯಾಯಿನ ಅಸಾಮಿ ಇಂಜೀನಿಯರ್ ನಾಗೇಶ್ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಕುಟುಂಬೊದಾಯೆ... ಆಯಿನೆರ್ದಾವರ ಶಮಾನ್ ಇಲ್ಲಡೇ ಬಂಧನೊಡು ದೀಪೆ. ಕೆಲಸೊಗುಲ ಪೋಯೆರೆ ಬುಡ್ಪುಜೆ. ಬುಡೆದಿ ಪಂಡ ಎನ್ನೊಟ್ಟಗೆನೇ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಎನಡನೇ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ ಯಾರು ಪನ್ಪಿನ ಭಾವನೆ ಆಯನ. ಆಂಡ ಇಂಬಿಯನ ತಾಲೊಗು ತಕ್ಕ ನಲ್ಪಿನ ಗೊಂಬೆ ಆಲತ್ತ್. ಕಂಡನ್ಯಡ ಧೈರ್ಯೊಡೇ ಪನ್ಪಲ್ ಏಪ ಎಂಕ್ ಈ ಇಲ್ಲಡ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇಜ್ಜಾ ನನ ಯಾನ್ ದಾಯೆ ಈ ಇಲ್ಲಡ್ ಉಂತೊಡು? ಯಾನ್ ಬೋಡಿತ್ತ್‌ಂಡ ಸೀದ ಇಲ್ಲಗ್ ಬಲೆ ಇಜ್ಜಾಂಡ ನಮ್ಮ ರಡ್ಡ್ ಜನೊತ ಸಂಬಂಧಲಾ ಇಡೆಗ್ ಕಡಿಂಡ್ ಪಂದ್ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋಪಲ್ ಶಮಾ. "ಶಮಾ.... ಭಾರಿ ಅಪೂರ್ಪ, ಮದ್ಮೆಯಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಪಪ್ಪ ಅಮ್ಮನ್ ಮದತೇ ಬುಡ್ಯನ. ನಿನನ್‌ತೂದು ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಇನಿ ಏತ್ ಖುಷಿ ಆಪುಂಡು. ಪಪ್ಪ ಅಮ್ಮಡ ಕಂಡನಿಯಿಲ್ಲಾಲ್‌ದ ಸುಖೊ,ಸಂತೋಷೊನು ಎಂಚಿನಾಂದ್ ಯಾನ್ ಎಂಚಿನಾಂದ್ ಪನಡ್ ಪಂದ್ ಶಮಾ ಆಲೆನಾತೆಗೆ ಪಂಡೊನ್ಪಲ್. ಪಪ್ಪಾ ನಿಕ್ಲೆನ್ ತೂದು ಎಂಕ್ಲೆಗಿನಿ ಏತ್‌ಲಾ ಖುಷಿ ಆವೊಡಿತ್ತಿನ ಪೊರ್ತು ಆಂಡ ಆ ಖುಷಿ ಪಡೆವುನ ಭಾಗ್ಯ ಎಂಕ್ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಪೋಂಡು, ಕಂಡನಿ ಇಲ್ಲಾಲ್‌ದ ಸುಖೊ ಸಂತೋಷೊನು ಯಾನ್ ಎಂಚಿನಾಂದ್ ಪನಡ್? ನಿಕ್ಲೆನ ಆಶ್ರಯೊಡು ಉಪ್ಪುನಗನೇ ಎನ್ನ ಜೀವನ ಪನ್ಪಿನ ಗಾಡಿಗ್ ದುಂಬು ಪೋಯರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಗೂಡುಡು ಪತ್ತ್ ಪಾಡಿನ ಗಿಳಿತ್ತಲೆಕ್ಕಾಂಡ್ ಎನ್ನ ಬದ್‌ಕ್. ಇಲ್ಲ್ ಪಿದಡ್‌ದ್ ಪೋಯೆರೆಲ ಎಂಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಜೋಲೆಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ ಒವುಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ ಇತ್ತೇನೆ ಅಯಿಕ್ಕ್ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊರ್ದು ಬಲ ಪಂದ್ ದಿನ ನಿತ್ಯೊಲ ಎನನ್ ಜೋರು ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇಂಚಿನ ಪಾತೆರೊಲೆನ್ ಪೂರ ಕೇನ್ಯೆರೆ ಆವಂದೆ ಸೀದ ಇಲ್ಲ್ ಬುಡ್ದು ಇಡೆ ಬೈದೆ. ಶಮಾ ಎಂಕ್ಲ ಜೀವೊಡುಪ್ಪುನಗನೇ ನಿನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಇಂಚಿನ ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಜುಂಡುಂದು ಕನಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ನೆನೆತ್ತೀಜೊ. ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ಪಡ ಸತ್ಯ ಧರ್ಮೊ ನ್ಯಾಯೊಡು ನಡತಿನ ನಿನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಸಾದಿನ್ ದೇವೆರೇ ತೋಜಾವೆರ್ ಪಂದ್ ಧೈರ್ಯೊದ ಪಾತೆರೊಲೆನ್ ಪನ್ಪೆರ್, ಆಲೆನ ಪಪ್ಪ ಅಮ್ಮ. ಶಮಾಲ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಧೈರ್ಯೊದಿಂಜಾವೊಂಡಲ್. ಆಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಧೈರ್ಯ ಪನ್ಪಿನ ದಯಿ ಬುಲೆದ್ ಮಲ್ಲೆ ಆಂಡ್. ಗೂಡುದುರ್ದುಪಿದಡಿನ ಪಕ್ಕಿ ಪುರ್ರಂದ್ ಮಿತ್ತ್‌ರಾದ್ ಎಂಚ ಖುಷಿಟ್ಟ್ ತಿರುಗೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ ಅಂಚನೆ ಆಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಲಾ ಖುಷಿಟ್ಟ್ ನಲಿತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ನಾಗೇಶ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಚೂರುಲಾ ಬೇಜಾರ್‌ಇಜ್ಜಾಂಡ್.

ಆಂಡ ಬುಡೆದಿ ಇಲ್ಲ್ ಬುಡ್ದು ಪೋಯಿಬೊಕ್ಕ ನಾಗೇಶ್‌ನ ಮನಸ್ಸ್ ಗ್ ಮಸ್ತ್ ಬೇಜಾರಾಪುಂಡು. ಆಯನ ಬದ್‌ಕ್ ಬಾಡ್‌ನ ಪೂತಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಬುಡೆದಿ ಉಪ್ಪುನಗನೇ ಎನ್ನ ಜೀವನೊಗು ಅರ್ಥ ಇತ್ತ್‌ನಿ, ಆಂಡ ಯಾನ್ ಆಲೆನ್ ಕಾರ ಕಜವುದಲೆಕ್ಕ ಸಸಾರ ಮಲ್ತೆ, ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿ ಪಂಡ ರಡ್ಡ್ ಜೀವೊಲಾಂಡಲ ಒಂಜೇ ಆತ್ಮ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಪನ್ಪಿನ ವಿಷಯೊ ಎಂಕಿತ್ತೆ ತೆರಿಯೊಂದುಂಡು. ಎನ್ನ ಉಡಲ್‌ಡಿತ್ತಿನ ಮೋಕೆದ ಬುಡೆದಿನ್ ಬುಡ್ದು ಒಂಜಿ ಗಳಿಗೆಲಾ ಯಾನ್ ಮೂಲ್ ಉಂತಯೆ. ದೇವೆರ್ ಎನ್ನ ತರೆಟ್ಟ್ ಬರೆಯಿನ ಬರವು ಎಂಚ ಉಂಡಾ ಅಂಚನೇ ಆವಡ್ ಪಂದ್ ಬುಡೆದಿ ಶಮಾನ ಇಲ್ಲಗ್ ಪಿದಡ್‌ದ್ ಪೋಯೆ.

ಪಪ್ಪ ಅಮ್ಮನ ನಡುಟು ತೆಲಿತೊಂದು ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತಿನ ಶಮಾಗ್, ನಾಗೇಶ್ ತೂದು ಮನಸ್ಸ್‌ದುಲಯಿಡ್ ಬೇಜಾರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲ ಅವೆನ್ ತೆರಿಪಾವಂದೆ ಖುಷಿಟ್ಟೇ ಆಯನ್ ಮೋಕೆಡ್ ಎಡ್ಕೊನ್ಸಲ್. ಪಪ್ಪ ಅಮ್ಮನ ಅಂಚನೇ ಶಮಾನ ಮನಸ್ಸ್‌ಲಾ ಭಾರಿ ಎಡ್ಡೆಂತ್‌ನವು.

ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಅಜ್ಞಾನ ಪನ್ಪಿನ ಕತ್ತಲೆ ದಿಂಜ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಲೋಕೊಡು ನರಮಾನಿಯಾದ್ ಎಂಚ ಬದುಕೊಡು ಪನ್ಪಿನ ವಿಚಾರೊಲ ತೆರಿಯಂದಿನ ಹೆಡ್ಡೆಯಾದಿತ್ತೆ ಯಾನ್. ಬುಡೆದಿ ಪಂಡ ಎನ್ನ ತಾಲೊಗು ತಕ್ಕ ನಲಿಪುನ ಗೊಂಬೆ ಪಂದ್ ಯಾನ್ ನೆನೆತೆ. ಇನಿಕಾನಗ ಎಂಕ್ ತೆರಿಂಡ್ ಎನ್ನ ಜೀವನದ ಸಾದಿಗ್ ದುಂಬು ಪೋಪಿನ ದೀಪೊನೇ ಎನ್ನ ಬುಡೆದಿ ಶಮಾ ಪಂದ್. ಯಾನ್ ನಿಕ್ಲೆಡ ಮಾಪು ನಟ್ಪೊನುವೆ. ಇಡೆಮುಟ್ಟ ಎನರ್ದಾದ್ ನಡತಿನ ತಪ್ಪುಗು ಕೈ ಮುಗಿದ್ ಕೆಂಡೊನುವೆ. ಶಮಾನ್ ಎನ್ನೊಟ್ಟುಗು ಕಡಪೂರ್ದು ಕೋರ್ಲೆ ಪಂದ್ ಆಲೆನ ಪಪ್ಪ ಅಮ್ಮಡ ಪನ್ನಗ, ಶಮಾ ಕೈತಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ನಾಗೇಸ್ ದಾದ ಇಂದು ಈರೆನ ಅವಸ್ಥೆ, ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿನ ನ್ಯಾಯೊಗು ಈರ್ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ತೊನುನಿ ದಾದೆಗ್?ಇಡೆಮುಟ್ಟ ನಮ ರಡ್ಡ್ ಜನೊತ ಜೀವನೊಡು ನಡತಿನವು ಒಂಜಿ ನಾಟಕೊ ಪಂದ್ ಅವೆನ್ ಮದತ್ತ್‌ಬುಡಿ, ಎನ್ನ ಪಪ್ಪ ಅಮ್ಮಡ ಮಾಪು ನಟ್ಪೊನುನ ತಪ್ಪು ಈರ್‌ದಾದ ಮಲ್ತರ್? ಖಂಡಿತ ಈರೆನ್ ಬುಡ್ದು ಬದುಕುನ ಶಕ್ತಿ ಎಂಕ್ ಇಜ್ಜಿ. ಯಾನ್ ಈರೆನೊಟ್ಟುಗೇನೇ ಬರ್ಪೆಪಂದ್ ಕಾರ್‌ಗಡ್ಡ ಬೂರ್ಯೆಲ್. ಶಮಾ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತೊನು ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ನ್ಯಾಯಕೊರ್ಪಿನ ನ್ಯಾಯದೇವತೆ ಎನ್ನಂಚಿನಾಯನ ಕಾರ್‌ಗಡ್ಡ ಬೂರ್ಯೆರೆ

ಬಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯೊಡು ಈ ದುಂಬು ಪೋಲ, ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ನರಮಾನಿ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್‌ಲಾ ನ್ಯಾಯೊದ ದೀಪೊನು ಪೊತ್ತಾಲ ಪನ್ಪಿನ ಪುಗಾರ್ತೆದ ಪಾತೆರೊಲೆನ್ ನಾಗೇಶ್ ಪಂಡೆ.

ಪಪ್ಪ ಅಮ್ಮನ ಆಶೀರ್ವಾದ ದೆತ್ತೊಂದು ಕಂಡನಿಯಿಲ್ಲಾಗ್ ಪೋಪಲ್ ಶಮಾ.

ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮೊಸಾದಿಡೇ ದುಂಬು ಪೋವೊಂದಿತ್ತಿನ ಶಮಾನ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ನ್ಯಾಯ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್.

✍ **ಕೆ.ಶಶಿಕಲಾ ಸಾಲ್ಯಾನ್,** ಮಾತೃಶ್ರೀ ನಿಲಯ, ಕೋಡಂದೂರು, ಪುಣಚಾ – **574 281**

ಬುದ್ಧೆ ತೆಲಿತ್ತೆಡ.....

ಓಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ
ಶಾಂತಿನೇ ಎಂಕ್ಲೆನ ಮಂತ್ರೊ
ಶಾಂತಿನೇ ಎಂಕ್ಲೆನ ಧರ್ಮೊ

ಬುದ್ಧೆ ಮನಿಪ್ಪಂದೆ ಕೈತ್ತಲ್ಲೆ ಕುಲ್ಲುದೆ
ಜಿನೆ ಮೂಂಕುಪತ್ತ್‌ದ್ ತಪೊಟ್ಟು ಮುರ್ಕುದೆ
ಗಾಂಧಿ ಪಣಾಂದೆ ಬಲಿತ್ತ್‌ದೆ!

ಹಿಮಾಲಯೊದಾತ್ ಎತ್ತರೊ ಎಂಕ್ಲೆನ ಶಾಂತಿ
ಓಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ
ಕಡಲ್‌ದಾತ್ ವಿಸ್ತಾರೊ ಎಂಕ್ಲೆನ ಗಿಡ್ಡೆರ್ಲೆನ್

ಕಿಣೆಕ್ಕಿಯರ ಬರಡೆ ಎಂಕ್ಲೆನ ಗಿಡ್ಡೆರ್ಲೆನ್
ಮಲೆತುದುಂತಿನ ದೂಜೆ ಕೆಮ್ಮೈರೆನ್
ಎಂಕ್ಲೆನ ಕೈಟುಂಡು ಬಾಂಬು
ನಂಬಿನಾಯಗ್ ತೋಜಾವೊ ಇಂಬು

ಪೊಕ್ಕಡೆ ಲಡಾಯಿದ ಪೆರಡೆ
ಗಾಳಿಪಾಡ್‌ದ್ ಇಂಚಿಗ್ ಬುಡಡೆ

ಕಾಮೊನೇ ಕರ್ಮೊದ ಬೀಜೊ
ಆಸೆನೇ ದುಃಖೊಗು ಮೂಲೊ

ಯೋಗನಿದ್ರೆಡೆ ಕುಲ್ಲುದೆ ಮಹಾಬೋಧಿ
ಮುಗುರು ತೆಲಿತ್ತೆಡ ನಿಕುಲು ಬೊಣ್ಯದ ರಾಸಿ!
ಓಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ

✍ **ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ** ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ವಾಹಕರು, ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಮೈಸೂರು – 570 020

ತೀರ್ಮಾನೋ!

ಕರಿನ ಮೂಜಿ ದಿನೊಡ್ದಿಂಚಿ ಯೇನ್ ಯೇನಾದಿಜ್ಜಿ. ಯೇನ್ ಕನಟ್‌ಲಾ ಎನ್ನಾಂದಿನ ಸಂಗತಿಯೊಂಜಿ ಇತ್ತೆ ದುಂಬು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎನ್ನ ತೀರ್ಮಾನೊಗಾದ್, ಅಜಕಳೊ ಆವೊಂದುಂಡು. ಬದ್‌ಕ್ ಪಂಡ ಇಂಚನೇ ಅತ್ತೆ? ಎನ್ನಾಂದಿನ ಸಂಗತಿಳು........ ತಿರ್ಗಣೆಳು.......

ಮೂಜಿ ದಿನತ ದುಂಬು ಬಯ್ಯದ ಉಂದುವೇ ಪೊರ್ತಾತ್ತಾ ಅವು? ಎನ್ನ ಅಪ್ಪೆ (ಊರುಡು ಆಳೇನ್ ಮಾಂತೆರ್ನಾ ಕೊರಪ್ಪೊಳು ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್)ಜಾಲ್‌ಡ್ ಕುರುವೆ ಮುಡೆಯೋಂದು ಕಳ್ಳುದಿತ್ತ್‌ಂಡಾ, ಯೇನ್ ಬೀಡಿದ ಇರೆ ಕತ್ತೆರೋಂದಿತ್ತೆ. ಅಪಗ ಬತ್ತ್‌ಂಡೊಂಜಿ "ಕಪ್ಪಲ್" ದಂಚಿನ ಕಾರ್!.ಯೆಂಕ್ ಸರೀ ನೆಂಪು ಉಂಡು. ಯೆಂಕ್ ಬುದ್ಧಿ ಬತ್ತಿಬೊಕ್ಕ ಈ ಕೊಪ್ಪದುಳಯಿ ಕಾರ್ ಬತ್ತಿನ , ಆತ್ ಮನಾರದ ಕುಂಟು ತುತ್ತಿನಕುಲು ಬತ್ತ್‌ನೆ ಮಾಂತ ಓಟುದ ಪೊರ್ತುಗು ಮಾತ್ರ ಒರಿನ ದಿನಕ್ಲೆಡ್ ಎನ್ನ ಅಪ್ಪೆಡ್ದ್ ಮೈಲ್ ದೂರ ನಡಪುನಕ್ಲು ಆ ದಿನಕ್ಲೆಡ್ ಮಾತ್ರ ಆಲೆಗ್ ಕೈ ಮುಗಿದ್, ಬೆರಿಬಗ್ಗಾದ್ ವೋಟು ಕೇನ್ದ್, ಬಾಜೆಲ್‌ಗ್ ಯಂಕ್ಲೆನ ಕೊಪ್ಪಡ್ದೇ ಪುಳಿ ಚೆಳಿನ್ ಮುಕ್ರಿ ಪಾಡ್ದ್ ಬಂಜರ ಪರಿಯೆರ್ ಪಂಡ, ನಮ್ಮಕ್ಲೆಗ್ ಒರೊ ಬಾನೊಡು ಪಾರ್ಲೆಕ್ಕಾಂತಿನ ಕೊಸಿ. ವೋಟು ಸೀದಾ ಆಯೆನ ಕಿಸೆ ತುಲಾಯಿಗೇ. ಬೊಕ್ಕೊ ಅಕ್ಲೆನಾ ವಲಸಾರಿಲಾ? ಇಜ್ಜಿ, ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಮೂಸುನಕ್ಲ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜಿ? ಅವು ಬೇತೆ ಪಾತೆರ.

ಆಂಡ ಇನಿತ್ತ ಕತೆ ಅವ್ವತ್ತ್. ವೋಟುದ ಕಾಲ ಉಂದು ಅತ್ತ್. "ಬೆರಿಸಾಯ"ದ ಕಾಲಾಂದ್ ಪಣ್ಣಾ ಪಂಡ ನಮ್ಮಕ್ಲೆಡ್ ಏರ್ನ ಇಲ್ಲಡೆಲಾ ಸೂ ಬೂರ್ದ್‌ಜಿ. ಅವುಲಾ ಅತ್ತಾಂದೆ ಬತ್ತ್‌ನಕ್ಲು ಡ್ರೈವರೆನ್ನಾ ಸೇರ್ಸಾದ್ ರಡ್ಡೇ ರಡ್ದ್ ಜನ! ಸಾದಿ ತೋಜಾಪಾವುನ "ಕೋಲು ಮೇಸ್ತ್ರಿ" ನಕ್ಲುಲಾ ಇಜ್ಜೆರ್! ದೊಂಡೆ ಬಿಚ್ಚಾದ್ ಪುಗರುನ "ಇರಿಂಟಿ' ಪಾಸಾಡಿ ನಕ್ಲುಲಾ ಇಜ್ಜೆರ್!! ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಕೊಪ್ಪಡುಪ್ಪುನಕ್ಲು ಪೊಂಜೆನಕುಲು , ಜೋಕ್ಲು ಮಾತ್ರ. ಆಣುಳು" ತೊಟ್ಟೆ"ನಾ, "ಗೋಂಕುದೆಣ್ಣೆನಾ ನಾಡೊಂದು ಬಲಿ ಬರೋ ದುಲ್ಲೆರ್. ಕೆಲವೆರ್ ಕೋರಿರಿನ್ ಕಿದಿಕಿಲ್ದಡಿಟ್ ದೀದ್ ಕೋರ್ದ ಕಟ್ಟೆಗ್ ಪೋತೆರ್. ಅಕುಲು ಪೋಯೆರ್ದ ಪಿರ ಗೂಡುಗು ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಬರೊಡಾಂಡ ನಡಿರ್ಲ್ಲಾಂಡಲಾ ಆವೊಡು!

ಸೊಂಟೊಡೊಂಜಿ ಪಟ್ಟೆ ನೂಲುಲಾ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಮೂಂಕುಡು "ಸುರಳೆ" ಜಪ್‌ಡಾವೊಂದು, ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಗೊಬ್ಬೊಂದಿತ್ತಿನ ಎಂಕ್ಲೆನಾ" ಪುಡಾದ್ ರಟ್ಟುನಂಚಿನ" ಅಡಬ್ಬೆಳು ಕಾರ್ ಬತ್ತ್‌ನೆನ್ ತೂದು, ಕೊಸೀಟ್"ಓ......" ಪಂಡ್‌ದ್ ಅರೆಬಾಯಿ ಪತ್ತೊಂದು, ಬಲ್ತೋಂದು ಪೋದು ಸುತ್ತು ಪಾಡಿಯೆರ್.ಕುಳ್ಯರೆ ಬಾಗ್ಯೋ ಇಜ್ಜಿಂಡ ಒರಾಂಡಲಾ ಮುಟ್ಟುನ ಆಸೆ!

ಅಪ್ಪೆ ಆಳೆನ ಬೇಲೆ ಬುಡ್ದು, ಕಣ್ಣುಲೆನ್ ದೊಂಬುಡ್ದು ತಪ್ಪಾಯೆರೆ ಕೈಕುಳೆನ್ ಅಡ್ಡೊ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಒಂತೆ ಪೋಡಿಗೆಡ್, ಬೊಕ್ಕೊಂತೆ ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ಮನ್ತ್‌ದ್ ತೂಯೆರೆ ಸುರು ಮನ್ತಳ್. ಒರಿನ ಪೊಣ್ಣುನಕ್ಲುಲಾ ಪುರುಬಾಲೆಲೆನ್ ಪುಗೆಲ್ಡ್ ಪಾಡ್ದ್, ಬಾಯಿ ಅಂಗಾದ್ ಆಲೆಲೆಕ್ಕೊನೆ ತೂಯೆರೆ ಪಿದಾಡಿಯರ್.

ಪಿರಾವುದ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ದ್ ಜತ್ತಿನ ಲಚ್ಚಣದ ನಡುಪ್ರಾಯೊದ ಪೊಣ್ಣೊವೊರ್ತಿ ಸುತ್ತೂಲ

ತೂದು, ಒಂತೆ ಬಲೋತ್ತ ಆಣ್ ಚೀಂಕ್ರುಡ ಕೇಂಡಳ್,

"ಇಂದ ಮಗಾ, ಮೂಲು ಕೊರಪ್ಪೊಳು ಪನ್ಪುನಾಲ್‌ನ ಇಲ್ಲ್ ಒವು? "

"ಯೇರ್ ಕೊರಪ್ಪೊಳಜ್ಜಿಯಾ?"

"ಆಳೇ.... ಆಳೇ........"

"ಓ ಅವು ತೊಲೇ ಬೊಗ್ಗಿ ಇತ್ತ್‌ನ ಇಲ್ಲ್"

"ಅಂದ ಮಗಾ, ಬೊಗ್ಗಿ ತುಚ್ಚುಂಡಾ ದಾನೆ?"

"ಇಜ್ಜಿ. ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಪಾಡ್ದ್‌ಂಡ್" ಅಂಚ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಿರುಡ್ದು ಬುಡ್ನ ಪಗರಿದಲೆಕ ಸುಯಿಂಕಂದ್ ಬತ್ತಿನ ಚೀಂಕ್ರು ಅಪ್ಪೆಗ್ ಸುದ್ದಿ ಎತ್ತಾಯೆ. ಉಣ್‌ಂಗು ದಿಂಜಿನ ಬೊಗ್ಗಿ ಕೊರೆಪೆರೆ ಸುರು ಮನ್ತ್‌ಂಡ್. ಪಿರಾವುಡ್ದೇ ಬತ್ತಿನ ಪೊಣ್ಜೋವು, "ಕೊರಪ್ಪೊಳು, ಎನ್ನ ಗುರ್ತೊ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡಾ?"

ಅಪ್ಪೆ ಬಗ್ಗ್‌ದ್ ಕೊಚ್ಚೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್"ಇಜ್ಜಿಯೇ" ಪನ್ಲೆಕ್ಕಾ ತರೆ ಆಡಾಯಳ್

"ಎಂಚ ತಿಕ್ಕೊಡು ಪಣ್. ತೂದು ಪದ್ನೆಣ್ಮ ವರ್ಸೋಳೇ ಕರಿಂಡತ್ತಾ"

ಪಂಡ್‌ದ್ ಸ್ವಾಸ ಬುಡ್ದೊರ ಸುತ್ತೂಲ ತೂದು, "ಒಂತೆ ಇಂಚಿ ಬಲಾ. ನಿನಡೊಂತೆ ಪಾತೆರೊಡು"ಪಂಡ್‌ದ್ ದುಂಬು ನಡತಲ್. ಅಪ್ಪೆ ಆಳೆನ ಪಿರಾವುಗೇ ಪೋಯಲ್. ಪಾಸಾಡಿಲೆಕ್ಕೊ ಪಿದಾಡ್ನ "ಮುಜುಕ್ಲುನ ಪುಂಡು"ನು ಯೇನ್ ನೆರ್ದ್ ಉಂತಾಯೆ.

ಆತ್ ದೂರೊಡು ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಅಕ್ಲ್"ಫಾತೇರಿಯೆರ್" ಪನ್ಪುನೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಒಂಜೇ ಲೆಕ್ಕೊಂತಿನ ಕಷ್ಟದಕ್ಲು ಅಕ್ಲೆಕ್ಲೆನ ಕಷ್ಟೊ-ಸೂಕೊನು ಪಂಡೊಂಡೆರ್ ಪನ್ಪುನ್ನೇ ಎಡ್ಡೆನಾ ದಾನ್ನೊ? ಸೊರ ಸೊರ ಬುಳ್ತೊಂದು ಕೈ ಜೋಡ್ಸಾದ್ ಅಪ್ಪೆನ ತರೆ ಆಡಾವುನವು "ಉಂದು ತೀರಾಂದ್" ಪನ್ಪುನೆನ್ ತೋಜೊಂದಿತ್‌ಂಡ್, ಬತ್ತ್‌ನ ಪೊಣ್ಜೋವುನ ಕೋಲ ನಟ್ಟುನೆನ್ ತೋಜಾವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್, ಅಪ್ಪೆ "ಬೊಡ್ಚಿ........ ಬೊಡ್ಚೀಂದ್" ಪಣೋಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಪಕೆಟ್‌ಡ್ದ್ ಒಂತೆ ನೋಟು ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಆಳ್ನ ಕೈಕ್ ದಿಂಜಾಯಳ್.

ಅಪ್ಪೆ ಕಣ್ಣನೀರ್ ಒಜ್ಜೋಂದೇ ಕೈ ಬಾಸೆಡ್ ಎನನ್ ಮುಟ್ಟ ಲೆತ್ತಳ್. ಯೇನ್ ಹೆಡ್ಡಿಲೆಕ್ಕೊ ಮುಟ್ಟ ಪೋಯೆ. ಗುರ್ತೊದಾಂತಿನ ಆ ಪೊಣ್ಜೋವು ಯೆನ್ನನ್ ಅಡಿಡ್ದ್ ಕೊಡಿ ಮುಟ್ಟ ಕಣ್ಣ್‌ದೆಪ್ಪಾಂದೆ ತೂದು, "ಬಾಲೆ, ಓ ಎನ್ನ ಬಾಲೇ....."ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನ ಸರೆ, ಮುಸುಂಟು, ಬೆರಿ ಬೊಕ್ಕೊ ಬೊಕ್ಕೊ ಪೂಜಿದ್ ಬುಳ್ತಳ್.

..... ಈತೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಜಾತಿದ ಪೊನ್ಜೋವು, ಈತ್ ಮನಾರದ ಪೊನ್ಜೋವು ಯೆನನ್ ಮುಟ್ಟುನು ಪಂಡಾ?......ಉಂದು ದಾಯ್ತು ಕನೊನಾ? ಅಪಗ್ಗನೆ ಸರಿಯಾಯಿನ ಪೊನ್ಜೋವು" ಕೊರಪ್ಪೊಳು, ಬರ್ಪಿವಾರ ಬರ್ಪೆ. ಎನ್ನ ಜೀವೊನೇ ನಿನಟ ಉಂಡು. ಮದಪೊಡ್ಚಿ " ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೆರಿ ಪಾಡ್ದ್ ನಡತಾಳ್. ಕಾರ್ ಭುರ್ರಾಂದ್ ಸೊರೊ ಮನ್ತ್‌ದ್ ರಾದ್ ಪೋಂಡು. ಬೀಲ ತೋಜುನೇಟ ತೂವೊಂದಿತ್ತಿನ ಅಪ್ಪೆ ಬೊಕ್ಕೊ ಗುಡ್ಸಿಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತಳ್. ಯೇನ್‌ಲಾ ಬೆರೆಟೆ ಬತ್ತೆ.

ಪೊರ್ತುಕಂತ್‌ನಗ ಅಪ್ಪೆ ಎನ್ನ ರಡ್ಡ್ ಕೈಕುಳೆನ್ನಾ ಆಳೆನ ಪುಂಡಿಡ್ ಪತ್ತೊಂದು "ಎಲ್ಯಾಬೇ, ಈ ಎನನ್ ಬುಡ್ದು ಪೋಪನಾ?" ಯೇನ್ ಆಳೆನ ಮೋನೆನೇ ಕಣ್ಣ್ ಬುಡ್ದು ತೂಯೆ. ಕೀರಿಕುಟ್ಟುನ ಬರ್ಸೊ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತಿ ಬೊಕ್ಕೊ ಭೂಮ್ಯಪ್ಪೆಡ ಎಂಚ ಸಮಾಧಾನೋ ಉಂಡೋ ಅವ್ವೇ ಆಳೆನ ಮೋನೆಡ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆಳೆಗ್ ದಾಯ್ತ ಪಣೋಡು ಪಂಡಾ ಸರೀಕ್ ಎಂಕ್ ಕತೆನೇ ಗೊತ್ತುಜ್ಜಿ. ಕಂಡಣಿ ಸೈತಿನ "ಗುತ್ತು" ದಾಲೊರ್ತಿ ಕೊರಗ್ಗೆರ್‌ನ ಕೊಪ್ಪೊಗು ಬತ್ತ್‌ನೆ...... ಅಪ್ಪೆನಂಚಿನ ಕೊರಗ್ಗೆದಿಡ ಅಡ್ಡಾ ನೀಟ ಬೂರ್ದು ನಟ್ಟುಣೆ....... ಉಂದು ಮಾಂತಾ ದಾಯ್ತಾ?

ಯೇನ್ ಪಾತೆರಿಯೆ. "ಅಪ್ಪೆ, ಯೆಂಕ್ ದಾಯ್ತುಲಾ ತೆರಿಯಾಂದ್. ತಿರ್ಗಾದ್ ಮುರ್ಗಾದ್ ಮುರುಮುರು ಪಾತೆರ ಬೊಡ್ಚಿ. ನಿಕ್ಕ್ ದಾಯ್ತ ಪಣೊಡು ಐಯಿನ್ ಸೀದಾ ಪಣ್." ಅಪ್ಪೆ ಎನ್ನನ್ ಮುಟ್ಟೆ ಕುಲ್ಲಾಯಳ್." ಎಲ್ಯಾಬೇ, ಬಯ್ಯೊಡು ಬತ್ತಿನಾರೆನ್ ಈ ಏರ್‌ಂದ್ ನೆನ್ತಾ ಮಗಾ? ಆರ್ ನಿನ್ನ ಪೆದ್ಯಪ್ಪೆ".

ಯೆನ್ನ ಬೊಟ್ಟುನ ತಿಗಲೆ ಉಂತುಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ದಾಯ್ತ ಪನ್ಪಾಳ್ ಅಪ್ಪೆ? ಮುಂಡೊಗು ಕುಂಕುಮದ ಬೊಟ್ಟು ದೀಂಡ ಪೇಂಟೆಡ್ ಮಾಸ್ತ್ರಾಯಿನ ಗುರುವೆ ಕೊಂಡತ್ತ್ ಕೊರ್ಪಿನ "ಕಾರಂತೆರ್"ನ ಕಾದಂಬರಿಟ್ ತೋಜುನಂಚಿನ ಲಚ್ಚಣದ ಪೊಣ್ಜೋವು ಯೆನ್ನ ಅಪ್ಪೆನಾ? ಆಣುಳೆನ "ಗಿಡಿತ" ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಸೂಜಿ ಮುನೆತಾತ್‌ಲಾ ತೋಜಾಂದಿನ ಆಳ್ನ ಶುದ್ಧೊದ ಬಂಜಿ ಎನ್ನ ಸುರೂತ ಮುಕ್ಕಳಿಕೆನಾ? ಯೇನ್ ಕನಟ್‌ಲಾ ತೂವಾಂದಿನ, ಆತ್ ಮನಾರದ ಸೆರಂಗ್‌ದ ಜರಿ ಯೆನ್ನ ಸೊತ್ತಾ? ರಾಣೆಲು ಬಂಜರ ನಿಂಗ್‌ದ್, ಅರುಸುಲೆನ್ ಕಾತೊಂದು ಮಲಂಕಣೆ ಜೆಪ್ಪುನ ಹಾಸಿಗೆಲೆಕ್ಕಂತಿನ ಆಳ್ನ ಮಟ್ಟೆಲ್ ಎನ್ನ ಬಾಗ್ಯೊನಾ? ಬೊಕ್ಕೊ ಈ ಕೊಟ್ಯ......ಕುರ್ತೆಲ್ ಬದ್‌ಕ್....... ಸುರಳೆ....... ಮೂಂಕು ಮುಟ್ಟೆ ಕಳಿ-ಗಂಗಸರ ಏರ್ಸಾದ್ "ಪುಲ್ಯಾಡ್ಚಿ.....ರಂಡೆ ......ಉರ್ಡಾಪತ್ತ್".....ಬೊಕ್ಕೊ ಯೇನ್......ಉಂದು ಮಾಂತಾ ಎಂಚಾಂಡ್?

ಯೇನ್ ಒತ್ತಾಯ ಮನ್ತಿಜಿ. ಅಪ್ಪೆನೇ ಪಣೆಯೆರೆ ಸುರುಮನ್ತಲ್. "ಎಲ್ಯಾಬೇ, ನಿಕ್ಕ್ ಒಂಜಿಲಾ ತೆರಿಯಾಂದಬ್ಯೋ, ತೆರಿಯೊಡ್ಚಿ ಪಂಡ್‌ದೇ ಯೇನೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಣ್ತ್‌ದಿತ್ತೆ. ಆಂಡ ಅವು ಮಿತ್ತ್‌ದ ಗುರ್ಕಾರಗ್ ಸರಿಯಾತ್‌ಜಿ ತೂಲ. ಪದ್ನೇಳ್, ಪದ್ನೆಣ್ಮ ವರ್ಸೊದ ದುಂಬುದ ಸಂಗತಿ. ಏನಪಗ ಒಂಜಿ ಆಸತ್ರೆಡ್ ಅಡಿತ್‌ದ್ ಒಚ್ಚುನ ಬೇಲೆ ಮನ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಒಂಜಿ ದಿನ ನಿನ್ನಾತೇ ಬಲೋತ್ತ, ತೂನಗನೇ ಮಲ್ಲ ಗುತ್ತುದಕ್ಲೊಂದು ಪನ್ಪುನಂಚಿನ ಪೊಣ್ಣೊರ್ತಿದಿಂಜಿನ ಬಂಜಿ ಪತ್ತೊಂದು ಎಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಯಳ್. ಕಂಟೆಲ್ಡ್ ಕರಿಯಣಿ ಇಜ್ಜಿ. ಕಾರ್ಡ್ ಉಂಗಿಲ ಇಜ್ಜಿ. ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕಣ್ಣನೀರ್. ಸೊಡ್ಡುಡು ಬೇಜಾರ್. ಒಟ್ಟುಗಿತ್ತಿನ ಪಿರಾಯದ ಪೊಣ್ಜೋವು......... ಆರ್ ಆಳೆನ ಅಪ್ಪೆ ಉಪ್ಪೊಡು. ಸೈತಿನ ಇಲ್ಲಾಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನಂಚಿನ ಮೋನೆ. ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಮಾಂತಾ ತೆರೀಂಡ್. ಕೌಂಪುನಾತ್ ದುಡ್ಡು ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ಮಗಳ್ ಮಾನೊ ಒರಿಪುನ ಕಲ್ತಿಜಲ್. ಪಾರೊ ಕಲ್ಪೆರೆ ಕೋಲೇಜಿಗ್ ಕಡಪುಡ್‌ಂಡಾ ಮಗಳ್ ಕಲ್ತ್‌ನೆ "ಜೋಕ್ಲು ಪುಟ್ಟಾವುನ ಗೊಬ್ಬು". ಪೂವೊಳ್ದ್ ಬಳ್ಳ್‌ಕತ್ತೆರ್ದ್, "ಏರ್ಡ್‌ಲಾ ಪನೊಡ್ಚಿ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನಟ ಪಾತೆರ ದೆತ್ತೊಂದು , ಅಪ್ಪೆ, ಮಗಳ್ ಪೀಂಕಣ್‌ದ ದೂಳ್ ರಟ್ಟಾವೊಂದು ಜತ್ತ್ ಪೋಯೆರ್. ಯೇನ್ ಬೇಲೆ ಬುಡಿಯೆ. ಆಂಡ ಗುಟ್ಟು ಬುಡ್ತ್‌ಜಿ.

ಎಂಕೇ ಪುಟ್ಟ್‌ನೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊಪ್ಪ ದಕ್ಲೆನ್ ಮಾಂತಾ ನಂಬಾಯೆ. ಆನಿ ನಿನನ್ ಕೊರ್ದು ಪೋಯಿನ ಪೊಣ್ಣನ್ ಇನಿಯೇ ಯಾನ್ ತೂಪುನಿ, ಪೆದ್‌ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಪೋಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಆಳೆಗ್ ಮದಿಮೆ ಆಂಡ್‌ಗೆ. ಮಲ್ಲ ಗುತ್ತಿನಾಯೆ ಆಳೆನ ಕೈ ಪತ್ಯೆಗೆ. ಇನಿ ತೂಂಡಾ ಪೊಣ್ಣು ಪೋದು ಪೊಣ್ಜೋವಾತಾಲ್. ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ತನ್ನಕ್ಲೆನ್ ಮಾಂತಾ ಕಳೆಯೋಂದಾಳ್‌ಗೆ. ಈ ಜೆತ್ತಿನ ಬಂಜಿಡ್ ಬೊಕ್ಕೊ ಏರ್‌ಲಾ ಜೆತ್ತಿಜೇರ್‌ಗೆ. ಇತ್ತೆ ಈ ಬೋಡುಗೆ. ಎನನ್ ಬುಡ್ದು ಪೋಪನಾ ಬಾಲೇ.....?"

ಯೇನ್ ಮರಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಪೋಯೆ. ತಿಗಲೆಡ್ ಮಲ್ಲ ಸುಳಿಗಾಳಿ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಕೊರೆಪೆರೆ ಸುರುವ್ವಾಂಡ್. ಅಂಚಾಂಡ ಯೇನ್ ಬಜೀ "ಮುಟ್ಟರಾವಂದಿನ ಕುಲೊಟು ಪುಟ್ಟಿನಾಳತ್ತ್. ಬಂಜಿಡ್ ಕೊಡಿಪುನಗನೇ ಪಾಪದಪಿಂಡೊ ಬೋಡ್ಚ್ಯಾಂದಿನ ಬಾಲೆ ಯೇನ್...ಯೇನ್..... ಕಂಡಾಣಿ -ಬುಡೆದಿನಕ್ಲೆನ ಮೋಕೆ -ತೆಲಿಕೆದ ಪಲೋ ಅತ್ತ್-ಜವ್ವನೊದ ಕೊದಿಪನೆತ್ತೆರ್‌ದ, ಸೊರ್ಕಳದ ರಾಪಾಟದ ಪಲೋ ಓ! ಉಂದು ಅತ್ತಾ ಎನ್ನ ಬೊಲ್ದು ಚೋಳಿದ ಮರ್ಮೋ? ಯೇನ್ ಇತ್ತೆ ಎನ್ನ ಪೆದ್ಯಪ್ಪೆನೊಟ್ಟುಗು ಪೋಂಡ ಬಾಲೆ ಪಿರಾಯೊಡು ಎನ್ನ ಪೂಮನಸ್ಸ್‌ಗಾಯಿನ ಗಡಿ ಮಾಜುಂಡಾ?

ಓ! ಎನ್ನ ದೇವೆರೇ! ದಾಯ್ತ ಉಂಡು ಎನ್ನ ಜೋಕ್ಲಾಟಿಕೆಡ್?

ನಕ್ಕೆರೆ ಚೆಲಿ ಇಜ್ಜಾಂದ್‌ನ್ನಾ? ತಿಕ್ಕ್‌ನಕ್ಲೆನ ನೆರಡೆನಾ?

ಪರ ಕುಂಟು-ಕೋಮೊಣೊ ನಟ್ಟ್‌ನ್ನಾ?

ವರ್ಸೊ ವರ್ಸೊಲಾ ಅಟ್ಟೆಮಿದ ಮರ್ಯಾದಿಗ್ ದೆತ್ತಿಲೆನ ಇಲ್ಲಡೆ ನಟ್ಟೆರೆ ಪೋನಗ, ಜಾಲ್‌ದ ಆ ಕೊಡೀತ ತೋಟೊಡು ಕುಲ್ಲುದು, ಅಕ್ಲ್ ಮೈತಿನ ಕಣ್ಣ ಚಾಯೆನ್ ಅಪ್ಪೆನ ಮುಟ್ಟಾಳೆಡ್ ಗೆತ್ತೊಂದು ಕೊದಿ ಪತ್ತ್‌ಲೆಕ್ಕೊ ಮುಕ್ರಿಪಾಡ್ದ್ ಪರ್ತ್‌ನ್ನಾ?

ನಾಲ್ ಮಾರ್ಗೊ ಕೂಡುನಲ್ಪ ಸೀಕ್‌ಡ್ ಕೊಟ್ಟಾಯಿ ಕಟ್ಟ್‌ನ ಮುರ್ಗೊನು ಪೆಲಕ್ಕೆ ಬಿಚ್ಚಾಯಿಲೆಕ್ಕೋ ಬಿಚ್ಚಾಡ್, ಅಪ್ಪೆನ ಚಿಲ್ಲಿಡ್ ದಿಂಜಾದ್ ಕೊರ್ನ ಪಪ್ಪುನು ಸರೆಟ್ ತುಂಬುದು ಸರೆ, ಕಂಟೆಲ್ , ಬೆರಿ ಮೂಂತ ನೆತ್ತೆರ್ ಅರಿಪಾವೊಂದು ಕೊಸೀಟ್ ಕೊಪ್ಪೊಗು ಬಲ್ತ್‌ದ್, ಅರೆಪ್ಪಜೀನೇ ರಾವು ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಮುಕ್ಯೆನಾ? ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಉಂದು ಮಾಂತಾ ಸೇರ್ಸಾಯಿನಂಚಿನ ಕ್ಷುಧ್ರೊ ಪಾಕೊನಾ?

ಸುರೂತ ದಿನೊ ಸಾಲೆಗ್ ಪೋಯಿನಾನಿ ಎನ್ನ ಮಡಿತ ಬೊಲ್ದು ಚೋಳಿ, ಸೋಕುದ ಸೊಡ್ಡು ತೂದು ಎನ್ನನ್ ಸುತ್ತು ಪಾಡ್ನ ಪೊಂಜೆನಕುಲೇತ್? ಆಂಡ ಬೂಕು ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಬತ್ತಿನಾಳ್ ಕೊರಪ್ಪೊಳು! ಛೀ...ಛೀ... ಈ ಆಳ್ನ ಮಗಳಾ? ಬೊಕ್ಕೊ ಯೇನ್ ಒರ್ತಿ. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕೊ ಸಿಸ್ಟರ್ ನಕ್ಲುಲಾ, ಟೀಚರ್ ನಕ್ಲುಲಾ ಬುದ್ಧಿ ಪಾತೆರ ಪಂಡಿಬೊಕ್ಕತ್ತಾ ಆ ಪೊಣ್ಜೋಕ್ಲು ಯೆನನ್ ಮುಟ್ಟ್‌ನೆ, ಪುಂಡುಗು ಸೇರ್ಸಾಯಿನೆ. ಉಂದು ಮಾಂತಾ ಮರಪ್ಪೆರೆ ಯೆಂಕ್ ತೀರುವಾ?

ಜಾತಿಡ್ ಪಿರಾ ಆಂಡ ದಾನೇ? ಕಲ್ಪರೆ ದುಂಬು ಯೇನ್ ಬರೆಯಿನ ಲೆಕ್ಕೊದ ಬೂಕು ಎನ್ನ ಚಂಜಯಿನ ಇಲ್ಲಡ್ ಆಲೆನ ಅಪ್ಪೆಗ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಛೀ..... ಮುಟ್ಟರಾವಂದಿನಾಲೆನ ಬೂಕು ಈ

ಇಲ್ಲದ ಮುಟ್ಟು ಬಡ್ತ್ಂಡಾ? ಒಯ್ತ್ದ್ ಜಾಲ್‌ಗ್ ದಕ್ಕ್‌ದ್......... ಅವು ಪೆತ್ತದ ಬಂಜಿ ಸೇರ್‌ದ್......... ಮನತಾನಿ ಯೇನ್ ಮಾಸ್ಪ್ರಡ ಪೆಟ್ಟ್ ತಿಂದ್‌ದ್......... ಆಂಡಲಾ ಯೆಂಕ್ ಸಾಲೆಡ್ ಒಂಜಿ ರೇಂಕ್ ತಿಕ್ಕ್‌ನಗ ಮಾಂತೆರ್ನಾ ಅಪ್ಪೆನಕ್ಲು ದಾಯ್ತ್‌ವು ಪಣೊಂದಿತ್ತಿನವು.........? " ಕಂಡ್ರೆ ಕುಟ್ಟಿಗ್ ಪುಟ್ಟಿನವು ಅಂಚೆನೇ"

ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಚಂಜಯಿನೊಟ್ಟುಗು ಕುಸಾಲ್ ಪಾತೆರೊಂದು ಸಾಲೆಡ್ದ್ ಬರ್ಪಿನ ಭಾಗ್ಯ ಎಂಕ್ ದೇವೆರ್ ಬರೆತ್‌ಜೆರ್.

“ಪೆಜ್ಜಿನ ನುಪ್ಪು ನಿಂಗ್‌ದ್ ಚರ್ಬಿದ ಎರುವಾಂಡ್” ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರೊದ ಲೆಕ್ಕೊ ಜವ್ವನೊ ಬನ್ನಗ ಕತ್ತೆಲಾ ಸೋಕಾಪುಂಡುಗೇ. ಯೇನ್ ದುಂಬೇ ಪುಡ್ಕುನೆ ಪುಡ್ಕುನೆದ ಪುತ್ತೊಳಿ! ಇತ್ತೆ ಕೇನೊಡಾ? ಯೇನ್ ಯೆನ್ನಾತೆ ಸಾದಿಡ್ ನಡತೋಂದು ಪೋವೊಡಾಂಡ; ಬೀಡಿ ಬ್ರೇಂಚಿಡ್ ಜಕ್ಕ್ ಜೈ ಪಾತೆರುನ ಪೊಂಜೆನಕುಲು, ಪಾದೆಡ್ ಜುಗಾರಿಗೊಬ್ಬುನ ಆಂಜೆನಕ್ಲು "ಎಡ್ಡೆ ಜಾತಿಗೇ ಪುಟ್ಟುದುಪ್ಪೊಡು" ಪಂಡ್‌ದ್ ಕುಚುಕುಚು ಪಾತೆರ್ದ್ ಕೋಂಗಿ ಚೆಲಿಪುನವು ಎಂಕ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತುಂಡು.

ಅಪಗ ಪೂರಾ ಎನ್ನ ಕಣ್ಣುಲೆಡ್ ನೀರ್ ದಿಂಜೊದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಅಪ್ಪೆಡ ಪಂಡ "ಅಂಡೆದ ಬಾಯಿನಾಂಡಲಾ ಕಟ್ಬೊಳಿ ಆಂಡ ದೊಂಡೆದ ಬಾಯಿನ್ ಕಟ್ಪೆರೆ ತೀರಾಂದ್" ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರ ಈ ಕೇನ್ದ್‌ಜನಾ ಬಾಬೇ? ಇಂದೆಕ್ಕ್ ಮಾಂತ ಬುಳ್ತ್ಂಡ ಎಂಚಾ? ಕುದ್ಕನ ಬುಳಿಪು ಗುಡ್ಡೆಗ್ ಕೇಣಂದ್" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನೊಂದಿತ್ತಳತ್ತಾಂದೆ....

ಕೊರಪ್ಪೊಳು ಎನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಆಂಡ ಚೋಮೆ ಎನ್ನ ಅಮ್ಮೆರ್. ಮೂಜಿ ನಾಲ್ ಮೈಲ್ ದೂರೊದ ಜಾತ್ರೆಗ್ ಎನನ್ ಪುಗೆಲ್ದ್ ಮಿತ್ತ್ ತುಂಬೋಂದು ಪೋಯಿನ ಬೀರೆ. ಊದ್ಬತ್ತಿದ ಕಮ್ಮೆನೊನು ಯೇನ್ ಎಂಚ ಮೂಸುವೆನಾ ಅಂಚೆನೇ ಆಯನ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಪಿಸ್ಕುನ ಗೋಂಕು-ಕಳಿತ ಪುಳಿನ್, ಸುರೂತ ಬಸ್ರೋಗ್ ‘ಗೋಂಕ್ರು ಕಪ್ಪೆ’ ಬುಳ್ಪುನಂಚಿನ ಆಯೆನ ಸಾರ ಸಾರ ಪೂಕಿಲೆನ್ನಾ ಯೇನ್ ತಾಂಗೊದಿತ್ತೆ!

ಗಂದೊ ತೀರ್ತೊದ ಎನ್ನ ಪೀ, ಪಟಿಕೆ ಎನ್ನಪ್ಪೆಗ್ ವಾಂಕತೆ ಪುಟ್ಬಾದಿಜಿ. ಪಗರೊಗು ಐನ್ ಕೈಟ್ ಬರ್‌ಂಬಿಯಾಳ್. ಕೆಬಿ ಪುಡಾವುನಂಚಿನ ತೆಡಿಲ್‌ದ ಆರ್ಭಟೆಗ್ ಯೆಂಕ್ ಪೋಡ್ತುದು ದರ್ಸನ ಬನ್ನೊಗ ಎನ್ನನ್ ತರ್ಕೊಣ್ನವು ಅಪ್ಪೆನ ಕಪ್ಪು ಕರ್ಬದಂಚಿನ ಕೈಕುಲು! ಎನ್ನ ಜೋಕ್ಲಾಟಿಕೆಗ್, ಪುಣ್ಣಮೆದಂಚಿನ ಚೆಲಿಕೆಗ್, ಮಂಗಗೊಬ್ಬುಗು ಕೊಂಡಾಟ ವುರ್ಕರ್ದ್ ಎನ್ನನ್ ಒಯ್ತ್ದ್ ಉಡಲಿಡೀ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಮುತ್ತದೀನವು ಅಪ್ಪೆನ ಕರೆಂಟ್‌ದ್ ಪೋಯಿನಂಚಿನ ಬಿಮ್ಮೊಲು!

ಬಾಲೆ ಪಿರಾಯೊಡ್ ಎಂಕ್ ಕುಲೆತ ಉಪದ್ರೊಡು ಎನ್ನ ಕಣ್ಣ್ ಮಿತ್ತ್ ಕಾರ್ ಕುತ್ತ ಆನಗ; ಅಮಾಸೆ ಪುಣ್ಣಮೆ, ಪಾಸದ ಎದುರುಗು ಎನ್ನ ಅರ್ಗಂಟ್ ಎಚ್ಚಾನಗ ಎನ್ನನ್ ತುಂಬೋಂದು ಬಲ್ಯಾರ್ಪುಳೆ ನಾಡೆ ಕೊಂಡೋದು, ಎಂಕ್ ಜಮಿತ್‌ದ್ ಭಸ್ಮೊ, ನೂಲು ಉರ್ಕು ಕಟ್ಬಾದ್, ತೈಲೊ, ಚಿಪ್ಪೆಮಾತ್ರ ತೆರೆತ್‌ದ್ ನಕ್ಕಾಯಿನಾಳ್ ಎನ್ನ ಸಾಂಕೈಪ್ಪೆ!

ಯೇನ್ ಪೊಣ್ಣು ಪೋದು "ಪೊಣ್ಜೋವು" ಆಯಿನಪಗ; ಮದಿಮಾಲ್ ಲೆಕ್ಕೊ ಎನ್ನನ್ ಐತ ಮಸ್ತ್‌ದ್, ಅಕ್ಲೆನ್-ಮುಕ್ಲೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಕೊಪ್ಪಗಿಡೀ ಬಜಿಲ್ ಪಟ್ಟ್‌ನಾಳ್ ಎನ್ನ ಸಾಂಕೈಪ್ಪೆ ಆಂಡ; ಪುಂಚೊಡ್ದು ಚೀಯ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಕಲ್ಪಾಯಿನಾಯೆ ಎನ್ನ ಅಮ್ಮೆರ್!

ವರ್ಸೊಡೊರ ಊರುಗು ಆಟದಕ್ಲು ಬನ್ನಗ ಪೊತ್ತುತ್ತ ಕಂತ್‌ನಗನೇ ಒಲಿತ ಪಜೆನ್ ಸುರುಂಟೋಂದು ಪೋದು, ಕುಂಬ್ಳೆದಾರೆನ ಒಕ್ಕಣೆ-ತಾರ್ಕನೆ, ಮಿಜಾರ್‌ದಾರೆನ ಚೆಲಿಕೆ-ನಲಿಕೆ ಯೆಂಕ್ ತೋಜಾದ್; ಇರ್ಲ್‌ಡೀ ಕುರ್ಲರಿ, ಕಡ್ಲೆ, ಸುಕುನಪ್ಪೊ, ಸೋಜಿನ್ ತಿನ್ಪಾದ್ - ಪರ್ಪಾಯಿನಕ್ಲು ಎನ್ನ ಉಂದುವೇ ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮೆರ್!

ವರ್ಸೊವರ್ಸೊಲ ಕೋಳ್ಯೂರ್ ಜಾತ್ರೆಡ್ದ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಗಾಡಿದ ಬೋರ್ಲೆನ ಪರು ತರೆಯಿಲೆಕ್ಕೊ ತರೆಯಿನ ಆಳೆನ ಬೊಳ್ಚಾಯಿನ ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಮಾಲೆಲು ಆಳೆಂಕ್ ಕೊರ್ಪುನ ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್!

ನಟ್ಟ್‌ದ್ ಕೊನ್ತದ್ ತಿನ್ಪಾದೋ, ಪರ್ಕಟೆ ಪಾಡ್ದೋ ಎನ್ನನ್ ಪತ್ತ್‌ನೆ ಮುಟ್ಪಾಂಡಲಾ ಕಲ್ಪಾಯಿನಕ್ಲು ಚೋಮೆ-ಕೊರಪ್ಪೊಳು ಕಂಡಾಣಿ ಬುಡೆದಿಯಡಿಕ್ಲು!

ಎನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಕಾಟ್ ಅಂದ್. ಆಂಡ ಆಳ್ನ ಮನಸ್ಸ್ ಕಾಟೇ?

ಆಳ್ ಕಾಡ್‌ಡ್ದ್ ನಟ್ಟ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಬೂರು ತುಂಬೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬಚ್ಚೆಲ್‌ಡ್ ಕುಳ್ಳುನಗ ಆಳ್ನ ಕಂಟೆಲ್‌ಡ್, ಕಿದಿಕಿಲ್ದ ಡಿಟ್ ಜಪ್ಪುನ ನಾದುನ ಬೆಗರ್ ಎಂಕ್ ಪನ್ನೀರತ್ತೇ?

ಓ ಎನ್ನ ದೇವೆರೇ! ಯೆಂಕ್ ಗೊತ್ತುಂಡಪ್ಪಾ. ಅವು ದಾಯ್ತೆಕ್‌ಲಾ ಆವಂದಿನ ಪೊಳಿಕಟ್ಟೆ ಸರ್ರೊ ಅತ್ತಪ್ಪಾ! ಅಪ್ಪೆ ಬರ್ಪುನ ಸೂಕೆದ ಸರ್ರೊ!

ಮದಿಮೆ ಆಯಿನ ಪೊಸಜೋಡಿಲು ಧನಿಕ್ಲುನ ಜಾಲ್‌ಡ್ ಡೋಲುದ ಪೆಟ್ಟ್‌ಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಉರ್ಬುಳಿ ತಿಗಲೆನ್ ಕುರ್ಕಾಪೊಂದು ಲಾಗಪಾಡುನವು ದೇವೆರ್ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಸರೆಟ್ ಬರೆಯಿನ ಕರ್ಮೋ ಆಂಡ; ಐಯಿನ್ ತೂದು ತಾಟಿಬೊಟ್ಟುದು ಚೆಲಿಪುನವು ದನಿಕ್ಲುನ ದರ್ಮೋ!

ಒರಿನ ದಿನೊಟ್ಟು ಬಾಯಿಗ್ ಬಿರೆಲ್ ಪಾಡ್ನಲಾ ತುಚ್ಚೆರೆ ತೆರಿಯಾಂದಿನ ಎನ್ನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಚೋಮುಗ್ ವರ್ಸೊಡೊರ ಬೂತೊಲೆಗ್ ಕರಿಪುನಗ ಕೈಯಿಟ್ಟ್ ಕಡ್ಪತ್ತಿ ಬೀಜೋಂದು ಮೈಯಿಟ್ಟ್ ಬರ್ಪುನ ದರ್ಸೊನನ್ ತೂಯೆರೆ ಎನ್ನ ರಡ್ಡ್ ಕಣ್ಣಲಾ ಯಾವಂದ್!

ಎಂಕ್ಲೆಡ ಕಣ್ಣ್ ಕುತ್ತುನಂಚಿನ ಪೇಂಟೆದ ಪೊರ್ಲು ಇಜ್ಜಿ ಆಂಡ ನಮ್ಮೊನೇ ಆಯಿನ ನೇಮೊ ಉಂಡು. ಕಿರಮೊ ಉಂಡು.

ಉಂದೆನ್ ಮಾಂತ ಮರತ್‌ದ್, ಬುಡ್ದು ಯೇನ್ ಎಂಚಾ.... ಎಂಚಾ...?

ಓ ಎನ್ನ ಪೆದ್ಯಪ್ಪೆ! ಈರ್ ಆತ್ ಮಾಂತ ಕಲ್ತ್‌ದ್‌ನಾರ್. ಎಡ್ಡೆ ಒಡನಾಟೊಡು ಬುಳೆತಿನಾರ್. ಈರೆಗ್ ಆತ್‌ಲಾ ತೆರಿಯಾಂದಾ? ಆನಿ ಕಳ್ಳಬಂಜಿ ಕರಪಯರೆ ಪೊರ್ತು ಕರೀಂಡ್. ಬೊಕ್ಕೊ ಕುಸೆಲ್ ತೆರಿಯಾಂದೆ ಪೆದ್ಯರ್. ಆಂಡ ಪೊಣ್ಣು ಪೆದ್ದಿ ಮಾತ್ರೊಗು ಅಪ್ಪೆ ಆಯಾಳಾ? ಪೆದ್ದ್‌ನ ಬೇನೆ ಮರಪುನೆ ಸಾಂಕಣೊದ ಸಂತೊಸೊಡತ್ತೇ? ಉಂದುವೇ ಅತ್ತೇ ದೇವೆರ್ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಕೊರ್ತಿನ ಬಾಗ್ಯೋ?

ಯೆಂಕ್ ತೆರಿವಮ್ಮಾ, ಇರೆಗಪಗ ಬೇತೆ ನಿಮುರ್ತಿ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಎನ್ನನ್ ತರ್ಕ್‌ದ್ ಮಿರೆಜುಂಬಾವುನೆಡ್ಡ್‌ಲಾ, ಈರೆಗ್ ಎನಡ್ಡ್ ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಬುಡುಗಡೆ ಬೋಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈರ್ ಸೋರ್ಕೊಳಗ್ ಪೋಯಿನ ಫಲೋತ್ತ ಸೊಡ್ಡುಗು ಹಾಕ್ಕುನಂಚಿನ ಉತ್ತರೋ ಯೇನಾದಿತ್ತೆ. ಕೆಲವು ಪೊಣ್ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಅಂಚೆನೆ. ಗಾಡೊಗು ಜಪ್ಪುನಗ ಇತ್ತ್‌ನ ಉಮೇದ್, ಧೈರ್‍ಯೋ ಬಂಜಿಡ್ ಕಂಜಿ ಮೆದ್ಕ್‌ನಗ ಉಪ್ಪುಜಿ. ಮಹಾಭಾರೊತದ ಕಾಲೊಡು ಕುಂತಿನ ಕತೆಲಾ ಅವ್ವೇ ಅತ್ತೇ? ಆನಿ ಯೇನ್ ಪೀತ ಪುರಿಯಾದಿತ್ತೆಂಡ ಇನಿ ಯೇನ್ ಜೀವೊದ ಗಂಟಾತೆ. ಗರ್ಪುನ ಗುವೆಲ್‌ಗ್ ನೀರ್ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಂಡ ಮನ್ನಿನ ಕರ್ಮೊಗು ಮನಸ್ಸೇ ಸಾಕ್ಷಿ! ಯೇನ್ ಈರ್ನೊಟ್ಟುಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಎನ್ನಂಚಿನಾಲ್ ಕನೊಟ್ಟುಲಾ ಎನ್ನಾಂದಿನ ಸುಕೋ-ಬಾಗ್ಯೋ ಎನ್ನವು ಆಪುಂಡು. ಸೈತಿನ ಕನಕುಲು ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚ್‌ದ್ ಬುಲಾನಗ ಕುಡ ಪುಟ್ಟುಂಡು.

ಓ ದೇವೆರೇ!

ಆಂಡ ಅಪ್ಪೇ, ಈರ್ ಬಿತ್ತ್‌ಪಾಡ್ದ್ ಕೊಡಿತಿನ ಎಲ್ಯ ದೈ ಬೇತೆಕ್ಲೆನ ಬಿತ್ತ್‌ಲ್‌ಡ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಮರ ಆದ್ ಬುಳೆತ್‌ಂಡ್. ಉಂದೆನ್ ಬೇರ್ ಸಮೇತೊ ಲಕ್ಕಾವುನು ನ್ಯಾಯೊನಾ? ಅವುಲಾ ಅತ್ತಾಂದೆ ಆ ಮರಕ್ಕ್ ಇರೆನ ಪೊಸಮಣ್ಣ್ ಒಗ್ಗುವಾ? ಮುಗಿಬೊಕ್ಕೊ ಆಯನೊಗು ಪೋಪಿನ ಸರಿಯಾ? ಒಂಜಿ ಮಾತ್ರೊ ಯೇನ್ ಈರೆಗ್ ಕಡಕ್ಕಾದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬುಡ್ಪೆ. ಇರೆನ ಇನಿತ ದುಃಖೊಗು ಯೇನ್ ಮಾತ್ರೊ ಕಾರಣ ಅತ್ತೇ ಅತ್ತ್. 'ಸರೆಟ್ ಬರೆಯಿನ ಬರವುನ್ ಇರೆಟ್ ಮಾಜಾಂಡ ಪೋವಾಂದ್' ಪನ್ಪುನ ಪಾತೆರೊ ಈರ್ ಕೇನ್‌ದಿಜರ? ಕೆಸರ್ದ್ ಜಾಗೆಡ್ ಉಪ್ಪರಿಗೆ; ಉಪ್ಪರಿಗೆದ ಜಾಗೆಡ್ ಕೆಸರ್ ಉಂದು ಮಾಂತ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ನಡಪುನನೇ. ಅಂಚಾಯಿನೆಟ್ ಈರೆನ ಪೊರ್ತುಕಂತುನ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಯೇನ್ ಯೇಪೊಗುಲಾ ಆಸೆದ ಬೊಳ್ಳಿ ಆವಾಯೆ. ಬದಲ್‌ಗ್ ಎನ್ನ ಸಾಂಕ್ಯಪ್ಪೆನ್ ಅಮಾಸೆ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ದಿನೊಲ ತಿಬಿಲೆದ ಬೊಲ್ಪಾಪೆ! ಆಳೆನ ಇರ್ಲ್‌ಗ್ ಯೇನ್ ಇರ್ವತ್ನಾಲ್ ಗಂಟೆಲಾ ಪೊತ್ತುನ ತುಡರಾಪೆ!

ಬೊಕ್ಕೊ..... ಬೊಕ್ಕೊ... ಎನ್ನನ್ ತೂನಗ ಗುರುವನ ಕಣ್ಣಡ್ ಜಪ್ಪುನಂಚಿನ ಮೋಕೆ, ನಲಿಕೆ ಚೆಲಿಕೆ ಈರ್ ಯೆಂಕ್ ಕೊರ್ಪುನ ವಾ ಅರಸುಮಗನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್‌ಲಾ ಯೆಂಕ್ ತೋಜಾಂದ್...

ಪೊರ್ತು ಕಂತ್‌ಂಡ್. ಎನ್ನ ಮೂಜಿ ದಿನೊತ ಮರ್ಕಗ್ ಸರೀತ ಉತ್ತರೊ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಮೆಲ್ಲ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಅಪ್ಪೆನ ಕೈ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡೆ. "ನಿನ್ನನ್ ಬುಡ್ದ್ ಯೇನ್ ಓಡೆಲಾ ಪೋವಾಯೆ" ಗತಿಗೆಟ್ಟ್‌ನ ಮಾಯೊ ಆಳೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಲೆಡ್ ಉರ್ಕರ್ದ್ ಚೆಲ್ತ್‌ಂಡ್!

✍ **ಶಶಿಕಲಾ ವರ್ಕಾಡಿ,** ಬಲ್ಯಾಯ ನಿವಾಸ, ವರ್ಕಾಡಿ, ಮಂಜೇಶ್ವರ ಅಂಚೆ – 671 323

ದರ್ಶನದ ಬಲಿ

ಧೂಳು ಮೆತ್ತಿ ಕೆಂಪು ಗವುರ್ಮೆಂಟ್ ಬಸು ಕಾಳೂರುದ ಪರಾ ಮೋರಿದವ್ಲ್ಲ ಉಂತುಂಡು. ಬಸುಡ್ದು ಮೂಜಿ ಜನ ಜವನೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ರಡ್ಡ್ ಜನ ಜವ್ವಂದಿಲು ಉರೆತ ಲೆಕ್ಕ ತಿರ್ತ್ ಲಾಗ್ಯೆರ್. ಬಸು ಧೂಳ್ ಲಕ್ಕಾವೊಂದು ದಂಬು ಪೋಂಡು. ಐವೆರ್ನ ಬೆರಿಟ್ಲಾ ದುನ್ನದ ಬ್ಯಾಗ್ ಉಂಡು. ಅಕ್ಲು ಕಾಳೂರುದ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಡ್ ನಾಲ್ನೆ ಮುಟ್ಟ ಬೊಕ್ಕ ಪೇಂಟೆದ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ಡು ಪತ್ತ್‌ನೇ ಮುಟ್ಟ ಒಟ್ಟುಗೇ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಇತ್ತೆ ಪೇಂಟೆದ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಡ್ ಸೇರೊಂದು ಕೋಲೇಜ್ ಕಲ್ಪುನ ಪಂಚ ಮಿತ್ರೆರ್.

ಪದವುದ ಪರಮು ದಲಿತೆ, ಸುದೆ ಬರಿ ಸೇಕು ಬ್ಯಾರಿ, ತೋಟದ ತೋಮಸ್ ಕಿಶ್ಚನ್ನಾಯೆ, ಬೈಲ್ದ ಭಾಗೀರಥಿ ಬಿರುವೆದಿ, ಬೊಕ್ಕ ಪಡ್ಪುದ ಪಾರ್ವತಿ ಬಂಟೆದಿ. ಊರೇ ಮಲ್ಲೊಂಜಿ ಕುಟುಂಬದ ಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತಿನ ಕಾಳೂರುಡು ಜಾತಿ ಮೊಕುಲ್ನ ಕೂಡುಕಟ್ಟ್‌ಗ್ ಅಡ್ಡ ಬತ್ತ್‌ಜಿ. ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒಂಜಪ್ಪೆ ಜೋಕ್ಲುಂದೇ ಎನ್ನಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಮೇಲ್ ಕೀಲ್ ಜಾತಿ ಭೇದಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ಅನಿಷ್ಟೊಗು ಮಣೆ ಪಾಡುನಕ್ಲು ಅವ್ಲ್ಲ ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಊರುಡೇ ಎಚ್ಚಿಗೆ ಕಲ್ತಿನಕ್ಲು ಪನ್ಪಿ ಮರ್ಯಾದಿ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಅಕುಲ್ನ ಮಿತ್ತಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಪಂಚ ಮಿತ್ರೆರ್ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮಾರ್ಗೊನ್ ಬುಡ್ದು ಕಾಡ ಕಾರತಾದಿನ್ ಪತ್ಯೆರ್. ಎಲ್ಯ ಉಪ್ಪುನಗ ದಿನಾಲ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತಿನ ಸಾದಿ. ತೋಡ ಬರಿತ ಮಲ್ಲ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿದ ಮರತ ಮುದೆಲ್ಗ್ ಎತ್ತ್‌ನಗ ದಾದನಾ ನೆಂಪಾದ್ ಒರೋನೆ ಪರಮುನ ಕೈ ತರೆತ ಮಿತ್ತ್‌ಪೋಂಡು. ಅವೆನ್ ತೂಯಿನ ಸೇಕು, ಕೇಂಡೆ "ದಾನೆಯಾ ಪರಮು ಬಾಗಿನ ಕಲ್ಲ್‌ದ ಪೆಟ್ಟ್ ನೆಂಪಾಂಡಾ ಎಂಚಾ?" ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒರೊನೆ ತೆಲಿಪೆರ್. ಅಂದ್ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋವೊಂದಿಪ್ಪುನ ಒಂಜಿ ದಿನ ಬಾಗಿ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಗ್‌ಂದ್ ದಕ್ಕಿನ ಕಲ್ಲ್ ಮರತಡಿಟ್ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಪೆಜೊಂದಿತ್ತಿನ ಪರಮುನ ತರೆಕ್ ಬೂರ್ದು ಆಯೆ ಮತಿ ತತ್ತ್‌ದ್ ತಿರ್ತ್ ಬೂರ್ಯೆ. ಗಾಬರಿಯಾಯಿನ ಸೇಕು ಬೊಕ್ಕ ಥೋಮಸ್ ತೋಡುದ ನೀರ್‌ನ್ ಪರಮುನ ಮೋನೆಗ್ ತಲಿತೆರ್. ಪಾರ್ವತಿ ಕಮಿನಿಷ್ಟ್‌ದ ಕೊಡಿಯಿರೆನ್ ಗುದ್ದುದು ಪರಮುನ ತರೆಟ್ ನೆತ್ತೆರ್ ಪುಡಾಯಿನ ಜಾಗೆಗೆ ದೀದ್ ತನ್ನ ಟುವಲ್ನ್ ಆಡೆಗ್ ಗಟ್ಟಿಡೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಆರೈಕೆ ಮಲ್ತ್‌ಲ್. ಕಂಗಾಲಾಯಿನ ಭಾಗೀರಥಿ ತರೆ ತರೆ ನೋತೊಂದು ಮುರಿಯ ದೀಯಲ್. ಥೋಮಸ್‌ಲಾ ಪಾರ್ವತಿಲಾ ಭಾಗಿರಥಿನ್ ಆದೆರ್ತ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತೆರ್. ಸೇಕು ತನ್ನ ಅಂಗಿನ್ ಬಿಚ್ಚಾದ್ ಪರಮುಗು ಗಾಳಿ ಪಾಡ್ಯೆ. ಪರಮು ಒಂತೆ ಪೊರ್ತುಡೇ ಕಣ್ಣ್‌ಬುಲಾದ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಕುಲ್ಯೆ. ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಪೋಯಿನ ಜುವ್ವ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಆನಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಭಾಗೀರಥಿ ಕಲ್ಲ್‌ದಕ್ಕುನ ಕೈದ್.

ಅಕ್ಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಕಾಡ ಬರಿತ ಪರ ಬಂಗ್ಲೆದಾಡೆ ಎತ್ಯೆರ್. ಸಾದಾರ್ನ ನೂದ್ ನೂತ್ತೈವ ವರ್ಷೊಗು ದುಂಬು ಫೋರೆಸ್ಟ್‌ದ ಆಫೀಸೆರ್ನಕ್ಲೆಗ್‌ಂದ್ ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ಕಟ್ಟಾಯಿನ ಬಂಗ್ಲೆ. ಎಚ್ಚಿ ಕಮ್ಮಿ ಮುಪ್ಪ ವರ್ಷೊಡ್ಡು ಇಂಚಿ ಲೈಟ್ ಒಕ್ಕೆಲಿಜ್ಜಂದೆ ಸುತ್ತಲ ಪುದೆಲ್ ಪೊದಿದ್ ಉಲಯಿ

ತಾಲ್ಯೆ, ಬಾವೊಲಿ, ಬೊಕ್ಕ ಮರಿಕುಲ್ನನಿಲೆ ಆದ್ ಪೋತುಂಡು.

"ನಮ ಭೂತದ ಬಂಗ್ಲೆದಾಡೆ ಎತ್ಯ. ಮಾತೆರ್ನಾ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಲ್ಪೊನಿ. ಒರಿ ಪೊಸ ಭೂತಮಿನಿ ಅವ್ನು ಕುಲ್ಲುದಪ್ಪೆರ್ನಾಯಾವು."

ಇಂಚ ಥೋಮಸ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಎಚ್ಚೆರಿಕೆ ಕೊರ್ಯೆ.

ಅಂದ್ ರಡ್ಡ್ ವರ್ಷೊಗು ದುಂಬೊರ ಆ ಬಂಗ್ಲೆ ಭೂತದ ಬಂಗ್ಲೆಂದ್ ಪ್ರಚಾರ ಪಡೆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಪಗ ನರಮಾನಿ ಪೋಡಿದ್ ಪಗೆಲ್ದ್ ಪೊರ್ತುಡೇ ಆ ಬಾಗೊಡೆ ಪೋವೊಂದಿಜ್ಜಾಂಡ್. ರಾತ್ರೆ ಆಂಡ ಯಾವು ಆ ಬಂಗ್ಲೆಡ್ದ್ ಕೀರಿಕುತ್ತುನ ಸೊರ ಕೇನೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ತೂಟೆದ ಬೊಬ್ಬೆ ತೋಜೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಊರ್ದ ಪತ್ತ್ ಸಮಸ್ತೆರ್ನ ಜುಮಾದಿ ಸ್ಥಾನೊಡ್ದು ಜುಮಾದಿನ ಪದ್ಮೆ ಬಂಗಾರ್ ಕಂಡ್‌ದ್ ಪೋದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪೋಲಿಸ್ದಕ್ಲು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಏತ್ ನಾಡ್ಯೆರ್‌ಂಡಲಾ ಕಳ್ವೆರ್ನ ಪತ್ತೆಲಾ ಆಯಿಜಿ ಪದ್ಮೆ ಬಂಗಾರ್ನಾ ತಿಕ್ಕ್‌ಜಿ. ಇಂಚಾನಗಾ ಊರ್ದ ಪಟ್ಲೆರ್ನ ನೇತೃತ್ವೊಡು ಊರ್ದಕ್ಲು ಮಾತಾ ಸ್ಥಾನೊಡು ಒಟ್ಟು ಸೇರ್ದ್ ದರ್ಸನದ ಪಾತ್ರಿನ ಮಿತ್ತ್ ದರ್ಸನ ಬರ್ಪಾದ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಂಡೆರ್. ಇಂಚಿಪೊಗು ಸ್ಥಾನದ ಪಾಗರದ ಬೇಲೆಗ್ ಬತ್ತಿನ ತೆನಯಿದ ಮೇಸ್ತ್ರಿನಕ್ಲು ಪದ್ಮೆಯಿ ಬಂಗಾರ್ ಕಂಡ್‌ದ್‌ನೀಂದ್ ದರ್ಸನ ನುಡಿಂಡ್. ಪೋಲಿಸ್ದಕ್ಲು ತೆನ್ನಾಯಿ ಮೋನೆ ಪಾಡ್ದ್ ಪೋಯೆರ್. ರಡ್ಡ್ ದಿನೊಟು ಬಜೀ ಸಂತಾನ ಪಿರ ಬತ್ತೆರ್. ಊರ್ದಕ್ಲು ಪೂರಾ ಬೇತೆ ನಿಮುರ್ತಿದಾಂತೆ ಕಳ್ವೆರ್ ನೆಲ ಸಂತಾನ ಆದ್ ಪೋವಡ್‌ಂದ್ ಸ್ಥಾನದೆದುರು ನೆಲಕ್ಯೆ ನೋತುದು ಮನಿಪಂದೆ ಆಯೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಂಗ್ಲೆಡ್ ಭೂತದ ಉಪದ್ರ ಸುರುವಾಂಡ್.

ಅಪಗ ಈ ಪಂಚ ಮಿತ್ರೆರ್ ಪತ್ತೊಂಜನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ಕಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಸ್ಥಾನೊಡು ನಡತಿನ ಕಳವು, ಬಂಗ್ಲೆಡ್ ಸುರುವಾಯಿನ ಭೂತದ ಉಪದ್ರ ಈ ವಿಷಯೊಡು ದಾದನಾ ಮೊಕ್ಲೆಗೊಂಜಿ ಕುತೂಹಲ ಸುರುವಾಂಡ್. ಜುಮಾದಿ ಕಳ್ವೆರೆನ್ ನಾಡ್ದ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊರ್ಪಿನೇತ ಬದಲ್ ಬಂಗ್ಲೆಡ್ ಕುಲ್ಲುದು ಪಾಪದ ಜನಕ್ಲೆನ್ ಪೋಡಿಪಾವುನಿದಾಯೆ? ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೊಕ್ಲೆಗ್ ಸವಾಲಾಂಡ್. ದುಂಬು ಬಂಗ್ಲೆದ ಕೈತಡೆ ಕನಕ್ಕ್‌ಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೈಕಂಜಿ ಮೇಪಾವರೆ ಮಾತ ಪೋವೊಂದಿತ್ತಿನ ಜನ ಇತ್ತೆ ಪೋಡಿದ್ ಆ ಮೈಕ್ ಮೋನೆ ಪಾಡ್ದ್‌ನಡಪುಜೆರ್. ಅಪಗ ಜುಮಾದಿ ತನ್ನ ಭಕ್ತೆರೆಗ್ ಕಂಜಿ ಕೈಕಂಜಿಲೆಗ್ ನುಪ್ಪುಕೊರ್ಪುನ ಕಾಡ್‌ಗ್ ಅಕ್ಲೆನ್ ಪೊಗ್ಗಂದಿಲೆಕ ದಾಯೆ ಮಲ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ವಿಚಾರ ಆ ಪಂಚಮಿತ್ರೆರೆನ್ ಚಿಂತನೆಗ್ ಈಡ್ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ನೆಟ್ಟ್ ದಾದನಾ ಒಂಜಿ ಗುಟ್ಟು ದೆಂಗ್‌ದುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಸಂಶಯ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಉಂಡಾಂದ್ ಅಕ್ಲು ಆ ಐವೆರ್ಲಾ ನೆತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಶೋಧನೆ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ತೀರ್ಮಾನೊಗು ಬತ್ತೆರ್.

ಒಂಜಿ ದಿನ ಪೊರ್ತು ಕಂತುನೆಕ್ ದುಂಬು ಪಂಚಮಿತ್ರೆರ್ ಏರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾವಂದಿ ಲೆಕ್ಕ ದೆಂಗೊಂದು ದೈರ್ಯೊಡು ಪೋದು ಆ ಬಂಗ್ಲೆದುಲಯಿ ಪೊಗ್ಯೆರ್. ಮಾತಾ ಕೋಣೆನ್ಲಾ ಶೋಧನೆ ಮಲ್ಪುನಗ ಒಂಜಿ ಕೋಣೆಡ್ ಕೋಲುಗು ಕುಂಟುಸುಂದಿನ ನಾಲ್‌ದೊಂದಿ,ಒಂತೆ ಕುಂಟುದ ಅರುವೆ, ಬಕ್ಕ ಒಂಜಿ ಕೇನ್‌ಡ್ ಚಿಮಿಣಿದ ಎಣ್ಣೆ, ಒಂಜಿ ಸೂತ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಅವ್ಲೇ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮೊಡು ಶೋಧನೆ ಮಲ್ಪುನಗ ನೆಲಟ್ ಒಂಜಿ ಮೂಲೆಡ್ ಪಜಿ ಮಣ್ಣ್ ಬಿರ್ಕಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜಿಂಡ್. ಲ್ಯತ ಮಿತ್ತ್ ಒಂತೆ ಕಜವುಲಾ ಪದ್ರ್ದ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಸಂಶಯ ತಾಳಿನ ಅಕ್ಲು ಆ ಮಣ್ಣ್ನ್ ಒಕ್ಕೆರ್. ಅವ್ಲು ಗುರಿಟ್ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಗೋಣಿದ ಕಟ್ಟ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅಕ್ಲೆಗ್ ಭೂತದ ಬಂಗ್ಲೆದ ರಹಸ್ಯ ಅರ್ದಬಾಸಿ ತರೆಕ್ ಪೋಂಡು. ಆಂಡಾ ಕಳ್ವೆರ್ ಏರ್ಂದ್ ಅರ್ಥ ಆಯಿಜಿ. ಕುಡ ಅಕ್ಲು ಗೋಣಿದ ಬಾಯಿನ್ ಕಟ್ಟ್ದ್ ಅಂಚನೇ ಗುರಿತ ಉಲಯಿ ಕವುಂತುದು ಪಿದಯಿ ಬತ್ತೆರ್. ಆತಾನಗ ಪೊರ್ತು ಕಂತ್ಂಡ್. ಅಕ್ಲು ಅವ್ಲೇ ಒಂಜಿ ಪುದೆಲ್ದ ಮದೆಟ್ ದೆಂಗ್ದ್ ಕುಲ್ಯೆರ್. ಕತ್ತಲೆ ಆಂಡ್. ಆತಾನಗ ರಡ್ಡ್ ಮುಸುಕು ಪಾಡ್ನ ಆಕೃತಿ ಬತ್ತ್ದ್ ಸೀದಾ ಉಲಯಿ ಪೋಂಡು. ದೆಂಗ್ದ್ ಕುಲ್ಲಿನ ಮಿತ್ರೆರ್ ಕಿಟಿಕಿಡ್ ಉಲಯಿ ನಿಲ್ಕ್‌ದ್ ತೂಯೆರ್. ಆ ರಡ್ಡ್ ಆಕೃತಿ ನಾಲ್ ದೊಂದಿನ್ ಪೊತ್ತಾದ್ ರಡ್ಡ್ ಕೈಟ್ಲಾ ಪತ್ತೊಂದು ಸೀದಾ ಬಂಗ್ಲೆದ ಮಿತ್ತ್ ಬಡತ್ತ್ದ್ ಜೋರು ಕೀರಿ ಕುತ್ತೊಂದು ದೊಂದಿ ಬೀಜಾದ್ ನಲಿಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಐನ್ ನಿಮಿಷ ಕರಿದ್ ತಿರ್ತ್ ಜತ್ತದ್ ಅವ್ವೇ ಕೋಣೆಗ್ ಬತ್ತ್ದ್ ದೊಂದಿನ್ ಗೋಡೆಗ್ ಕುತ್ತುದು. ಮೋನೆಗ್ ಪಾಡ್ನ ಮುಸುಕುನ ದೆತ್ತ್ಂಡ್. ಕಿಟಿಕಿಡೆ ತೂವೊಂದಿತ್ತಿನ ಮಿತ್ರೆರೆಗ್ ಆಚಿರದ ಮಿತ್ತ್ ಅಚಿರ! ಆ ಮುಸುಕುದುಲಯಿತ್ತಿನಕ್ಲು ಬೊಕ್ಕೇರ್ಲಾ ಅತ್ತ್. ಆ ಊರ್ದ ಪಟ್ಲೆರ್ಲಾ, ಜಮಾದಿನ ದರ್ಸನದ ಪಾತ್ರಿಲಾ. ಅಕ್ಲು ಕವುಂತಿನ ಗೋಣಿನ್ ಗಿರಿತ್ದ್ ಲ್ಯಡ್ದ್ ರಡ್ಡ್ ಬಂಗಾರ್ದ ವಗೊನು ದೆತ್ತ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಂಚಾನೇ ಗೋಣಿನ್ ಕಟ್ಟ್ದ್ ಕವುಂತುದು ರಡ್ಡ್ ಬಂಗಾರ್ದ ನಗೋನ್ ಒರ್ರೊರ್ಯೆ ದೆತೊಂದು ಪಿದಯಿ ಪೋದು ಕತ್ತಲೆಡೆ ಮಾಜ್ಯೆರ್.

ಮನದನಿ ಪಂಚಮಿತ್ರೆರ್ ಗುಟ್ಟುಡು ಊರ್ದಕ್ಲೆನ್ ಮಾತಾ ಒಟ್ಟು ಸೇರ್ಸದ್ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿನ್ ತೆರಿಪಾದ್ ಕಳ್ವೆರೆನ್ ಉಪಾಯೊಡು ಪತ್ತುನ ಮಾತಾ ಏರ್ಪಾಡ್‌ನ್ಲಾ ಮಲ್ತ್ರ್.

ಏಪಲದ ಲೆಕ್ಕನೆ ರಾತ್ರೆಡ್ ಪಟ್ಲೆರ್ಲಾ ಪಾತ್ರಿಲಾ ಬಂಗ್ಲೆ ಪೊಗ್ಗುದು, ದೊಂದಿ ಪೊತ್ತಾದ್ ಬಂಗ್ಲೆದ ಮಿತ್ತ್ ಬಡತ್ತ್ದ್ ಕೀರಿಕುತ್ತುದು ನಲಿಪುನಗ ಬಂಗ್ಲೆದ ಸುತ್ತಲಾ ಪುದೆಲ್ಡ್ದ್ ನೂದಿರ್ರೊದು ದೊಂದಿಲು ಒರೊನೆ ಲಕ್ಕ್ದ್ ಪಟ್ಲೆರೆನ್ಲಾ ಪಾತ್ರಿನ್ಲಾ ಸೆರೆಪತ್ಯ. ವರ್ಸದೊಂದಿದ ಬೊಲ್ಪುಡು ಊರ್ದ ಜನಮಾನಿಲೆನ ಕೋಟೆದುಲಯಿ ಬೂರ್ನ ಕಳ್ವೆರೆಗ್ ದಾದ ಮಲ್ಪೆರೆಲಾ ಆಯಿಜಿ.

ಮನದನಿ ಜಮಾದಿ ಸ್ಥಾನದೆದುರು ಪಂಚಾತಿಕೆ ಸೇರ್ಪಾದ್ ಪಟ್ಲೆರೆಗ್ಲಾ ಪಾತ್ರಿಗ್ಲಾ ಜೋಡುದ ಮಾಲೆ ಪಾಡ್ದ್ ಅಂಬಿನೀರ್ದ್ ಮುರ್ಕಾದ್ ಮೈಪು ಸೂಡಿಡ್ ನೋತುದು ಊರಿಡೀ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಲ್ತ್ದ್ ಅಕ್ಲೆನ್ ಊರುಡ್ದೇ ಬೆರಿ ಪತ್ಯೆರ್. ಜಮಾದಿನ ಪದ್ವೆ ಬಂಗಾರ್ನ್ ಸ್ಥಾನೊಡು ದೀಯೆರ್. ಕಳ್ವೆರೆನ್ ಪತ್ತ್ದ್ ಕೊರ್ನ ಪಂಚಮಿತ್ರೆರೆಗ್ ಊರಿಡೀ ತಮ್ಮನ ಮಲ್ತೆರ್.

ಪಂಚಮಿತ್ರೆರ್ ಗುಡ್ಡೆ ಜತ್ತ್ದ್ ಬೈಲ್‌ದಾಂಟ್‌ದ್ ಪಡ್ಪುದಾಡೆ ಎತ್ತ್ನಗ ಪದವುದ ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲ್ದ ಜಾಲ್ಡ್ ಜನ ಸೇರ್ದಿತ್ತಿನ ತೂದು ಕುತೂಹಲೊಡು ಅಕ್ಲು ಆಡೆಗ್ ಪೋಯೆರ್. ಇಲ್ಲದ ಬಾಕಿಲ್ದ್ ಮಂತ್ರವಾದಿ ಮತ್ತಡಿ ಪನ್ಪಿನ ಬೋರ್ಡುನೇಲೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್ ಪರಮು "ತೂಲ

ಜಗಲಿಡ್ ಕುಲ್ಲೊಂದಿತ್ತಿನ ಒರ್ಯಡ ಕೇಂಡೆ. ದಾಯೆಗಣ್ಣಾ ಮೂಲೀತ್ ಜನ ಸೇರ್ದುಂಡು?

"ಆಯೆ ಭಯ ಭಕ್ತಿಡ್ ಪಂಡೆ" ಮೂಲೊರಿ ಕೇರಳದ ಮಾಮಲ್ಲ ಮಂತ್ರವಾದಿಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ಬಲಿಮೆ ತೂದು ನಮ್ಮ ಹುಟ್ಟುಕಟ್ಟ್ ಪೂರಾ ಪನ್ಪೆರ್. ಏತ್ ಮಲ್ಲ ಸೀಕ್‌ನ್ಲಾ ಭಸ್ಮ ಮಂತ್ರಿತ್ ಕೊರ್ದು ಗುಣ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಮಾಟ ಸಿದ್ರ ಎಂಚಿನ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ದೆಪ್ಪುವೆರ್. ಈಡೆಗ್ ದೂರ ದೂರದ ಊರುಡ್ದು ಮಾತಾ ಜನ ಬರ್ಪೆರ್"

ಪಾರ್ವತಿ ತೆಲಿತ್‌ದ್ ಪಂಡಲ್,

"ತೂಲೆಣ್ಣಾ ಸೀಕ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಡಾಕ್ಟ್ರನಾಡೆ ಪೋದು ಮರ್ದ್ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಗುಣ ಆವು ಅತ್ತಂದೆ ಈ ಡೋಂಗಿ ಮಂತ್ರವಾದಿನ ಭಸ್ಮೊಡು ಖಂಡಿತಾ ಗುಣ ಆವೆರೆ ಸಾಧ್ಯನೆ ಇಜ್ಜಿ. ನಮ್ಮ ಉಲಯಿದ ಸಂಗತಿ ಸತ್ಯ ಇತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕ ಉಂಬ್ಯಗ್ ಬಲಿಮೆಡ್ ಪನ್ಯೆರ್ಲಾ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಮಾಟ ಮಂತ್ರಂದ್ ಪನ್ಪುನವು ಪೂರಾ ಪೊಕ್ಕಡೆ. ನಿಕ್ಲು ಉಂದೆನ್ ನಂಬುದು ಮೋಸ ಪೋವೊಡ್ಚಿ. ನಿಕೆಗ್ ದಾಲಾ ಸೌಖ್ಯ ಇಜ್ಜಿಂದಾಂಡಾ ದಯಮಲ್ತ್‌ದ್ ಡಾಕ್ಟ್ರನಾಡೆ ಪೋಲೆ "

ಬೊಕ್ಕ ಬುಡು ಬುಡ್ದು ಈ ಜ್ವರ ಬತ್ತೊಂದುಂಡು. ಊರ್ದ ಡಾಕಟ್ರ್‌ನ ಮರ್ದ್‌ಮಲ್ತ್‌ಂಡಲಾ ದಾಲಾ ಕಮ್ಮಿ ಆಯಿಜಿ. ದಿನಾಲ ಬಯ್ಯಾನಗ ಜರ ತರೆಕ್ ಬಡತೊಂದುಂಡು. ಎಂಕ್ ದಾದ ಮಲ್ಪೊಡುಂದೇ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ ಮಗಾ." ಪಂದ್ ಸೆರಂಗ್‌ಡ್ ಮೊನೆ ಮುಚ್ಚಿದ್ ಅಪ್ಪೆ ಬುಲಿಪಲ್. ಪರಮು ಮೆಗ್ಯನ ಮುಂಡೊನು ಅಂಗೈಡ್ ಮುಟ್ಟುವೆ. ಮುಂಡ ಗೆಂಡದ ಲೆಕ್ಕ ಬೆಚ್ಚ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪರಮು ತಂಗಡಿ ಪ್ರಮೀಳಡ ಉಗುರು ಬೆಪ್ಪುನೀರ್ ತರ್ಪಾವೆ. ಟವೆಲ್‌ನ್ ನೀರ್ಡ್ ಮುರ್ಕಾದ್ ಮೆಗ್ಯನ ಮುಂಡೊಡ್ದು ಪಾದ ಮುಟ್ಟಲಾ ಚಂಡಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒಚ್ಚುವೆ.

"ಉಂಬ್ಯನ್ ಪೇಂಟೆದ ಮಲ್ಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಕೊನೊಪುನ ಬುಡ್ದು ಭೂತದ ನೇಮ ಇನಿಯೇ ದಾಯೆ ದೀವೊಂಡರ್?"

ಪರಮು ಅಪ್ಪೆಗ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಾಡ್ಯೆ

"ಭೂತ? ಭೂತದ ನೇಮ ಅತ್ತ್ ಮಗಾ. ಕೋಡೆ ನಿನ್ನಮ್ಮೆರ್ ಮಂತ್ರವಾದಿನಾಡೆ ಪೋದು ಬಲಿಮೆ ಕೇನ್ನಗ ನಂಕ್ ಆವಂದಿನಕ್ಲು ಏರೋ ನಂಕ್ ಮಾಟ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್‌ಂದ್ ತೋಜಿಂಡ್‌ಗೆ. ಐಕ್ ನಿಮೂರ್ತಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಇನಿ ಕತ್ತಲೆಗೊಂಜಿ ಕಿರಿಯ ಉಂಡುಗೆ ಮಂತ್ರವಾದಿಲು ಇನಿರಾತ್ರೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಆ ಕಿರಿಯೊಸು ಕರಿತ್‌ಕೊರ್ಪೆರ್ಗೆ. ಕಿರಿಯ ಕರಿಕೂಡ್ಲೆ ಪ್ರದೀಪೆ ಉಷಾರಾವೆಗೆ".

ಅಪ್ಪೆ ವಿವರಿಸಾದ್ ಪಂಡಲ್.

ಪರಮುಗು ಕರೆಂಟ್ ಶಾಕ್ ಹಾಕಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಆಯೆ ಒರೊನೆ ಪಿಸ್‌ರ್ಡ್ ತುಡಿಂತೆ

"ನಿಕ್ಲೆಗ್ ದಾನೆ ತರೆ ಸಮ ಇಜ್ಜಾ? ಉಂಬ್ಯನ್ ಪೇಂಟೆದ ಮಲ್ಲಾಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಕೊನೊದು ಬದ್ಕಾಪುನ ಬುಡ್ದು, ಮಾಟ ಮಂತ್ರಾಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಂಬ್ಯನ್‌ಕೆರ್ಪರದಾನೆ?ಲಕ್ಕಿ ಪಿದಾಡ್ಲೆ ಉಂಬ್ಯನ್ ಇತ್ತೆನೇ ಪೇಂಟೆದ ಮಲ್ಲಾಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಕೊನೊಕಾ."

ಪರಮು ಉದ್ವೇಗೊಡು ಲಕ್ಕ್‌ದುಂತುಯೆ.

ಅಮ್ಮೆರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪರಮುನು ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

"ಎನ್ನ ಕಂಡನ್ಯಗ್ ಡಾಕ್ಟ್ರೆನ ಮರ್ದ್ ಮಲ್ತಿನ ದಾಲಾ ನಾಲ್ಯೆನ್ ತಿಂಗೊಳು ಆಂಡ್. ಆರ್ನ ಬಂಜಿ ಬೇನಿ ಗುಣ ಆಯಿನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಮುರನಿ ಈ ಮಂತ್ರವಾದಿಲೇ ಬಲಿಮೆ ತೂದು ಏರೊ ಪೊಣ್ಣುಲು ಮೇರೆಗ್ ಕೈಮಸ ಪಾಡ್ದ್ ಕೊರ್ತೆರ್‌ಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಮುರನಿ ಭಸ್ಮಲಾ ಕೊರ್ದಿತ್ತೆರ್. ಐಟ್ ಇತ್ತೆ ಒಂತೆ ಬಂಜಿ ಬೇನೆ ಕಡಿಮೆ ಉಂಡು. ಇನಿ ಮಂತ್ರವಾದಿಲು ಕೈಮಸ ದೆಪ್ಪುವೆಂದ್ ಪನ್ತೆರ್. ಈ ಕೈಮಸೊನು ದೆಪ್ಪೆರೆ ಮಂತ್ರವಾದಿಲೇ ಆವೊಡತ್ತಂದೆ ಅವು ಈರ್ನ ಡಾಕ್ಟ್ರೆಡ್ದಾ ಪುಂಡಾ?

ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಪಾರ್ವತಿಗೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಾಡ್ಯಲ್.

'ತೂಲೆಕ್ಕಾ ಕೈ ಮಸ ಮಾಟಂದ್ ಪನ್ಪುನವು ಪೂರಾ ಈ ಮಂತ್ರವಾದಿಲೇ ಕಟ್ಟಿನ ಕಟ್ಟ್ ಕತೆಕುಲು. ಈರ್ನ ಕಂಡನ್ಯನ್ ಪೇಂಟೆದ ಮಲ್ಲಾಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋಲೆ. ಅವ್ಲ್ ಸ್ಕೇನಿಂಗ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಬಂಜಿ ಬೇನೆಗ್ ಕಾರಣ ಎಂಚಿನಾಂದ್ ತೆರಿದ್ ಐಕ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಮರ್ದ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಈ ಮಂತ್ರವಾದಿ ನಿಕುಲ್ಡ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಪೈಸೆ ಬೊರಿವೆತ್ತಂದೆ ನಿಕುಲ್ನ ಸೀಕ್ ಗುಣ ಆವಂದ್."

ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಮಂತ್ರವಾದೊಡು ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು. ನಿಕ್ಲು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲ್ತಿನಕ್ಲು. ನೆಟ್ ಮಾತಾ ನಂಬಿಕೆ ಇಜ್ಜಿ . ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಡಾಕ್ಟ್ರೆ ಕುತ್ತುನ್ಯೆಟ್, ಮೂರುನ್ಯೆಟ್, ಕರೆಂಟ್ ಕೊರ್ಪಿನೇಟೇ ವಿಶ್ವಾಸ. ಎಂಕ್ಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಎಂಕ್ಲೆಗುಪ್ಪಡ್, ನಿಕ್ಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ನಿಕ್ಲೆಗುಪ್ಪಡ್. ಕೆಬಿಕ್ ಕೊಂಬು ಬುದ್ಧಿ ಪನ್ಪುನ್ನಾ? ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಪನ್ಪುನಾತ್ ಪ್ರಾಯ ನಿಕ್ಲೆಗಾತ್‌ಜಿ. ಪೋಲೆಪ್ಪಾ ನಿಕ್ಲೆ ಪಾತೆರೊಗು ಕೆಬಿ ಕೊರ್ಪುನಕ್ಲು ಮೂಲೇರ್ಲಾ ಇಜ್ಜೆರ್."

ರಂಗಜ್ಜೆ ಚರ್ಚೆಗ್ ತೀರ್ಪು ಕೊರ್ಪುಲೆಕ ಪಂಡರ್.

"ತೂಲೆ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಪಾತೆರದ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತೆ ನಂಬಿಕೆ ಪುಟ್ಟಂದ್. ಆಂಡ ಸತ್ಯ ಎಂಚಿನಾಂದ್ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿನಾಗ ಪಶ್ಚಾತಾಪ ಆವು. ಎಂಕ್ಲು ರಜೆ ಮುಗಿದ್ ಈ ಊರುಡ್ದು ಪೋಪಿನೆಕ್ ದುಂಬು ಈ ಮಂತ್ರವಾದಿನ ಮೋಸೊನು ನಿಕ್ಲೆಕಣ್ಣದುಂಬು ಬುಡುಪಾದ್ ತೋಜಾವ. ಉಂದು ಖಂಡಿತ."

ಪರಮು ಪಿಸ್‌ರ್‌ಡ್ ಪಂಥ ಪಾಡ್ಯೆ. ಐವೆರ್ಲಾ ಅಲ್ಪಡ್ದ್ ಪಿದಡುವೆರ್. ಪಡ್ಪುಡ್ದು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಅಕ್ಲಕ್ಲೆ ಇಲ್ಲ್ ಸಾದಿಪತ್ತೆರ್.

ಪರಮು ಇಲ್ಲ್ ಜಾಲ್‌ಗೆತ್ತ್‌ಯೆ. ಜಾಲ್ಡ್ ಅಂಬಿ ಅಡಿತ್‌ನ ಪಸೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜಾಲ ಬರಿಟ್ ಬಾರೆದ ದಂಡ್‌ಲಾ ತಾರಿದ ತಿರಿಲಾ ಕಡ್ತ್ ಪಾಡ್ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜಗಲಿಡ್ ಅರಿ, ತಾರಾಯಿ, ಪರ್‌ಂದ್, ಬಚ್ಚಿರೆ, ಬಜ್ಜಾಯಿ, ಇಂಚ ದಾದ ಮಾತಾ ಸಾಮಾನ್ದ ಕಟ್ಟ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪರಮುಗು ಆಚಿರ ಆಂಡ್.ಉಂದು ದಾನೆ ಇನಿಮೂಲು ಭೂತದ ನೇಮ ಮಿನಿ ಉಂಡಾ? ಎಂಕೀ ಸಂಗತಿ ತೆರಿಪಾದ್‌ನ್ನೇ ಇಜ್ಜೆರತ್ತಾ? ಬಹುಶಃ ಯಾನಿನಿ ಎಂಚಲಾ ಬರ್ಪೆಂದ್ ಗೊತ್ತುಂಡತ್ತಾ? ಅಂಚ ಪಂಡ್‌ಜೇರೋ ದಾನ್ಯೊ. ಇಂಚಂದ್ ಮನಸಡ್ ಎನ್ನೊಂದು ಉಲಯಿ ಕಾರ್‌ದೀಯೆ . ಸೀದಾ ತನ್ನ ಕೋಣೆಗ್ ಪೋಯೆ. ಅವ್ಲ್ ಆಯನ ಮೆಗ್ಗಿ ಪ್ರದೀಪೆ ಪಜೆಟ್ ಜೆತ್ತೊಂದು ಕೆಕ್ಕಿಲ್ ಮುಟ್ಟ ಮಂದಿರಿ ಮುಸುಕು ಪಾಡ್ದ್ ನರಕೊಂದಿತ್ತೆ. ಅಪ್ಪೆ ಆಯನ ತರೆಮಿತ್ತ್‌ಕುಲ್ಲುದು ಕಣನೀರ್ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತಲ್. ಪರಮು ಗಾಬರಿಡ್ ದಾಯೆ ಬುಲ್ತೊಂದುಲ್ಲರ್‌ಂದ್ ಆಪ್ಪೆಡ ಕೇಂಡೆ.

"ಬತ್ತನ ಮಗಾ, ಬಲಪ್ಪಾ ತೂಲ, ನಿನ್ನ ಮೆಗ್ಗಿ ಜ್ವರೊಟು ಕಂಗಾಲಾತೆ. ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಳುಡ್ದು

ಮಗಾ ನಿನ್ನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮರ್ಲ್ದ್ ಗುಣ ಆಪಿನ ಸೀಕ್ ಉಂದುವತ್ತ್. ನಂಕ್ ಏರೋ ಮಾಟಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಆ ಮಾಟೊನು ಉಂಬ್ಯೆ ಕಡತ್ದೆ. ಐಡ್ದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಂಬ್ಯನ ಶರ್‍ರೊಡು ಗಂಡ ಗಣೋಕ್ಲು ಸೇರೊಂದ . ಆ ಮಾಟೊನು ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಕಿರಿಯೊನೊಂಜಿ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಪೂರಾ ಸರಿಯಾವು. ಆಲ ಕಿರಯೊಗುಂದು ಮಂತ್ರವಾದಿಲು ಕೊರ್ನ ಲೀಸ್ಟ್‌ದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂಜಿಸಾರ ರೂಪೈದ ಸಾಮಾನ್ ಕಂತ್ ದೀತೆ. ಮಂತ್ರವಾದಿಲೆಗ್ ಐನೂದು ರೂಪೈ ಎಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊರ್ಪುಲಾ ಆತ್‌ಂಡ್. ನನ ಐನೂದು ಕಿರಿಯ ಮುಗಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೊರ್ಯೆರೆ ಉಂಡು . ಈತ್ ಮಾತಾ ಆದ್ ಈ ಇಂಚ ತುಡಿಂತಂಡ ಎಂಚಾವು ? ಪರಮುಗು ಪಿಸ್ರ್ ಏರೊಂದೇ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

'ನಿಕ್ಲು ಕಿರಿಯ ಮಲ್ಪುಲೆ. ಇಜ್ಜಿಂಡ ಕರ್ಣಕುತ್ತ ಮಗ್‌ರ್ಲೆ. ತರ್ಕಮಲ್ಪುನ ಪೊರ್ತು ಉಂದುವತ್ತ್.ನನ ಒಂಜಿ ಗಳಿಗೆ ತಡ ಆಂಡ ಯಾನೆನ್ನ ಮೆಗ್ಯನ್ ಕಳೆವೊನ್ಪೆ. ಎನ ನೇರ್ಲಾ ತಡೆಪೊಡ್ಚಿ. ತಡೆತರ್‌ಂಡಾ ಎನ್ನ ಜುವ್ವಲಾ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ತಿಕ್ಕಂದ್. ಪಂದ್ ಪರಮು ಮೆಗ್ಯನ್ ಪುಗೆಲ್ ಪಾಡೊಂದು ಪಿದಯಿ ಬಲಿತೆ. ಮಾತೆರ್ಲಾ ಬಾಯಂಗಾದ್ ಉಂತಿನವ್ಲೇ ಬಾಕಿ. ಪರಮು ಸೇಕುನಿಲ್ಲಡೆ ಪೋದು ವಿಷಯ ಪೂರಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪೇಂಟೆದ ಮಲ್ಲಾಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಮೆಗ್ಯನ್ ಕೊನೊದು ಪೋಪೆ. ಸೇಕು ಥೋಮಸ್, ಭಾಗೀರಥಿಬೊಕ್ಕ ಪಾರ್ವತಿನ್ ಭೇಟಿಯಾದ್ ದುಂಬುದಾದ ಮಲ್ಪುನೀಂದ್ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ತೀರ್ಮಾನೊಗು ಬತ್ತೆರ್. ಸೇಕು ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋದು ಒಂತೆ ಕಾಸ್ ದೆತೊಂದು ಪೇಂಟೆದ ಮಲ್ಲಾಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಪೋಪೆ.

ಪೊರ್ತುಕಂತ್‌ನಗ ಥೋಮಸ್, ಭಾಗೀರಥಿ, ಬೊಕ್ಕ ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮುನ ಇಲ್ಲ್‌ದಂಚಿ ಪಜ್ಜೆ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಪರಮುನ ತೋಟದಾಡೆ ಎತ್ತ್‌ನಗ ಮೂವೆರ್ಲಾ ಒರೋನೆ ಉಂತ್ಯೆರ್. ಅಲ್ಪನೆ ಇತ್ತಿನ ಬಾರೆದ ಪುಂಡೆಲ್ದ್ ಮದೆಟ್‌ದೆಂಗ್‌ದ್ ಆ ದೃಶ್ಯೊನು ತೂಯೆರ್. ಮಂತ್ರವಾದಿನ ಚಾಕಿರ್‌ದಾಯೆ ತೋಟದುಲಯಿ ಒಂಜಿ ಜಾಗೆಡ್ ಒಂತೆಗುರಿ ಒಕ್ಕುದು ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಸೀಸದ ಕುಪ್ಪಿದುಲಯಿ ಉರ್ಕುನು ಪಾಡ್‌ದ್ ಐನ್ ಬಂದ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಗುರಿಟ್ ಪಾಡ್ದ್ ಮಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಿದ್ ಅಂಚಿಂಚಿ ತೂವೊಂದು ಪರಮುನ ಇಲ್ಲ್‌ದಂಚಿ ಪೋಪೆ. ದೋಸ್ತಿನಕ್ಲು ಮೂವೆರ್ಲಾ ಆಯೆ ಕವುಂತ್‌ನ ಕುಪ್ಪಿನ್ ದೆತೊಂದು ಕಿಸೆಕ್ ಪಾಡೊಂದು ಪರಮುನ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋಪೆರ್. ತೋಟೊಡ್ದು ಪರಮುನ ಇಲ್ಲ ಜಾಲ್ಗ್ ಬಡತುನವ್ಲು ಒಂಜಿ ಕೊಟ್ಯದುಲಯಿ ಮಂತ್ರವಾದಿಲಾ ಆಯನ ಚಾಕಿರಿದಾಯೆಲಾ ಬಾರೆದ ದಂಡ್ ಬಕ್ಕ ತಾರೆದ ತಿರಿಟ್ ಬಲಿ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.ದೋಸ್ತಿನಕ್ಲು ಮೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಯಗ್ ನಿಲ್ಕಿಯೆರ್. ಅಪಗ ಮಂತ್ರವಾದಿ ತನ್ನೆದುರು ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟ್‌ದಿತ್ತಿನ ಚೀಲೊನು ಪಕ್ಕ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಪಿರವು ಮದೆಟ್‌ದೀದ್, "ಏಯ್! ಬಲಿಕುತ್ತುನಗ ಏರ್ಲಾ ತೂಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಾ? ಪೋಲೆ ಪೋಲೆ, ಕಿರಿಯೊಗಾನಗ ಬತ್ತರ್ಡಯಾವು. " ಪಂದ್ ಜೋರು ಮಲ್ಪೆ. ಅಕ್ಲು ತೆಲಿತೊಂದು ಪರಮುನ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಯೆರ್.

ಕತ್ತಲಾಂಡ್. ಮಂತ್ರವಾದಿ ಜಾಲ್ಡ್ ಮಂಡಲ ಬರೆದ್ ಕುಲ್ಯೆ. ಎದುರು ಬಾರೆದಿರೆಟ್ ಅರಿ, ತಾರಯಿ, ಬಚ್ಚಿರೆ, ಬಜ್ಜಯಿ, ಕೋಲ್ತಿರಿ ಮಾತಾ ದೀತ್‌ಂಡ್. ಮಂತ್ರವಾದಿ ದಾದನಾ ಮಣ ಮಣ ಮಂತ್ರ ಪಂಡೊಂದು ಕೋರಿದ ಬೆರಿಕ್ ಬೊಟ್ಟುದು ಅಯಿನ್ ಅರೆದ್ಪಾವೆ. ಬಕ್ಕ ಲಕ್ಕ್‌ದುಂತುದು ಮಾತೆರ್ಲ ಎನ್ನ ಬೆರಿಯೆ ಬಲೇಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಟದುಲಯಿ ಪೋದು ತನ್ನ

ಚಾಕಿರಿದಾಯೆ ಕುಪ್ಪಿ ಕವುಂತಿನ ಜಾಗೆಡುಂತ್ಯೆ. "ಹುಂ" ಮೂಲು ಮಾಟ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕವುಂತುದೆರ್, ಒಕ್ಕುಲೆ, "ಪಂದ್ ಆಜ್ಞೆ ಕೊರ್ಯೆ. ಪರಮುನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಅವ್ಲ್ ಒಕ್ಕೆರ್. ಆಂಡ ಅವ್ಲ್ ದಾಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ಜಿ. ಮಂತ್ರವಾದಿ ಸಂಶಯೊಡು ಚಾಕಿರಿದಾಯನ ಮೋನೆ ತೂಪೆ. ಚಾಕಿರಿದಾಯೆ ಪೋಡಿದ್ ಉಬಿನೀರ್ ನಿಂಗುವೆ. ಮಂತ್ರವಾದಿ ಪಿಸ್‌ರ್‌ಡ್ ಕಣ್ಣ್ ಪುರೆಲ್ತ್‌ದ್ ಕಟಕಟಾಂದ್ ತೆಲಿತ್‌ದ್ ಪಂಡೆ. "ಏಯ್, ಎನನೇ ಕಣ್ಣ್ ಕಟ್ಟಾವನ ಪೀಡೆ? ನಿನ್ನ ಗೊಬ್ಬು ಎನಡ ನಡಪಂದ್." ಪಂದ್ ತೋಟದ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಪುಡೆಕ್ ಪೋಯಿ. ಮಾತೆರ್ಲಾ ಆಯನ ಬೆರಿಯೆ ಪೋಯೆರ್. ಮೂಲು ಒಕ್ಕುಲೆಂದ್ ಆಯೆ ಆಜ್ಞೆ ಕೊರ್ಯೆ. ಪರಮುನ ಆಮ್ಮೆ ಅವ್ಲ್ ಒಕ್ಕೆರ್. ಆ ಗುಂಡಿಡ್ಲಾ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಮಂತ್ರವಾದಿ ಕೋರಿದ ಬೆರಿಕ್ಕ್ ಬೊಟ್ಟುದು ಐನ್ ಅರೆದ್ದಾವೊಂದು ಬಾನೊಗು ತೂದು ಕಟಕಟಾಂದ್ ತೆಲಿತೆ. ಬಲಿತ ಕೈಟ್ ಕೋರಿದ ಕಾರ್ಡ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ನೆಲ್ತೊಂದು ಕೈ ದೆರ್ತ್ ಬಾನೊಗು ತೋಜಾದ್ ತೆಲಿತೆ " ತೂಲೆ ತೂಲೆ ಅವ್ಲ್ಂಡು ಪೀಡೆ " ಪಂದ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡ್ಯೆ. ಆತಾನಗ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಬಾನೋನೇ ತೂವೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಡೆ ಮಂತ್ರವಾದಿ ತನ್ನ ಮಟ್ಟೆಡಿತ್ತಿನ ಉರ್ಕುದಿಂಜಾದಿನ ಕುಪ್ಪಿನ್ ದತ್ತ ಕೈಟ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಗುರಿಕ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಕಾರ್‌ಡೊಂತೆ ಮಣ್ಣ್‌ದಿಂಜಾವೆ. ಮೂವೆರೆ ದೋಸ್ತಿನಕ್ಲು ಬುಡ್ದು ಬೊಕ್ಕೇರ್ಲಾ ಈ ಇಕ್ಕ್‌ಮತ್ತ್‌ನ್ ತೂತುಜೆರ್." ಇತ್ತೆ ಮೂಲು ಒಕ್ಕುಲೆ" ಪಂದ್ ಮಂತ್ರವಾದಿ ಪಂಡೆ ಪರಮುನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಒಕ್ಕುನಗ ಕುಪ್ಪಿತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಆಚಿರ ಆಂಡ್. ಮಂತ್ರವಾದಿ ಗೆಂದೊಲಿಗೆದ ಭಾವೊಡು ತೆಲಿತ್ ಪಂಡೆ" ಇತ್ತೆ ಮಾಟೊನು ದೆತ್ತ್‌ದಾಂಡ್. ನನ ಕಿರಿಯ ಸುರು ಮಲ್ಪುಗ."

ಮಂತ್ರವಾದಿ ಮಂತ್ರ ಪಂಡೊಂದು ಜಾಲ್ಡ್ ಮಂಡಲದ ಎದುರು ದೀನ ಬಲಿಕ್ ಕೋರಿನ್‌ತರೆ ಕೋೖದ್ ಕೋಲ್ತಿರಿ ಪೊತ್ತಾದ್ ಕುತ್ತುವೆ. ಆತಾನಗ ಬಲಿತ ತಿರಿ ಪಟ ಪಟಾಂದ್ ದರಿಪೆರೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಆತಾನಗ ಮಂತ್ರವಾದಿ ಗಟ್ಟಿಡೆ ತೆಲಿತ್ ಪಂಡೆ,'ಅಲೆ, ಪೀಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬಲಿನ್ ಸೇರ್‌ಂಡ್. "ಕೂಡಿ ಜನಕ್ಲು ಪೂರಾ ಭಯ ಭಕ್ತಿಡ್ ಕೈ ಮುಗಿಯೆರ್. ಥೋಮಸ್, ಭಾಗಿರಥಿ, ಬೊಕ್ಕ ಪಾರ್ವತಿ ಬಲಿತ ಕೈತಡೆ ಬರ್ಯೆರೆ ತೂವೆರ್. ಆತಾನಗ ಮಂತ್ರವಾದಿ, "ಬರಡೆ... ಬಲಿತ ಕೈತಡೆ ಬರಡೆ . ಪೀಡೆ ಭಾರೀ ಪಿಸ್‌ರ್‌ಡುಂಡು ಅಪಾಯ....ದೂರ ಪೋಲೆ. " ಪಂದ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡುವೆ. ಸೇರಿ ಜನಕ್ಲು ದೋಸ್ತಿಲೆನ್ ಬಲಿತ ಕೈತಡೆ ಪೋಯೆರೆ ಬುಡುಜೆರ್. "ಪೀಡೆನ್ ಬಲಿಟ್ ಬಂಧಿತ್‌ದಾಂಡ್. ನನ ಬಲಿನ್ ತೋಡುದ ನೀರ್ಡ್ ಬುಡುಕ ಬಲೆ" ಪಂದ್ ಮಂತ್ರವಾದಿ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ತೋಡುದಂಚಿ ನಡತೆ. ಆಯನ ಚಾಕಿರಿದಾಯೆ ಬಲಿನ್ ತುಂಬೊಂದು ಆಯನ ಬೆರಿಯೆ ಪೋಪೆ. ಜನಕ್ಲು ಪೂರಾ ಅಕುಲ್ನ ಬೆರಿಯೆ ನಡಪೆರ್. ದೋಸ್ತಿನಕ್ಲುಲಾ ಅಕಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಪಜ್ಜೆಪಾಡ್ಯೆರ್. ತೂಟೆದ ಬೊಲ್ಪುಡು ಮಾತೆರ್ಲಾ ತೋಡುದ ಬರಿಕ್ ಎತ್ತೆರ್. ಮಂತ್ರವಾದಿ ಮಂತ್ರ ಪಂಡೊಂದು ಬಲಿನ್ ನೀರ್ಗ್ ಪಾಡುವೆ. ಆತಾನಗ ಬಲಿ ಬೈಲ್‌ಡೆ ತಿರ್ತ್‌ಡ್ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ನೀಂದೊಂದು ಪೋಂಡು. 'ತೂಯರಾ? ಒವ್ವೇ ಒಂಜಿ ನೀರ್ಡ್‌ತೇಲುನ ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತು ಬೈಲ್‌ಡ್‌ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ ತಿರ್ತ್‌ಗ್ ಪೋಪುಂಡು . ಆಂಡ ಈ ಬಲಿತಿರ್ತ್‌ಡ್ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಪೋವೊಂದುಂಡು. ಕಾರಣ ಈ ಬಲಿಟ್ ಪೀಡೆ ಉಂಡು. ಈ ಗಳಿಗೆಡೆ ಬಾಲೆಗಿತ್ತಿನ ಪೀಡೆ ದೋಷ ಪರಿಹಾರ ಆಂಡ್. ಬಲೆ ನನ ಪಿರ್ಲಾ ಈ ಜಾಗೆದುಂತಡೆ ಪಂದ್ ಮಂತ್ರವಾದಿ ಅಲ್ಪಡ್ ಪಿಜಿರುವೆ. ಆಯನೊಟ್ಟುಗು ಸೇರಿನಕ್ಲು ಪೂರಾ

ಪಿರ ಇಲ್ಲಗ್ ಬರುಪೆರ್. ಮಂತ್ರವಾದಿನ್ ಪಣವು ಕೊರ್ದು ರಾಜಮರ್ಯಾದಿಡ್ ಕಡಪುಡ್ದು ಕೊರ್ರೈರ್. ಕೂಡಿನಕ್ಲು ಪೂರಾ ಬಿರಿಯೆರ್. ದೋಸ್ತಿಲುಲಾ ಇಲ್ಗ್ ಬುಡ್ಯೆರ್.

ತೋಟೊಗು ಜತ್ತಿನ ದೋಸ್ತಿಲೆಗ್ ಬಲಿಟ್ ದಾದನಾ ಒಂಜಿ ಇಕ್ಕ್ಮತ್ತ್ ಉಂಡುಂದು ತೆರಿಂಡ್. ಅಕ್ಲು ಸೀದಾ ಟೋರ್ಚ್ ಪಾಡೊಂದು ತೋಡ ಬರಿಯೆನೆ ಮಿತ್ತ ಮೈಕ್ ನಾಡೊಂದು ಪೋಯೆರ್. ಒಂತೆ ದುಂಬು ಪೋನಗ ಒಂಜಿ ದಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ತೋಡ ಬರಿಟ್ ಮುಂಡೊವುದ ಬಲ್ಲೆಗ್ ಬಲಿ ತಿಕ್ಕೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಥೋಮಸ್ ನೀರ್ಗ್ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಕನತೆ. ಬಲಿನ್ ಟೋರ್ಚ್‌ಪಾಡ್ದ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮೊಡು ಶೋಧನೆ ಮಲ್ಪುನಗ ಬಲಿತ ಉಲಯಿ ಒಂಜಿ ಜುವ್ವದ ಕಪ್ಪೆನ್ ಕಟ್ಟ್ ಪಾಡ್ದಿತ್ತಿನ ತೆರಿಂಡ್. ಐತ ಬೆರಿಕೆ ಕೋಲ್ತಿರಿ ಕುತ್ತುದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ . ಮಂತ್ರವಾದಿ ಕಪ್ಪೆದ ಬೆರಿಕ್ ಕೋಲ್ತಿರಿ ಕುತ್ತುನಗ ಕಪ್ಪೆ ಬೇನೆಡ್ ತುಡಿಂತ್‌ಂಡ್. ಅಪಗ ಬಲಿತ ತಿರಿ ದರಿತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಇತ್ತೆ ಅರ್ಥಾಂಡ್. ಕಪ್ಪೆ ಬುಲಿಪಂದಿ ಲೆಕ್ಕ ಐತ ಬಾಯಿನ್ ಪೊಲ್ಲುದಿತ್ತೆರ್. ಅಕ್ಲು ಬಲಿನ್ ಕುತ್ತಕಂಡೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಆತಾನಗ ಬಲಿತ ಮುದೆಲ್ಗ್ ಏಮೆನ್ ಕಟ್ಟ್ ಪಾಡ್ದಿತ್ತಿನ ಮೊಕ್ಲೆಗ್ ತೋಜಿಂಡ್. ಬೈಲ್‌ದ ನೀರ್‌ಡ್ ಬಲಿತಿರ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ನೀಂದೆರೆ ಕಾರಣ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಇತ್ತೆ ಅರ್ಥಾಂಡ್ ಬಲಿತ ಮುಟ್ಟೊಗು ಜನಕ್ಲೆನ್ ಮಂತ್ರವಾದಿ ದಾಯೆ ಬರ್ಯೆರೆ ಬುಡುಜೆ ಪನ್ಪಿ ಸತ್ಯ ಅಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿಂಡ್. ಅಕ್ಲು ಆ ಬಲಿನ್ ಅವ್ಲೇ ಮುಂಡೊವು ಬಲ್ಲೆಗ್ ಕಟ್ಟ್‌ಪಾಡ್ದ್ ಅಕ್ಲಕ್ಲೆ ಇಲ್ಲ್ ಸೇರೊಂಡೆರ್.

ಮನದನಿ ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆನೇ ಲಕ್ಕಿನ ದೋಸ್ತಿಲು ಊರಿಡೀ ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲಗ್‌ಲಾ ಪೋದು ಮಂತ್ರವಾದಿನ ದರ್ಸನದ ಬಲಿತ ಗುಟ್ಟುನು ಸರ್ವೆರೆಗ್ಲಾ ವಿವರಿಸಾದ್ ಮಾತೆರೆನ್ಲಾ ತೋಡ ಬರಿಕ್ ಲೆತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಪರಮುನ ಇಲ್ಲದಕುಲ್ಲಾ ತೋಡಬರಿಕ್ ಬತ್ತೆರ್. ಥೋಮಸ್ ಮುಂಡೊವುದ ಬಲ್ಲೆಡ್ದ್ ಬಲಿನ್ ಮಿತ್ತ್‌ದೆರ್ತ್‌ದ್ ಸೇರಿ ಜನಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತಾ ಬಲಿಟ್ ಕಟ್ಟ್‌ದಿತ್ತಿನ ಕಪ್ಪೆನ್ಲಾ ಏಮೆನ್ಲಾ ತೋಜಾದ್ ಬಲಿತ ತಿರಿಕ್ ದರ್ಸನ ಬತ್ತಿನ ಬೊಕ್ಕ ಬಲಿ ನೀರ್ದ್ ಒಯಿಲ್‌ಗ್ ವಿರುದ್ಧವಾದ್ ನೀಂದ್‌ನ ಗುಟ್ಟುನು ವಿವರಿಸಾದ್ ಈ ಮಂತ್ರವಾದಿ ಪಾಪದ ಬಡ ಜನಕ್ಲೆನ್ ಮೋಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಣವುನು ಪೂಜುನ ದುಷ್ಟೆ ಪನ್ಪಿನೇನ್ ಮನದಟ್ಟಾಪಿಲೆಕ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಬೋಧನೆ ಮಲ್ಪೆ. ಭಾಗೀರಥಿ ಬೊಕ್ಕ ಪಾರ್ವತಿ ಥೋಮಸ್‌ನೊಟ್ಟುಗು ಸೂರ ಕೂಡ್ಸಾವೆರ್.

ಆತಾನಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಪೋದಿತ್ತಿ ಸೇಕು ಆಡೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡೆ, " ಪ್ರದೀಪನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ಎಡ್‌ಮಿಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ. ಮಾಯ ಮಂತ್ರಂದ್ ಆಯನ್ ಇನಿಕಾಂಡೆ ಮುಟ್ಟ ಇಲ್ಲಲ್ ದೀವೊಂದುವಡ ಆಯನ ಜುವ್ವ ಒರಿತುವಂದ್‌ಂದ್ ಡಾಕ್ಟ್ರ ಪಂಡೆರ್. ಕೋಡೆ ರಾತ್ರೆಡೇ ಆಯನ್ ಎಡ್‌ಮಿಟ್ ಮಲ್ತ್‌ನೆಟ್ ಆಯನ ಜುವ್ವ ಒರಿಂಡ್. ನನ ತೊಂದರೆ ಇಜ್ಜಿ. ನಾಲ್ ದಿನೊಟು ಆಯೆ ಉಷಾರಾವೆಂದ್ ಡಾಕ್ಟ್ರ ಧೈರ್ಯ ಕೊರ್ತೆರ್.

ಥೋಮಸ್ ಕೂಡಿ ಜನಕ್ಲೆ ಎದುರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಾಡ್ಯೆ.

"ಇತ್ತೆ ಪನ್ಲೆ ಪ್ರದೀಪನ ಜುವ್ವ ಒರಿತಿನಿ ಮಂತ್ರವಾದಿಯಾ? ಡಾಕ್ಟ್ರಾ?" ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾದ್ ಪಂಡೆರ್, "ಡಾಕ್ಟ್ರ..ಡಾಕ್ಟ್ರ....."

"ಅಂಚಾಂಡಾ ಜನಕ್ಲೆನ್ ಮೋಸ ಮಲ್ತಿನ ಆ ಮಂತ್ರವಾದಿನ್ ದಾನೆ ಮಲ್ಪೊಡು? ಜನಕ್ಲೆಗ್ ಭಾಗೀರಥಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

"ನೋತುದು ಈ ಊರುಡ್ದು ಗಿಡಪೊಡು"
ಕೂಡಿನಕ್ಲು ಕೋಪೊಡು ತುಡಿಂತೆರ್.
ಪೋಲೆ ದುಂಬು ಆ ಬೇಲೆನ್ ಮಲ್ಪುಲೆ.
ಪಾರ್ವತಿ ಜನಕ್ಲೆನ್ ಲಕ್ಕಾದ್ ಬುಡ್ಯಲ್.

ಜನಕಲು ಪೋದು ಮಂತ್ರವಾದಿನ್ಲಾ ಆಯನ ಚಾಕಿರಿದಾಯನ್ಲಾ ಜುಮಾದಿ ಸ್ಥಾನದಾಡೆಗ್ ಬ್ಯತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಊರುಗೂರೇ ಜುಮಾದಿ ಸ್ಥಾನದೆದುರು ನೆರೆಂಡ್..ಊರ್ದ ಜನಕ್ಲೆಗ್ ಮೋಸ ಮಲ್ತಿನ ಮಂತ್ರವಾದಿಗ್ಲಾ ಚಾಕಿರಿದಾಯಗ್ಲಾ ಜೋಡುದ ಮಾಲೆ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಪೊಣ್ಣುಲು ಪೂರಾ ಸೇರ್ದ್ ಅಂಬಿನೀರ್ಡ್ ಮುರ್ಕಾದ್ ಮೈಪು ಸೂಡಿಡ್ ಇರುವೆರೆಗ್ಲಾ ತಾರಾಮಾರಾ ಪೊಲಿ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಆಕ್ಲೆನ ತರೆ ಬೋಳಿಸಾದ್ ಕತ್ತೆದ ಮಿತ್ತ್ ಕುಲ್ಲಾದ್ ಊರಿಡೀ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಊರುಡ್ದೇ ಆಕ್ಲೆನ್ ಬೆರಿಪತ್ಯೆರ್.

✍ **ಶ್ರೀ ನಾಥ್ ಮಂಗಾಲ್ಪಾಡಿ**, ನಾಗವಿಹಾರ, ಮಂಗಲ್ಪಾಡಿ, ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆ

ಬೀದಿಗೊಂಜಿ ಪುದರ್

ಬೀದಿ ಇಂದ್ ಪಂಡ ಉಂದು ನಾಗಬೀದಿ ಅತ್ತ್
ಉಂದೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಪೇಂಟೆದ ಪಿರಮ್ಯೆಟ್ಟ್‌ತ್ತಿ ಮೈಲಿಗೆ ನುಂಗುಬೀದಿ
ಮಲ್ಲ ಜನಕ್ಕುಲೆ ಬೆತ್ತಡಿತ್ತಿ ಕಿಂಞ ಜನಕುಲೆನಂಚ ಪುದರ್ ದಾಂತಿ ಬೀದಿ
ಮುಲ್ಪ ಪೇಂಟೆದ ಮಲ್ಲ ಜನಕ್ಕುಲು, ಉಂಡು ತಿಂದ್‌ದ್ ದಕ್ಕಿನ,
ಮಡೆ ಇರೆ, ಮೀನ್, ಮಾಸೊದ ಎಲುಕ್ಕುಲು, ಕುರೆ, ಕಜವು, ಕಡ್ಡಿಲು,
ರದ್ದಿ ಕಾಕಜಿ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ತೊಟ್ಟೆಲು
ಇಂಚ ಬೋಡಾಯಿ ಬೊಡ್ಚಾಯಿ ಮೈಲಿಗೆದ ರಾಶಿಯೇ ಉಂಡು.
ನನ ನೆತ್ತ ಇಡೆಕ್ಕ್‌ಲೆಡ್, ಎಲಿ, ಹೆರ್ಗುಡೆ, ನಾಯಿ, ಪುಚ್ಚೆಲೆನ ಪುಣೊಕ್ಕುಲು,
ನಾಲ್‌ಕಾರ್ ಬುಡ್ದು ಬಾನ ತೂವೊಂದುಪ್ಪುನಲಾ ಉಂಡ್.
ಕಸಾಯಿ ಖಾನೆಡ್ದ್ ಪಿದಯಿ ಬೂರ್ಪಿ ಕುರಿ-ಏಡ್‌ಲೆನ ಕೈಕಾರ್‌ಲು
ಪೆತ್ತಕಂಜಿಲೆನ ಕರ್ಲ್‌ಕಪ್ಪಡೆಲು
ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಗುಡ್ಡೆ ಬೂರೊಂದುಪ್ಪುನಲಾ ಉಂಡು
ಅಪಗಪಗ ಸಾದಿ-ಬೀದಿದ ಕಳುವ ಕೈತ ಪಾಪದ
ನರ ಪಿಂಡೊಲೆನ ಗಂಟ್ ಬತ್ತ್ ಬೂರುನಲಾ ಉಂಡ್

ಇಂಚ ಉಂದೊಂಜಿ ಮಾಂತ ನಮೂನೆದ ಮೈಲಿಗೆಲಾ ಒಟ್ಟಾದುಪ್ಪುನ
ಒಂಜಾದ್ ಕುರಿದ್ ನಾದುನ 'ಸೋಶಲಿಸಂ' ತತ್ವದ ಬೀದಿ
ಆಂಡ ಅಂಚೆ ಪತ್ತೆಡ್ ಮಾತ್ರ ಅಂಚ ಪುದರ್‌ಜ್ಜಿ.
ವರ್ಷ ಇಡೀ ನೆತ್ತ ಉಡಲ್ದ ಉಲಯಿಡ್ದ್
ತೂವು ಗಯೆಲೊಂದೇ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಪುಗೆ ರಟ್ಟೊಂದೇ ಉಪ್ಪುಂಡು.
ಅಂಚಾಂಡ ನೆಕ್ಕ್ `ಬೆಂಕಿ ಬೀದಿ' ಇಂದ್‌ದ್ ಪುದರ್ ದೀಕನಾ?
ಅತ್ತ್‌ಡಾ ಯಜ್ಞಕುಂಡ ಇಂದ್‌ದ್ ದೀಕನಾ?
ಛೆ...! ಛೆ...!! ಅವು ಎಂಚ ಆಪುಂಡು?
ಅಂಚ ಅಯ್ಕ್ ಯಜ್ಞಕುಂಡ ಇಂದ್‌ದ್ ಪುದರ್ ದೀವೆರೆ
ಅಲ್ಪದಾನಿ ಗಂಧ, ಕರ್ಪೂರ, ನೈಪೇರ್,
ದವಸ ಧಾನ್ಯದ ನೈವೇದ್ಯ ಅರ್ಪಣೆ ಆವೊಂದುಂಡಾ?
ಅಯ್ತ ಹವಿಸ್ಸ್‌ನ್ ಆಕಾಶ ಮಾರ್ಗೊಡ್ದು,
ದೇವಲೋಕದ ದೇವತೆಲು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುವೆರಾ?
ಇಜ್ಜಿ, ಅವು ಬಜಿ ಮೈಲಿಗೆ ನಿಂಗ್‌ದ್ ಪಿದಯಿ ಬರ್ಪಿ ತೂವು.
ಆಂಡ ಯಾನ್ ಮಾತ್ರ
ಪೇಂಟೆದ ಜನಕ್ಕುಲೆನ ಮೈಲಿಗೆದ ವಿಷ ಉಂಡುದು ಅಮೃತೊನು ಪರ್ಪವು
ಪ್ರೀತಿ, ತ್ಯಾಗದ ಆ ಬೀದಿಗ್ ಶಿಬಿ, ದದೀಚಿ ಬೀದಿ ಇಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ದೀಯೆ.

✍ **ಯಶವಂತಿ ಎಸ್.**, ಸುವರ್ಣ ನಂದರಬೆಟ್ಟು, ನಕ್ರೆ, ಕಾರ್ಕಳ - 576 117.

ಬೇಲೆ ತಿಕ್ಕುಜಿ

ಮಗೆ ಕಲ್ಪುವೆಂಡ ಆಯಗ್ ಕಾಲೇಜ್
ಮನಸ್ಸ್ ಇಜ್ಜಂಡ ಪೋಪೆ ಗ್ಯಾರೇಜ್
ಆಯಿಲ್ ಗ್ರೀಸ್ ತಾಗುಂಡು ಕುಂಟುಗು ಮಜಿ
ಆಂಡ ಬೇತೆ ಬೇಲೆ ಸುಲಬೊಡು ತಿಕ್ಕುಜಿ

ಬುದ್ಧಿವಾದೊ

ಅಕ್ಲಕುಲು ಮಲ್ತಿ ಕರ್ಮೊ
ಅಕುಲಕುಲೇ ಅರ್ದುವೆರ್
ನಿಕ್ಕ್‌ದಾಯೆ ಊರ್ಯಾಯನ ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯೊ?
ಪನ್ನಗ ಎನ್ನಾಲ್ ಪಂಡಲ್
ಇನಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಈರೆ ಕುರೆಕುಂಟು
ಈರೇ ಅರ್ದೊಡು

✍ **ವಿಜಯ ಕುಮಾರ್ ಭಂಡಾರಿ**
ಹೆಬ್ಬಾರಬೈಲು, ಈಶ್ವರ ಭಂಡಾರಿ ಕಂಪೌಂಡು, ಪುತ್ತೂರು - 574 201

ಉಲಾಯಿ ಕುಲ್ಲುದಿ ಪೊಣ್ಣಾಗ್

ಉಸುಲು ಬುಡು ಪಿದಾಯಿ ಬಲ ಮುಸುಕು ದೆಪ್ಪುಲ ಪೊಣ್ಣೆ
ಕುಸುಕುದುಂತುನೇತ್ ದಿನ ಉಸುಕುದಾಂತೆನೆ
ಮಸ್‌ಕ್ ಮನಸ್ ದಾಯೆಪನ್?
ಪೊಸತ್ ತೆನಸ್ ಈಲ ತಿನ್
ಕುಶಿಟ್ ಕಣ್ಣ್ ಕೊಡಿಟ್ ಮಿನ್ನಿ ಮಿಂಚಿ ಪಾರಾಲ

ನಡಪು ಸಾದಿ ಕೆಸರ ರಾಶಿ ಪಜ್ಜೆ ಜಾರಡ
ಉದಿಪು ಸಾರ ಮಲ್‌ಕನೊಕು ಉಡಲ್ ಮಾರಡ
ಅಡಿತ ಮಣ್ಣ್ ತರೆತ ದುನ್ನ
ನಿಂಗುನಲ್ಪ ತಾಂಗ್‌ದುಂತು
ಮೈಲೆ ಕಣ್ಣ್‌ಲಾಂಜುನಲ್ಪ ಮಯಕ ಮಂಚ ತೂಂಕುದುಂತು
ಮೂಲಕೇಂಡ ಮುರುಗು ತೆಲಿಪು
ಶೀಲಜಾಂಡ ಊರು ತೆಲಿಪು
ಕಾಲೊಗಾದ್ ಕೋಲ ಅತ್ತ್ ಈಲ ಬದ್‌ಕ್‌ಲಾ

ಮಲೆಪಿ ಮಾರಿ ಮನಸ್‌ದೆದುರು ಮದಿಪು ದಾಯೆಗ್ ?
ಮಸೆಪಿ ಮರ್ಲ್ ಬೂತೊಕೊರ್ಪಿ ಬೂಳ್ಯೊ ಏರೆಗ್
ಆದಿ ಈಯೆ ಸಾದಿ ಈಯೆ
ಇರ್ಲ್ ಈಯೆ ಪೊರ್ಲು ಈಯೆ
ಕರ್ಲ್‌ಡೊರ್ಮೆ ಉರ್ಲುಪಾಡ್ದ್ ತಿರ್ಲ್ ತೋಜಾಲ

ಸೊಚ್ಚಗಾಳಿ ಬೆಚ್ಚದೊಂಬು ನಿಚ್ಚ ನೀರ್ ಕಾತೊಂದುಂಡು
ಮುಚ್ಚಿ ಪಾಡಿನೇರ್ ನಿನನ್ ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಲಿಕೆ ಸಂಕಲೆಲೆನ್
ಕಟ್ಟ್ ಕಚ್ಚ ಪತ್ತ್ ಕತ್ತಿ ಗಿಡಪು ಮಾರಿ ಮಚ್ಚರೊಲೆನ್
ಬಗ್ಗಿನಾಂಡ ಗುದ್ದು ಬೂರು
ತಗ್ಗಿ ಕಂಡ ಬುಲೆಟ್ ಜೋರು
ಚದಿಟ್ ಕೊದಿಟ್ ಬುದ್ದಿಮರತ್ ಸುದ್ದಿಯಾವಡ

✍ ಎಂ. ಆರ್ ಬಂಗೇರ, ಮಾರಿಪಲ್ಲ, ಐಸಿರಿ, ಭಗವತೀ ಸಂಕೀರ್ಣ, ಪುದು – 574 169

ಅಕುಲು ಒನ್ಜಿ ಪೋಯೆರ್, ಮೊಕ್ಲು ಒಲ್ತು ಬತ್ತೆರ್?

ಮೋಕೆ ದಿನ್ಜಿಮನಸ್ಸ್‌ದಾ ಕಡಲ್‌ದನ್ಚಿನ ಉಡಲ್‌ದಾ
ಮೋಸ ದಗೆನೇ ದಾನ್ತಿನ, ಕೂಡು ಕೂಟೊಡಿತ್ತಿನಾ
ಓಡೆ ಪೋಯೆರಾ ಜನೊಕುಲು ಒನ್ಜಿ ಪೋಯೇರ್ ?

ಜಾತಿ ಮತ ಭೇದದ ಬೋದ ದಾನ್ತೆ ಬದ್‌ಕ್‌ದ್
ನೀತಿಗಾದ್ ಪ್ರಾಣ ಕೊರ್ದು ನರಮನ್ಯಾದ್ ಇತ್ತಿನಾ
ಓಡೆ ಪೋಯೆರಾ ಜನೊಕುಲು ಒನ್ಜಿ ಪೋಯೇರ್?
ಬೈಲ್ ಬೊಟ್ಟಿ ಕನ್ಡೊಲೆಡ್ ನಟ್ಟಿ ನಡ್ಪಿ ಬ್ಯಾರ್ದಿನಾ
ಬಾಯ್ಡೊರ್ಮೆ ಬೂತೊಲು ಸಿರಿಕುಲೆನಾ ಪಾಡ್ದನಾ
ಓಡೆ ಪೋಯೆರಾ ಜನೊಕುಲು ಒನ್ಜಿ ಪೋಯೇರ್?

ಪಳ್ಳಿ ಪರಕೆ ಊರುಸುಲೆಡ್ ಸುದಾರಿಕೆಗ್ ತುಲುವೆರ್
ಅರಿ ತಾರಯಿ ಪರಕೆ ಕೊರ್ದು ಎದುರುಡೊನ್ತೊದಿತ್ತಿನಾ
ಓಡೆ ಪೋಯೆರಾ ಜನೊಕುಲು ಒನ್ಜಿ ಪೋಯೇರ್?
ಕೂಟು ಕುಟುಮ್ಬನೇ ನೆರೆಕರೆ ಮಲ್ಪನ್ದೆ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಕರಕರೆ
ಬಡವು ಬಾಜೆಲ್ ಕಷ್ಟೊಗು ಜನಕುಲೊದಗೊನ್ದಿತ್ತಿನಾ
ಓಡೆ ಪೋಯೆರಾ ಜನೊಕುಲು ಒನ್ಜಿ ಪೋಯೇರ್?

ನೀತಿ ನಿಯಮೊನು ದನ್ಪ್‌ದ್ ಜಾತಿಲೆನ್ ಕರೆ ಒನ್ದಾದ್
ಶಾನ್ತಿದಾನ್ತೆ ಆತನ್ಯೊಡು ಬದುಕುನನ್ಚನೆ ಮಲ್ತಿನಾ
ಒಲ್ತು ಬತ್ತೇರಾ ಮೊಕ್ಲು ದಾಯೆ ಬತ್ತೇರ್?
ಧರ್ಮ ನಿನ್ದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಗೆತ ಬಿದೆನ್ ಬಿತ್ತ್‌ದ್
ದಾಲ ತೆರಿಯಂದಿ ಜನಕುಲೆನಾ ಮಾನ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆಪುನಾ
ಒಲ್ತು ಬತ್ತೇರಾ ಮೊಕ್ಲು ದಾಯೆ ಬತ್ತೇರ್?

ಪಳ್ಳಿ ಮಂದಿರ ಜರ್ತ್‌ದ್ ಇಲ್ಲ್ ಇಲ್ಲಗ್ ಕೊಲ್ಲಿ ದೀದ್
ಗಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಡ್ ನೆತ್ತೆರ್‌ದಾ ಫಲ್ಗೊಲೆನ್ ಪರಪಾವುನ
ಒಲ್ತು ಬತ್ತೇರಾ ಮೊಕ್ಲು ದಾಯೇ ಬತ್ತೇರ್?
ದ್ವೇಷದಾ ಗುರಿ ಯಾತ್ರೆಡ್ ಕಡ್ಪುಕೆರ್ಲಾ ಸೂತ್ರೊಡು
ರಾಶಿ ಪುಣೊಕುಲೆ ಮೇಲ್‌ಡ್ ದೀದ್ ಕುಲ್ಲೆರೆ ಸಿಂಹಾಸನಾ
ಒಲ್ತು ಬತ್ತೇರಾ ಮೊಕ್ಲು ದಾಯೆ ಬತ್ತೇರಾ?

✍ **ಮಹಮ್ಮದ್ ಬಡ್ಡೂರು**, ಕಂಪಮನೆ, ಅರ್ಕುಳ 574 143

ಯಾಪ ಉಂತು ಉರಿತಾಪ?

ಓವ್ವು ನಿನ್ನ ಊರು ಓವ್ವು ನಿನ್ನ ಮೂಲ?
ಓಲು ನಿನ್ನ ಉಂತು ತಾಣ ಓಡೆ ಮುಟ್ಟ ನಿನ್ನ ಶಿಕಾರಿ!?

ನೆತ್ತೆರ್ ಮೋನೆದ ಕೆಂಪ್ ಕಣ್ಣ್‌ದ ಹಿಂಸಾರೂಪಿ
ಉಂತಿನಲ್ಲ್ ಉಂತಂದೆ ಓಡೆಗ್ ನಿನ್ನ ಸವಾರಿ!?

ಕಲ್ಲ್ ಮೂಟೆದ ಉಲಯಿ ಬುಳೆದ್
ಪಜ್ಜಿನೆತ್ತೆರ್ ಪರಿನ ಹಿಂಸಾರಕ್ಕಸ
ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಡ್‌ಡ್ ಮಹಡಿ ಆಂಡಲಾ
ಮುಗಿಪಾಯಿಜ ನಿನ್ನ ತೂವರಾವಂದಿ ಯೇಸ

ಬೊಕ್ಕ ಇತಿಹಾಸದ ರಾಜಮಾರ್ಗಡ್ ನಿನ್ನನೆ
ನಲಿಕೆ ತೆಲಿಕೆ ತಾಪ ಪ್ರತಾಪ
ರಕ್ಕಸೆಗೆ, ಸೈತಾನೆಗೆ, ಕಾಪಿರೆಗೆ ಮೊರಮೊರನಿ
ಹಿಟ್ಲರ್, ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಪೂರ ನಿನ್ನನೇ ರೂಪ

ಯೇಸು ಬುದ್ಧ ಗಾಂಧಿನ್ ಚರಂಡಿಗ್ ನೂಂಕುದ್
ಮರ್ಲ್ ನಾಯಿದ ಲಕ್ಕ ನಿನ್ನನೇ ಆರ್ಭಟ
ಮತ, ಧರ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆದ ಅಮಲ್ ಪರ್ದ್
ಶಾಂತಿಯಾತ್ರೆನ್ ಉಂತಾದ್ ನಿನ್ನನೇ ಅರಚಾಟ

ಶಾಂತಿ ಕನತ ಬೀದಿದೀಪ ಮೆಲ್ಲಾಟರ್ಲ್ಲೊಂದಿಪ್ಪನಗನೇ
ನಿನ್ನ ಮರ್ಲಾಟಗ್ ಚೂರು ಚೂರು
ಯಾಪಗೊರ ಅರಲುನ ಶಾಂತಿದೂತೆರೆ ದೀಪನ್
ತೆಕ್ಕಾದ್ ಕತ್ತಲೆಡ್ ಬರುಟುಲಕ್ಕ ಮಲ್ಪಿ ಈ ಯೇರ್?

ಯಾಪ ಉಂತು ನಿನ್ನ ಉರಿತಾಪ?
ಯಾಪ ಕೇನಂದೆ ಕುಲ್ಲು ಗುಮ್ಮನ ಹೂಂಕಾರ?
ಯಾಪ ತೋಜು ಬಾನ ತುಂಬು ಬೊಲ್ದು ಪಾರಿವಾಳ ರೂಪ
ಯಾಪ ಕೇನು ಶಾಂತಿ ದೂತರೆಗ್ ಪಾಡುನ ಜಯಕಾರ?

✍ **ಮಂಜುನಾಥ ಕೆ. ಎಸ್.,** ಮುಳ್ಳುಗುಡ್ಡೆ ಗುಜ್ಜಿಬೆಟ್ಟು ಶಿವಪುರ, ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕು

ಬೋಡೊಂಜಿ ಕನ್ನಾಟಿ

ಬೋಡೊಂಜಿ ಕನ್ನಾಟಿ
ಕೊರ್ಪಿನಕುಲು ಏರ್?
ಈರಾ ಅತ್ತ್ ಆರಾ?

ಯಾನೆಂಕ್ ತೋಜುನ ಕನ್ನಾಟಿ ಬೋಡು
ಎಂಕ್ ಯಾನೇ ತೋಜುನ ಕನ್ನಾಟಿ ಬೋಡು

ಕಪ್ಪಾ ಬೊಲ್ದಾ ಅತ್ತ್
ಸಪುರನಾ ತೋರನಾ ಅತ್ತ್
ಉದ್ದನಾ ಕುದ್ಯನಾ ಅತ್ತ್
ಎಲ್ಯನಾ ಮಲ್ಲೆನಾ ಅತ್ತ್
ಓರೆನಾ ಕೋರೆನಾ ಅತ್ತ್
ಯಾನೆಂಚ ಉಲ್ಲೆನಾ ಅಂಚನೇ ದೋಜುನ
ಕನ್ನಾಟಿ ಬೋಡು
ಏರೆಡಾಂಡಲ ಉಂಡಾ?

ಎಂಚಿನಾಂಡಲ ಒಂಜಿ ಕನ್ನಾಟಿ ಅತ್ತ್
ಏರ್ ತಗ್ಗಿಜ್ಜ್ಯಾಂದಿ ಸಮತಟ್ಟ್ ಕನ್ನಾಟಿ.

ತಿಕ್ಯರೆ ತಿಕ್ಕು ಜಾತ್ರೆದ ಸಂತೆಡ್
ಮಣಿ ಸರಕ್ಕ್‌ದಂಗಡಿಡ್
ಪತ್ತೆದೊಟ್ಟುಗ್ ಪತ್ತೊಂಜೆನ ಲೆಕ್ಕ
ಮೂಜಿ ಅತ್ತ್ಂಡ ಆಜಿಕಾಸ್‌ಗ್
ತೋಜ್ಜೆನಾ ಯಾನ್ ಅಗ್ಗೊದಾ ಮಾಲ್‌ಡ್?

ತೋಜೊಡೆಂಕ್ ಯಾನ್ ಇಡಿಕ್ಕಿಡಿ
ತರೆ ಬಾಯಿ ಬಂಜಿ ಸೊಂಟ ಕಾರ್
ಒಂಜೇ ನೋಟೊಗ್ ಒರ್ಮೆಲ್ ತೋಜೊಡು

ಕೆಕ್ಕಿಲ್ ತೋಜಿಂಡ ಪೊಕ್ಕುಲು ತೋಜಾಂದಿ
ನೆತ್ತಿ ತೋಜಿಂಡ ಉಂಗುಟೊ ತೋಜಾಂದಿ
ಚಿಲ್ಲರೆ ಕನ್ನಾಟಿ ಎಂಕ್ ಬೋಡ್ಚಿ
ತಿಗಲೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಬೆರಿಲಾ ತೋಜೊಡು
ಇಂಚಿದಿನ ಕನ್ನಾಟಿ ಎಂಕ್ ಬೋಡು

ಈರೆ ಅಂಗಡಿಡುಂಡಾ ಸುಬ್ರಾಯ ಕಾಮತೆರೆ?
ಇಬ್ರಾಯಿ ಸ್ಯಾಬೆರ್ನ ಮಳಿಗೆಡುಪ್ಪಾ?
ಅಂತೋಣಿ ಸೋಜೆರೆನ ಬಂಡಸಾಲೆಡ್ ತಿಕ್ವಾ?
ಏರೆಡುಂಡು ಪನ್ಲೆ ಬೇರೊತಕುಲೆ?

ಉಪ್ಪಾಂದ್ ನಿಕುಲೆಡ
ಇತ್ತ್ಂಡ ಎನಟನೇ
ಊರಿಯಕುಲು ಕಟ್ಟಾಯ್ನ ಈ ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲ್‌ಡೇ
ಅಟ್ಟೊಡೋಳೋ ಒಂಜಿ ಮೂಲೆಡುಪ್ಪರೆ ಯಾವು
ತುಡರ್ ಪತ್ತೊಂದ್ಯಾನ್ ನಾಡೊಡತ್ತೇ?
ಅಂದ್ ನಾಡೊಡಾತೆ.

✍ ಬಿ. ಪುರಂದರ ನ್ಯಾಯವಾದಿ 'ಅನುರಾಗ' ಚಿದಾನಂದರಾವ್ ಕಂಪೌಂಡ್
ಮಂದಿರ ರಸ್ತೆ, ಪುತ್ತೂರು *574 201*

ಎಂಚಿ ಸಂತೋಸು ಎನ್ನ ಮನಸ್‌ಗ್ !

ಮನಸ್‌ಗ್ ಆಪಿನ ಸಂತೋಸುದ ಅರೆಗಳಿಗೆ ಮೂಜಿ
ನಡ್‌ದ್ ಬುಳೆಪಾಯಿನ ಕೆಯಿ ಕುರಳ್ ದಂಗಾನಗ
ತನ ಬಾಲೆ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪು ಪಜ್ಜೆದೀದ್ ನಡಪುನಗ
ಪೊಸಬರ್ಸೊ ಭೂಮಿಗ್ ಬೂರ್‍ದ್ದು ಕಮ್ಮೆನೊ ಲಕ್ಕ್ನಗ

ಮುಲ್ಪ ಸಂತೋಸು ಆಪಿನೆಂಚ ಮುಪ್ಪತ್ತಾಜಿ ದುಃಖೊದ ನಡುಟು
ದಿಕ್ಕ್ ದೆಸೆ ದಾಂತೆ ನೆತ್ತೆರ್ ಪರಿಪುನ ಎನ್ನ ಉಡಲ್‌ಗ್
ಅಲ್ಪ ಮುಲ್ಪ ಪರಿಕೊಟೆ ಕುಂಟುಡು ದೊಂಪದಡಿಟ್
ಬಂಜಿಗಿಜ್ಜಂದೆ ಬದುಕುನ ಎನ್ನ ಜನೊಕುಲೆನ್ ತೂನಗ

ನಮ್ಮ ಕಾಶ್ಮೀರೊಡು ನಿಚ್ಚೊ ನರಹತ್ಯೆ ಆವೊಂದುಪ್ಪುನಗ
ಸುತ್ತುಮುತ್ತೊಡು ಜಾತಿ ವಿಜಾತಿಂದ್ ಸಯ್ಯೊಂದುಪ್ಪುನಗ
ದೇಶಸೇವೆಗ್ ಪೋತಿನ ನಮ್ಮ ಮೆಗ್ಯನಕುಲೆನ
ಪುಣತ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಅಪಗಪಗ ಬರೊಂದಿಪ್ಪುನಗ

ವಿಶ್ವಶಾಂತಿಗೊಪ್ಪಿನ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆದ ಬರಿಟೇ
ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಳಿಗೆಡ್ ಸೂ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಬೊನ್ಯಾನಗ
ವಿಶ್ವನಾಶೊದ ಕೆಲಸೊ ಇಡೆಬುಡಂದೆ ನಡಪುನಗ
ವಿಶ್ವ ಮಾನವತಾವಾದ ಸುಳಿಗಾಳಿಗ್ ತಿಕ್ಕ್ನಗ

ಮಲ್ಲ ಆಸೆಡ್ ಗೆತೊಂದಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಮ್ಮ
ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಂವಿಧಾನೊ ಬರೆಯಿನ
ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ನ ಆಸೆಲು ಮಾತ ನೀರ್‌ಡ್ ಹೋಮೊ
ಸತ್ಯಸಾದಿ ಪತ್ತುನಾಯಗ್ ಮೂಜಿನಾಮೊ

ಎಂಚ ತಿಕ್ಕೊಡು ಈ ಮೂಜಿ ಅರೆಗಳಿಗೆ ಎನ್ನ ಉಡಲ್‌ಗ್?
ಮಣ್ಣ್‌ದ ಕಮ್ಮೆನೊಡು ನೆತ್ತೆರ್‌ದ್ದ ವಾಸನೆ ಬನ್ನಗ
ಮುಲ್ಪನೇ ಬುಳೆದ್ ಕಣ್ಣ್ ಬುಲಾವುನ ಎನ್ನ ಬಾಲೆದ ಲೀಲೆ ತೂನಗ
ವಿಷೊ ಪಾಡ್ದೇ ಬುಳೆಪಾಯಿನ ಕೆಯಿತ ನುಪ್ಪು ಬಾಯಿಗ್ ದೀನಗ
ಮುಲ್ಪ ಸಂತೋಸು ಆಪಿನೆಂಚ?

✍ ಎ.ಪಿ. ರೈ "ಬಾಲಾಜಿ" ಆರ್ಯಾಪು ಪುತ್ತೂರು – 574 210

ಚಂಚಲ ಪಣ್ಪಿ ಕಂಚಲ

'ಕಂಚಲ ಇತ್ತ್ಂಡ ಎಂಚಲ, ಉಣೋಲಿ......ಪಣ್ಪಿ ಮಲ್ಲೆ ಪಾತೆರ ಉಂಡತ್ತೆ ಅವು ಅಂದ್. ಆಂಡಲ ಆ ಪಾತೆರದ ಬಗ್ಗೆ ಪಣ್ಪಿ ಕತೆ ಇಂದತ್. ನಮ ಪಣೆಯೆರೆ ಅಂದ್ ಪಿದಾಡ್ನಿನಿ ಚಂಚಲಕ್ಕನ ವಿಷಯೊನು ಪಂಡ ಕಜ್ಜಿ ಮೋನೆದ ಕಂಚಲಲಾ ಪಿರ ಉಂತೋಡಾವು..ಅಂಚಿತ್ತಿ ಭಾರೀ ಕೈಪೆದ ಚಂಚಲಕ್ಕ....ಈತ್ನೆಟ್ಟ್ ಕಾಡ್‌ಡೆ ಇತ್‌ದ್, ಇತ್ತೆ ಊರುಲೇನ್‌ಲಾ ತಿರ್ಗೊಂದು ಬರ್ಪಿ, ಮುಲ್ಲು, ಮೋನೆದ , ಸೀಪೆದ ಕಂಚಲ...... ಈ ನೆಲೋಟು ಬುಳೆಪುಂಡ್ ಪಂಡ್ದ್ ತೆರಿದ್‌ಲಾ, ನರಮಾನಿ, ಕೈಪೆ ಗುಣ ಬುಡ್ದು, ಎಡ್ಡೆಡ್ ಬದ್ಕೋಡುಂದ್ ಸುದಾರ್ತ್‌ದ್, ತೆರಿಯೊಣಿಯೆರೆ ನಮ ಸುರು ಮಲ್ಪಿ ಗಲ್ಗೆಡೇ, ನಮ್ಮನೇ ಊರ್ದ ಚಂಚಲಕ್ಕನ ಕಂಚಲ ಬುದ್ದಿಲೇಡ್ ಒಂಜೆನಾಂಡಲ, ಪನಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುಗ..... ಅತ್ತಾ.....

ಚಂಚಲಕ್ಕನ ಇಸಯ ಪನಿಯೆರೆ ದಿಂಜ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ದುಂಬೆತ್ತೊಂದು ನೆನೆಪುಡು ಬರ್ಪಿನ, ಕಂಚಲದ ಪಿದಾಯಿದ ಸುರ್‍ವೊನು ಪಣ್ಪಿನತ್ತ್. ಮನಸ್‌ದ ಒಳಾಯಿ ಪೊಗ್ಗ್‌ದ್ ಆರ್ನ ಬೆಂಗ್‌ದ ಬಲೊಟು, ಕೈಪೆ ಕಕ್ಕುನ ಕೆಲಸ, ಎಂಚ ಬೆರಿ ಬೊಟ್ಟೊಂದ್ ಇಪ್ಪುಂಡ್ ಪಣ್ಪಿನೆಕ್, ತೆಲಿಕೆದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕಡ ಕೇನೋಡು. ಅವು ಬರಿಕ್ ಇಪ್ಪಾಡ್. ತೆಲಿಕೆದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕನ, ಹಂಗ್‌ದ ಪಾತೆರ..... ತೆಲಿಕೆಡ್, ನಡುಟೆ ಧನಿ ಚಂಚಲಕ್ಕನ ಕೈಪೆ ಯಿಸ, ಎಂಚ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುಂದ್ ತೆರಿಯೊಣೆರೆ,ನಮ ಒಂಚೂರು ಪ್ರಯತ್ನಮಲ್ಪುಗ ಆವತ್ತ....

ತೆಲ್ಕೆದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ, ಚಂಚಲಕ್ಕನ ಇಲ್ಲದ, ಬರಿತ ಬುಡರೊಡು ನಿಲ್ಕೆ ತೆಲ್ಕೆಡೆ ದಿನ ದೆಪ್ಪುನಾರ್. ಮೋಳೇನ ಪೊಡಿಕಾಸ್ ಬಾಡ್ಯಾಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ.... ಆ ನಾಟಕದಂಚಿನ ತೆಲ್ಕೆಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ. ಚಂಚಲಕ್ಕಗ್ ಉಳ್ಳೆಡೇ ಬೆಯ್ಯೊಂದಿತ್‌ಂಡ್ ಮೋಳೇನು ಎಂಚಾಂಡಲ ಗಿಡಾವೊಡು.ಬುಡಾರ ಖಾಲಿ ಮಲ್ಪಾದ್, ಬೇತೆಕೈಗ್ ಹೆಚ್ಚಾದ ಬಾಡ್ಯಾಡ್ ಕೊರೋಳಿ ಪಂಡ್ದೇ, ಆರ್ನ ಮಂಡೆಡ್, ತಿರ್ಗೊಂದಿತ್‌ಂಡ್.

ತಿಮ್ಮಕ್ಕನ್ ಲಕ್ಕಾವುನ ಬೇರ ಚಂಚಲಕ್ಕಗ್ ಪಾಪದಕ್ಲೆನ್ ಪೋಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಾವುನು...... ಪಂಡ ಪರ್‌ಂದ್ ತಿಂದಿನಲ್ಕ....ಕುಶಿಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನ ಇಸಯ ಇತ್‌ಂಡ್ ತಿಮ್ಮಕ್ಕಗ್ ಬುದ್ದಿ ಕಲ್ಪಾವೊಡು. ಆಳ್ ಪಣಂದೆ ಬುಡಾರ ಬುಡ್ಪಿಲಕ್ಕೆ ಉಪಾಯ ಮಲ್ಪೋಡೇ, ಪಂಡ್‌ದೇ, ಚಂಚಲಕ್ಕನ ಮಂಡೆ... ಬೆಚ್ಚೊಡ್, ಒಂದು ಉಪಾಯೊ ಮೂಲೆಡ್ ತಿಕೊಂದ್ ಬೂರೋಡಾ..?

ತಿಮ್ಮಕ್ಕಗ್ 'ಉಚ್ಚು' ಪಂಡ ಆವಂದ್ ತೊಂದರೆ ಕೊರಡಾ..... ಪಂಡ್‌ದೇ ದಿನೊಲಾ, ನಾಗನ ಕಲ್‌ದ ಕೈತಾಳ್ ಪೋದು, ನಾಗಗ್ ಪೇರ್ ಮೈತ್‌ದ್, ಕೈ ಮುಗ್ತ್‌ದ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರಂದೆ, ಆರ್ನ ಕೈಟ್ ವಾ ಕೆಲಸಲಾ ಆವಂದ್ ಅಂಚ ನಾಗನ ಕಲ್‌ನ್ ನಂಬೊಂದಿತ್ತಿನಾರ್.

ಚಂಚಲಕ್ಕಾಗ್ ತಿಕ್‌ಂಡ್ ಒಂಜಿ ಗಟ್ಟಿದ ಕಾರಣ. ಇಂದೆನ್ ನಡಪಾದ್, ಮೋಳೇನು ಗಿಡಪುನ ಪಂಡ್‌ದೇ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡ್ಯೆರ್!

ಕಂತುನ ಸೂರ್ಯೆ ಕಡಲ್‌ಗ್ ಮೀಯೆರೆ ಜಯ್ಪೆ, ಚಂಚಲಕ್ಕಗ್ ಓಲಿಜ್ಜಾಂದಿ ಕುಸಿ.

ತಾದಿ ತೋಜಂದಿನಾತ್ ಕತ್ತಲೆ ಕಾರ್ ದೀವೊಂದುಂಡು. ಬಿರ್ಸಾತಿಕೆದ ಬಿಸತಿನ್ ಪಿದಾಯಿ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಕಾತ್ ಕುಲ್ಯೇರ್ ಚಂಚಲಕ್ಕ. ಅವುಲ ಅಮಾಸೆದಾನಿ. ಸೂರ್ಯನ್ ಗಿಡತ್ತಿನ ಕತ್ತಲೆಗ್ ಪಣೋಡಾ ಗೆಂಡಗ್ ಕರಿಪೂಜಿನಲ್ಕ ಆಪಿನವೇ ತಡವು. ಕಡೆಸ್‌ಂಡ್ ಅಂದ್ ಅಮಸರ ಮಲ್ಪೆರೆಲಾ ಆವಂದ್. ಅಟಿಲ್ದ ಕೋಣೆಡ್ ಬಾಜನೊಳು ಪಂದ್ಯರೆ ಸುರಾಂಡ್.

ಚಂಚಲಕ್ಕಗ್ ಓಲಿಜ್ಜಾಂದಿನ ಪೋಡಿಗೆ ಸುರು ಆಂಡ್, ಇಲ್ಲದ ಬಾಕಿಲ್ದ ಎದುರ್ದೇ ಉಂತ್‌ದ್, ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡ್ಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೇರ್. "ಉಚ್ಚು...... ಉಚ್ಚು..... ತರೆದೆರ್ತಿನ ಭಾರೀ ಮಲ್ಲೆ ಕರಿ ನಾಗೆ......! ಇಲ್ಲದುಲಾಯಿ ಪೋಗ್ಗುದೆ.......! ! !

ಅಕ್ಕಾ...... ತಿಮ್ಮಕ್ಕಾ.....ಒಂಜಿ ಗಲ್ಗೆ ಇಂಚಿ ಇಲ್ಲದುಲಾಯಿ ಬಲೇ. ಎನ್ನ ತಿಗಲೆ, ಪೋಡಿಗೆಡ್ ಕಡೆಪಿ ಕಲ್ಲಾತ್‌ಂಡ್. ನೆಲೋಟು ಉಂತೆರೆಲಾ ಕಾರ್‌ಡ್ ಬಲ ಇಜ್ಜಾಂದಿಲೆಕ್ಕ, ಕಾರ್ ಕುಂಬಾರೊಂದುಂಡು ಬಲೆ ಅಕ್ಕಾ. ನಮ ಇಲ್ಲದುಲಾಯಿ ಪೋದು ಆ ನಾಗನ್..... ಬೆರಿ ಬತ್‌ದ್, ಬಡುಟು ಗಿಡಾಪುಗ ಬಲೇ....... ಬೇಗ ಬಲೇ ಅಕ್ಕಕಾ........!

ಚಂಚಲಕ್ಕನ ದೊಂಡೆಡ್ ತಿಮ್ಮಕ್ಕಗ್ ಪೋಡಿಗೆ ಪುಟ್ಟಿಲಕ್ಕಾ ಆಂಡ್. ಜಾಲ್‌ಗ್ ಕಾರ್ ದೀಯೆರೆಲಾ ಆವಂದ್ ಇಲ್ಲದುಳ್ಳೆ ಉಂತೆರೆಲಾ ಪೋಡಿಗೆ. ಕುಂಬಾರೊಂದ್ ಕುಲ್ಯೇರ್. ಮೈಕ್ ಭೂತ ಪತ್ತಿಲಕ್ಕಾಂಡ್. ದರ್ಪುನೆಟ್ಟ್ ನಾಲ್ಯೆಲಾ ಮಗುರಂದ್!

ಇಂಚಿಡ್ದ್ ಚಂಚಲಕ್ಕನ ಬೊಬ್ಬೆ ಏರೊಂದೇ ಉಂಡು. ಜಾಲ್‌ಡೆ ಜನ ಸೇರೊಂದೇ ಉಲ್ಲೇರ್.ಪೋಪಿನಕ್ಳು.....ಬರ್ಪಿನಕ್ಳೆಡ ಬಾಯಿಡ್, ನಾಗೆ ಪೊಗ್‌ದ್‌ಂಡ್‌ಗೆ...... ಜನ ಕ್ಲೇಡ್ದ್.....ಜನಕ್ಲೆಗ್ ಧರ್ಮೊಗೇ ವಿಸಯ ಪೋವೊಂದೇ ಉಂಡು. ಚಂಚಲಕ್ಕ ಪಂಡಿನೆಂಚಿನನೊ.... . ಜನಕ್ಲೇಗ್ ತಿರಿದಿನಿ ಎಂಚಿನನೋ? ಜಾಲ್‌ಡ್ ಜನಕುಲ್ಲೊ ಕೈಮುಗಿತ್‌ದ್ ಉಂತುದೇರ್. ಏರೆಗ್ಲಾ ಉಳ್ಳೆ ಪೋಪಿ ಗಟ್ಟಿ ತಿಗಲೆ ಇಜ್ಜಿ. ಧಾಮಣ್ಣೆ ಧೂಮಣ್ಣೆ. ಸೋಮಣ್ಣೆ, ಅಂಗಾರಣ್ಣೆ ಭೂದಣ್ಣೆ. ಗುರುವಣ್ಣೆ, ತುಕ್ರಣ್ಣೆ, ತಣಿಯಣ್ಣೆ, ಐತಪ್ಪಣೆ, ಮೊಕ್ಳು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಬತ್‌ದೇರ್. ಜನ ನೂದುಗಟ್ಟಲೆ ಸೇರ್ಯಲ್ಪ. ಬೊಕ್ಕ ಬೊಕ್ಕ ಸೇರಿನಾಕ್ಲೇಗ್ ಅಕ್ಳು ಪಂಡಿನವೇ ಕತೆ. ಉಳಾಯಿ ನಡತಿನೆಂಚಿನಾಂದ್‌ಲಾ ಏರ್ಯೆಗ್ಲಾ ತೆರಿಯಂದ್. ಈತ್ ಜನ ದಾದೆಕ್ಕ್ ಸೇರ್ದೇರ್‌ನೆಟೆ ಏರಾಂಡಲಾ ಸೈತೇರಾ...... ಮರೋಣಗ್ ಜನ ಸೇರ್ದೇರಾ ನೆಟೆ. ಇಂಚ ಜನಕ್ಳೇನ ಸಂಸಯೊಕು ಲೆಕ್ಕ ಇಜ್ಜಿ. ಮರ್ಲ್ ಜನ ಪಂಡಿನನೇ ಸುದ್ದಿ! ತರೆಗೊಂಜಿ ಪಾತೆರ!

ಕೆಲವೆರ್ ಪಣೊಂದಿತ್ತೇರ್ ಬರಿತ ಬುಡಾರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕಗ್ ನಾಗನ ದೋಷ ಉಂಡುಗೆ. ಆರ್ ಇತ್ತೆನೇ ಇಲ್ಲ್ ಖಾಲಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೋಂಡ ಎಡ್ಡೆಗೆ, ನಾಗ ದೋಷ ಇತ್ತಿನಕ್ಳು ಈ ಇಲ್ಲೋಳು ಇಪ್ಪೆರೆ ಆವಂದ್‌ಗೆ ! ತಿಮ್ಮಕ್ಕಗ್ ಇಂದೆಡ್ದ್ ಸುಖ ಇಪ್ಪಾಂದ್. ಮಿತ್‌ಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್......ನಾಗೆ.... ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೆ ಆದ್ , ತೊಂದರೆ ಕೊರ್ಪಿನ ತಪ್ಪಾಂದ್. ಇಂದೆಕ್ ದಾಲ ಸಂಸಯಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡೇರ್ ಆಡೆ ಬತ್ತಿನಾರ್ ಒರಿ.

ಇಂದೇನ್ ಚಂಚಲಕ್ಕ ಪಂಡೇರಾ.... ಇಜ್ಜಾ.....ಏರಾಂಡಲ ಬತ್ತಿನಾಕ್ಳೇನ ಪಟಾಕಿ ಪುಡಾಯಿನ ಪಾತೆರನಾ.......ತೆರಿಯಂದಿಲೆಕ್ಕ...... ಅಲ್ಪ ಬತ್ತಿನ ಜನೊಕ್ಲೇಗ್ ಗಾಬು.

ಮಾತೆರ್ಲಾ ಕಾರ್ಪ್ ಮುದೆಲ್ ತೂಪಿನಿ....ದೂರ ಪೋಪಿನಿ. ಇಂಚಾಯಿನೆಟ್ ಜನೊಕ್ಳು ಬಿಂಗಿರಿ ಕಟೊಂದಿತ್ತೇರ್ .... ನಾಗೆ.......ನಾಗೆ ಪಂಡ್ವೇ.

ಚಂಚಲಕ್ಕಗ್ ಚೋಲಿ ಕಳಿಯಿನ ಪೂಬಾರೆ ಪರ್‌ಂದ್......ತಿಗತ ನೈಟ್ ಬೂರ್ಡಿನಲ್ಕ ಆಂಡ್ ಪಂನ್ಕ . ಇಂದತ್ತ್ಯಾಂದೆ ಚಂಚಲಕ್ಕ ಉರ್ದ ಗುರ್ಕ್ಯಾರೇನ್ ಲೈದೇರ್. ಆರೆನ್ ನಿಧಾನೊಡೆ, ಉಳಾಯಿ ಚಾವಡಿಗ್ ಬಲೆ ಅಂದ್‌ಲೈದೇರ್. ಆರೇಗ್ ಆಲ್ಪ ಇತ್ತಿ ಕುರ್ಶಿಡ್ ಕುಲ್ಯೆರೆಲ ಪಂಡೇರ್. ಅರೆಗ್‌ಲ ಪುಕು ಪುಕು.ಕುರ್ಶಿಡ್ ಕಾರ್ ತಿರ್ತ್ ಪಾಡ್ದ್ ಕುಲ್ಯೆರೆ ಆವಂದ್, ತಿಗಲೆ ಎಡ್ತೊಂದಿತ್‌ಂಡ್. ಕಾರ್‌ನ್ ಕುರ್ಶಿದ ಮಿತ್‌ಗೆ ಒಯಿತ್‌ದ್, ಚಂಚಲಕ್ಕನ ಪಾತೆರೊನು ಒಂತೆ ಕೆಬಿಕ್ ಪೊಗ್ಗುಲಕ್ಕ, ಅಂಚಿ ತೂಯೆರ್.

ಚಂಚಲಕ್ಕ ಪಂಡೇರ್....... " ಅಂದೇ ಅಣ್ಣಾ...... ಈರ್ ಪಿರಿಯಾಕ್ಳು ಅತ್ತಾ ಈರೇ ತೂಲೆ, ನಿಜ ತೆರಿಯು. ಅಟಿಲ್‌ದ ಕೋಣೆಡ್ ಬಾಜಣೊಲೆನ್ ದೀತಿನ ಕಪಾಟುನ್ ತೂಲೆ.... ಒಂತೆ ತಿರ್ತುಡೆ ತೂಲೆಗೆ....! ಬೀಲ ತೋಜುಂಡ್ ಅತ್ತೇ........?

ಅಂದ್..... ಚಂಚಲಕ್ಕ ಈರ್ ಪಂಡಿನಂಚನೇ, ಬೀಲ ಬೀಜಾವೊಂದು ಮಿತ್‌ದ ಪಲಾಯಿದ ಇಡೆಟೆ, ನುರ್ಕುಂಡ್.

ಇತ್ತೆ..... ಗುರ್ಕಾರ್ರೇ ಈರೇ ತೂಯಾರತ್ತಾ.......! ಬರಿತ ಇಲ್ಲದ ತೆಲಿಕೆದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕಗ್‌ಲಾ ಕೇಣೋಡು...... ಆತ್ ಜೋರುಡೆ ಪಂಡೇರ್..... ಚಂಚಲಕ್ಕ. ಆ ಇಲ್ಲೊಳು ಅಟಿಲ್ದ್ ಬಾಜಣ ದೆಕ್ಕುನ ಕುಂಟದ್ರುನೆಟ್ಟೇ ದಿನ ದೆತ್ತೊಂದು, ಅಲ್ಪನೇ ಒಣಸ್‌ಲಾ ಮುಗಿಪುನ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ್‌ಗ್, ಪೋಡಿಗೆ ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಲಕ್ಕಾಂಡ್.

ದಾದೆಕ್ಕಾ ದಾದನಾ ..... ಚಂಚಲಕ್ಕನ ಸ್ವರ ಏರೊಂದೇ ಉಂಡು. ತಿಮ್ಮಕ್ಕಗ್ ಅಲ್ಪನೇ ಕುಲ್ಲುಂಡ ತಿಗಲೆ ಪುಡಾಪು. ನನ ಯಾನ್ ಮೊಕ್ಲೇನ ಹಂಗ್‌ಡ್, ಮೊಕ್ಲೆನ್ ಇಲ್ಲೊಳು, ಉಂತಯೆ..... ಪಂಡ್‌ದ್, ಗಂಟ್ ಕಟ್‌ದ್, ಜಾಲ್‌ಗ್ ಜತ್ತಿನಾರ್, ಕತ್ತಲೆಡ್ ಕರಗ್ಯೇರ್. ಆರ್ ವಾ ಸಾದಿಡೆ ಪೋಯೆರ್ ಪಣ್ಪೆನಲ, ಏರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾವಂದ್.

ಜನೊಕ್ಳು ಅಕ್ಲಕ್ಲೇನ ಕತೆನ್ ಪಣೊಂದ್, ಐಟೇ ಮುರ್ಕೊಂದ್ , ಇಪ್ಪುನ ಸಮಯ. ನಾಗನ ದೋಷಟುಪ್ಪಿ, ಪತ್ತ್ ಪಡ್ಕೆನ್, ಪಂಡ್ಪ್ ವಿವರಣೆ ಕೊರ್ದ್ಪ, ಐಕ್ ದಾನೆದಾನೆ ಪರಕೆ, ಸಂದಾಯ ಸೇವೆ ಆವೋಡು ಪಣ್ಪಿ ವಿವರಣೆ ಕೊರ್ಪಿ ಸಮಯೊಡೆ....." ಅಂದೇ? ಪಂಡೇರ್. ಈರ್ನವ್ವು ಪುಚ್ಚೆ ಇಜ್ಜಾಂದ್‌ಲಾ ಕೇಂಡೇರ್ ಚಂಚಲಕ್ಕ ತರೆಗದ್ದಾಯೆರ್.

ಅಂದ್, ಯಂಕ್ಳು ತೂಯಿನ.... ಅಂದ್ ಬೀಲ. ಬೀಲನೇ. ಆಂಡ ಒಯಿತ ಬೀಲ ಪಣ್ಪಿನ ತೆರಿಯೊಣೋಡು. ಗಾಬರಿ ಮಲ್ಪಡೇ. ದಾಯೆಗ್ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಗಡಿಬಿಡಿ ಅತ್ತಾ. ಸರಿಯಾದ್ ಬೊಳ್ಪುಲಾ ಇಜ್ಜತ್ತೇ. ನಮ ಸರಿಯಾದೇ ತೂದು ಪಾತೆರ್ಗ. ಉಚ್ಚು ಇತ್‌ಂಡ, ನಾಗೆ ಇತ್‌ಂಡ...... ಪೋಡ್ಯಡೇ.....ಯಾನೇ ಪತ್ವೇ ಆವಂದೇ.....!

ಗುರ್ಕಾರ್ ಪಂಡೇರು..... ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲದ ಬ್ಯಾಟರಿನ್ ತರ್ಪಾಗ... ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆತ್‌ದ್ ಉಗ್ರಾಣಿ ಶೀನಪ್ಪಣ್ಣಗ್ ಪಂಡೇರ್.ಬೀಸ ಬೀಸ ಪೋದು ಇಲ್ಲದ ಬ್ಯಾಟರಿ ಕೊಂಡು

ಬರೋಡು... ಇಲ್ಲದುಲಯಿ ಬೊಳ್ಪು ಯಾವಂದ್..... ಪಂಡೇರು.

ಬ್ಯಾಟರಿ ಬೊಳ್ಪುಡೆ ಗುರ್ಕಾರ್ರು ತೂಯೆರ್. ಪಂದುನ ಬೀಲದ ಲೀಲೆ ಒವ್ವೊಂದ್! ಅಂದ್ ಬೀಲ ಪಂದಾವೊಂದುಂಡು! ಅಕ್ಕ ಪಂಡಿನ ಬೀಲ ಬೀಲನೇ ಅಂದ್. ಆಂಡ ಅವು ಒಯಿತಾ.... ಸರಿಯಾದ್ ತೂಕ!

ಬೊಳ್ಪು ಪಾಡ್ದ್ ತೂನಾಗ, ಒಂಜಿ, ಗಲ್ಗೆಡೆ, ತಿರ್ಲ್ ಪಿದಾಯಿ! ಬೀಲ ಪಂದಾದ್ ಅಂಚಿ ಇಂಚಿಡೆ, ಕತ್ತ್‌ಲೆಡ್ ಕಾರ್ ಪಾಡಿನಾಯೆ ಏರ್ ಗೊತ್ತಾಂಡಾ! ಬೇತೆ ಏರ್ಲಾ ಅತ್ತ್! ಎಲಿ! ಅಕ್ಕ ದೀತಿನ ಚಕ್ಕುಲಿ ಕಮ್ಮೆನೊಗು, ಅವು ನಿಲ್ಕೊಂದಿತ್‌ಂಡ್..... ಅಂಚಿ ಇಂಚಿ ತಿರ್ಗೊಂದಿತ್‌ಂಡ್.

ನಿಜವಾಯಿನೋ ಗುಟ್ಟುನು ಕಟ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಗುರ್ಕಾರ್ ಚಾವಡಿಡ್ದ್.... ಮುಟ್ಟು ಜತ್‌ದ್, ಜಾಲ್‌ಗೆ ಬತ್ತೇರ್.

ನನಲಾ ಜನೊಕ್ಲು ಉಂತೋದೇ ಉಲ್ಲೆರ್. ತರೆಕೊಂಜಿ ಪಾತೆರ್ವೆರ್. ಗುರ್ಕಾರ್, ತೂದು ಪಂಡಿನ, ಪಾತೆರ ಮಾತ್ರ ಏರೆನಲಾ ಕೆಬಿ ಪೊಗ್ಗಂದ್. ಬೊಕ್ಕಲಾ ಜನೊಕ್ಲು ಕತೆ ಕಟ್ಟೊಂದೇ ಉಲ್ಲೇರ್.... ಗುರ್ಕಾರ್ರೆಗ್ ತೆಲಿಕೆ ಬತ್‌ಂಡ್..... ಆಂಡಲಾ ....ಸುದಾರ್ತೊಂದು, ತನ್ನ್‌ಇಲ್ಲದ ಸಾದಿ ಪತ್ಯೆರ್ ಆರ್.

ಬರಿತ ಬಾಡ್ಯಾದ ಇಲ್ ಖಾಲಿಯಾದಿತ್‌ಂಡ್. ತೆಲಿಕೆದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಕೇಣಂದೆ, ಪಣಂದೆ, ಗಾಡಿ ಬುಡ್ಡಿತ್ತೇರ್. ಜನೋಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಅಲ್ಪನೇ ಉಂತ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ...... ಅಕ್ಲೆಡ ಕೇಂಡ, ಗೊತ್‌ಜ್ಜಿ ಪಂಡೇರ್.

ಚಂಚಲಕ್ಕಗ್ ಉಳಯಿಡೇ ಸಂತೋಸ...... ಜನೋಕ್ಲು ಏರ್ ಎಂಚ ಬೋಡು ಪಂಡಲ ಕೇಣಯ...... ಮರ್ಲ್ ಜನೋಕ್ಲು ಪಾತೆರೊಡೇ ಸುಖ ತೊಜುನಾಕ್ಳೆತ್ತಾ...... ಪಟ್ಟೆದಾಂತಿನ ರೈಲು ಬುಡೊಂದೇ ಇತ್ತೇರ್.

ಅಂದ್ ತಿಮ್ಮಕ್ಕನ ಇಲ್ ಖಾಲಿ ಆತಿನ ತೂದು, ಚಂಚಲಕ್ಕ ನೆನೆತೆರ್..... ಉಪಾಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ. ಕೆಲಸ ಎಂಚ ನಡಪಾದ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು ಪಣ್ಪಿನ ಅರೆಗ್ ಮಾತ್ರನೇ ತೆರಿಯಿಂಡ್.

ಅಲ್ಪ ಸೇರ್ದಿನ ಜನೊಕ್ಲು, ಚಂಚಲಕ್ಕನ ಪಾತೆರೊಗ್ ಉಪ್ಪುಖಾರ ಬೆರಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಬೀಲ ರೆಂಕೆ ಸೇರ್ಸಾದ್, ಪಾತೆರ ಪಾತೆರ ಬುಳೆಂಡ್. ಅಲ್ಪ ಇತ್ತಿನ ಎಲಿ..... ಪಣ್ಪೆ ಪಾತೆರ..... ಗಾಳಿಡೆ ಧೂಳಾದ್ ದೂರ ರಾಂಡ್. ನಾಗೆಲಾ ಅತ್ತ್ ಅಲ್ಪ ಇತ್ತಿನ 'ಪಿಲಿ' ಆಪಿನ ಪೊರ್ತುಡೆ, ಗುರ್ಕಾರ್ ಇಲ್ಲಾಡೆಗೆ ಎತ್‌ದ್, ಗಟ್ಟಿಡೆ ಉಂಡ್‌ದ್, ಜಪ್ಪೆರೆ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತೇರ್.

ತೆಲ್ಕೆದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಚಂಚಲಕ್ಕನ ಕಂಚನ ಬುದ್ದಿಡೆ ತಿಕ್‌ಬೂರ್ದ್, ಓಡೆಗ್ ಜಾರ್ಯೆರಾ ... ಅಂದ್ ತೆರಿಯೆರೆ ಯೇರ್ಲಾ ಪೋಯಿಜೇರ್. ಚಂಚಲಕ್ಕ ಪೊಸ ಬಾಡ್ಯಾದ ಜನ ಏರ್ ಬರು ಪಂಡ್ದೇ ತೂಯೆರ್.

✍ **ಕುಡುಲದ ಮಾದವೆ,** 6-9-244, ನಾದಪ್ರಿಯ, ಕಾಂತರಾಜ ಶೆಟ್ಟಿ ರಸ್ತೆ,
ಮಣ್ಣಗುಡ್ಡೆ, ಮಂಗಳೂರು - 575003

ದಿನ್ನಾಯೆರ್ ಪರಬೆರ್

ಕುತ್ತಿಕಂಬ ಜಂತಿ ಪಕ್ಕಾಸ್‌ಗ್ ತುರಿ ಪತ್‌ದ್
ಇನಿಯಾ ಎಲ್ಲೆನಾ ಇಂದ್‌ದ್ ದಿನ ಗೆನ್ತೊಂದುಂಡು
ಪತ್ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಆಸರೆ ಕೊರ್ತಿನ ಮಾಡ್ ತೋರೊಂದುಂಡು
ಇಡೀ ಇಲ್ಲ್‌ನ್ ತುಂಬೊಂದಿತ್ತಿನ ಚಾವಡಿದ ಬೋದಿಗೆ ಕಂಬೊಲೆಗ್
ಗೋಡೆಲೆಗ್ ಉದಲ್ ಪತ್‌ದ್ ಸಂದ್ ಬುಡೊಂದುಂಡು
ತಾಲ್ಯೆ ಬಲೆ, ಕಂಚಿಕಾರ್ ಪಟ್ಟ್, ಗುರ್ಬಚ್ಚಿದ ಗೂಡು
ಪೆರ್ಗುಡೆ ಗುಡೆ, ಬಾವೊಲಿ ಬಿಟ್ಟೆ, ಅಲ್ಲಲ್ಲ್ ಬುಲೆದಿನ ಪುಂಚೊಲು
ಇಲ್ಲ್ ಕೊಡಿಕಡೆ ಗುಮ್ಮೊಂದು ನಾದೊಂದುಂಡು
ಉಗ್ಗೆಲ್‌ದ ಬರಿಟ್ಟೆ ಇತ್ತಿನ ಗೆಂದೆ ತಾರೆಗ್ ತೆಡಿಲ್ ಹಾಕ್‌ದ್
ರಡ್ ಕೀಂತ್ ಮಡಲ್ ಮಾತ್ರ ಗಾಳಿಗ್ ಬಾಲೊಂದುಂಡು
ಪೊರ್ತುಕಂತ್‌ನಗ ಮಡಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲುದು ಗುಮ್ಮೆ ಪಕ್ಕಿಲು
ಗೂಂ....ಗೂಂ.... ಇಂದ್‌ದ್ ಗೂರೊಂದುಂಡು
ಕಿದೆಟ್ ಎರ್ಲು, ಬೋರ್ಲು, ಕೈಕಂಜಿಲು
ಮೈದಿಂಜಿದಿನ ಕಡಸಲು, ಮಿರೆ ತಿನ್ಪಿನ ಪುರುಬಾಲೆ ಕಂಜಿಲು
ಗೆಂದೆಲ್ ದಿಂಜಿದಿನ ಪೆತ್ತೊಲಿಜ್ಜಿ,
ಅರ್ಕಂಜಿದ ಗುರ್ಕೆ ಉಡೆದ್ ಪೋತುಂಡು
ಮಣ್ಣ್‌ದ್ ದಿಕ್ಕೆಲ್‌ದ ಉಲಾಯಿ ಪುಚ್ಚೆ ಜೇದ್‌ಂಡ್
ಜಾಲ್‌ಡ್ ಬೂರೊಂದಿನ ಜಬ್ಬು ನಾಯಿದ ರೋಮ
ತಾಲ್ದ್, ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಪುರ್ಕು ಜತ್ತೊಂದುಂಡು
ಇಲ್ಲ ಸುತ್ತ ಚೂರಿ ಮುಳ್ಳು, ನಾಚಿಕೆ ಮುಳ್ಳು
ಲಾಂಟೀನ್ ಬಲ್ಲೆ ಬುಲೆದ್ ತಾದಿ ಸುತ್ತ ಕಬ್ಬಿದುಂಡು
ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಉಂದು ದಿಂಜಿದಿನ
ಇಲ್ಲಾದಿತ್ತ್ಂಡ್ಗೆ; ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆರ್, ಕಂಡನೆ ಬುಡೆದಿ, ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು
ಪರಬೆರ್ ಪರಬಲು, ಮೈದಿಂಜಿದ್ ಮೋನೆ ತುಂಬ ತೆಲ್ಪುನ
ಲಚ್ಚಣದ ಪೊಣ್ಣುಲು, ಕುಚ್ಚಿಮೀಸೆದ, ಕಲ್ಲ್ ತಿಗಲೆದ್ ಜಕ್ಕ ಜವಾಣೆರ್
ಬತ್ತಿನಕಲೆ ಪೋಪಿನಕಲೆ ನುಪ್ಪು, ಪೇರ್ ಕೊರ್ದು ಕಡಪುಡುನ
ಇಲ್ಲದ ಗುರ್ಕಾರೆ ಗುರ್ಕಾರ್ದಿ, ಇಲ್ಲ್ ತುಂಬ ದಿಂಜಿಗೆ,
ಬಡ್ಕ್‌ಬಂಗಾರ್, ಕಿದೆತುಂಬ ಕೈಕಂಜಿಲು, ಕಟ್ಟದ ಕೋರಿಲು , ಕೆತ್ತಿದೀಪಿನ

ಪೆರಡೆಲು, ಗೂಡುದುಲಯಿ ಚೀಂ.... ಚೀ.... ಪಣ್ಪುನ ಕಿಞ್ಞೆಲು
ಇಲ್ಲದ ಕುತ್ಯಟ್ಪೊಡು ಬೋಡಲಾತ್ ಅರಿತ ಮುಡಿ
ಜಾಲ್‌ದ ತುಪ್ಪೆಡ್ ಉರ್ಕವುನಾತ್ ಬಾರ್
ಬೋಡಾ ಬೊಡ್ಚ ಇಂದ್‌ದ್ ಬಾಕಿಲ್ ವಂದಾದ್
ಕೋಣೆಗ್ ತೂಯೆ, ಎಣ್ಪ ವರ್ಸಾದ ಒಂಜಿ ಪರಬೆ
ಪರ್ಕಟ್ ಮಂಬಾವುಡ್ ಬೂರೊಂದು ಇನಿಯಾ ಎಲ್ಲೆನಾ
ಇಂದ್‌ದ್ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡೊಂದುಂಡು;
ಬೋಡುಬಾಯಿದ , ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಪರೆ ಬೂರ್ದಿನ
ಪರಬು ಪರ್ಕಟ್ ಪಜೆಟ ಕುಲೊಂದು
ಮಂಡೆ ಕಂತಾದ್ ಕಣ್ ಗೂರೊಂದುಂಡು
ಬಾಲೆಲು ದೂರ ಪೋತೆರ್ ಅಜ್ಜೇ.... ಕೇಂಡೆ
ಆಂ.... ಬಾಲೆಲ ಮಗಾ.....? ಪರವೂರುಗು ಪೋತೆರ್
ಪೇಂಟೆಡ್ ಉಲ್ಲೆರ್; ಪೊರ್ಲುಡು ಉಲ್ಲೆರ್ಗೆ!
ಅಂದ ಮಗಾ; ಒಂಜಿ ಇಸಯಾ ಕೇನ್ಪೆ
ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲೆಡ್ ದೂರ ಆತಿನ ಪರಬೆರ್
ಬದ್ಕೆರೆ, ಪೇಂಟೆಡ್ ಮಾತ ಆಸ್ರಮನ ಎಂಚಿನವಾ
ಮಾತ ಉಂಡುಗೆತ್ತ? ಎಂಕಲೆನ್‌ಲಾ ಅವುಲು
ಕೊಣತ್ ಪಾಡುವನ ಮಗಾ!
ಎಂಕುಲು ಏತಾಂಡಲಾ ಜೋಕುಲೆಗ್
ದಿನ್ನಾಯಿನ ಪರಬೆರತ್ತ?

✍ **ಗೋಪಾಲ ಬಿ.ಶೆಟ್ಟಿ**, ಆರಾಧನಾ, ಇಂದ್ರಾಳಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ರಸ್ತೆ, ಉಡುಪಿ - 576 102.

ಆಜೀವ ಚಂದಾದಾರರು

214 ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್,
ವೈಶಾಖ, 1ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ,
ಸುಭಾಶ್ ನಗರ, ಮಂಗಳೂರು - 1

215 ಬಿ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ
'ವೈಶಾಲಿ', ದ್ವಾರಕ ನಗರ,
ಕೊಟ್ಟಾರ, ಮಂಗಳೂರು- 6

216 ಎನ್. ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ
ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸ್ಟೋರ್ಸ್‌ನ ಎದುರು,
ಅಶೋಕನಗರ, ಮಂಗಳೂರು - 6

217 ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ
ಸಪ್ನಾ ಮಾನ್‌ಶನ್, ಗೋಕುಲ್ ಹಾಲ್
ಬಳಿ, ಅಶೋಕನಗರ, ಮಂಗಳೂರು - 6

ಬೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯೆ

ಕಡಲಕರೆ ತುಳುವ ನಾಡ್‌ದ ಬಾರಕೂರುಡು
ಆನಿಗ್ ದೇವರಾಜೆ ಮಾಮಲ್ಲ ವರ್ತಕೆ
ಸಾವುಕಾರೆ ಆದಿತ್ತೆ ಆಗರ್ಭ ಧನಿಕೆ
ಕಪ್ಪಾಲ್ ದಿಂಜ ಸರಕ್ ಗೋರ್ದ್
ಕಡಲಾಯೆರೆದ ದೇಶೋಗು ಮಾರ್ದ್
ಕನದೆ ಬಂಗಾರ್ ರತ್ನ ವೈಡೂರ
ಆಯ ಬೊಡೆದಿ ಜೋಕ್ಲೆಗಿಜ್ಜಿ ವಿಡ್ದೂರ.

ಪೊಸತೊಂಜಿ ಕಪ್ಪಾಲ್ ಆಯೆ ಗೂರದೆ
ಎಡ್ಡೆ ಮುನ್ಸಿ ದಾಲ್ಚಿನಿ, ಏಲಕ್ಕಿ ಸಂಬರ
ಮರ್ದ್ದ್‌ದ ಬೇರ್ ಕಪ್ಪಾಲ್ ನಿಲ್ಕೆ ದಿಂಜದೆ
ದೈವ ದೇವರೆಗ್ ಪೂಜೆ ಕಟ್ಟಾದೆ
ನೂತ್ತೆಣ್ಮ ತಾರಾಯಿ ದರ್ಪಾದೆ
ಜೋಯ್ಸೆರ್ಡ ಎಡ್ಡೆದಿನ ಕೇಣಾದೆ.

ಕಪ್ಪಾಲ್ ಕಡಲ್‌ಗ್ ಜಪ್ಪೆರೆ ಕೇನುಜಿ
ಕುಂಡೋದರ ಬೂತ, ಜಪ್ಪೆರೆ ಬುಡ್ಪುಜಿ
ಜೋಯ್ಸೆರ್ ಪಂಡೆರ್ ದೇವರಾಜಡ
ಕುಂಡೋದರ ನರಬಲಿ ಕೇನುಂಡಯ್ಯ.
ಏಳ್ ಜೋಕ್ಲುಪ್ಪಿ ಬೊಡೆದಿ ಸತ್ಯವತಿಡ
ಕೊರ್ಲ ಒಂಜೆನ್‌ಂದ್ ಪಾಂಡ್ಯೆ ಕೇಂಡ
"ಪೆದ್ಯಪ್ಪೆಗ್ ಜೋಕ್ಲು ದಿನ್ನತ್ತ್
ಪರಪಿ ತುದೆಕ್ ಬೊಲ್ಲ ಅಡ್ಡತ್ತ್"
ಎದ್‌ರ್ ಪಾತೆರ ಪಂಡಿನ ಸತ್ಯವತಿ
ಜೋಕ್ಲೆನೊಟ್ಟುಗು ತಮೆರಿ ಸೇರುವಲ್.

ನುಪ್ಪುನೀರ್ ಬುಡಿಯೆ ವರ್ತಕೆ
ಕಣನೀರ್ ಜಪುಡ್ಡೆ ಆಗರ್ಭ ಧನಿಕೆ
ಸುದ್ದಿ ಕೇಂದ್ ಪಾರ್ದೇ ಬತ್ತಲ್
"ಬುಡಣ್ಣ ಎತೆನ್" ತಂಗಡಿ ಪನ್ಪಲ್
ಎನ್ನೊರಿಯೇ ಮಗೆ ಜಯೆ ಇಜ್ಜೆನಾ!
ಬೂತೊಗಾಯನ್ ಬಲಿ ಕೊರಯನಾ?
ತಂಪು ಇಂಪ ಪಾತೆರ ಕೇನಿನವೇ ದಿಡ್ಕಲಕ್ಕೆ
ತಂಗಡಿ ರಾಜಮತಿನ್ ತರ್ಕ್ ಪತ್ತೆ
ಭೂತೊಗು ನರಬಲಿ ಕೊರಿಯೆರೆ ಬತ್ತೆ

☛

ಅಪ್ಪೆ ಭಾಸೆ ಕರೆಂಚಂದಿಲೆಕ ಕಾಪುಗ ಬುಲೆಪಗ

"ಇತ್ತೆದ ಪೊಸ ತಂತ್ರೊಜ್ಞಾನೊ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಜಾಗತೀಕರಣೊ ನೀತಿಡ್ದಾತ್ರೊ ಲೋಕೊಡುಪ್ಪುನ ಬಲಂದಾಂತಿ ಬಾಸೆಲು ಆಪಿನಂಚ ಉಂಡು. ಸತ್ಪೊದಿಂಜಿದಿನ ಬಾಸೆಲುಲಾ ಪೊಸ ತಂತ್ರೊಜ್ಞಾನೊ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಜಾಗತೀಕರಣೊ ನೀತಿದ ಪ್ರಭಾವೊಗ್ ಬಲಿಯಾದ್ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವೊ ಕಳೆವೊನುನಂಚಿನ ಪೋಡಿಗೆದ ವಾತಾವರಣೊ ಉಂಡಾತ್'ಂಡ್"

"ಜಾಗತೀಕರಣೊ ನೀತಿಡ್ದಾತ್ರೊ ನನ ದುಂಬುದು ನೂದು ವರ್ಸೊಲೆದ ಉಲಾಯಿ ಶೇಕಡಾ 80 ಬಾಸೆಲು ಕಣ್ಣ್ ಮರೆ ಆಪಿನ ಸಾದ್ಯತೆ ಉಂಡು"

- ಉಂದು ಮಲ್ಲ ಬಾಸೆ ಪಂಡಿತೆರ್'ನಕುಲು ಪನೊಂದುಪ್ಪುನ ನನ ದುಂಬುದು ಕರಾಳ ಭವಿಷ್ಯೊ.

ಅತ್ತಂದೆ ಫೆಬ್ರವರಿ 21 ತಾರೀಕ್'ನ್ "ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆದ ದಿನೊ (ಮಾತೃಭಾಷಾ ದಿನ) ಆದ್ ಯುನೆಸ್ಕೊ ಘೋಷಣೆ ಮಲ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭೊಡು ದುಂಬುದ ಇರ್ವೊ ವರ್ಸೊಲೆಡ್ ಇತ್ತೆ ಉಪ್ಪುನ 6000 ಭಾಸೆಲೆದ ಪೈಕಿಡ್ ಮಸ್ತ್ ಬಾಸೆಲು ಮಾಯ ಆಯೆರೆ ಯಾವು" ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರೊಡುಲಾ ಆತಂಕೊ, ಪೋಡಿಗೆ ದಿಂಜಿದುಂಡು.

ಅಂದ್ ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆದ ಮಿತ್ತ್ ಮೋಕೆ-ಅಭಿಮಾನೊ ದಿಂಜಿದುಪ್ಪುನ ಒವ್ವೇ ನರಮಾನಿಯಗ್ಲಾ ಈ ಮಿತ್ತ್'ದ ವಾಕ್ಯೊಲು ಪೋಡಿಗೆ, ಆತಂಕೊ ಉಂಡು ಮಲ್ಪುನಿ ಸಹಜ.

ಅಪ್ಪೆಡ್ದ್ ಮಿಗಿಲಾಯಿನ ದೇವೆರ್ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್'ದ್ ಮಾತಾಧರ್ಮೊ ಸಾಸ್ರೊಲು ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರೊ ನಿತ್ಯಸತ್ಯೊ. ಅಂಚಾದ್ ಅಪ್ಪೆ ಬಂಜಿಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ನಮ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಅಪ್ಪೆಗ್ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಾಯಿನ ಸ್ಥಾನ-ಮಾನೊ ಕೊರ್ದು ಭಯ, ಭಕ್ತಿ, ಮೋಕೆಡ್ ತೂಪ.

ಉದಿಪನ ಆಯಿ ಬೂತೊದೆದ್ರ್ ಉಂತ್ಯೆ
"ಎಂಕ್ ಬೊಡ್ಚಿ ನಿನ್ನ ನರಬಲಿ
ನಿನ್ನ ಅರ್ಪದೆ ಮಹಾಪುಣ್ಯಾತ್ಮೆಂದ್ ತೆರಿ"
ಕುಂಡೋದರೆ ಕೊರಿ ಮದಿಪು ಕೇಂಡೆ
ಬೂತೊಡ್ದು ಕುಡಪುಟ್ಟಿ ಅರ್ಪದಗ್ ಪಂಡೆ
"ಪುದರ್ ನಿಕ್ಕ್ ನನ ಬೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯೆ
ಬದ್'ಕ್ ಭಾಗ್ಯ ಪಣವು ಪದ್ದಾಯಿ ಎನ್ನವು
ತೆರಿಲಾ ಇನಿಡ್ದ್‌ಮಿತ್ತ್ ಅವು ಪೂರಾ ನಿನ್ನವು"

✍ ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ. 'ರಜತಶ್ರೀ', ಕದ್ರಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಹೊಸರಸ್ತೆ, ಮಂಗಳೂರು - 575 004.

ಅವ್ವೆ-ರೀತಿ ನೀತಿನ್ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆ ಬೊಕ್ಕೊ ಅಪ್ಪೆ ನಾಡ್‌ದ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ದೀವೊಡಾಯಿನವು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯೊ ಪಂಡ ತಪ್ಪಾವಂದ್.

"ಏರ್ ಏತೇ ಪರೋಪಕಾರ ಬುದ್ದಿಡ್, ಉದಾರ ಬುದ್ದಿಡ್ ಒವ್ವೇ ಬಗೆತ ಸ್ವರಾಜ್ಯೊ ನಂಕ್ ಕೊರಡ್. ಆಂಡ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆದ ಸಂಗತಿಡ್, ನಮ್ಮ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಆದರ ಭಾವನೆ ದಾಂತೆ ಪೋಂಡ, ನಮ ನಿಜವಾಯಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯೊ ಅನುಭವಿಪುನಕುಲು ಆಪುಜ" ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರೊ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಜೀ ಪಂತೆರ್‌ಗೆ.

ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆ ತುಳು, ಅಪ್ಪೆ ನಾಡ್ ತುಳುನಾಡ್.

ಬಡಕಾಯಿದ ಬಾರಕೂರುಡ್ದ್ ತೆನ್ಕಾಯಿದ ಕಾಸರಗೋಡು (ಕಾಸರಗೋಡು ಇತ್ತೆ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯೊದ ಒಂಜಿ ಜಿಲ್ಲೆ) ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಸುದೆ, ಮೂಡೈದ ಪಡ್ಡೈ (ಪಶ್ಚಿಮ) ಗಟ್ಟೊಲೆಡ್ದ್ ಪಡ್ಡೈ ಅರಬಿಕಡಲ್ ಉಂದೆತ ನಡುಟು ತನ್ನನೇ ಆತಿನ ಬಾಸೆ (ತುಳು) ಪ್ರಕೃತಿದ ಪೊರ್ಲು, ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಆಚಾರ ವಿಚಾರೊ,ಜಾನಪದೊ ಸಂಪೊತ್ತು, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಿರಿ, ಸಮೃದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಂಡಾರ ದಿಂಜಿದುಪ್ಪುನ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪೆನಾಡ್.

ಪುರಾಕ್‌ದ ಈ ನಾಡ್‌ದ ಉದ್ದಗೆಲೊಡು ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಬಂಗ, ಚೌಟ, ಅಜಿಲ, ಬೈರ, ಬೈಲಂಗಡಿ ಮೂಲ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಪುದರ್‌ದ ತುಳು ಜೈನವಂಶದ ಅರಸು ಕುಟುಂಬೊಲು ಆಳೊಂದಿತ್ತಿನವು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸತ್ಯೊ.

ತುಳು ಬಾಸೆ ಮಸ್ತ್ ಪುರಾಕ್‌ದ ಬಾಸೆ. ಈ ಬಾಸೆಗ್ ಸುಮಾರ್ ರಡ್ಡರೆ ಸಾರೊ (2,500) ವರ್ಸೊಲೆದ ಚರಿತ್ರೆ ಉಂಡು. ತುಳು ಬಾಸೆದ ಕಮ್ಮೆನೊ ಪಿದಾಯಿ ದೇಶೊಲೆಡ್‌ಲಾ ಪರಡ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಪುರಾಕ್‌ದ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಲು ಅವುಲು ತೋಜಿದ್ ಬತ್ತಿನೆನ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಸಂಶೋಧಕೆರ್ ಸಾಕ್ಷಾಧಾರೊ ಮೂಲಕ ಸಾಬೀತ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ಮಾತ್ರತ್ತ್ ತುಳುಕು ತನ್ನನೇ ಆದುಪ್ಪುನ ಲಿಪಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್, ಇತ್ತೆಲಾ ಉಂಡು. ಈ ಲಿಪಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಕಮ್ಮಿ ಮಲೆಯಾಳಂ ಲಿಪಿಯೇ ಆದುಂಡು. ಕರಿನ ವರ್ಸೊ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ತುಳುಬಾಸೆದ ಮಲ್ಲ ಸಂಶೋಧಕೆ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿದ ಆಶ್ರಯೊಡು "ತುಳು ಲಿಪಿ" ಪನ್ಪಿನ ಕೃತಿನ್ ಬೊಲ್ಪುಗ್ ಕನತಿನವು ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಸಾಧನೆ ಮಾತ್ರತ್ತ್ ಸುಮಾರ್ 600 ವರ್ಸೊಲೆಗ್ಲಾದುಂಬುದು ತುಲು ಲಿಪಿಟ್ ಓಲೆಗರಿಟ್ ಬರೆತಿನ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಲೆನ್ ಬೊಲ್ಪುಗು ಕನತಿನ ಕೀರ್ತಿಲಾ ಶ್ರೀ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರೆಗ್ ಸೇರೊಡಾಯಿನವು.

ತುಳು ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆದ ಕೂಟೊ (ತುಳು, ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳಂ, ತೆಲುಗು)ಡ್ ಒಂಜಾದುಂಡು. ಆಂಡ ಈ ಕೂಟೊಡೇ ಮಸ್ತ್ ಪಿರ ಒರಿದಿನ ಬಾಸೆ ತುಳು

ಪನ್ಪಿನವು ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ. ಪುರಾಕ್‌ಡ್ ಅರಸುಲೆನ ಆಡಳ್ತೆ ಕಾಲೊಡು ತುಳು ಬುಲೆಚಿಲ್‌ಗ್ ಆಸರೆದಾಂತೆಪೋಂಡು. ಈ ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ್ ನಮನ್ ನಮ್ಮಕುಲೇ ಆಳೊಂದುಪ್ಪೆರೆ ಸುರುವಾದ್ ಸುಮಾರ್ ಐವತ್ತೈನ್ ವರ್ಸೊಲು ಆವೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಈ ಬಾಸೆದ ಬುಲೆಚಿಲ್‌ಗ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹೊ ದಾಂತೆ ಪೋತಿನವು ದುರಾದೃಷ್ಟೊ.

ಸುಮಾರ್ 18ನೇ ಶತಮಾನೊದ ಆದಿಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕಡಲಬರಿಕ್ ಸುರೂಟು ಕಾರ್‌ದೀತಿನ ಪರದೇಶೀಲು ಆದುಪ್ಪುನ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್‌ದಕುಲು ತುಳು ಬಾಸೆದ ಪೊರ್ಲುಗ್ ಮರ್ಲಾಯೆರ್. ತನುಕ್ಲೆನ ಧರ್ಮೊ ಗ್ರಂಥೊಲೆನ್ ತುಳು ಬಾಸೆ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಟ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪುದ್ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪೊಡು ಬೊಲ್ಪುಗು ಕನತೆರ್. ತನುಕ್ಲೆನ ಧರ್ಮೊ ಪ್ರಚಾರೊನೇ ಮುಖ್ಯ ದ್ಯೇಯವಾದ್ ದೀದ್ ಈ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೆರ್‌ಡಲಾ, ತುಳು ಬಾಸೆ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಟ್ ಅಚ್ಚಾತಿನ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಪುಟ್ಟೆರೆ ಮೊಕುಲು ಕಾರಣಕರ್ತೆರ್ ಆಯೆರ್.

ಆಂಡಲಾ ಸುಮಾರ್ ಇರ್ವನೇ ಶತಮಾನೊದ ಆದಿಡ್ ತುಳು ಬಾಸೆದ ವಿನಾಶೊದ ಸಾದಿ ಪತ್ತುನ ಸಂದರ್ಬೊ ಒದಗ್‌ಂಡ್. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ್ ಅರ್ಥೊ ಮಲ್ತೊಂದಿನ ಅಪಗದ ಕಾಲೊದ ಕೆಲವು ತುಳು ಅಭಿಮಾನಿಲು, ಸೇರ್ದ್ ದಿಟ್ಟ ಪೋರಾಟಗಾರೆ, ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆದ ಮಲ್ಲ ಅಭಿಮಾನಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪಣಿಯಾಡಿಲೆನ ದುಂಬಾಳತ್ತೊಡು ತುಳುಬಾಸೆದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಬುಲೆಚಿಲ್‌ಗಾತ್ರ 1927ಟ್ "ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆ" ಪನ್ಪಿನ ಸಂಘಟನೆ ಉಂಡು ಮಲ್ತೆರ್. ಉಂದು ತುಳು ಇತಿಹಾಸೊಡು, ತುಳುಬಾಸೆದ ಬುಲೆಚಿಲ್‌ಗಾತ್ರ ಉಂಡಾತಿನ ಸುರೂತ ತುಳು ಸಂಘಟನೆ. ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆದ ಏಳಿಗೆಗಾತ್ರ ಮಸ್ತ್ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಲು ನಡತ್‌ಂಡ್. ಉಂದು ಒಂಜಿ ರೀತಿ ಶಾಂತ ಚಳುವಳಿ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. 1928ಡ್ ಈ ಸಂಸ್ಥೆದ ಆಸರೆಡ್ "ತುಳುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ" ಪನ್ಪಿನ ಪ್ರಕಟನಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಉಂಡಾಂಡ್. ಈ "ತು. ಸಾ. ಮಾ." ದ ಮೂಲದ ಮಸ್ತ್ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲು ಸುರೂತ ಸುತ್ತ್‌ಡ್ ಅಚ್ಚಾದ್ ಬೊಲ್ಪುಗ್ ಬರಿಯೆರೆ ಸುರು ಆಂಡ್, ಈ ಸ್ಫೂರ್ತಿಡ್ದಾತ್ರೊ ಬೇತೆಬೇತೆ ಪ್ರಕಾಶನೊ ಸಂಸ್ಥೆಲೆಡ್ದ್, ಎಡ್ಡೆ ಬರೆಪುಗಾರೆಡ್ದ್, ಮಸ್ತ್ ಮುದ್ರಿತೊ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲು ಬೊಲ್ಪುಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಆಂಡ ಇರ್ವನೇ ಶತಮಾನೊದ ಮದ್ಯಭಾಗೊಡು ಪಿರಪ ತುಳು ಬಾಸೆ ಬುಲೆಚಿಲ್ ಕರ್‌ಂಚೊಂದು ಬರಿಯೆರೆ ಸುರು ಆಂಡ್ ಪನ್ಪಿನವು ಬೇಜಾರ್‌ದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಸಂದರ್ಬೊಡು ತುಳು ಅಭಿಮಾನಿಲು ಒಟ್ಟು ಸೇರ್ದ್ ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆದ ಮಲ್ಲ ಅಭಿಮಾನಿ ಮಾತ್ರತ್ತ್ ಕುಡಲಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಪಡೆತಿನ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಎಸ್. ಆರ್ ಹೆಗ್ಡೆರ್ನ ದುಂಬಾಳತ್ತೊಡು ತುಳುಬಾಸೆದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಬುಲೆಚಿಲ್ ಗಾತ್ರ "ತುಳುಕೂಟ ಕುಡ್ಲ" ಪನ್ಪಿನ ಸಂಸ್ಥೆನ್ 1968ಡ್ ಉಂಡು ಮಲ್ತೆರ್. ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ತುಳು ಚರಿತ್ರೆಡ್ ರಡ್ಡನೇ ತುಳು ಸಂಘಟನೆ. ಈ ಸಂಘಟನೆ ತುಳುಬಾಸೆದ ಬುಲೆಚಿಲ್‌ದಂಚಿ ಮಸ್ತ್ ಚಟುವಟಿಕೆಲೆನ್

ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆಲಾ ಬೆನೊಂದುಪ್ಪುನವು ತುಳುವೆರ್ ತೆರಿದಿ ಸಂಗತಿ. ತುಳುಕೂಟ ಕುಡ್ಲದ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆನ್ ತೂದು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆಯಿನ ಬೆಂಗಳೂರುದ ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆ (ತುಳು) ಅಭಿಮಾನಿಲು ಕೆಲವೆರ್ ಒಟ್ಟು ಕೂಡ್ದು ಶ್ರೀ ಮಂ. ಆನಂದ ಶೆಟ್ರೆನ ದುಂಬಾಳತ್ತೊಡು 'ತುಳುಕೂಟ ಬೆಂಗಳೂರು' ಪನ್ಪಿನ ಸಂಸ್ಥೆನ್ ಉಂಡು ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆಲಾ ಈ ಕೂಟೊ ತುಳುಬಾಸೆದ ಬುಲೆಚಿಲ್‌ದಂಚಿ ಸೇವೆ ಸಂದಾವೊಂದುಂಡು. ತುಳು ಇತಿಹಾಸೊಡು ಉಂದು ಮೂಜನೇ ತುಳು ಸಂಘಟನೆ. ಇನಿತ ದಿನೊಕ್ಲೆಡ್ ಈ ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಲೆಡ್, ಪರದೇಶೊಲೆಡ್‌ಲಾ ತುಳು ಸಂಘಟನೆಲು ಪುಟ್ಟೊಂದು ತುಳುತ ಬುಲೆಚಿಲ್‌ದಂಚಿ ಬೆನೊಂದುಪ್ಪುನೆನ್ ನಮ ತೂವೊಂದುಲ್ಲ, ಕೇನೊಂದುಲ್ಲ. ಸುಮಾರ್ 1990ಡ್ ಮಾತಾ ತುಳು ಸಂಘಟನೆಲು ಸೇರೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ತುಳು ಸಂಘಟನೆ `ಅಖಿಲ ಭಾರತ ತುಳು ಒಕ್ಕೂಟ' ರಚನೆ ಆತ್‌ಂಡ್, ತುಳು ಬಾಸೆದ ಏಳಿಗೆದಂಚಿ ಸೇವೆ ಸಂದಾವೊಂದುಂಡು. ಉಂದು ಮಾತಾ ತುಳುತ ಬುಲೆಚಿಲ್‌ದಂಚಿ ಶುಭೊ ಸೂಚನೆ.

ಈ ಮಿತ್ತ್ ತೆರಿಪಾಯಿಲೆಕನೆ ಇರ್ವನೇ ಶತಮಾನೊದ ಮದ್ಯಾವದಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕೊ ತುಳುಬಾಸೆದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿದಂಚಿ ಲವಲವಿಕೆದ ವಾತಾವರಣೊ ಮೂಡ್ದ್‌ಂಡ್. ಪಡುಲುದ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರೊಡು ತುಳುಬಾಸೆದಂಚಿ ಸಂಶೋಧನೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯೊಲು ಬುಡುದಾಂತೆ ನಡತೊಂದುಂಡು. ಸುಮಾರ್ ಪದಿನೆನ್ಮೊ ವರ್ಸೊಲೆದ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ತುಳು ಸಾಹಿತಿಲು ಬೊಕ್ಕೊ ಸಂಶೋಧಕೆರ್ನ ಪರಿಶ್ರಮೊದ ಫಲವಾದ್ `ತುಳು ನಿಗಂಟು ಆಜಿ ಸಂಪುಟೊಲೆದ ರೂಪೊಡು ಬೊಲ್ಪುಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ದಿನ ಮಲ್ಲ ತುಳು ಪಂಡಿತೆರಾದಿತ್ತಿನ ಶ್ರೀ ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರೆನ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊಗ್ ರಾಜ್ಯ ಬೊಕ್ಕೊ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿನವು ತುಳುವೆರ್ ಪೆರ್ಮೆ ಪಡೆವೊಡಾಯಿನ ಸಂಗತಿ.

ಕಾಸರಗೋಡುದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚಿತ್ತಾಯೆರ್ನ ಭಾರಿ ಸಾಧನೆದ ಕೆಲಸೊಲು ಪಂಡ ಪುರಾಕ್‌ಡ್ ತುಳು ಲಿಪಿ ತುಳುಬಾಸೆಡ್ ಓಲೆಗರಿಟ್ ಬರೆತಿನ ಗ್ರಂಥೊಲೆನ್ ಬೊಲ್ಪುಗು ಕನತಿನವು. ಸುಮಾರ್ 600 ವರ್ಸೊಲೆದ ದುಂಬು ಅರುಣಾಬ್ಜ ಪನ್ಪಿನ ಕವಿ ಓಲೆಗರಿಟ್ ತುಳು ಲಿಪಿ ತುಳುಬಾಸೆಡ್ ಬರೆತಿನ `ಮಹಾಭಾರತೊ'ನ್ ಕನ್ನಡಲಿಪಿ, ತುಲುಬಾಸೆಡ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪದ್ ಬೊಲ್ಪುಗ್ ಕನತಿನವು. ತುಳುಕೂಟ ಬೆಂಗಳೂರುದ ಬೊಲ್ಲಿ ಪರ್ಬೊ ಆಚರಣೆ ಕರಿನ ಜುಲಾಯ್ 2000ಡ್ ಬೆಂಗಳೂರುಡ್ ನಡತಿನ ಸಂದರ್ಬೊಡು ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತಿನ ಈ `ಮಹಾಭಾರತೊ'ದ ಬುಡುಗಡೆ ಸಮಾರಂಭೊ ನಡತ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಮೋಕೆದ ಮಗೆ ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಲು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯ

ಮಂತ್ರಿಲು ಆದುಪ್ಪುನಗ ಸರಕಾರೊ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾತ್ರ `ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ' ಉಂಡು ಮಲ್ತಿನವು ಪುಣ್ಯದ ಕೆಲಸೊ. ತುಳು ಬಾಸೆದ ಬುಲೆಚಿಲ್‌ಗಾತ್ರ ಈ ಅಕಾಡಮಿ ತುಳು ಚಾವಡಿ, ತುಳು ಕಮ್ಮಟ, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊ ರಚನೆಗ್ ಉಮೇದ್ ಕೊರ್ಪಿನಿ, ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಲು ಒರ ಬುಡುಗಡೆ ಆಪಿನ `ಮದಿಪು' (ಸಾಹಿತ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆ), ತುಳುದರ್ಶನ 0(ಸುದ್ದಿ ಪತ್ರಿಕೆ) ಪತ್ರಿಕೆಲು ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ಪಿನಿ ಮಾತ್ರತ್ತ್ ತುಳುತ ಬುಲೆಚಿಲ್‌ಗಾತ್ರ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿದ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಲೆಗ್ ಯೋಜನೆಲೆನ್ ಪಾಡ್ದ್ ಬುಡ್‌ದಾಂತೆ ಬೆನೊಂದುಂಡು.

ಮಾತ್ರತ್ತ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊ, ನಾಟಕ, ಯಕ್ಷಗಾನೊ ರಂಗೊಲೆಡ್‌ಲಾ ಸ್ಪೂರ್ತಿದ ವಾತಾವರಣೊ ಮೂಡ್ದ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ತುಳು ಪತ್ರಿಕಾರಂಗೊ ನನಲಾ ತರೆ ದೆರ್ಪೆರೆ ಸಾದ್ಯ ಆವಂದಿನವು ಮಲ್ಲ ಕೊರತೆ. ಸುಮಾರ್ 10 ಪತ್ರಿಕೆಲು ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತಿದಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ, ಇತ್ತೆ ಬಾರಿ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟೊ ಅನುಭವಿತೊಂದು 8 ವರ್ಸೊಲೆಡ್ದಿಂಚ ಸತತವಾದ್ ಅಚ್ಚಾವೊಂದುಪ್ಪುನ ತಿಂಗೊಲ ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆ ಪಂಡ ತುಳು ಬೊಳ್ಳಿ ಮಾತ್ರೊ. ಅಂಚನೆ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣ ಮಟ್ಟೊದ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಲು ಬೊಲ್ಪುಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಉಂದೆನ್ ದೆತೊಂದು ಓದುನ ತುಳುವೆರ್ನ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಾರಿ ಕಮ್ಮಿ ಪನ್ಪಿನವು ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ.

ತುಳು ಬಾಸೆದ ಬುಲೆಚಿಲ್ ಬಜೀ ತುಳು ಸಂಘಟನೆಲೆಡ್ದ್, ತುಳು ಸಾಹಿತಿಲೆಡ್ದ್, ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಪಾದಕೆರೆಡ್ದ್, ತುಳು ಕಲಾವಿದೆರೆಡ್ದ್ ಮಾತ್ರ ಸಾದ್ಯ ಆಪಿನಂಚಿನವು ಅತ್ತ್. ಈ ಬಾಸೆ ಬೆಳಗೊಡಾಂಡ, ತುಳುನಾಡ್‌ಲಾ ಸೇರ್ದಿತ್ತಿಲೆಕನೇ ಸುಮಾರ್ 60ಲಕ್ಷ ತುಳುವೆರ್ನ ಆದರ ಅಭಿಮಾನೊ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆದ ಮಿತ್ತ್ ಬೋಡು.

ಮಿತ್ತ್ ತೆರಿಪಾಯಿಲೆಕನೆ, ಭಾಷಾ ಪಂಡಿತೆರ್ ಪನೊಂದುಪ್ಪುನ ನನ ದುಂಬುದ ಭವಿಷ್ಯೊನ್ ನಮ ಅಸಡ್ಡೆ ಮಲ್ತ ಪಂಡಾಂಡ, ದುಂಬುದ ಪೀಳಿಗೆ ತುಳು ಪನ್ಪಿನ ಬಾಸೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಚರಿತ್ರೆಡ್ ತೆರಿಯೊನೊಡಾಪುಂಡಾ? ದಾನ್ನ!

ಕರಿನ ಸುಮಾರ್ ಪತ್ತ್ ಪದಿನೈನ್ ವರ್ಸೊಲೆಡ್ದಿಂಚ ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನೊದ 8ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದ ಸೇರ್ಸಾದ್ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟೊದ ಸ್ಥಾನಮಾನೊ ಕೊರೊಡುಂದ್ ಸಮಸ್ತ ತುಳುವೆರ್ನ ಪರವಾದ್ ತುಳು ಸಂಘಟನೆಲು, ತುಳು ಸಾಹಿತಿಲು, ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರೊಗ್ ಒತ್ತಾಯ ಕನವೊಂದೇ ಬೈದೆರ್. ಇಂಚಿಪೊಗ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರೊಲಾ ಈ ಬಗೆಟ್ ಶಿಫಾರಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಕರಿನ ಸುಮಾರ್ ಪತ್ತ್ ವರ್ಸೊಡ್ದ್ ದುಂಬು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರೊ ಕೊಂಕಣಿ, ನೇಪಾಳಿ, ಮಣಿಪುರ ಬಾಸೆಲೆನ್ ಭಾ. ಸಂ. ದ 8ನೇ ಪರಚ್ಛೇದೊಡು ಸೇರ್ಸಾನಗ ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಕೈ ಬುಡಿನವು ತುಳುಕು ಆತಿನ ಮಲ್ಲ ಅನ್ಯಾಯ. ಸದ್ಯೊಡೇ ತುಳುಕುಲಾ ಈ ಸ್ಥಾನ ಮಾನೊ ತಿಕ್ಕುನಂಚಿನ ಭರವಸೆ ಉಂಡು.

ಆಂಡ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆದ ಬುಲೆಚಿಲ್ ತುಳು ಸಂಘಟನೆಲು, ಸಾಹಿತಿಲು, ಸಂಶೋಧಕೆರ್, ಸರಕಾರೊಡ್ದು ಮಾತ್ರ ಆಪುಜಿ. ಸಮಸ್ತ ತುಳುವೆರೆಗ್‌ಲಾ ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆದಂಚಿ ಮೋಕೆ, ತುಳು ಬುಲೆಪಾದ್ ಕಾಪಾಡುನಂಚಿ ದಿಂಜಿದಿ ಉಡಲ್ ಮಸ್ತ್ ಅಗತ್ಯೊ.

ಈ ಬಗೆಟ್ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಆಯಿನಾತ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತ್ತಿ ಪತ್ರಿಕೆಲೆನ್ ಬಿಲೆಕೊರ್ದು ಓದುನ ಅಬ್ಯಾಸೊ ಮಲ್ತೊನುನಿ, ತನುಕ್ಲೆನ ಬಂಧುಲೆಗ್, ದೋಸ್ತಿಲೆಗ್ ಕಾಕಜಿ ಬರೆನಗ ತುಳುಬಾಸೆ, ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಟೇ ಬರೆಪುನಿ, ವ್ಯವಹಾರೊ ತನುಕ್ಲೆನ ಕುಟುಂಬೊಡು ನಡಪುನ ಮದ್ಮೆ, ಇಲ್ಲ್ ಒಕ್ಕೆಲ್, ಉಪನಯನೊಲೆನ್ ತುಳುಟೇ ಮಲ್ಪುನಿ, ಬೊಜ್ಜ, ತುಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕೊ ಬೊಕ್ಕೊ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆದ ಲೆಪ್ಪೋಲೆಲೆನ್ (ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆ) ತುಳುಬಾಸೆ, ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಟ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪುನ ಪದ್ದತಿ ಸುರು ಮಲ್ತ್ಂಡ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಏಳಿಗೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಸಹಕಾರಿ ಆವು.

ತುಳು ಬಾಸೆ ಪಾತೆರುನಕುಲು ಹೆಚ್ಚ ಉಪ್ಪುನ ಪ್ರದೇಶೊಲೆಡ್ ಸುರೂತ ವಿದ್ಯಾಬ್ಯಾಸೊ (ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ) ಒಂಜನೆ ತರಗತಿಡ್ದ್ ನಾಲನೇ ತರಗತಿ ಮುಟ್ಟ ಅಪ್ಪೆ (ತುಳು) ಬಾಸೆಡೇ ಕಲ್ಪುನ ಪದ್ದತಿ ಸರಕಾರೊದ ಮೂಲಕ ಜ್ಯಾರಿಗ್ ಬರೊಡು. ಮುಖ್ಯವಾದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಆಚರಣೆಗ್ ಬರೊಡಾಯಿನವು ಮಸ್ತ್ ಅಗತ್ಯ.

ಭಾರತೊ ಬಾಸೆಲೆದ ತೋಟೊಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬಾಸೆ ಪುರ್ಪೊಲೆದ ನಡುಟು, ತುಳು ಪುರ್ಪೊಲಾ ಅರಳ್‌ದ್ ಅಯಿತ ಕಮ್ಮೆನೊ ದೇಶದ, ಜಗತ್ತ್‌ದ ನಾನಾ ಮೂಲೆಲೆಗ್ಲಾ ಪರಡಡ್, ಭಾರತೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಭಾವೈಕ್ಯತೆಗ್ ಪೂರಕೊ ಆವಡ್. ಜಾಗತೀಕರಣೊ ನೀತಿಡ್ದಾತ್ರೊ ಎಂಚಿನ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕೊ ಬತ್ತ್ಂಡಲಾ, ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆನ್ ಒರಿಪಾದ್ ಬುಲೆಪವುನ ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಲ್ಪುಗ.

✍ ಮಂ. ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ, ಅಧಕ್ಷೆ, ತುಳುಕೂಟ, ಬೆಂಗಳೂರು, 'ಪೊರ್ಲು',
61, 6ನೆಯ ಹಂತ .ಇ.ಎಲ್. ಬಡಾವಣೆ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಪುರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 097

ಬಂಗಾಡಿದ ಬಂಗರಸೆರ್ ಇತಿ ಆದಿ

ಕುದುರೆಮುಖೊತ ಗಂಗಾಮೂಲೊಡು ಉದಿತ್‌ದ್, ತೆನ್ಕಾಯಿ ಘಾಟಿದ ಒಲ್ಬೆಡ್ ಪರಿವುಡು ದುಂಬರಿದ್, ಪಡ್ಡಾಯಿ ಕಡಲ್ ಸೇರುನ ತುದೆನೇ, ನೇತ್ರಾವತಿ. ತನ್ನೆಡತ್ತ್ ಬಲತ್ತ್‌ಡ್ ಪಚ್ಚೇರಿ ಕಾಡಪೊರ್ಲುಡು, ಕಂಗ್, ಬಾರೆ, ತಾರೆ, ಕೆಯಿತ ಸಿಂಗಾರ್ದ ಸಿರಿಸಂಪೊತ್ತಗು, ತಂಪುಕೊರ್ದು ಎಳನೀರ ಘಾಟಿಡ್ದ್ ದುಂಬರಿದ್ ತಿರ್ತಗಂಗವಾಡಿಂದ್ ಪುದರಿತ್ತಿ, ಬಂಗಾಡಿದ ಅರಂತಲ್ತ ಗಿಟ್ಟೊಡೆ ಪರಪಿನ ಬಂಗಸೀಮೆದ ಜೀವ ವಾಹಿನಿ ಮೋಳು. ಮರ್ಯಾಲೊಡು ಉರ್ಕುದು, ಅರೆಗಾಲೊಡು ಸಿರ್ಕಿದ್, ಕುಮಾರ ಧಾರಗ್ ಮುತ್ತು ಕೊರ್ದು, ಕಡಲರಾಯನ ತೋಳ ಬಂಧ ನೊಗು ಸೇರೊಂದುಳ್ಳೊಳು.

ಈಸರದೇವೆರೆ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಉದಿತ್‌ದ್ ಗಟ್ಟದ ಮಣ್ಣ್‌ಗ್ ಬೂರ್ದು, ತುಳು ವಪ್ಪೆನ ಮೈಲಿಗೆ ಕಳೆವರೆ, ದೇವಗಂಗೆಲೆಕ್ಕ ಪಡ್ಡಾಯಿ ಮಖೊಪತ್ತಿ ನೇತರಾವತಿ ಪುಣ್ಯತ್ಮೆದಿ ಕಳಸೊಡು ಪುಟ್ಟು ರುಸಿ ಮನ್ತಿನ ಸೋಮಯಾಗೊಡು ಉರ್ಕಿಸೋಮರಸ, ಓಣಿಒಂರ್ಕುಡೆ ತನ್ನ ತೋಡಾದ್ ಪರಿತ್, ಈ ನೇತ್ರಾವತಿನ್ ಸೇರಿನೆಡ್ಡಾವರೆ ಈತುದೆ ಪುಣ್ಯ ತುದೆ ಆಂಡ್‌ಗೆ. ಜನೊಕುಳೆ ಪಾಪೊಕುರೆನ್ ಕುಡುಮೊಡು ಕುಂದಾದ್, ಉಬಾರ್‌ಡ್ ಒಂದಾದ್, ಸಾರಲೀಂಗೇಶ್ವರನ ಪಾದೊದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ಮೈಲಿಗೆ ಕಳೆವೊಂದು. ಕುಮಾರನ್‌ಕೂಡೊಂದು, ಮಲ್ಲಹೆಗ್ಗಡ್ಡಿ ಪೊಂಜೊವೆ ಲೆಕ್ಕ. ಯಾನೆ, ಪನ್ನಿ ತಂಕಹಂಕಾರೊಡು. ಕಡಲ್ ರಾಜನ್ ಅರಂಟ್‌ಪಕ್ತಿ ಬಂಗಸೀಮೆದ ಭಾಗ್ಯದೇವತೆ ಈ ನೇತ್ರಾವತಿ. ಭಂಡಾಜೆದ ದುರ್ಗದ ಕೋಟೆಡ್ದ್, ತನ್ನ ತೋಡೊಂಜಿ ಚರ್ಬಿಡ್‌ಲಾಗಿದ್, ನೀರನಿಧಿತ ಅರ್ಬಿಯಾದ್, ಕಿನ್ನಿಮಜಲ್‌ಡ್ ಕನ್ಯೆ ನೇತ್ರಾವತಿನ್ ಸೇರುಂಡು. ಆನೆಲು ತಿರ್ಗುನ ಕಾಡಬರಿಟ್, ಆನಡ್ಕದ ಅರ್ಬಿಯಾಯಿ ಮಿತ್ತಾವುತುದೆ, ಪೆರ್ಮರಿಗುಪ್ಪೆಡ್, ಬೊಳ್ಳದ ಅರ್ಬಿಯಾದ್ ಪರತ್ ಬತ್ತಿಕಿಲ್ಲೂರು ತುದೆ, ಮಲೆನೀರ್‌ನ್ ಕೊನೊ ಮುಟ್ಟವುನ ಎಲ್ಯಮಲ್ಲ ತೋಡುಲು ಸೇರ್ದ್, ನೇತ್ರಾವತಿ ಗರ್ಭಸ್ ಪೊಂಜೊವೆಲ್ಲೆಕ್ಕ ಸಾಗಿನ ಆಳ್, ಸತ್ಯದ ಬುಳೆ ಅತ್ಯಾರಬಿದೆ, ಗಂಧಸಾಲೆ, ರಾಜಕಾಯಮೆ, ಸುಗ್ಗಿ ಕಾಯಮೆ, ಕಾಯಮೆ ಪನ್ಪಿ ಬಿತ್ತ್ ಬಿತ್ತಿನ ಕಂಡೊಲೆನ್ ನೀರುಣ್ಪಾದ್-ತನ್ನ ಬಿರ್ದ್‌ಬಿರ್ಸ್‌ಗ್ ಎದ್‌ರೇರ್‌ಂದ್ ದುಂಬರಿದ್ ಕೀರ್ತಿಪಡೆಯೆ. ಬಂಗಸೀಮೆಡ್ ಪುಣ್ಯತುದೆ ಉಂದು. ಬಂಗವಾಡಿಡ್ ನೆಲಸಮ ಆದ್ ಬೂರ್ದಿ ಬಸ್ತಿ, ಅರಂತಲ್ತ ಕುರು, ಗುರ್ತೊಲು, ಜರಿದಿ ಕೋಟೆ, ಬೇರೊಗು ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿ ಬಂಗಾಡಿ ಪೇಟೆದ ಚುತುಸಂಗಪೇಂಟೆದ ಅವಶೇಷಲು, ದುಂಬುದ ಇತಿ ಆದಿನ್ ನೆನಪು ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

ಇನಿಕ್ ಒಂರ್ಬೊನೂದು ವರ್ಸೊಗು ದುಂಬುಡ್ದೇ ರಾಜರಾಜ್ಯದ ನೆಂಪುಡು. ಮೆರೆಯಿನ ಬಂಗಸೀಮೆದ, ಬಂಗ ಅರಸುಲುನಕುಳು. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಒಂಜಿನೇ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಮರ್ಯಾದಿ ಪಡೆಯಿನಕಳು. ಈ ತುಳುಸೀಮೆದ ತುಂಡುಭೂಮಿಡ್ ಬಾರೊಂದಿತ್ತಿ ಜೈನಬಲ್ಲಾಕುಳು ಬಂಗರಸುಲೆಗ್ ಬಾರೀ ಮರ್ಯಾದಿ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯನ ಕಾಲೊಡೇ ಬಂಗಸೀಮೆ ಚೌಟಸೀಮೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯನ ಕಟ್ಟ್ ಕಟ್ಟಲೆದ ಕತೆಟ್,

ಕಡೆಮುದೆಲ್ ದಾಂತೆ ಬರೆದುಂಡು, ಆಂಡ, ಬಂಗವಂಶೊದಕುಳೆ, ವಿವರೊನು ತಲಾಸ್ ಮನ್ಸಿ, ಇತಿಹಾಸೊಡು ಒಂತೆ ಸತ್ಯತೆ ಇತ್ತಿನೆಡ್ಡಾವರೆ, ಮೂಲಚರಿತ್ರೆದ, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯೊನು ಚರ್ಚೆಗ್ ಗೆತೊನಂದೆ, ಆ ಇತಿಹಾಸೊದ ಪುಟೊ ಬುಡ್ಪಾಗ. ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸ (ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ)1157ನೇ ಇಸವಿಡ್ದ್‌ದುಂಬುದ ಬಂಗರಸುಲೆನ ಮೂಲ ಚರಿತ್ರೆ ಸಿಕ್ಕೊಂದಿಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಈ ಇಸವಿಡ್ದ್‌ಬುಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕಿಂಚಿ, ಕೈಪೆತ್ತ್ ದಾಕಲೆನ್ ತೂದು ಬರೆತಿ, ಈ ಚರಿತ್ರೆನೇ ಇತಿ ಆದಿ ಆವರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು. ಈ ಬಂಗರಸುನಕುಳು ಏರ್? ಅಕ್ಲೆ ಆಳ್ವಿಕೆ ವಾ ಕಾಲೊಡು ಸುರುಆಂಡ್? ಎಂಚ ಸುರು ಆಂಡ್! ಇಂದೆನ್ ತೆರಿಯೊನುಗೊ.

ದುಂಬುಡು ಬಂಗಾಡಿಗ್, ಗಂಗವಾಡಿ ಪಂದ್ ಪುದರ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ತಿರ್ತ ಬಂಗವಾಡಿ (ಗಂಗವಾಡಿ)ಡ್ ಗಂಗವಂಶೊಗು ಸೇರಿ, ಚಂದ್ರಶೇಖರೆ ಪನ್ಪುನಾಯೆ, ಗಟ್ಟದ ಬರಿತ ಎಲ್ಯ ಸೀಮೆನ್ ಆಳೊಂದಿತ್ತೆ. ಜೈನಕ್ಷತ್ರಿಯೆ ಆಯಿನ ಚಂದ್ರಶೇಖರಗ್. ಗಟ್ಟಸೀಮೆದ ಈ ವೂರುಡು ಎಲ್ಯ ಒಂಜಿ ದಂಡ್, ಎಲ್ಯೊಂಜಿ ಅರಂತಿಲ್ಲ್, ಎಲ್ಯ ಮಟ್ಟ್‌ದ ಸಿರಿಸಂಪೊತ್ತು, ಇತ್ತ್ಂಡ್, ಹೊಯ್ಸಳ ವಿಷ್ಣು ವರ್ಧನನ ಕಾಲೊಡು, ತಲಕಾಡ್‌ದ ಗಂಗ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯೊದಕ್ಲೆಡ, ಭಾರೀ ಪಗೆ. ಈ ಚಂದ್ರ ಶೇಖರೆ ಗಂಗವಂಶೊದಾಯೆ ಪನ್ಪಿ ಪಗೆಟ್, ತುಳುನಾಡ ಸೀಮೆಗ್ ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತಾರೊಗು ಬತ್ತಿ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನೆ, ಚಂದ್ರಶೇಖರನ್ ಲಡಾಯಿಡ್ ಕೆರ್ಪೆ. ಅಂಚನೆ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಅಲೂಪ ಅರಸುಲೆನ್ ಸೋಪಾಬೆ, ಚಂದ್ರಶೇಖರೆ. ದಂಡ್‌ದ ಕಲಟ್ ತೀರ್ಯೆ ಪನ್ಪಿ ಸುದ್ದಿ ತಿಕ್ಕಿ ಬುಕ್ಕ, ಅರಸುವಂಶೊನು ಒರಿಪೊಂದು, ಅರಸುನ ಪ್ರಧಾನಿ ಕಿಲ್ಲೂರುದ ಕಿಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯೆ, ಪತ್ತ್‌ವರ್ಸೊದ ರಾಜಕುಮಾರೆ ಕಾಮರಾಯನ್ ಲೆತೊಂದು, ಅರಸುಲು ಪೂಜೆ ಮನ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಶಾಂತಿನಾಥ ಜಿನ ಬಿಂಬ, ಕುಲದೇವೆರಾಯಿನ ಸೋಮನಾಥನ ಮೂರ್ತಿನ್ ಪತ್ತೊಂದು, ಸೇನವೆರ್ ವೆಂಕಪಯ್ಯೆ, ಪತ್ತ್‌ವರ್ಸೊದ ರಾಜಕುಮಾರೆ ಕಾಮರಾಯನ್ ಲೆತೊಂದು, ಅರಸುಲು ಪೂಜೆಮನ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಶಾಂತಿನಾಥ ಜಿನ ಬಿಂಬ, ಕುಲದೇವೆರಾಯಿನ ಸೋಮನಾಥನ ಮೂರ್ತಿನ್ ಪತ್ತೊಂದು, ಸೇನವೆರ್ ವೆಂಕಪಯ್ಯೆ, ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯೆ, ಜೈನೆರಾಯಿನ, ಮಟ್ಟೂರ ಉಲ್ಲಯೆ, ಕುಪ್ಪಣ್ಣ ಭಟ್, ಈ ನಾಲ್ವೆರ್, ಹಿರಿಯಾಕ್ಲೆನ್ ಕೂಡೊಂದು ಗಟ್ಟ ಬಡತ್‌ದ್ ಇರುವೈಲ್, ದುರ್ಗದ ಬಳ್ಳಿಡ್, ಮಯ್ಯೊಡು ಹೊಯ್ಸಳೆರೆಗ್ ತೆರಿಯಂದಿನಂಗೆ, ಬದ್ಕೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕರಿಂಡ್, ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನರಾಯೆ, ಸೊರ್ಗೊಸಂದಿಯೆ. ಆಯನಮಗೆ, ತ್ರಿಭುವನಮಲ್ಲ ಭುಜಬಲ ವೀರ ನರಸಿಂಹೆ ದೋರಸಂದ್ರೊ (ದ್ವಾರಸಮುದ್ರೊ)ಡು ಪಟ್ಟೊ ಏರ್ಯೆ. ಆಯೆ, ಭಾರಿ ಗುಣವಂತೆ, ಘನತಿಕೆದಾಯೆ. ಆಯನ ಕೀರ್ತಿನ್ ತೆರಿನ ಕಿಷ್ಣಪಯ್ಯೆ, ತನ್ನ ಒಟ್ಟುಗಿತ್ತಿ ಹಿರಿಯೆರೆನೊಟ್ಟು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮನ್ತ್‌ದ್, ರಾಜಕುಮಾರನ್ ಲೆತೊಂದು, ಘಟ್ಟಸೀಮೆಗ್ ಪೋವೊಡುಂದ್ ಗಟ್ಟಜತ್ತೆರ್ ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಅಕ್ಲೆಗ್ ಆಶ್ರಯಕೊರ್ದು ಕಷ್ಟಸುಕೊಟು ಸಕಾಯಮನ್ತಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಬೆರಣೆ ಮರಿಯಪ್ಪಯ್ಯೆ, ಬಂಗಾರ್ದಬೇಲೆದ ದೇವು ಅಚಾರಿ, ಭಂಡಾರಿ ರುದ್ರೆ, ಬೋವಿ ಗುರುವೆ, ಸೈಬೆ ಜಾಂಗ್ ಖಾನ್, ನೇಮಿಖಾನ್,

ಕುಂಟುಪೊಲ್ಲುನ ದಾದೆಬಾಯಿ, ಬೇರೊದ ಬಿರ್ಸೆ ಯಾಕೂಬು, ಮಾಳವ ಕನಡೆ ಚಂದ್ರನಾಯಕೆ, ಅಪ್ಪಯ್ಯನಾಯಕ, ಬೇರೊದ ಬಿರ್ಸೆ ಪಾರಪ್ಪಸೆಟ್ಟಿ, ಮಡ್ಯೊಳೆ ತಿಮಪ್ಪೆ, ಬೈರುಪೂಜಾರಿ, ರಜಪೂತ ಬೀರೆ ದೇವು ಮಾಣಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸಿಂಗೆ,ಮೊಕ್ಲು ಅಕ್ಲೆ ಬೆರಿಯೆನೆ ಬತ್ತೆರ್. ಅರಸುವಂಶೊದ ರಚ್ಚಣೆಗಾತ್‌ರ ಜೀವಕೊರ್ಯರೆಲ ಪಿರಜಾರಂದಿ ಈ ಸಾಮಾಜಿಕೆರ್, ಅರಸು ಪರಿವಾರೊದಕ್ಲೆ ಒಟ್ಟು ಕಡ್ತಿಕಲ್ಲ ಘಾಟಿಡೆ ಜತ್ತ್‌ದ್, ಬನ್ನಗ, ಮಿತ್ತ್ಯಾವುದ ಬರ್ಕೆಡ್ ಕುಲ್ಲುದು, ತಿರ್ತ ಬಂಗವಾಡಿ (ಗಂಗವಾಡಿ)ಗ್ ಪೋವೊಡ್‌ಂದ್, ಆಲೋಚನೆಮನ್ತ್‌ದ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒಂಜಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಡು ಪಿದಾಡ್ಯೆರ್. ಮಿತ್ತಗಂಗವಾಡಿ (ಬಂಗವಾಡಿ), ಕೊಮಿನಡ್ಕದ, ಅಡ್ಕದ್, ನೇತ್ರಾವತಿ ತುದೆ ಬರಿಟ್ ಬಿಡಾರ ಮಲ್ತೆರ್.

ಕೆಲವು ದಿನ ಈ ಜಾಗೆಡ್ ಇತ್ತ್‌ದ್, ಈ ಸೀಮೆದ ಜನೊಕುಳೆ ಮನಸ್ ತೆರಿಕೊ, ಪಂದ್ ಕಿಷ್ಣಪಯ್ಯೆ ಪನ್ಪೆ. ಅಂಚನೆ ಅಕುಳು ಅಲ್ಪ ಬುಡಾರ ಮಲ್ತಿ ಯಿಸಯ ಕೇನ್ದ್, ಅಕ್ಲೆನಡೆ. ಅರಿ, ಸಾಮಾನ್, ಬುಳೆಕಾಣಿಕೆಲೆನ್ ಕೊನದ್ ಊರ್ದಕುಳು ಕೊರ್ಯರೆ ಶುರುಮಲ್ತೆರ್. ಅರುಸು ವಂಶೊದ ಕೊಡಿ ಒರಿದುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಸಂತೇಸ ಬಂಗವಾಡಿದ ಜನೊಕುಳೆನ. ಮೊಕ್ಲೆ ಅಭಿಮಾನೊಗು ಕಿಷ್ಣಪಯ್ಯನ ಮನಸ್ ತಲ್ಮೆನ ಆಂಡ್. ಜನೊಕುಳು ಅರಸುವಂಶೊನು ಮದತ್‌ಜೆರಂದ್, ಮನಸ್‌ಡೇ ಸಂತೇಸ ಪಡೆವೊಂಡೆ.

ಒಂಜಿದಿನ, ಭಂಡಾರಿ ರುದ್ರೆ ಅರುಸುಕುಮಾರೆ ಕಾಮರಾಯನ ತರೆಕುಜಲ್ ಕತ್ತೆರ್ತ್‌ದ್, ಕುಜಲ್‌ನ್ ತುದೆತ ನೀರ್‌ಗ್ ದಕ್ಕೆರೆಂದ್ ಪೋಪೆ. ಕಿಷ್ಣಪಯ್ಯೆರ್, ಅರುಸುಮಗನ್ ಲೆತೊಂದು ತುದೆಕ್ ಪೋಯೆರ್. ರುದ್ರೆ ತಾನ್ ಮದತ್ ಬುಡಿನ ಉಗುರು ಗೆಪ್ಪುನ ಕೊಲ್ಲಿನ್ ಕೊನವರೆ, ಕುಜಲ್‌ಗೆತ್ತಿ ಜಾಗೆಗ್ ಬನ್ನಗ, ಅಲ್ಪ ಕೊಲ್ಲಿ ಮಾಯ ಆದ್, ಒಂಜಿ ಮರಿ ಮಡಿಕೆಪಾಡ್ದಿ ಜಿಡೆದೆತ್ ಉಂತುದುನ ತೂಯೆ, ಒರಾನೆ ಪಿರ ಪಾರ್ ಪೋದು, ಪ್ರಧಾನಿ ಕಿಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯನ್ ಲೆತ್ತ್‌ಬನ್ನಗ ಕೊಲ್ಲಿಲಾ ಮಾಯ ಮರಿಲಾ ಮಾಯ. ಅಲ್ಪ ಜನಮಾನಿ ಕೂಡ್ಯೆರ್. ಈ ಜಾಗೆಡ್ ದಾದನಾಯಿಶೇಷತೆ ಉಂಡುಂದು, ಅಲ್ಪನೆ ಬರಿಟ್, ಆನಿದಯಿರ್ಲ್‌ಡ್ ಕೃಷ್ಣಪಯ್ಯೆ ಜೆತ್ತೆರ್‌ಗೆ.

ಪುಲ್ಯಾಗ್ ಒಂಜಿನೇ ಜಾಮೊಡು ದುರ್ಗಾದೇವಿ, ಕನ್ನಿಕೆನ ಒರುವಾದ್ ಕನಟ್ ತೋಜಿದ್, "ಆಯ್ಯಾ ಕಿಷ್ಣಪಯ್ಯಾ ಯೆತೆಗೆಪ್ಪಡ, ಬೇನೆ ಬೇಸಾರ ಬುಡ್ಲ ಕೊಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಿಮಾಯದ ನಿಲೆಟ್ ಕೊಲ್ಲಿದುರ್ಗೆ ಆಯಿನ ಎಂಕೊಂಜಿ ದೇವಳ ಕಟ್ಟಾವುನ ಸಂಕಲ್ಪಮನ್ಪು, ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಕಳೆಯಿರಾಜ್ಯ ಕೈಸೇರು" ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಾಯ ಆಯೊಳು. ಕಿಷ್ಣಪಯ್ಯಾಗ್ ಎಚ್ಚೆರಿಗೆ ಆನಗ, ಈ ಕನತಬಗ್ಗೆ ಬಲ್ಯಾಯಡ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ನಿರ್ದಾರ ಮನ್ತ್‌ದ್ ಮನದಾನಿ, ಊರ್ದಕುಳು ಮಾತೆರೆನ್‌ಲ ಕೂಡಾದ್, ಮಟ್ಟೂರ ಬೀರು ಬಲ್ಯಾಡ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಣುವೆರ್. 108 ಎಕ್ಕಡಿಲೆನ್ ದೀದ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮನ್ತ್‌ದ್, ಒಂಜಿಪುಂಡಿ ಎಕ್ಕಡಿನ್ ಗೆತ್ತ್‌ದ್ ಮಣೆಟ್ ದೀದ್ ಪದ್ರಾಡ್, ರಾಶಿಕಳೆದ್ ಆರೂಢ ಶೋಧನೆ ಮನ್ಪುನಗ, ವಿಲ್ಲಿನ ಲಗ್ನೊಡು ಶುಕ್ರನ ಉದಯ. ಕರ್ಕಿಡ್ ಗುರು ಎಡ್ಡೆ ಶಕ್ತಿಮೂಲ ಉಂಡು. ಜಗತ್‌ದಪ್ಪೆ ದುರ್ಗೆನ್ ಈ ತಲೊಟು, ದೇವಳ ಕಟ್ಟಾದ್ ತಾಪನೆ ಮನ್ಪಾಯರ್‌ಡ, ನಿಕ್ಲೆ

ಕಳೆಯಿರಾಜ್ಯ ಕೈಸೇರು. ಬರ್ಪಿ ಅರಸುಡ, ನಿಕ್ಲೆ ಕಟ್ಟೊನು ಪಣ್ಣೆ. ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಅರಸುನ ಸಕಾಯ ಸಿಕ್ಕುಂಡು. ಇತ್ತೆ ಅಪ್ಪೆದುರ್ಗೆಗ್ ನಿಕ್ಲ್ ಗುಡಿಕಟ್ಟಾವು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಲ್ಪಿ ಪಂದ್, ನಿವೃತಿ ರಾಶಿ ತೋಜಾಯೆ. ಬಲ್ಯಾಯನ ಬಲಿಮೆ ಕೇನ್ಲ್ ಕಿಷ್ಣಪಯ್ಯೆ ಹಿರಿಯಾಕುಳೆಗ್ ಒಟ್ಟುಗ್ ಆ ಕಾರ್ಣಿಕದ ಜಾಗೆಡ್ ಸಂಕಲ್ಪ ಮನ್ಪೊಂಡೆ. ಹೊಯ್ಸಳೇಶ್ವರನ್ ಕಾತೊಂದು ರಾಜಪರಿವಾರ, ಮಿತ್ಯಾವು ಬರ್ಕೆಡ್ ಇತ್ತೆರ್.

ಕೆಲವು ಸಮಯ ಕರೀಂಡ್. ದೋರಸಂದ್ರೊದ ಅರಸು ಒಂಜಿನೇ ವೀರನರಸಿಂಹರಾಯೆ ತನ್ನ ಪಾಳ್ಯದೊಟ್ಟುಗು ತುಳುನಾಡ ಸೀಮೆದ ತಿತಿಗತಿ ತೆರ್ಯೆರೆಗಾಸ್‍ರ,ಆನಿದ ದಿನೊಟು ಕಡ್ತಿ ಕಲ್ಲಘಾಟಿ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಮಿತ್ಯಾವು ಬರ್ಕೆದಡೆ ಬತ್ತೆಗೆ. ನೇತ್ರಾವತಿ ತುದೆದಡ್ಡ್ ತನ್ನ ಪಾಳ್ಯೊನು ಬುಡಿಯೆ. ಮನದಾನಿ ಅರಸು ನೇತ್ರಾವತಿ ತುದೆಟ್ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಮೀದ್ ನಿತ್ಯ ಕುರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನೊಲೆನ್ ಪೂರೈತೊಂದು ದಡ್ಡ್ ಬತ್ತ್‌ದ್,ದೀತಿ ಮುಕ್ಕಾಳಿಗೆಡ್ ಕುಲ್ಲುಪ್ಪುನಗ, ಕಿಷ್ಣಪಯ್ಯೆ ಅರಸುಕುಮಾರನ್ ಲೆತೊಪೋದು ಹೊಯ್ಸಳೇಸ್ವರನ ಪಾದೊಗು ನೀಟಪ್ಪಾ ಅಡ್ಡ ಬೂರ್ಪಾಯೆ. ಕೈಮುಗಿದ್ ಉಂತಿಯೆ. ಅರಸುಲು ಅಕ್ಲೆನೇ ಅಚ್ಚರಿಡ್ ತೂಪೆರ್! ಅಪಗ ಕಿಷ್ಣಪಯ್ಯೆ ಅರಸುವಂಶೊದ ಕರುಣ ಕತೆನ್ ಪಣ್ಪೆ.

ಈ ಬಾಲೆ ಕಾಮರಾಯನ್ ಈರ್ನ ಪಾದೊಗು ಒಪ್ಪಾದೆ.ಇಂಬ್ಯನ್‌ಕಾಪುನ ಹಾರಭಾರ ಈರೆನವು "ಪಂದ್ ಭಿನ್ನಯಮನ್ಪೊಂಡೆ. ಮೊಕ್ಲೆನ ಕರುಣಕತೆಕೇನ್ದ್ ವೀರನರಸಿಂಹನ ಮನಸ್ ಕರೆಗ್‌ಂಡ್. ಬಾಲೆನ್ ದೆರ್ತ್ ಲಕ್ಕಾಯೆ. ಪಾಳ್ಯೊಡ್ದು ಬೊಳ್ಳಿದ ಗಿಂಡೆಡ್ ತರ್ಪುಡಿಯೆ. ತನ್ನ ಜಕ್ಕೆಲ್‌ಡ್ ಕುಳ್ಳಾವೊಂದು ತನ್ನ ಕೈಟೇ ಪೇರ್ ಪರ್ಪಾಯೆ.

ಅರಸುಕುಮಾರೆ ಪೇರ್ ಪರ್ನಗ ಕಡೆಬಾಯಿಡೆ ಜತ್ತಿ ಪೇರ್, ಪರಿದ್ ನೇತ್ರಾವತೀ, ಸುದೆಸೇರುಂಡು. ಈ ಕುಮಾರಡ ಉಪ್ಪುನ ರಾಜಲಕ್ಷಣ, ವಿಶೇಷತೆ ಅರಸುಗು ತೆರಿದ್ ಸಂತೇಸ ಆಂಡ್."ಕಿಷ್ಣಪಯ್ಯ ನನ ವಾ ರೀತಿದ ಬೇನೆ ಬೇಸರಲಾ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಬೊರ್ಚಿ. ಈ ರಾಜಕುಮಾರಗ್, ಪರಪಿ ನೇತ್ರಾವತಿ. ಒಲ್ಪ ಪುಟ್ಟುದು ಒಲು ಕಡಲ್ ಸೇರುಂಡಾ ಆಡೆ ಮುಟ್ಟದ ತುದೆತ್ತ ದತ್ತ್ ಬಳತ್ತ್‌ದ್ ಪದ್‌ನೈನ್ ಮಾಗಣೆ, ಇರ್ವಸೀಮೆನ್ ಬುಡ್ದು ಈ ಗಂಗವಾಡಿದಪಟ್ಟಕಟ್ಟುವೆ. ತಿರ್ತ ಗಂಗವಾಡಿಡ್ ಅರಂತಿಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟಾದ್ ಎಡ್ಡೆ ದಿನೊತಾನಿ ಪಟ್ಟಕಟ್ಟ್‌ದ ಪೋಪೆಂದ್ ಪನ್ಪೆ. ಇನಿಯೆ ಅರಂತಿಲ್‌ದ ಕೆಲಸೊಗು ಪತ್ತಾಬೆ ಪಂದ್- ಶಿಲ್ಪಿಲೆನ್, ಮೇಸ್ತ್ರಿಲೆನ್ ತರ್ಪುಡ್ದು ಎಡ್ಡೆ ಮೂರ್ತೊಡು ಕೆಸರ್‌ಕಲ್ಡ್ ಪಾಡೆಯೆ. ಅರಂತಡೆ ಕಟ್ಟದ್ ಆಂಡ್. ಕಾಮರಾಯಗ್ ಪಟ್ಟೊಕಟ್ಟುನದಿನ ಮುಟ್ಟ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬಂಗವಾಡಿದ ಜನಮಾನಿಲು ಸಂತೇಸೊಡು ನಲಿತೆರ್. ಶಾಲಿ ವಾಹನೆರೆ ಶಕ 1079ನೇ ಬಹು ಧಾನ್ಯ ನಾಮ ಸಂ।ರದ ಪಾಲ್ಗುನ ಕಪ್ಪುದಶಮಿದಾನಿ ಕಾಮಪ್ಪಗ್ ಪಟ್ಟಕಟ್‌ದ್ ತನ್ನ ಪುದರ್‌ನೇ ಆಯಗ್ ದೀದ್, ದುಂಬುಗು "ವೀರನರಸಿಂಹ ಬಂಗ" ಪನ್ಪಿ ಪುದಾರ್‌ಡ್‌ಯಾನ್ ಬುಡ್ದು ಕೊರಿಸೀಮೆನಂ ಆಳೊಂದು ಬಲಪಂದ್, ಧಾರಾಪೂರ್ವಕ, ಸೀಮೆನ್ ಬುಡ್ದು ಕೊರ್ಪೆ. ಗಂಗವಾಡಿ ಬಂಗಾವಾಡಿಯಾಂಡ್, ಗಂಗವಂಶದ

ಅರಸುಲು ಬಂಗಪನ್ನಿ ಪುದರ್‌ಡ್ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮನ್ಪೊಡಂದ್ ಶಾಸನ ಬರೆಪಾಯೆ. ವೀರನರಸಿಂಹ ಬಲ್ಲಾಳ ಅರಸುಲು, ಈ ರಾಜಬಿರ್ದ್‌ಲೆನ್ ಬಂಗರಸುಗು ಒಪ್ಪಾಯೆರ್. 1 ಪಾಲಕಿ, 1 ರತ್ನಕಂಬೊಳಿ, 1 ಆನೆ, 1 ಬೊಳ್ಳಕುದುರೆ, 1 ರಣಹಳೆ, 1 ಮುದಲೆಬಾಯಿ, 2 ಚವಲ, 2 ಪಂಚದೀಟಿಗೆ,1 ಬಂಗಾರ್ದಗಿಂಡ್ಯೆ, 1 ರುಮಾಲ್ ರಡ್‌ಪಕ್ಕೆ ನಿಶಾನಿ, 1 ಮುದ್ರೆಉಂಗಿಲ,1 ಪಟ್ಟದಕತ್ತಿ, ಒಂಜಿ ಪಟ್ಟೆನಿರ್ಸಾನಿ, ರಡ್ಡ್‌ಸತ್ತಿಗೆ, 2 ಈಟಿಗಗ್ಗರ, 2 ಪಾರಕ, ಬೆತ್ತ(ಬೊಳ್ಳಿಕಟ್ಟಿಸುರೇಲ್ ಬೆತ್ತ) ಈತೆ ಅತ್ತಂದೆ, ಅರಸುಗು ಬುಡ್ಡು ಕೊರಿ, ಸೀಮೆದ ವಿವರ, 1 ಮಲವಂತಿಗೆ, 2 ಕಳಿಯ, 3 ಪಾಡ್ಯಾರು, 4 ಬುಳೆಕ್ಕಾರು,5 ಬಳ್ಳುಂಜ, 6 ಬಂಡಾಡಿ, 7 ಮದಗ, 8 ಪುತ್ತೂರು, 9 ಕೆಜೆಕಾರ್, 10 ಬಾಲ್ತಿಲ, 11 ಅಮ್ಟಾಡಿ,12 ಮಣಿನಾಕೂರು,13 ಪೆರೊಡಿ, 15 ನೀರ್ಮಾರ್ಗ,16 ಸಜಿಪ, 17 ಇರಾ,18 ಇರ್ನೊಳಿ,19 ವರ್ಕಾಡಿ, 20 ಮಂಜೇಶ್ವರ-ಈ 20 ಸೀಮೆದ ಬಲ್ಲಾಕುಳೆನ ಸೀಮೆಲೆನ್, ಅತ್ತಾಂದೆ 15 ಮಾಗಣೆದ ಅಧಿಕಾರೊನುಲಾ ಧಾರೆಮೈತ್ ಬುಡ್ಡು ಕೊರ್ದು, ದುಬುಂಗು ಬಂಗವಂಶೊದಕ್ಲೆಗ್ ಪಟ್ಟ ಆನಗ ಗುತ್ತು ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆದಕ್ಲೆ ಕರ್ತವ್ಯೊನು, ಶಾಸನ ಬರೆಪಾದ್ ಪೋಯೆ.

ಬಂಗಾಡಿ ಮಾಗಣೆ ನಡಗುತ್ತು ಮಣಿನಾಲ್ಕೂರು ಸೀಮೆ ನಾಲೂರು ಗುತ್ತು ಸಜಿಪ ಸೀಮೆದ ಸಜಿಪಗುತ್ತು, ರೆಕಳ ಮಾಗಣೆದ ಹರೆಕಳಗುತ್ತು ಈ ನಾಲ್‌ಗುತ್ತುಲೇ ರಾಜಗುತ್ತಲು. ಬಂಗರಸುಗು ಪಟ್ಟ ಆನಗ ನಡತ ಗುತ್ತುದಕುಳು ಅರಸುಲೆ ಕೈಟ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಪಟ್ಟದ ಮಣೆಟ್ ಕುಲ್ಲಾವೊಡು. ಉಂಗಿಲೊ ದೀವೊಡು ಹರೆಕಳಗುತ್ತುದಕ್ಲೆಗ್‌ಲ ಅವ್ವೇಮರ್ಯಾದಿ ಕೊರೊಡು. ಸಜಿಪ ನಡುಗತ್ತುದಕುಳು ಪಟ್ಟೊದ ಪುದರ್ ಪುರಪುಡು ಲೆಪ್ಪೊಡು. ಉಂದು ಸಂತಾನ ಪಾರಂಪರ್ಯ ಆದೇ ನಡತ್ ಬರೊಡುಂದ್ ಕಟ್ಟ್ ಕಟ್ಟಲೆ ಮನ್ತೆ. ಸಜಿಪ ಗ್ರಾಮದ ಮುನ್ನೂರು ಭಟ್ರೆನ ಇಲ್ಲಾದಕುಳು ರಾಜಪುರೋಹಿತಿಗೆ ಮನ್ಪರ ನೇಮಕ ಮನ್ತೆ.

ಇಂಚ ವೀರನರಸಿಂಹ ಬಲ್ಲಾಳೆ ವೀರನಸಿಂಹ ಬಂಗಗ್ ಪಟ್ಟಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಸೀಮೆದ ಅಧಿಕಾರ ಕೊರ್ದು ತುಳುವನಾಡ್‌ಡ್ ಒಂಜಿನೇ ಮರ್ಯಾದಿದ ರಾಜವಂಶೊ ಪಂದ್ ಸಾರಿಯೆ. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಒರಿನ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆ ದಕ್ಲೆನ್ ತೂದು ಅಲ್ಪದ ತಿತಿ ತೆರಿದ್ ಅಕ್ಲೆಗ್‌ಲ ಸಕಾಯಕೊರ್ದು, ಬೋಲ್ತೆರ್ದ ಬರಿಟ್ ಎರುಮಲೆ ತುದೆಗಿಟ್ಟೊಡು ಉಪ್ಪಿ ಗಡೊನು ತೂದು, ಅಲ್ಪ ಆ ಗಡೊನು ಒಂಜಿ ಪ್ರವಾಸೀ ದಾಮ ಪಂದ್, ಅಯಿಮೊಟ್ಟುಕಟ್ಟಾದ್, ಅಯಿತ ತರೆಟ್ ಬಂಗ್ಲೆ ಕಟ್ಟಾಯೆರ್ ವೀರನರಸಿಂಹ ಬಲ್ಲಾಳೆ ಕಟ್ಟಾಯಿ ಆ ಗಡೊಕು ನರಸಿಂಹಗಡ ಪಂದ್ ಪುದಾರ್‌ದೀಯೆ. ಕೆಲ ಸಮಯ ಕರಿದ್ ವೀರನರಸಿಂಹ ಬಂಗರಸು ಕೊಲ್ಲಿಮಾಯಕ ಆಯಿನ ಜಾಗೆಡ್ ಕಾಲ್ಲಿದುರ್ಗೆಗ್ ದೇವಳಕಟ್ಟಾಯೆ. ಕುಲದೇವೆರಾಯಿನ ಸೋಮನಾಥಗ್ ಪೂಜಾರಿಬೆಟ್ಟದಲ್ಪ ದೆವಳೊಲ ಬಂಗಾಡಿದ ಗಿಟ್ಟ ಒಂಜಿ ಗಣಪತಿದೇವಸ್ಥಾನ, ವೀರಭದ್ರದೇವಸ್ಥಾನ, ನಾಗಬೆಮ್ಮೆರೆಗ್ ಕಲಾಯಿಬಲ, ಕಟ್ಟಾಯಿನತ್ತಂದೆ ಸ್ಯಾಬೆರೆನಕ್ಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಪಳ್ಳಿ ಕಟ್ಟಾದ್ ಪೊರ್ಲುಡು ರಾಜ್ಯಾಳುವಿಕೆ ಮನ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆ . ಈ ಕಾಲೊಡು ಬಂಗಾಡಿ

ಸೀಮೆಗ್ ಧರ್ಮೊದೈಯ್ಯಾಂಕುಳು ಬತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಅಯಿಕ್ ಒಂಜಿ ಕತೆ ಉಂಡು.

ಗಂಗನಾಡ್ ಕೊಂಗದೇಸೊಡು ಬಂಗಾರಿನ್ನ ಅರಂತಡೆಟ್ ತೂಂಕಿನುಜ್ಞಾಲ್ ಪರಂಗಿ ಮಂಚೊಡು ತಗೆತಂಗಡಿದೈಯಾಂಕುಳು ಎದ್‌ರೆದ್‌ರ್ ಒಲಗ ಆಯೆರ್. ಈ ದೈಯ್ಯೊಂಕುಳು ಎಳ್ವೆರ್ ಕನಡೆರೆ ಪೊಂಜೊವು ಮಾನ ಮಚ್ಚರ ಮನ್ತೆರ್‌ಂದ್ ಗಟ್ಟಸೀಮೆ ಬುಡ್ದು ತುಳುರಾಜ್ಯ ಪತ್ತ್‌ಗಪಂದ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಉರ್ಕಿನಡೆ, ದಂಬೆದಂಗಡಿ, ಜಂಕಿಬುಡಾರ, ದಾಂಟ್ಯೆರ್. ಕಡ್ತಿಕಲ್ಲ ಘಾಂಟಿದಡೆ ಬನ್ನಗ ಭೈರವ ದೇವೆರೆ ದೇವಳೊ ತೋಜುಂಡು. ಮೂಜಿಸುತ್ತು ಬತ್ತೆರ್, ಗಂಧಪ್ರಸಾದ ಪತ್ಯೆರ್. ಬಚ್ಚೆಲ್‌ಗ್ ಕುಳ್ಯೆರ್. ಸಂಚಿ ಬುಡಿಯೆರ್ (ಬಚ್ಚಿರೆ ಪೂಲು ತಿನ್ಪುನ) ಅಲ್ಪಡ್ದ್ ಪಿದಾಡ್ದ್ ಕಡ್ತಿಕಲ್ಲ ಘಾಟಿಡೆ ಜತ್ತೊಂದು ಬರ್ಪೆರ್. ಮಿತ್ಯಾವುದ ತುದೆ, ಮಿತ್ಯಾವುದ ಬರ್ಕೆ ಪಿರ ಬುಡಿಯೆರ್. ಜಂಗಮಕಿರೆ ದಾಂಟ್ಯೆರ್. ಕೊಮ್ಮಿನಡ್ಕ ಬರ್ಕೆದಡೆ ಬತ್ತೆರ್. ದೂರೊಡು ಕೊಲ್ಲಿದೇವಳೊ, ಕೊಲ್ಲಿದ ಬನೋ ತೋಜೆಂಡ್. ಭಕ್ತಿಡ್ ಆಡೆ ಪೋಯೆರ್ ದೇವಳೊಗು ಮುಜುಸುತ್ತು ಬತ್ತೆರ್. ವರ್ಸೋಗೊರೊ ಪಯಣ ಬೋಡಂದ್ ದೇವಿಡ ಅಪ್ಪಣೆಕೇಂಡೆರ್. ದೇವಿನ ಮದಿಪಾಂಡ್. ಬಚ್ಚೆಲ್‌ಗ್ ಕೊಲ್ಲಿದೇವೆರೆ ಬನೊಕು ಪೊಗ್ಯೆರ್. ಚಂಚಿಬುಡಿಯೆರ್. ಕೊಮ್ಮಿನಡ್ಕ ಬರ್ಕೆಡ್ ಜಾಡುಉಪ್ಪರಿಗೆ ಮಾಡ ಕಟ್ಟಾವೊಂಡೆರ್. ಅಲ್ಪಡ್ದ್ ಮಾಸ್ತಿಕಲ್ಲ್, ಮರಣ ಭೂಮಿ ದಾಂಟ್ಯೆರ್. ಬ್ರಹ್ಮದೇವೆರೆ ಪಾದ ಪತ್ಯೆರ್. ಅಲ್ಪಡ್ಕ್ ಮಾಸ್ತಿಕಲ್ಲ್ ಮರಣಭೂಮಿ ದಾಂಟ್ಯೆರ್. ಬಂಗವಾಡಿ ಅರಂತೆದ್‌ರ್ ಉಪ್ಪಿನ , ಶಾಂತಿನಾಥ ಬಸ್ತಿಗ್ ಪೊಗ್ಯೆರ್. ಸುತ್ತುಬತ್ತೆರ್ ಕೊಡಿಮರಕ್ ಬೆರಿಪಾಡ್ದ್ ಉಂತ್ಯೆರ್. ಗಂಧ ಪ್ರಸಾದ ಪತ್ಯೆರ್. ಒರ್ಸೋಗೊರ ಭೇಟಿ ಬೋಡಂದ್ ಕೇಂಡೆರ್. ಸ್ವಾಮಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯೆರ್, ಬಸ್ತಿ ತಿರ್ತ್‌ಜತ್ತೆರ್. ಮುಖ, ಸಾಲೆಡ್ ಉಂತ್ಯೆರ್. ಪಟ್ಟದ ಆನೆ ಅರೆದ್‌ಂಡ್. ಗುತ್ತು ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆಗ್ ಜನಪೋಂಡು. ಮೈಂದಪಾಂಡಿ, ಮತ್ತನ ಪಾಂಡಿ, ಸಾಯನ ಪಾಂಡಿ, ಬೊಳ್ಳೂರಗುತ್ತು ಬೊಳ್ಯಗರಡೆರ್ ಅರಂತಿಲ್ಲ್ ಸೇರ್‍ಯೆರ್. ಬೊಳ್ಳುರುಗುತ್ತುದಕುಳು ಸಿರಿಗಿಂಡೆಡ್ ನೀರ್ ಪತ್ಯೆರ್.ಮತ್ತನ ಪಾಂಡಿ ಮುತ್ತು ಮುದ್ರೆದ ಉಂಗಿಲೊನು ಪತ್ಯೆರ್. ಬತ್ತಿ ಪಾರ ದೂರೊ ಆವರೆ ಚಿತ್ತೊಗು ಪಾರಿಪಂಡೆರ್. ಒತ್ತಿಕಟ್ಟ್ ದೀಯೆರ್. ಅರಸುಲೆಗ್, ಪಟ್ಟದ ಆನೆಗ್ ಬತ್ತಿಪಾರ ದೂರ ಆಂಡ್. ಮಟ್ಟೂರು ಬಲ್ಯಾಯನ್ ಲೆಪುಡಿಯೆರ್. ಸಾರಿ ಪಾಡ್ಪಾಯೆರ್. ಬಂಗಾಡಿ ತಲೆಪಾಯಿ ದೈಯೊಂಕುಳೆ ಪಾರಪಂದ್ ತೆರಿವುಂಡು. ದೈಯೊಂಕುಳೆನ್ ನಂಬುನ ಸಂಕಲ್ಪ ಮನ್ತೆರ್. ದೈಯೊಂಕುಳು ಅಲ್ಪಡ್ದ್ ದುಂಬುಬತ್ತೆರ್. ವೀರಭದ್ರಮಾಡೊ, ಪಿಚಲಾರ್, ಕೊಂಗ್ರೆರ್ ಕುಕ್ಕು ಪನ್ಪಿ ಜಾಗ್ ದಾಂಟ್‌ದ್ ಮೀನಂತೆರೆ ಪರಿವು ಬತ್ತೆರ್.

ದೂರೊಡು ಬಂಗಾಡಿಗುತ್ತು ಜನನ ಬಲ್ಲಾಕುಳೆ ಬೂಡು ತೋಜುಂಡು. ಸೀದ ಅಡೆಗ್ ಪೊಗ್ಯೆರ್. ಜನನ ಬಲ್ಲಾಳೆರ್ ಅಕ್ಲೆನ್ ಎದ್ರೊಂದು ಚಾವಡಿಡ್ ತೂಂಕಿನುಜ್ಞಾಲ್‌ಡ್ ಕುಳ್ಳಾಯೆರ್. ನಿಕುಳು ಏರ್‌ಂದ್ ಕೇಂಡೆರ್. ಯಾನ್ ಉಳ್ಳಾಯೆ, ಮೋಳು ಉಳ್ಳಾಳ್ತಿ ಪಂದ್ ದೈಯೊಂಕುಳು ಪಂಡೆರ್. ಅಕ್ಲೆಗ್ ಅಸರ್ ಕನವರೆ ಬಲ್ಲಾಳೆರ್ ಉಳಾಯಿ ಪೋದು

ಪಿದಯಿಬನ್ನಗ ಅಕುಳು ಮಾಯಕ ಆಯೆರ್. ಆನಿದ ಇರ್‍ಲ್ಡ್ ಜನನ ಬಲ್ಲಾಳೆರೆಗ್ ಕನಟ್ ತೋಜಿದ್ ಎಂಕ್ಲೆ ತರೆಬೂರಿನಲ್ಪ ಕರುವಲ್ಲ ಕಲ್ಲಗುಂಡ, ತಿಗಲೆ ಬೂರಿನಲ್ಪ ಕುತ್ರೊಟ್ಟು ಮಾಡ ಕಟ್ಟಾಲೆ, ಪಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಕರುವಲ್ಲ ಕಲ್ಲಗುಂಡೊಡು ಸೋಣ ನಡಾವರಿ ಕೊರ್‍ಲೆ. ಕುತ್ರೊಟ್ಟು ಮಾಡೊಡು ಮಾಯಿನಡಾವರಿ ಕೊರ್ಲೆಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಮನದಾನಿ ಬಲ್ಯಾಯ ಬಲಿಮೆಡ್ ಯಿಸಯುತೆರಿದ್, ಬಂಗವಾಡಿದರಸು ವೀರನರಸಿಂಹ ಬಂಗರಸಡ ಪನ್ಪೆರ್. ಧರ್ಮದೈಯೊಂಕುಳಾಯಿನ ಉಳ್ಳಾಯೆ ಉಲ್ಲಾಳ್ದಿ ನಕ್ಲೆನ್ ನಂಬ್ಯೆರ್. ಅರಸುಲೆಗ್ ಐವೆರ್ ಅಬ್ಬೆಯಡಿಕುಳು ಇತ್ತೆರ್. ಮೂವೆರೆಗ್ ಜೋಕುಳಿದ್ದಿ. ಪೆರಿಯಬ್ಬೆ ಚಾರುಮಲೆಗ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರೆ ಪನ್ಪಿ ಒರಿಕುಮಾರೆ, ಕಿರಿಯಬ್ಬೆ ಅಮೃತಮಲೆಕ್ ಪಾಂಡ್ಯಪ್ಪೆ ಬುಕ್ಕ ವಿಠಲದೇವಿ ಪನ್ಪಿ ರಡ್ಡ್ ಬಾಲೆಲು, ಒಟ್ಟು ಮಾವರೇ ಜೋಕುಳು.

ವೀರನರಸಿಂಹ ಬಂಗನ ಕಾಲೊಡು ದೇವನಾರಿಡ್ ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಟ್ಟಾದ್ ನೇತ್ರಾವತಿ ತುದೇ ಬರಿಟ್ ಮಾರಿ ಶಿವರಾಯಿ (ರುಂಡಮಾಲ) ಸ್ಥಾನೊನುಲಾ ಕಟ್ಟಾಯಿ. ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸೊ1208ಡು ವೀರ ನರಸಿಂಹ ಬಂಗೆ ತೀರಿಬುಕ್ಕ 2ನೇ ಚಂದ್ರ ಶೇಖರ ಬಂಗಗ್ ಪಟ್ಟ ಆಂಡ್. ಈ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಬಂಗರಸು ತರಾವುದ ಈಶ್ವರದೇವಸ್ಥಾನೊದ ಮೂಡಾಯಿದಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಅರಮನೆಕಟ್ಟಾಯಿ. ಒಂಜಿದಿನ ಕುಡಲದ ಅರಂತಲ್ತ ಕಡೆಕಟ್ಟೆಡ್ ಕುಲ್ಲುದುಪ್ಪುನಗ, ಅಳುವೆದ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ ಏಳ್ ಪಡವುಲು ತೋಜಿಯೊ. ಅವು ಚೀನಾದೇಶೊದಕ್ಲೆನ ಬೇರೊದ ಪಡವುಲು ಪಂದ್ ತೆರಿಂಡ್. ಈ ಪಡವುಡಿತ್ತಿನ ಸಂಪೊತ್ತು ತನ್ನ ಕೈಕ್ ಸೇರೊಡುಂದ್, ಕುಡಲ ಪೊಯ್ಯೆ ವಸುಪುರೊಡ್ ಗಣಪತಿದೇವೆರೆ ಭಕ್ತೆ ಕೇಶವ ತಂತ್ರಿಲೆನ್ ಅರಸುಲು ಅರಮನೆಗ್ ಲೆಪುಡಿಯೆರ್. ಕೇಶವ ತಂತ್ರಿಲೆಡ ತನ್ನ ಮನಸ್‌ನ್ ಅರಸುಪನ್ನಗ ಗಣಪತಿಗ್ ಪರಕೆ ಪಣಿ, ಆ ಸಂಪೊತ್ತು ಈರೆಗಾಪುಂಡು ಪಂದ್ ತಾನ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮನ್ತೆರ್.

ಆನಿದ ಇರ್ಲ್‌ಡ್ ಬಾರಿ ಸುಳಿಗಾಳಿ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಆ ಗಾಳಿದ ಬರಮುಡು ಏಳ್‌ಪಡವುಲು ಕಡಲಕರೆದಂಡೆಗ್ ತಾಂಟ್‌ದ್ ಪುಡಾಂಡ್. ಮನದಾನಿ. ಬಂಗರಸು ಆ ಪಡಾವುಡಿತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಆಶ್ರಯಕೊರ್ದು ಬಂಗಾರ್ದ ಮಣ್ಣ್‌ನ್ ಅರಂತಡೆ ಸಾಗಾಯೆ. ಪರಕೆ ಪಂಡಿನ, ತರಾವು ಶರಭೇಶ್ವರ ದೇವಳೊದ ತೆನ್ಕಾಯಿಡ್ ಗೋಡೆದ ಬರಿಟ್ ಮಹಾಗಣಪತಿನ್ ತಾಪನೆ ಮನ್ಪಾದ್ ತರಾವುದ ಗಣಪತಿಂದ್ ನಿತ್ಯ ನೂತೆಡ್ಮ ತಾರಾಯಿದ ಗಣಹೋಮ ಮಲ್ಪಾವೊಂದು ಬರೊಂದಿತ್ತ್. ಆ ದೇವಳೊಗು ಉಂಬಳಿ ಉತ್ತಾರ ಬುಡಿಯೆ.

ಆನಿಡ್ದ್ ಬುಕ್ಕ ದುಡ್ಡುದ ಮೇಲ್ಮೆಗ್ ಪಣವುದ ಬಂಗರಸುಂದು ಪುದರ್ ಪನ್ಪಾವೊಂಡೆಗೆ. ಕುಡಲದ ಅಳುವೆದ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟಾಯೆ. ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಳೊನು ಜೀರ್ಣೊದ್ಧಾರ ಮನ್ಪಾಯೆ. 2ನೇ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಬಂಗರಸುಡ್ದು ಬುಕ್ಕ ಆಯನ ಮೆಗ್ಯೆ ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸ 1224ಟ್ ಪಟ್ಟೊಗು ಬತ್ತೆ. ಈ ಪಾಂಡ್ಯಪ್ಪ ಬಂಗರಸುನ ಕಾಲೊಡು ಬಾರಿ ಮಲ್ಲಪುದಾರ್‌ದ ಕೆಲಸ ನಡತಿಜಿ. ಆಯ ಜೊಕುಳುದಾಂತಿನೆಡ್ಡಾವರೆ, ತಂಗಡಿ ವಿಠಲದೇವಿಗ್

ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸ 1230ಡು ಪಟ್ಟ ಆಂಡ್. ಆಳ್ ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸ 1264ಮುಟ್ಟ ರಾಜ್ಯೊನು ಆಳಿಯೊಳು. ಆಳೆಡ್ದ್ ಬುಕ್ಕ ೧ನೇ ಕಾಮರಾಯ ಬಂಗರಸು ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸ 1264ಡ್ದ್ 1274ಮುಟ ಸೀಮೆನ್ ಆಳಿಯೆ. ಆಯಡಡ್ದ್ ಬುಕ್ಕ ಪದ್ಮಲದೇವಿ ಪಟ್ಟ ಏರ್ಯಳ್. ಮೋಳು ಕಾಮರಾಯನ ಮರ್ಮಳ್. ಕಿಸ್ತೆರ್ ವರ್ಸೊ1274ಡ್ದ್ 1287 ಮುಟ್ಟ ಮರ್ಮಳ್ ಪದ್ಮಲಾ ದೇವಿನ ಆಳ್ವಿಕೆ ಆದ್ ಆಳೆನ ಮಗೆ ಒಂಜಿನೇ ಹಾವಳಿ ಬಂಗರಾಜೆ ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸ1287ಟ್ ಪಟ್ಟೊ ಏರ್ದ್ ಸೀಮೆನ್ ಆಳೊಂದು ಬತ್ತೆ. ಆಯನ ಕಾಲೊಡು ಬೋಳ್ತೇರ್ (ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ) ಕುತ್ಯಾರ್‌ಡ್ ಸೋಮನಾಥ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜೀರ್ಣೋದ್ದಾರ, ಅಲ್ಪ ಒಂಜಿ ಅರಮನೆ, ಬುಕ್ಕ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಕೋಟೆ. ಕಟ್ಯಾದ್ ತಿರ್ತ್‌ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಸೆಟ್ಟಿಲೆಪೇಂಟೆ, ಗುರುವಾಯನ ಕೆರೆಟ್ ಬಸ್ತಿ ಪೂರಾ ಮನ್ಪಾಯೆ. ಆ ಕೋಟೆದ ಬಡಕಾಯಿಡ್ ವೀರಭದ್ರ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಗಣಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಟ್ಟಾಯೆ . ಆ ಬಂಗರಸುಡ್ದ್ ಬುಕ್ಕ, ಆಯನ ತಂಗಡಿ ಶಂಕರೀ ದೇವಿಗ್ ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸ1324ಟ್ ಪಟ್ಟ ಆಂಡ್. ಆಳ್ 25 ವರ್ಸರಾಜ್ಯಭಾರಮನ್ತೊಳು. ಆಳೆನ ಆಳ್ವಿಕೆದ ಕಾಲೊಡು ಕುಡಲದ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರೆ ಆದ್ ಸೋಯಿದೇವ ಅಲುಪೇಂದ್ರ ಆಳೊಂದಿತ್ತೆ. ಆಯಗ್ ಸಂತಾನ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಶಂಕರೀದೇವಿಗ್ ತನ್ನ ಏಳ್ ಬಲ್ಲಾಕುಳೆ ಸೀಮೆನ್ ಆಯೆ ಬುಡ್ದ್ ಕೊರ್ದ್ ಒಡೆಯಪನ್ಪಿ ಬಿರ್ದ್‌ಕೊರ್ಯೆ.

ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಹೊಯ್ಸಳೆರೆ ತಿತಿ ಬಾರೀ ಹೀನಾವಸ್ಥೆಗ್ ಮುಟ್ಟುದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಶಂಕರೀದೇವಿ ತಾನೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ್ ಬಂಗಸೀಮೆನ್ ಆಳೊಂದು ಬತ್ತೊಳು . ಆಳ್ ತೀರಿಬುಕ್ಯ ಆಳೆನ ಮಗೆ ರಡ್ಡ್‌ನೇ ಹಾವಳಿಬಂಗರಾಜೆ ಕಿಸ್ತೆರೆವರ್ಸ 1349ಡ್ದ್1400 ಮುಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮನ್ತೆ. 51 ವರ್ಷ ಇಂಬ್ಯರಾಜ್ಯಭಾರೊ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಆಯಡ್ದ್‌ಬುಕ್ಕ. ಕ್ರಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸ 1400ಟ್ ೧ನೇ ಲಕ್ಷುಮಪ್ಪರಸ ಬಂಗಗ್ ಪಟ್ಟ ಆಂಡ್. ೨ನೇ ಹಾವಳಿಬಂಗನ ಮೆಗ್ಯೆ ಆಯಿನ ಈ ಬಂಗರಸುಗು ಉಮ್ಮಣ್ಣ ಬಂಗ ಪನ್ಪಿ ವಾಡಿಕೆದ ಪುದರಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಲಕ್ಷುಮಪ್ಪಗ್‌ಲಾ, ನೀಲೇಶ್ವರದ ಮೂತರಸುಗುಲಾ ಲಡಾಯಿ ಆಂಡ್. ಬಂಗರಸು ಸೋಪುನಕಾಲೊಡು ಬೆದ್ರದ ಚೌಟೆರ್ ಬಂಗರಸುಗು ಸಾಯೊ ಮನ್ತಿನೆಡ್ದಾವರೊ ಮೂತರರಸುನು ಸೋಪಾದ್ ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸ1410ಟ್ ಚೌಟೆರೆಗ್ ಮಣೇಲ್, ಪೇಜಾವರ, ಮುಂಡೇರ್ ಸೀಮೆನ್ ಸಾಯಕೊರಿನೆಕ್ಕ್ ಬೋಡಾದ್ ಬುಡ್ದ್ ಕೊರ್ಯೆಗೆ. ಆಪೊರ್ತುಡು ಬೈಲಂಗಡಿ ಮೂಲರೆಗ್‌ಲಾ ಬಂಗರಸುಲೆಗ್‌ಲಾ ಅಪಗಪಗ ಲಡಾಯಿ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ೧ನೇ ಲಕ್ಷುಮಪ್ಪನ ಕಾಲೊಡು ಉಬಾರ್‌ಡ್ ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟಾಯೆ. ಅಂಚನೆ ನಂದಾರೊಡು ಒಂಜಿ ನಿಧಿತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಅಲ್ಪ ಒಂಜಿ ಅರಮನೆ ಕಟ್ಟಾಯೆ. ಸುತ್ತ ಒಂಜಿ ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟಾಯೆ. ವೀರಭದ್ರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪಿಲಿಚಂಡಿ ಗುಂಡ , ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣ ದೇವಸ್ತಾನ. ಆಧೀಶ್ವರ ಬಸ್ತಿ ಕಟ್ಟಾಯೆ. ಚತುರಂಗ ಪೇಂಟೆದ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಯನ ಕಾಲೊಡಾಂಡ್. ಆಯಗ್ ಸಜಿಪದ ಬಲ್ಲಾಳೆ ನಂದಿರಾಮ ಮಗಳ್ ದಾರಕ್ಕನ್ ಮದಿಮೆ ಮನ್ತ್ ಕೊರಿಯೆ.

ಆ ಕಾಲೊಡು ಸಜಿಪ ನಾಲ್ಕೈತಾಯಿಗ್‌ಲ ಗುಡಿಮಾಡ ಕಟ್ಟಾದ್ ಕೊರ್ಯೆ. ಉಬಾರ್‌ಡ್

ಮಾಂಕಾಳಿ ಅಬ್ಬೆಗ್‌ಲ ಗುಂಡೊಕಟ್ಟಾಯೆ. ಆಯೆ ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸ1455ಟ್ ತೀರಿಬುಕ್ಕ ಆಯನ ತಂಗಡಿ ರಡ್ನೆ ಶಂಕರಿ ದೇವಿಗ್ ಪಟ್ಟ ಆಂಡ್. ಈ ರಾಣಿ ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸ1491 ಮುಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ ಭಾರ ಮನ್ತೊಳು. ಮೋಳೆನ ಆಳ್ವಿಕೆದ ಕಾಲೋಡು ಮೋಳೆನ ಮಗೆ ೨ನೇ ಶಂಕರಿಡ್ದ್ ಬುಕ್ಕ ಬಂಗಾಡಿ ವೀರಭದ್ರ ದೇವಳೊಗು ಉಂಬಳಿ ಉತ್ತಾರ ಕೊರಿಯೆಗೆ. ೨ನೇ ಶಂಕರಿಡ್ದ್ ಬುಕ್ಕ ಕಾಮರಾಯೆ ಪಟ್ಟ ಏರ್ಯೆ. ಇಂಬ್ಯನ ಆಳ್ವಿಕೆದ ಕಾಲೊಡು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆ ಹಾವಳಿ ಜಾಸ್ತಿಆಂಡ್. ಅಕ್ಲೆನ ವೈಸರಾಯಿ ಲೋಪೇಜ್ ಡೀ ಸಂಪಾಯೋ ಕುಡಲದ ಅರಂತಡೆ ದಾಳಿಮನ್ತೆ. ಆ ಕಾಲೋಡು ಬಂಗರಸುಗಲಾ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್‌ಲಾ ಲಡಾಯಿ ಆದ್, ಒಂಜಿ ಕರಾರ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಲಡಾಯಿನ್ ಉಂತಾದ್ 2,400ಮುಡಿ ಅರಿ, 1,000 ಬುದ್ದುಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಸುಂಕೊ ಕೊರ್ಪುನ ಪಾತೆರ ಕತೆ ನಡತ್‌ಂಡ್.

ಈ ಸಮಯೊಡು ಅರಬಿದ ಒರಿ ಸಾಹುಕಾರೆ ಕುಡಲಡ್ ಬೇರೊಗು ಶುರುಮನ್ತೆ. ಆಯಡ ಲಡಾಯಿಮನ್ತ್‌ದ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಕುಡಲದಸೀಮೆಡ್, ಕಿಸ್ತಾನ್ ಧರ್ಮ ಪೆರಚಾರ ಮನ್ತೊಂದು ಬಾರೀ ಬಲೊ ಆಯೆರ್. ೨ನೇ ಕಾಮರಾಯೆ ವಿಜಯನಗರೊಗು ಕೊರ್ಪಿ ಕಪ್ಪಕಾಣಿಗೆ ಕೊರಂದಿನೆಡ್ದ್ ಕಿಸ್ತೆರ ವರ್ಸ 1520ಡ್ ಕೆಳದಿದ ಸದಾಶಿವನಾಯಕೆ ಕುಡಲಗ್‌ದಂಡ್ ಕನತ್‌ದ್ ಬಂಗರಸುನು ಸೋಪಾದ್ ವಿಜಯನಗರೊದ ಕಪ್ಪೊನು ವಸೂಲು ಮನ್ತ್‌ದ್ ಕಿಷ್ಣದೇವರಾಯಗ್ ಒಪ್ಪಯೆ. ಆಯಡ್ದ್‌ಬುಕ್ಕ, 3ನೇ ಹಾವಳಿಬಂಗರಸು ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸ1533ಡ್ದ್ 1545 ಮುಟ್ಟ ನಂದಾರೊಡು ಪಟ್ಬೊರ್ದ್ ಆಳಿಯೆ.

ಆಯನ ಕಾಲೊಡು ನಂದಾರೊಡು ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಟ್ಟಾದ್ ಉತ್ತಾರ ಉಂಬಳಿಬುಡಿಯೆ. ಈ 3ನೇಹಾವಳಿ ಬಂಗರ ಸುದ್ದುಬುಕ್ಕ ಆಯನ ಮೆಗಿಯೆ 2ನೇ ಲಕ್ಷ ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸುಗು ಕ್ರಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸ1545ಟ್ ಪಟ್ಟ ಆಂಡ್. ಬೆದ್ರದ ಚೌಟರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿ ಸೋಮಳಾ ದೇವಿಲ ಆಯ ಈರ್ವೆರ್ ರಾಣಿ ಯಡಿಕುಳು, ಇಂಬ್ಯೆವಿಜಯನಗರದಕ್ಲೆನಸಾಮಂತ ಅರಸು ಆದ್ ಇಂಬ್ಯೆ ಬಿರ್ದ್‌ಡ್ ಆಳೊಂದಿತ್ತೆ. ಅಜಿಲೆರೆಗ್‌ಲಾ ಈ ಅರಸುಗುಲಾ ದುಡ್ಡುದ ನಾಯೊಡು ಪಗೆ ಬೂರ್ದು ಅಂಕೊಗುಂತುನಡೆಮುಟ್ಟ ಎತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಸಮಯೊಡು ಕಾಂತಾಡಿಗುತ್ತುದ ಬರಿಟಿತ್ತಿ ಮಣಿಮಜಲ್‌ಡ್ ದುಗಣ ಕೊಂಡೆ ಬಂಗರಸುನ ದಳವಾಯಿ ಆದಿತ್ತೆ. ಈ ದುಗಣ ಕೊಂಡೆನಾತ್ ಬಿರ್ಸೆ ದಳಾಯಿತೆ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಏರ್ಲಾ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಲಕ್ಷುಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸು ದುಗಣ ಕೊಂಡೆನ ಉಸ್ತುವಾರಿಡ್, ಅಜಿಲೆರೆಡ ಲಡಾಯಿಗ್ ದಂಡ್ ಕಡಪುಡಿಯೆ. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಏಣೂರ್ದ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಅಜಿಲೆರೆಗ್ ಬಾರಿಬೆಚ್ಚ ಆಪುಂಡು. ಅಜಿಲ ಸೀಮೆದ ಮರ್ಯಾದಿ ಒರಿತ್ ಕೊರೊಡ್‌ಂದ್ ಪಂಡೆ. ದೇವು ಆಲೋಚನೆಮನ್ತೆ. ತಮ್ಮಲೆ ಕಾಂತಣಾತಿಕಾರಿನಡೆಬತ್ತ್‌ದ್ ಪೂನೀರಣ ದೀದ್ ಆರುವತನ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರ್ಪಾದ್

"ಓ, ದೈಯ್ಯೋ ಈತ್‌ನೆಟ ನಂಬಿನಾಯಗ್ ಇಂಬುಕೊರ್ತಿ ಮಾಯಗಾರೆ ಈ, ಇನಿ ಪೆರಡೆದ

ಬೆರಿಯೆ ಕಿನ್ನಿಲು ಪೋಯಿಲಕ್ಕೆ, ಪೆತ್ತದ ಬೆರಿಯೆ ಕಂಜಿ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕ, ಈ ಎನ್ನ ಅರುವದಗ್ ಬೆರಿಸಾಯ ಆದ್ ದಂಡ್‌ಡ್ ಗೇಲ್ ಕನತ್‌ದ್ ಕೊರೊಡು"ಂದ್ ನಟ್ಯೆ. ಮುಗೋಕು ಗಂಧಮುಟ್ಟಾದ್, ಆ ಗಂಧೋನು ದೇವುನ ಮುಂಡೊಗು ದೀಯೆ. ತನ್ನ ಅಂಕೊಸುರಿಯೊನು ಕೊರ್ಯೆ. ದೇವು ಪೂಂಜೆ, ತಮ್ಮಲೆ ಕಾಲ್ ಪತ್ಯೆ. ಸೀದಾ ಅಜಿಲೆರೆನಡೆ ಬತ್ತೆ, ಅಂಕ ಬೂಳ್ಯ ಪಡೆಯೆ, ದಂಡ್‌ನ್ ಕೂಡಾವೊಂದು, ಚಂಡೆತ್ತಿಮಾರ್‌ಗ್ ಬತ್ತೆ.

ಈ ಸುದ್ದಿಕೇಂಡಿ ದುಗ್ಗಣ ಕೊಂಡೆನ ಪರ ನುರ್ಕು ನೆಗತ್ ತೋಜಿಂಡ್. ಆಯೆಲಾ ಚೆಂಡೆತ್ತಿಮಾರ್‌ದಡೆ ಎತ್ತ್‌ದ್ ಲಡಾಯಿಗ್ ಉಂತ್ಯೆ. ಕೊಂಡೆಗ್‌ಲಾ ದೇವು ಪೂಂಜಗ್‌ಲಾ ಬಾರೀ ಲಡಾಯಿ ಆಂಡ್. ದುಗಣ ಕೊಂಡೆನ ತರೆನ್ ದೇವು ಪೂಂಜೆ ಕಡ್ತೆ. ಅಂಚನೆ ಅಜಿಲೆರೆ ಬೂಡೂಗು ಬರ್ಪೆ, ಅಜಿಲೆರ್ ದೇವು ಪೂಂಜಗ್ ಕೊರ್ಪಿ ಮರ್ಯಾದಿ ಕೊರಾಂದೆ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದ್ ಆಯೆ ಅಜಿಲಸೀಮೆನ್ ಬುಡಿಯೆ. ಬಂಗವಾಡಿಸೀಮೆಗ್ ಬತ್ತೆ. ಲಕ್ಷುಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸು ಆ ಬೀರಗ್ ಆಶ್ರಯಕೊರ್ಯೆರ್. ಪುದ್ದೊಟ್ಟುಡು ಇಲ್‌ಜಾಗ್ ಉಂಬಳಿಕೊರ್ಯೆರ್. ಕಿಸ್ತರೆ ವರ್ಸ 1556ಟ್ ಈ ರಡ್ಡ್‌ನೇ ಲಕ್ಷುಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸು ಬೈಲಂಗಡಿದ ಲಡಾಯಿಡ್ ಸೈತೆ. ರಾಣಿಸೋಮಳಾದೇವಿ, ಕಂಡನೊಟ್ಟುಗು ತಾನ್‌ಲಾ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮನ್ತೊಂದು ಸೈತಳ್. ಆ ರಡ್ಡ್‌ನೇ ಲಕ್ಷುಮಪ್ಪನ ಅರುವತೆ 3 ನೇ ಕಾಮರಾಯೆ ಪಟ್ಟೊಗು ಬತ್ತೆ. ಈ ಕಾಮರಾಯಗ್‌ಲ ಮಾಮಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಗ್‌ಲ ಮನಸ್‌ದುಲಾಯಿ ಸರಿದಾಂತೆ ಇಂಬ್ಯೆ ಪೋರ್ಜುಗೀಸೆರೆಗ್ ಇಷ್ಟೆ ಆದ್ ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಬಗೆಟ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಸಾಯಕೊರ್ಯೆ. ತನ್ನ ತಂಗಡಿ ಕಾಮಲಾ ದೇವಿನ್ ಕಾರ್ಲದ ದಾವಣಿ ಇಮ್ಮಡಿ ಭೈರವ ರಾಯೆ ಮದ್ಮೆ ಆಪುನು ನಿಶ್ಚಯ ಆಂಡ್. ತಾಳಿಬಂಧಿಸನ ಆಪುನಡೆ ಎತ್ತ್‌ನಗ, ಈ ಇಮ್ಮಡಿ ಭೈರವರಸು ಬೆದ್ರುದ ರಾಣಿ ತಿರುಮಲಾದೇವಿನ್ ಲಡಾಯಿಡ್ ಕೆರಿನೆಡ್ಡಾವರ, ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯೆ ಮನ್ತಿ ಕಟುಕಗ್ ಎನ್ನ ತಂಗಡಿನ್ ಕೊರ್ಪುಜಿಂದ್ ಕಾಮರಾಯೆ ಮದ್ಮೆನ್ ಉಂತಾಯೆ. ಆ ಬೆಂಗ್‌ಡ್ ಕಾರ್ಲದ ಬೈರವರಸುಗುಲ ಕಾಮರಾಯಗ್‌ಲಾ ಸಿದ್ಧ ಕಟ್ಟೆ ಕ್ಯೊಲದಲ್ಪ ಲಡಾಯಿ ಆಂಡ್. ಈ ಲಡಾಯಿಡ್ ಕಾಮರಾಯೆ ಸೋತುದು ಕೇರಳೊಗು ಬಲ್ತೆ. ಕಿಸ್ತರೆವರ್ಸ1612ಟ್ ಕಾಮರಾಯೆ ತೀರಿಬುಕ್ಕ, ಆಯನ ಅರುವತೆ 3ನೇ ಲಕ್ಷುಮಪ್ಪ ಬಂಗಗ್ ಪಟ್ಟ ಆಂಡ್. ಈ ಬಂಗರಸು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಇಷ್ಟೆ ಆದ್ ಇತ್ತೆ. ಇಂಬ್ಯೆ ಇಕ್ಕೇರಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಗ್ ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆ ಕೊರಂದೆ ಆ ಅರಸು ಪದ್ರಾಡ್‌ಸಾರ ಮಂದೆಡದಂಡ್ ಕನತ್‌ದ್ ಕುಡಲ ಕೋಟೆನ್ ವಶ ಮನ್ತೆ. 3ನೇ ಲಕ್ಷುಮಪ್ಪೆ ಕಾಸರಗೋಡುಗು ಪಾರ್ಯೆ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ರಾಜಿಪಂಚಾತಿಕೆ ಮನ್ತ್‌ದ್ ಆ ಲಕ್ಷುಮಪ್ಪನ್ ಪಿರ ತರ್ಪುಡ್ದು ಕಪ್ಪಕಣಿಕೆ ಪಡೆವೊಂದು ಪೋಯೆ. ಆಂಡಲ ಈ ಬಂಗರಸು ದಂಗೆಲಕ್ಕ್‌ನಗ ಇಕ್ಕೇರಿದ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕೆ ಬಂಗರಸುನು ಸೋಪಾದ್, ಆಯೆ 3500 ವರಹ ಕಪ್ಪಕಾಣಕೆ ಕೊರ್ಪುನ ತಾಕಿತ್ ಮನ್ತ್‌ದ್ ಪೋಯೆ. ಈ ಸಮಯೊಡು ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕೆ ಕೋತ್ತರಿ ಅರಸುನು ಸೋಪಾದ್ ಬೇಕಲ ಕೋಟೆನ್ ವಶಮನ್ತೆ. ಕಿಸ್ತರೆವರ್ಸ1628ಡು 3ನೇ ಲಕ್ಷುಮಪ್ಪೆ ತೀರಿಬುಕ್ಕ 4ನೇ ಹಾವಳಿ

ಬಂಗರಸುಪಟ್ಟೊಗುಬತ್ತೆ . ಈ ಅರಸುನ ಕಾಲೊಡು ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕಗ್ ಕೊರ್ಪಿ ಕಪ್ಪ ಸಂದಾಯಮನ್ಪಂದೆ.

ಈ ನಾಲ್ನೆಹಾವಳಿ ಬಂಗರಸುನು ಇಕ್ಕೇರಿಗ್‌ಪೋಯಿನಪಗ ಆಯನ್ ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಡ್ ಪಾಡ್ಡಾಯೆ. ಆ ಸಮಯೊಡು ಬಂಗರಸುನ ಕಡೆಕ್ಕ್ ಸಂದೊಡಾಯಿನ ಕಪ್ಪೊಕಾಣಿಕೆನ್ ಮೊಗೆನ್ಸಾಡ್ ದಾಮರ್ಸಪ್ಪೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಬಂಗರಸುನ ಬೂಡ್ಡಾಯೆಗೆ. ಈ ಬಂಗರಸು ತೀರಿಬುಕ್ಕ ಕಿಸ್ತರೆವರ್ಸ1631ಟ್ ಆಯನ ತಂಗಡಿ 3ನೇ ಶಂಕರೀ ದೇವಿಗ್ ನಂದಾರೊಡು ಪಟ್ಟ ಆಂಡ್. ಆಳ್1653ಇಸವಿಮುಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ ಭಾರಮನ್ಪೊಳು. ಅಳೆಗ್‌ಲ ಇಕ್ಕೇರಿಗ್ ಕೊರ್ಪಿ ಕಪ್ಪಕೊರ್ಯರೆ ಸಾಧ್ಯದಾಂತೆ, ದಳವಾಯಿ ತಿಮ್ಮಾತಿಕಾರಿನ ಸಂದಾನೊಡ್ಡು ಅರಸು ವೀರಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಿಕೆ 20 ಸೀಮೆದ ಹಕ್ಕ್‌ನ್ ಮಾತ್ರ ಕೊರ್ದು ಕಪ್ಪಕಾಣಿಗೆ ಗೆತೊಂದು ಪೋಯೆ.

ಮೋಳೆನ ಕಾಲೋಡು ಕೂಳೂರುಡು ಒಂಜಿ ಅರಮನೆ ಕಟ್ಟಾಯೊಳು. ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸ 1653ಟ್ ಶಂಕರೀದೇವಿನ ಮಗೆ, 5ನೇ ಹಾವಳಿಬಂಗರಾಜೆ ಪಟ್ಟ ಏರ್ಯೆ. ಆಯೆ ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಷ1699 ಮುಟ್ಟ ರಾಜ್ಯವಾಳಿಯೆ. ಆಯಡ್ದ್ ಬುಕ್ಕ ಆಯನ ಅರ್ವತೆ 4ನೇ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸು ಪಟ್ಟ ಏರ್ಯೆ. ಇಂಬ್ಯನ ಕಾಲೊಡುಲಾ ಇಕ್ಕೇರಿಗ್ ಕೊರ್ಪಿಕಪ್ಪ ಕೊರಂದೆ, ತಿಕ್‌ದ್ ಬೂರ್ನಗ ಮೋಟೆಗೆ ಸಂಗಪ್ಪ ಸೆಟ್ಟಿಮಗೆ, ನಿರ್ವಾಣ ಸೆಟ್ಟಿ ಸಾಯಮನ್ತ್‌ದ್, ಇಕ್ಕೇರಿದ ಕಪ್ಪ ಸಂದಾಯೆ. ಕಿಸ್ತೆರೆವರ್ಸ1763ಟ್ ಮೈಸೂರುದ ಹೈದರಾಲಿ ಇಕ್ಕೇರಿನ್‌ಲಾ, ತುಳುನಾಡ್‌ನ್‌ಲಾ ವಶಮನ್ಪೊಂದು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನೊಗು ಸೇರ್ಸಯೆ .4ನೇ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪನ ನಂತರ ಆಯನ ಅರ್ವತೆ, 4ನೇ ಕಾಮಪ್ಪರಸಬಂಗಗ್ ಪಟ್ಟ ಆಂಡ್. ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಷ 1768ಡು ಇಂಗ್ಲೀಷೆರ್ ಕುಡಲಸೀಮೆನ್ ವಶ ಮನ್ತೆರ್. ಈ ಅರಸುಗು ಹೈದರಾಲಿಯೆ ಸಾಯಕೊರ್ಯೆ. ಆಂಡ ನಂದಾರ್ದ ಅರಮನೆನ್ ಸ್ಯಾರೆಬ್ಯಾರಿ ಸುಲಿಗೆ ಮನ್ತ್‌ದ್ ತೂಕೊರಿನೆಡ್ಡಾದ್ ಕಾಮರಾಯಗ್ ದಿಕ್ಕ್‌ದಾಂತಿಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್. ಈ ಸಮಯೊಡು ಈ ಬಂಗರಸುನು ಜಮಲಾಬಾದ್ ಕೋಟೆದ ಖಿಲ್ಲೇದಾರೆ, ಉಪಾಯೊಡು ತರ್ಪುಡ್ದು ಗಲ್ಲ್‌ಗ್ ಕೊರ್ಯೆಗೆ. ಈ ಕಾಮಪ್ಪನ ಮಗೆ 5ನೇ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪೆ ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸ 1800ಟ್ ಪಟ್ಟ ಏರ್ಯೆ. ಈ ಸಮಯೊಡು ಇಂಗ್ಲೀಷೆರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಪೂರಾ ವಶ ಮನ್ಪೊಂಡೆರ್. ಈ ಬಂಗರಸು ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನ ಕಾಟ್‌ಕಾಯಿದೊಟ್ಟು ಸೇರ್ದ್ ದಂಗೆ ಲಕ್ಕಿನೆಡ್ಡಾತ್‌ರ, ಬಿಕರ್ಣಕಟ್ಟೆಡ್ ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನ್‌ಲಾ, ಈ ಬಂಗರಸುನುಲ ಗಲ್ಲ್‌ಗ್ ಕೊರ್ಯೆರ್.

ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸು ತೀರಿಬುಕ್ಕ 5ನೇ ಕಾಮರಾಜೆ, ಶಾಂತರಾಜೆ, ಪದ್ಮರಾಜಗ್ ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರೀತಿಡ್ ಪಟ್ಟ ಆಂಡ್. ಕಡೇತ ಬಂಗರಸು ಪದ್ಮರಾಜ ಬಂಗರಸುಗು ಬಂಗಾಡಿಡೇ ಪಟ್ಟ ಆದ್ ಅಲ್ಪ ಎಲ್ಯ ಅರಂತಲ್ಲ್ ಬಾರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಆಡೆ ಬಂಗವಂಶದ ಆಳ್ವಿಕೆಮುಗ್ಗಿಂಡ್. ಇಂಗ್ಲೀಷೆರ್, ಜಮಲಾಬಾದ್, ಕುದ್ರೆಮುಖ ಇಂದೆನ್ ವಶಮನ್ಪೊಂದು ಪ್ರವಾಸಿಧಾಮ ಮನ್ತೆರ್. ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸ1899ರ್ದು ಬುಕ್ಕ ಬಂಗವಾಡಿ,

ಸೀಮೆಡ್ ಒವ್ವೇ ಅರಸಾಳ್ವಿಕೆ ಇಜ್ಜಿ. ಗುತ್ತು ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆದಕುಳು ಮಾತ್ರ ಇತ್ತೆರ್. ಬೋಳ್ಳೂರು ಗುತ್ತುದ ಪೂವಣಿ ಅಜಿರಾಲ್ ಬಂಗಾಡಿ ಬಸ್ತಿಗ್ ತಾಮ್ರ ಬೇಪಾಯೆರ್. ಇತ್ತೆ ಬಂಗಾಡಿಡ್ ಕಿಸ್ತೆರೆ ವರ್ಸ 1931ಟ್ ಕಟ್ಟಿ ಅರಮನೆ ಉಂಡು. ಇತ್ತೆ ಅಲ್ಪ ರವಿರಾಜ ಬಲ್ಲಾಳ್ ಉಳ್ಳೆರ್.

✍ **ಕೆ. ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ** ಸಂಧ್ಯಾ ಸಂದೇಶ ನಿಲಯ, ಬಂಗಾಡಿ, ದ.ಕ. - 574 214

ಸದ್ಧರ್ಮ ಸತ್ಫಲ

ತ್ಯಾಗ ಮುಲ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಧರ್ಮೊ
ಹಿಂಸೆ ಮಲ್ಪಂದೆ ಇಪ್ಪುನ ಧರ್ಮೊ
ನೆನ್ ಬೋಧನೆ ಮಲ್ತೆರ್ ಮಹಾವೀರೆರ್
ನಮೊ ದ್ವೇಷ ಮತ್ಸರ ಮಲ್ಪಂದೆ
ಪ್ರೀತಿಡ್ ಬದ್ಕ್‌ಗೋ
ಈ ವಿಚಾರೊನು ತೆರಿಪ್ಪಾಯೆರ್

ಏರೆಗ್ಲಾ ಬೇನೆ ಮಲ್ಪೊಚ್ಚಿ
ಸರ್ವ ಜೀವಿಲೆಡ್ಲಾ ಮೋಕೆ ತೋಜಾಲೆ
ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು ಬೇನೆ ಕಷ್ಟೊ ನಷ್ಟೊ ದುಃಖೋ
ಅವೆಕ್ಲಾ ಸುಖೋ ಸಂತೋಸೋ ನಮಲೆಕ್ಕನೇ
ಈ ಸತ್ಯ ಧರ್ಮದ ಸಿರಿ!
ಗಾಂಧಿ ನೆಹರೂ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್
ಪುಟ್ಟಿನ ದೇಸೋಡು
ಮಹಾವೀರೆ ಬುದ್ಧೆ
ವಿವೇಕಾನಂದ ಪರಮಹಂಸೆರ್
ಧರ್ಮೊದ ಮರ್ಮ ತೆರಿಪ್ಪಾಯೆರ್
ಅಹಿಂಸೆ ತ್ಯಾಗ ಸತ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯದ ಫಲ
ಕಂಡಂದೆ ಬೋಡಿತ್ತಿನಾತೆ ತನ್ನ ಸಂಪತ್ತ್‌ಂದ್
ತೆರಿಯೊಂದು ಬದ್ಕ್‌ಂಡ
ತಿಕ್ಕಂದೆ ಪೋವ ಸತ್ಫಲ?

✍ **ಡಾ.ಅಮೃತ ಮಲ್ಲ ಎಸ್.ಎನ್**
'ಮರ್ದ್' ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯ, ಅಳಿಯೂರು, ವಾಲ್ಪಾಡಿ,
ಕಾರ್ಕಳ - 574 236

ಪುಣ್ಣಮೆದ ರಾತ್ರೆ

ಆಕಾಶೊಡು ಚಂದ್ರೆ
ಮುಗುರು ತೆಲಿಕೆ ತೆಲಿತ್ತೊಂದುಪ್ಪಿ
ಪುಣ್ಣಮೆದ ರಾತ್ರೆ
ರೋಮ ಕುಕ್ಕೆರುನ ಚಳಿಗಾಳಿ
ಬೀಜೊಂದುಂಡು
ಕೈತಲ್‌ದ ತೋಟೋಡು
ಪಕ್ಕಿ ಒಂಜಿ ಬುಲಿತ್ತೊಂದುಂಡು
ಇಲ್ಲ್‌ದುಲಯಿ ಬಾಲೆ ಮಾನವುನಪ್ಪೆ
ಪಕ್ಕಿ ಬುಲಿಪುಂಡು ದಾದಸುದ್ದಿ
ಕೇನೊಡುಂದ್ ಪನ್ಪೇರ್
ಪೂಂಬಾಳೆ ಪುಡದ್ ಪರಿಮಳ
ಬರೊಂದುಪ್ಪಿ ಪುಣ್ಣಮೆದ ರಾತ್ರೆ
ಗುಮ್ಮೆದ ಪೋಡಿಗೆಗ್ ಜೆತ್ತಿ ಬಾಲೆ
ಚಂದ ಮಾಮನ್ ತೂವೊಡುಂದು
ಅರ್ಗಂಟ್ ಪತ್ತುನ
ಪುಣ್ಣಮೆದ ರಾತ್ರೆ.

✍ **ಪಿ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ,** ಆನೆಗುಂಡಿ ಕೈರಂಗಳ,
ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕು – 574 153

ಆಜೀವ ಚಂದಾದಾರರು

218 ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾ ಭಜನಾ ಮಂಡಳಿ,
3ನೇ ಬ್ಲಾಕ್, ಕಾಟಿಪಳ್ಳ - 574 149

219 ಪಿ.ರಾಮಚಂದ್ರ
ಪೇರ್ಡೆ ಮನೆ, ಮಾಲಾಡಿ ಗ್ರಾಮ
ಪುಂಜಾಲ ಕಟ್ಟೆ ಅಂಚೆ,
ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕು -574233

220 ರಾಜಾರಾಂ ಸಾಲ್ಯಾನ್
ಕಾವೇರಿ ನಿವಾಸ, ಸೈಟ್ ನಂ.27,
9ನೇ ಬ್ಲಾಕ್, ಕಾಟಿಪಳ್ಳ, - 574 149

221 ಕೆ. ಸಂತೋಷ್ ಕುಮಾರ್
ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರ್, 552, I
ಬಡಾವಣೆ ವಿಜಯನಗರ ಮೈಸೂರು

222 ಎಂ. ಸೀತಾರಾಂ ಪೂಜಾರಿ
ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಿಲಯ ,
ಪಾಂಗಲ್ ಕಂಪೌಂಡ್,
ಮಣ್ಣಗುಡ್ಡೆ ಗುರ್ಜಿ ಮಂಗಳೂರು - 3

223 ಡಾ.ಸತ್ಯಶಂಕರ ವರ್ಮುಡಿ
ಪುಣಚ ಗ್ರಾಮ, ವಯಾ ವಿಟ್ಲ,
ಮೂಡಂಬೈಲು - 574 243

224 ಅಶೋಕೆ ಪಡಿವಾಳ್
ಮೂಡಾಯೂರು ಗುತ್ತು,
ಚಿಕ್ಕ ಮೂಡನ್ನೂರು,
ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕು

225 ಕೆ. ನಾಗೇಶ್ ಸಾಲ್ಯಾನ್
ಪಾಂಡು ಮೈತ್ರಿ ಕಂಪೌಂಡ್,
ಪಿ.ವಿ.ಎಸ್. ಕಲಾಕುಂಜದ ಬಳಿ,
ಮಂಗಳೂರು - 3

226 ಎ. ರತ್ನಾಕರ ಶೆಟ್ಟಿ
ಕಾರ್ಲ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಂಪೌಂಡು
ಎ.ಎಸ್. ರಸ್ತೆ, ಕಾರ್ಕಳ

227 ಶಿವಾನಂದ ಕರ್ಕೇರ
ಶಿವಗಿರಿ 1ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ,
ಸುಭಾಸ್‌ನಗರ, ಮಂಗಳೂರು – 1

228 ಬಿ.ಕೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ರಾವ್
C/o. ಕೆ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್
ಕಪಿತಾನಿಯೋ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಹತ್ತಿರ
ಕಂಕನಾಡಿ, ಮಂಗಳೂರು – 2

229 ಕೆ.ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ
'ಯಶಸ್' ಪ್ರಗತಿ ಕಾಲೋನಿ
ಬಾಳಿಗಾ ಸ್ಟೋರಿನ ಹಿಂಭಾಗ
ಬಿಜೈ, ಮಂಗಳೂರು – 4

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

'ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್' ಮಾಲೆ		ರೂ.
೧. ರೆವರೆಂಡ್ ಆಗಸ್ಟ್ ಮೇನರ್ (೧೯೯೫)	ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ	೧೨ .೦೦
೨. ಬಾಯಾರು ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗೋತೆರ್ (೧೯೯೫)	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೧೦.೦೦
೩. ಬಡಕ್ಕೆಲ್ ಪರಮೇಸ್ರಯ್ಯೆರ್ (೧೯೯೫)	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್	೫.೦೦
೪. ಮೂವೆರ್ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ (೧೯೯೫)	ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್	೧೨.೦೦
೫. ಎನ್ ಎ. ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ಶ್ರ್, ಪೊಳಲಿ (೧೯೯೫)	ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಪೊಳಲಿ	೧೦.೦೦
೬. ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್ (೧೯೯೫)	ನಾ. ವುಜಿರೆ	೧೨.೦೦
೭. ಎನ್. ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ (೧೯೫೯೫)	ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ	೧೨.೦೦
೮. ಎಸ್.ಯು. ಪುಣೆಯಾಡಿ (೧೯೯೫)	ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ ಹಿರಿಯಡ್ಕ	೧೨.೦೦
೯. ದೂಮಪ್ಪ ಮಾಸ್ಟರ್ (೧೯೯೭)	ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ	೧೨.೦೦
೧೦. ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ (೧೯೯೭)	ಎಂ. ರತ್ನ ಕುಮಾರ್	೧೨.೦೦
೧೧. ಸತ್ಯ ಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರ (೧೯೯೭)	ಡಾ. ಪೀಟರ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್	೧೨.೦೦
೧೨. ವಿಶು ಕುಮಾರ್ (೧೯೯೭)	ಮಾಧವ ಕುಲಾಲ್	೧೨.೦೦
೧೩. ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ರ್ (೧೯೯೭)	ಎನ್ ರಘುನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ	೧೨.೦೦
೧೪. ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ (೧೯೯೮)	ಡಾ. ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ	೧೨.೦೦
೧೫. ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್ (೧೯೯೮)	ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್	೧೨.೦೦
೧೬. ಬಿ. ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್ (೧೯೯೮)	ಮುಂಡಪ್ಪ ಬೋಳೂರು	೧೨.೦೦
೧೭. ನವಯುಗದ ಹೊನ್ನಯ್ಯ ಶೆಟ್ರ್ (೧೯೯೯)	ನರೇಂದ್ರ ರೈ, ದೇರ್ಲ	೧೨.೦೦
೧೮. ಕು. ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್ (೨೦೦೧)	ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರು	೧೨.೦೦
೧೯. ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ (೨೦೦೨)	ಎನ್. ರಘುನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ	೧೫.೦೦

ಬೇತೆ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

೧. ಆಕಾಶವಾಣಿ ತುಳು ಕತೆಕುಲು (೧೯೯೬)	(ಸಂ) ವಸಂತ ಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ	೨೮.೦೦
೨. ಬೀರದ ಬೊಲ್ಪು (೧೯೯೭)	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್	೨೮.೦೦
೩. ಉಳ್ಳಾಲ ಇತಿ ಆದಿ (೧೯೯೭)	(ಸಂ) ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಕೆ.ಆರ್. ಚಂದ್ರ	೩೦.೦೦
೪. ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು (೧೯೯೮)	ಕೆ.ಟಿ. ಗಟ್ಟಿ	೨೫.೦೦
೫. ಜೋಕುಲೆ ಸಂಚಿ (೧೯೯೮)	(ಸಂ) ಕುದ್ಯಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	೫.೦೦
೬. ಬಂಗಾರ್ ಪರ್ಬದ ಸಿಂಗಾರ ಪದೊಕುಲು (೧೯೯೮)	(ಸಂ) ಪಿ.ಎಸ್. ರಾವ್	೨೦.೦೦
೭. ತುಳು ಕೈಪಿಡಿ (೧೯೯೮)	ಡಾ. ಯು. ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ	೩೦.೦೦
೮. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಯರು (೧೯೯೮)	ಡಾ. ಕೆ.ಜಿ. ವಸಂತ ಮಾಧವ	೨೫.೦೦
೯. ಜೋಕ್ಲೆ ದನಿ (೨೦೦೦)	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	೫.೦೦
೧೦. ಮಹಾಭಾರತೊ ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯ (೨೦೦೦)	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೨೪೦.೦೦
೧೧. ಬಯ್ಯ ಮಲ್ಲಿಗೆ	ದಿ. ಪಾ. ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯ	೧೫.೦೦
೧೨. ತುಳು ಲಿಪಿ (೨೦೦೧)	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೧೦.೦೦

ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆಡ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತಿ ಬೂಕುಲು

೧. ಮುಗೇರರು-ಜನಾಂಗ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ (೧೯೯೭)	:	ಡಾ. ಅಭಯ ಕುಮಾರ್ ಕೌಕ್ರಾಡಿ	೨೦೦.೦೦
೨. ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ (೧೯೯೭)	:	ಪಿ. ಡೀಕಯ್ಯ	೧೮.೦೦
೩. ನಿಲೆ (೧೯೯೭)	:	ಮಾಧವ ಪೆರಾಜೆ	೨೮.೦೦

ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ತುಳು ಕತೆಕ್ಕುಲು

೧. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ (೧೯೯೮)	:	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	೧೫.೦೦
೨. ಅಕ್ಕೆರಸು ಸಿರಿ (೧೯೯೮)	:	ಎ.ವಿ. ನಾವಡ	೧೫.೦೦
೩. ಕೋಡ್ದಬ್ಬು (೧೯೯೮)	:	ಡಾ. ಸುಶೀಲ ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ	೧೫.೦೦
೪. ಪರತಿ ಮಂಗನೆ (೧೯೯೮)	:	ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ	೧೫.೦೦
೫. ಪುಳ್ಳೂರು ಬಾಚೆ (೧೯೯೮)	:	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೧೫.೦೦
೬. ಅಬ್ಬಗೆ ದಾರಗೆ (೧೯೯೮)	:	ಕೆ.ಜೆ. ಶೆಟ್ಟಿ ಕಡಂದಲೆ	೧೫.೦೦
೭. ಮೂಂಕು ಸಂಬಳೊ (೧೯೯೮)	:	ಡಾ. ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ	೧೫.೦೦
೮. ಮಗೆ ಬರವು ಕಲ್ತೆ (೧೯೯೮)	:	ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್	೧೫.೦೦
೯. ಮಾಯಂದಾಲ್ (೧೯೯೮)	:	ಯಶವಂತಿ ಸುವರ್ಣ	೧೫.೦೦
೧೦. ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕಲ್ಕುಡೆ (೧೯೯೮)	:	ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	೧೫.೦೦
೧೧. ಬನ್ನಾಲ್ (೧೯೯೮)	:	ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರೋಡ್ರಿಗಸ್	೧೫.೦೦
೧೨. ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲ್ (೧೯೯೮)	:	ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರ್	೧೫.೦೦
೧೩. ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆರ್ (೧೯೯೮)	:	ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	೧೫.೦೦
೧೪. ಅಗೋಳಿ ಮಂಜನೆ (೧೯೯೮)	:	ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್	೧೫.೦೦
೧೫. ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವಂದಿನ ಕೆಬಿಟ್ ಕೇನಂದಿನ (೧೯೯೮)	:	ಕೆ. ಆರ್. ರೈ	೧೫.೦೦
೧೬. ಅಪ್ಪೊವುದಡ್ಯೆ (೧೯೯೮)	:	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ	೧೫.೦೦
೧೭. ನಾಗಸಿರಿ (೧೯೯೮)	:	ಅಸಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ	೧೫.೦೦
೧೮. ಮಾಯೊದ ಪೊಣ್ಣು (೧೯೯೮)	:	ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ	೧೫.೦೦
೧೯. ಮುಡಿಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ (೧೯೯೮)	:	ಎನ್. ಕೋಯಿರಾ, ಬಾಳೆಪುಣಿ	೧೫.೦೦
೨೦. ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯ (೧೯೯೮)	:	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	೧೫.೦೦

ಅಕಾಡೆಮಿದ ತುಳು ತ್ರೈಮಾಸಿಕ 'ಮದಿಪು'

ವರ್ಷದ ಕಿಸ್ತ್ ೫೦.೦೦ ಅಜೀವ ಚಂದಾ ೫೦೦.೦೦

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು	:	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ
ಸಂಪಾದಕರು	:	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ಪ್ರಕಾಶಕರು	:	ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು - 575 003
ಮುದ್ರಣ	:	ಮನೋರಮಾ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ಸ್, ಬಿಜೈ, ಮಂಗಳೂರು - 575 004 ದೂರವಾಣಿ : 212623, 222505

ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ 2001 - 2002

ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ರಮೇಶ್
ಸಂಶೋಧನೆ

ಡಾ. ಬಿ. ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ
ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ

ಮಲ್ಪೆ ರಾಮದಾಸ ಸಾಮಗ
ಯಕ್ಷಗಾನ

ಮಚ್ಛೇಂದ್ರನಾಥ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ
ನಾಟಕ